

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Gmina Sobótka

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Sobótka

na lata 2016 - 2025

Sobótka, maj 2016 roku

Spis treści

Wstęp	2
1. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy.....	4
1.1 Strategia Rozwoju Stowarzyszenia „Ślązanie – Lokalna Grupa Działania” na lata 2014-2020.....	4
1.2 Plan gospodarki niskoemisyjnej	5
1.3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy	6
1.4 Ocena efektów rewitalizacji prowadzonej w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2007 – 2013	11
2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych	12
2.1. Diagnoza zjawisk społecznych	12
2.2 Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej	39
2.3. Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej	49
2.4. Diagnoza zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	58
2.5. Diagnoza zjawisk w sferze technicznej	76
3. Zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji	83
3.1 Stan kryzysowy	83
3.2 Obszar zdegradowany	125
3.3 Obszar rewitalizacji.....	130
4. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	137
5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań	139
6. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (Lista A)	142
7. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne (Lista B)	167
8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	172
9. Indykatywne ramy finansowe	176
10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji.....	182
11. System realizacji programu rewitalizacji	186
12. System monitoringu	188
13. Spis fotografii, map, rysunków, tabel i wykresów.....	192

Wstęp

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

Definicja rewitalizacji podkreśla kilka istotnych zagadnień i wyzwań związanych z procesem wychodzenia ze stanu kryzysowego obszaru kryzysowego.

Po pierwsze proces rewitalizacji powinien być realizowany w sposób kompleksowy, tj. w taki sposób, który nie tylko rozwiązuje lub eliminuje wybrane zagrożenia i problemy, ale także w sposób pozwalający na wykorzystanie mocnych stron nie tylko obszaru rewitalizowanego, ale całej gminy, jak również potencjału otoczenia zewnętrznego, traktowanych jako szanse rozwoju. Takie kompleksowe podejście do rewitalizacji oznacza, że działania podejmowane na rzecz wychodzenia ze stanu kryzysowego powinny wpisywać się w szerszy nurt realizacji polityki rozwoju całej gminy i jego otoczenia, w szczególności otoczenia powiązanego funkcjonalnie z gminą.

Po drugie proces rewitalizacji powinien być prowadzony w sferach społecznej, przestrzennej i gospodarczej, tj. – tj. być ukierunkowany na wieloaspektowe podejście oraz rezultaty. Kluczowe dla właściwego zdiagnozowania skali poszczególnych problemów, a tym samym wybór zawężonych terytorialnie obszarów do rewitalizacji powinien być poprzedzony rzetelną diagnozą. Diagnoza powinna wskazać stany kryzysowe na obszarze miasta, zarówno w sferze terytorialnej, ale przede wszystkim w sferze kategorii problemów. Ostateczny wybór obszarów do rewitalizacji powinien być wyborem najefektywniejszej ścieżki działań, w kontekście oczekiwanych rezultatów, tj. wynikać z rangi lub znaczenia wybranych zagadnień/obszarów rewitalizacji dla polityki rozwoju całej gminy.

Po trzecie, istotną rolę w procesie tworzenia i realizacji programu rewitalizacji odgrywa partycypacja społeczna, która obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy. W toku przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji dąży się, aby działania, skutkowały wypowiedzeniem się przez wszystkich interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego;
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni powyżej,
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;

- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Oznacza to, że sam proces powinien być tak zaplanowany, aby umożliwić czynny udział wybranych grup społecznych i tzw. aktorów rozwoju lokalnego. Udział interesariuszy powinien zostać zaplanowany zarówno na etapie tworzenia programu rewitalizacji, jak również na etapie jego realizacji, w tym ewaluacji. Na etapie tworzenia programu rewitalizacji wskazany jest udział interesariuszy zarówno na etapie diagnozy, jak również planowania poszczególnych celów i działań rewitalizacyjnych.

1. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy

1.1 Strategia Rozwoju Stowarzyszenia „Ślężanie – Lokalna Grupa Działania” na lata 2014-2020

W Lokalnej Strategii Rozwoju Stowarzyszenia „Ślężanie – Lokalna Grupa Działania” na lata 2014-2020 w ramach celu ogólnego 2 „Zwiększenie atrakcyjności obszaru LSR do 2022 r.” został **wyszczególniony cel szczegółowy 2.1** „Rozbudowa i poprawa standardu infrastruktury turystycznej, rekreacyjnej i kulturalnej oraz rewitalizacja i poprawa estetyki przestrzeni publicznej na obszarze LSR do 2022 r.” W ramach tego celu możliwa będzie realizacja przedsięwzięć polegających na rozbudowie i poprawie standardu obiektów infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej. Wg diagnozy opisanej w tejże Strategii tylko 2% badanych pozytywnie oceniło wyposażenie gmin członkowskich w obiekty infrastruktury społecznej, kulturalnej, sportowej i rekreacyjnej oraz estetyki miejscowości.

Kolejnymi celami strategii są:

Cel ogólny 1 „Wsparcie rozwoju gospodarczego obszaru LSR do 2022 r.”

Cel ogólny 3 „Aktywizacja mieszkańców obszaru LSR do 2022 r.”

1.2 Plan gospodarki niskoemisyjnej

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, został przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej w Sobótce w październiku 2015r. Jednym z zadań strategicznych jest projekt gminny pt. „Rewitalizacja miasta Sobótka” (str. 109-111).

Celami bezpośrednimi tego projektu są:

- zahamowanie degradacji obszarów miejskich i parkowych oraz poprawa ich stanu techniczno-estetycznego;
- poprawa stanu bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości na zdegradowanych obszarach;
- wzrost rozwoju przedsiębiorczości;
- przeciwdziałanie marginalizacji centrów miasta;
- wzmocnienie poczucia tożsamości mieszkańców.

1.3 Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Aktualne Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Sobótka (w skrócie SUIKZP lub Studium) podjęte zostało Uchwałą Nr VII/49/2015 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 24 kwietnia 2015 r. Dokument ten, sporządzany dla całego obszaru gminy (wraz z miastem), określa i kreuje w sposób ogólny politykę przestrzenną oraz lokalne zasady zagospodarowania terenu gminy. Studium nie jest aktem prawa miejscowego, wiąże jednak Kierownika Jednostki przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY SOBÓTKA ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW.

W wyniku przeprowadzonych analiz dotyczących środowiska przyrodniczego i kulturowego, dotychczasowego zainwestowania i gospodarki rolnej ustalono wielkość i funkcję gminy oraz kierunki i zasady rozwoju przestrzennego gminy. Obszar gminy dzieli się na 2 strefy funkcjonalne – określone umownie jako:

- **I strefa zagospodarowania turystycznego** obejmująca południową część gminy z Masywem Ślęży w granicach Ślężańskiego Parku Krajobrazowego. Obszar ten ściśle zdefiniowany przez warunki środowiska przyrodniczego i kulturowego posiada szczególne predyspozycje do rozwoju funkcji turystyki i wypoczynku (obszar funkcjonalny zagospodarowania turystycznego związany ze Ślężańskim Parkiem Krajobrazowym obejmuje również tereny w gminie Jordanów, Łagiewniki, Marcinowice),
- **II strefa rolno - przemysłowa** – obejmująca północną część gminy w obrębie Równiny Wrocławskiej.

Granica między strefami przebiega od wsi Garncarsko, wzdłuż cieku Młynówki, do wsi Rogów Sobócki, dalej na wschód, omija po stronie południowej wieś Żeruszycze i w miejscu zbiegu Czarnej Wody i Potoku Sulistrowickiego skręca na południe do wsi Nasławice, następnie wzdłuż drogi P1977 i dalej wzdłuż drogi polnej dochodzi do granicy gminy Jordanów.

W gminie wydzielono 5 jednostek strukturalnych:

A- południowo – zachodnia o funkcji turystycznej obejmująca miasto Sobótkę i wsie: Garncarsko, Strzegomiany, Będkowice, Sulistrowice i Sulistrowiczki. Przewidywana liczba ludności ok. 9000 (w tym miasto ok. 7500).

Miasto pełnić będzie funkcje:

- turystyczną – jako ośrodek obsługi turystyki i wypoczynku o znaczeniu wojewódzkim, związany z Masywem Ślęży,
- administracyjno-usługową, jako środek poziomu 2 obsługi mieszkańców miasta i gminy,
- rolniczą, jako ośrodek produkcji sadowniczo – warzywniczej i obsługi rolnictwa,
- przemysłową – związaną z przemysłem wydobywczym.

Pozostałe wsie są wyposażone w usługi podstawowe oraz urządzenia związane z obsługą ruchu turystycznego.

- B- południowo – wschodnia – o funkcji rolniczo – turystycznej** z ośrodkiem lokalnym w Świątnikach obejmująca wsie: Kunów, Nasławice, Przewdrowice oraz Księginice Małe z Przemilowem. Przewidywana liczba ludności ok. 1200 osób.
- C- centralna – o przeważającej funkcji rolniczej** z ośrodkiem lokalnym w Rogowie Sobóckim. Zasięgiem obsługi obejmuje wsie o funkcji rolniczej: Michałowice, Strachów, Żerzuszyce. Przewidywana liczba ludności - około 1550 osób.
- D- północna – o funkcji rolniczej** z ośrodkiem lokalnym w Mirosławicach. Obejmuje wsie o funkcji rolniczej: Okulice, Wojnarowice, Siedlakowice i Krzyształowice. Przewidywana liczba ludności - 1350 osób.
- E- wschodnia – o funkcji rolniczej** z ośrodkiem lokalnym w Rękowie obejmująca wsie: Olbrachtowice i Stary Zamek. Przewidywana liczba ludności - 800 osób.

Założono następujący system obsługi ludności:

- ośrodek gminny – poziom 2 z usługami dla obsługi mieszkańców całej gminy i obsługi ruchu turystycznego,
- ośrodki lokalne – poziom 1 – o programie usług dla obsługi ok.1000 - 1500 mieszkańców,
- wsie pozostałe z usługami elementarnymi codziennego użytku.

Miasto Sobótka znajduje się w strefie I, posiada swoją specyfikę zarówno pod względem funkcji (pełni funkcję administracyjną, usługową i przemysłową; jest również ośrodkiem obsługi rolnictwa), jak struktury urbanistycznej i charakteru zabudowy. Jest też centrum turystycznym terenu parku krajobrazowego, mając w swych granicach najcenniejszą część – Masyw Ślęży. Na obszarze miasta, a szczególnie w granicach stref ochrony konserwatorskiej winno się dążyć do zachowania i odtworzenia charakterystycznej struktury urbanistycznej i architektonicznej.

Jednym z głównych zadań Studium jest wskazanie obszarów, które mogą być przeznaczone pod zabudowę ze wskazaniem w miarę potrzeby, obszarów przewidzianych do zorganizowanej działalności inwestycyjnej. W dokumencie przyjęto zasadę wskazania maksymalnej ilości terenów przydatnych do zainwestowania. Wyróżniono dwie kategorie obszarów: o warunkach korzystnych dla budownictwa i niekorzystnych, utrudniających budownictwo. Obszary o warunkach korzystnych występują na gruntach spoistych, zwartych, półzwartych i twaroplastycznych, gruntach niespoistych, średnio zagęszczonych, gdzie głębokość zalegania zwierciadła wody gruntowej przekracza 2 m. Natomiast obszary o warunkach niekorzystnych charakteryzują się obecnością gruntów słabonośnych, występowaniem zwierciadła wody gruntowej na głębokości mniejszej niż 2 m, zalewaniem w czasie powodzi. Niekorzystne dla budownictwa są także spadki terenu powyżej 12% oraz przekształcenia powierzchni terenu w wyniku działalności gospodarczej.

W studium przyjęto zasadę etapowania rozwoju terenów przeznaczonych pod zainwestowanie kierując się zasadami ochrony Ślężańskiego Parku Krajobrazowego oraz zakładając konieczność wyprzedzającej realizacji układu komunikacyjnego, w tym szczególnie modernizacji drogi krajowej nr 35, jako warunku lokalizacji inwestycji.

Na obszarze gminy jest stosunkowo niewiele terenów, na których wprowadzenie zainwestowania nie jest ograniczone różnymi formami ochrony, dlatego w Studium zaleca się uzupełnienie istniejących jednostek osadniczych z zachowaniem historycznego układu przestrzennego. Oprócz warunków fizjograficznych najważniejszym czynnikiem wpływającym na wybór terenów przeznaczonych

pod zabudowę jest bogactwo przyrodnicze, ochrona krajobrazu i przestrzeni przyrodniczej, ochrona zabytków i ukształtowanych historycznie układów urbanistycznych oraz ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Z tego względu w SUiKZP zapisano następujące zasady:

- Spod zabudowy należy wyeliminować obszary cenne przyrodniczo, na których znajdują się stanowiska rzadkich i chronionych gatunków roślin i zwierząt oraz położone w ich sąsiedztwie, obszary otwartej rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz obszary stanowiące zabezpieczenie właściwego eksponowania zespołów lub obiektów zabytkowych o szczególnych wartościach krajobrazowych.
- Wprowadza się strefę buforową wokół zwartej obszar lasu o minimalnej szerokości 100 m, która pozwoli wyeliminować zjawisko zabudowywania ściany lasu niekorzystne ze względu na pogorszone warunki solarne dla lokalizowanej zabudowy, postępującą degradację obrzeży lasu oraz zagrożenie pożarowe. Strefa ta nie dotyczy obszaru zainwestowania miasta Sobótka oraz terenów zainwestowanych, na których lokalizacja zabudowy istniejącej nie spełnia wyżej wym. kryterium; w takich przypadkach dopuszczalna jest ograniczona kontynuacja zabudowy na zasadzie uzupełnienia istniejącego układu przestrzennego.
- Enklawy o wyjątkowych walorach krajobrazowych, korytarze ekologiczne i naturalne ekosystemy łąkowo – rolno – leśne należy pozostawić w stanie nienaruszonym.
- Nowa zabudowa powinna skupiać się wokół istniejących układów przestrzennych drogą porządkowania, uzupełniania i kontynuacji,
- Ekspansja nowej zabudowy bezwzględnie winna pozostawać pod ścisłą kontrolą, dlatego zaleca się sporządzenie planów miejscowych dla całych jednostek osadniczych, zwłaszcza jeżeli zostały wprowadzone w ich obrębie strefy ochrony konserwatorskiej A lub B.
- Ustala się potrzebę sporządzenia planów miejscowych dla całych nowo powstających zespołów zabudowy mieszkaniowej i rekreacyjnej, w których rozwiązane będą również sprawy zadrzewień śródpolnych, wód otwartych, określony zostanie charakter zabudowy i zasady wyposażenia w infrastrukturę techniczną.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA OBSZARÓW FUNKCJONALNYCH

Na rysunku studium wskazuje się obszary funkcjonalne, z podziałem na obszary kontynuacji i obszary rozwoju. Obszarami kontynuacji są obszary istniejącego zagospodarowania lub o ustalonych wcześniej w planach miejscowych kategoriach przeznaczenia terenu, wraz z terenami przyległymi, które mogą stanowić kontynuację zadanych struktur urbanistycznych. Obszarami rozwoju są obszary perspektywiczne, których zagospodarowanie winno następować po zagospodarowaniu terenów w granicach obszarów kontynuacji lub w związku z nimi, a także obszary, dla których możliwe jest ustalenie odrębnych struktur urbanistycznych.

OBSZARY URBANIZACJI:

- **obszary funkcjonalne mieszkaniowe – MN** to obszary zabudowane i przeznaczone na zabudowę lub zagospodarowanie o mieszanych funkcjach wynikających ze struktur osadniczych miasta i obszarów zainwestowania wiejskiego, w ramach których najczęściej występują: zabudowa mieszkaniowa o różnych formach i różnej intensywności, podstawowe usługi (handlu, rzemiosła, gastronomii, kultury, oświaty, sportu i rekreacji), obiekty produkcyjne lub związane z działalnością rolniczą, a także tereny zieleni (parki, skwery, cmentarze)

- **obszary funkcjonalne zabudowy letniskowej – MNL** to wyodrębnione obszary najczęściej istniejących lub ustalonych w planach miejscowych osiedli zabudowy rekreacyjnej – domów mieszkalnych, z reguły pozbawione funkcji towarzyszących, zlokalizowane w południowej części gminy
- **obszary funkcjonalne zabudowy letniskowej – MNL1** to wyodrębnione obszary zabudowy letniskowej wraz z funkcjami towarzyszącymi.
- **obszary funkcjonalne koncentracji usług – U** to obszary o przewadze występowania obiektów lub terenów usługowych przeznaczone do lokalizacji intensywnej zabudowy z dopuszczalnością pozostawienia niewielkiej powierzchni biologicznie czynnej (ok. 10 – 20%)
- **obszary funkcjonalne usługowe – krajobrazowe – Uk** to obszary o małej dopuszczalnej intensywności zabudowy (do 10%) o charakterze usługowym – głównie turystyczno - rekreacyjnym, z przewagą zieleni i terenów otwartych, przeważnie związane z istniejącymi obiektami, jak boiska, zespół stadionu (w Sobótce), sanatoria, hotele (np. istn. „Zameczek” w Sobótce Górcze), pensjonaty, ośrodki wypoczynku (Sulistrowice - Nad Zalewem, Mirosławice), lotnisko turystyczne (Mirosławice), z towarzyszącymi obiektami lub urządzeniami, z dopuszczalnością lokalizacji obiektów, których charakter odpowiada wymaganiom zachowania terenów zieleni
- **obszary funkcjonalne usługowe – krajobrazowe – Uk1** to wyodrębnione obszary usługowe – krajobrazowe o zwiększonej dopuszczalnej intensywności zabudowy i dopuszczalności udziału funkcji mieszkaniowej
- **obszary funkcjonalne aktywności gospodarczej – P** to obszary przeznaczone do lokalizacji intensywnej zabudowy związanej z prowadzeniem działalności gospodarczej – przemysłowej, składowej, usługowej lub innej, która wraz z urządzeniami towarzyszącymi może zajmować do 80% powierzchni terenów
- **obszary funkcjonalne zieleni – kulturowe – ZP, ZC** to wyodrębnione obszary zieleni powstałe lub ukształtowane w wyniku działalności ludzkiej, służące celom innym niż gospodarcze, jak tereny ogólnodostępnej zieleni publicznej o charakterze rekreacyjnym lub kompozycyjnym, miejsca pozostałości historycznych budowli i ich ekspozycji, miejsca pochówku
- **obszary funkcjonalne infrastruktury technicznej – T** to obszary koncentracji urządzeń technicznych i związanej z nimi zabudowy służące zaopatrzeniu ludności i podmiotów gospodarczych w wodę, energię, łączność oraz utylizacji ścieków i odpadów

OBSZARY CHRONIONE:

- **obszary funkcjonalne przyrodniczo – krajobrazowe – Zk** to obszary ekosystemów przyrodniczych, najczęściej o mieszanych formach użytków (łąki, wody, lasy lub zadrzewienia, uprawy rolne) nie stanowiące zwartych kompleksów leśnych lub rolnych, wykluczone z lokalizacji zabudowy
- **obszary funkcjonalne leśne – ZL** to zwarte kompleksy lasów pozostające do zachowania, służące prowadzeniu planowej gospodarki leśnej oraz penetracji turystycznej oraz zadrzewienia, wykluczone z lokalizacji zabudowy
- **obszary funkcjonalne rolnicze – R** to obszary upraw rolnych służące celom gospodarczym, z ograniczoną możliwością zainwestowania

Ogólne wytyczne zapisane w Studium dla obiektów istniejących w granicach wszystkich obszarów funkcjonalnych

1. W ramach określonych dopuszczalnych kategorii przeznaczenia terenu dopuszczalne są również lokalizacje obiektów lub urządzeń towarzyszących, które zgodnie z przepisami lub powszechnym zwyczajem stanowią wraz z obiektami o ustalonym przeznaczeniu całość użytkową i służą utrzymaniu właściwego standardu użytkowania terenu lub nieruchomości.
2. Obiekty istniejące mogą być rozbudowywane, przebudowywane lub remontowane z zachowaniem dotychczasowej funkcji lub z dopuszczeniem zmiany funkcji na zasadach określonych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub innych aktach prawa miejscowego.
3. Przeznaczenie obiektów istniejących, czasowo nieużytkowanych winno być określone w aktach prawa miejscowego, o których mowa w pkt. 2 przy uwzględnieniu ich walorów kulturowych oraz związków z otoczeniem, a w przypadku braku tych aktów obiekty winny być użytkowane zgodnie z ich pierwotnym przeznaczeniem.

Zasady ochrony środowiska

Działania w zakresie ochrony i kształtowania środowiska powinny zmierzać do poprawy czystości powietrza atmosferycznego, wód oraz powierzchni ziemi.

Naczelną zasadą korzystania z zasobów środowiska jest zasada zrównoważonego rozwoju. Oznacza ona między innymi dążenie do:

- zachowania możliwości odtwarzania zasobów naturalnych,
- racjonalnego użytkowania zasobów nieodnawialnych i zastępowania ich substytutami,
- ograniczania uciążliwości dla środowiska i nie przekraczania granic wyznaczonych jego odpornością.

Głównym celem władz samorządowych winno stać się niedopuszczanie do działalności inwestycyjnej degradującej środowisko, co w rezultacie zaowocuje poprawą jakości życia mieszkańców i przywróceniem równowagi w środowisku.

1.4 Ocena efektów rewitalizacji prowadzonej w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji na lata 2007 – 2013

Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Sobótka do roku 2015, przyjęty Uchwałą nr XLVII/361/10 Rady Miejskiej w Sobótce z dnia 27 sierpnia 2010r., został opracowany na potrzeby podmiotów, które deklarowały potrzebę i gotowość realizacji projektów w ramach działania 9.2 RPO WD 2007-2013 „Wsparcie dla przedsięwzięć w zakresie mieszkalnictwa w miastach poniżej 10 tysięcy mieszkańców”. Dokument powstał w ścisłej współpracy z interesariuszami, którzy brali udział w konsultacjach społecznych i współtworzyli ramy dokumentu. W dokumencie, który stracił swoją ważność w grudniu 2015 roku, wskazany został jeden projekt partnerski, składający się z siedmiu zadań oraz lista projektów rezerwowych (jedno zadanie). Projekt pod nazwą „Renowacja zasobów mieszkaniowych podmiotów z terenu miasta Sobótka” oszacowany na kwotę 1.612.978 tys. zł składał się z następujących zadań:

- Renowacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Pl. Wolności 1 – podmiot realizujący: WM przy ul. Wolności 1 w Sobótce,
- Renowacja budynków Wspólnoty Mieszkaniowej „Senior” Sobótka ul. Rynek 9 i 9a – podmiot realizujący: WM „SENIOR” w Sobótce,
- Renowacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej „Pod Jakubem” w Sobótce – podmiot realizujący: WM „Pod Jakubem” w Sobótce,
- Renowacja budynku mieszkalnego przy ul. Mickiewicza 15-23 w Sobótce – podmiot realizujący SM „Ślęza” w Sobótce,
- Renowacja budynku mieszkalnego przy ul. Mickiewicza 1A i 1B w Sobótce – podmiot realizujący SM „Ślęza” w Sobótce,
- Renowacja budynku mieszkalnego przy ul. Korczaka 2-36 w Sobótce – podmiot realizujący SM „Ślęza” w Sobótce.

Zadania ujęte w LPR Gminy Sobótka do roku 2015, jako projekty podstawowe, zostały zrealizowane w całości dzięki uzyskanemu dofinansowaniu w ramach RPO WD na lata 2007-2013. Projekt partnerski, którego liderem była Spółdzielnia Mieszkaniowa, uzyskał dofinansowanie w kwocie 799.932,20 zł. Zadanie rezerwowe, ujęte w LPR, tj. projekt pt. „Renowacja budynku mieszkalnego przy ul. Św. Jakuba 30-32 w Sobótce” ma być realizowany w latach 2016-2018. Spółdzielnia chce pozyskać środki z POIiŚ 2014-2020 w ramach działania 1.3 „Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach”.

Podsumowując efekty wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Sobótka do roku 2015 należy stwierdzić, że założone cele zostały osiągnięte niemal w całości. Zaplanowane i zrealizowane zadania wpłynęły nie tylko na poprawę stanu technicznego tych obiektów, co spowodowało znaczne przedłużenie ich żywotności. Poprawa stanu technicznego nieruchomości, a w szczególności remontów dachu i elewacji, wpłynęła również na poprawę estetyki miasta.

2. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych oraz skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

2.1. Diagnoza zjawisk społecznych

LUDNOŚĆ

Potencjał demograficzny i zmiany zachodzące w liczebności społeczeństwa, jak i struktura wiekowa, wpływają na zmianę procesów w sferze społeczno-gospodarczej. W ostatnich latach w gminie Sobótka liczba mieszkańców utrzymywała się na stałym poziomie.

Na przestrzeni lat 2004 – 2014 w mieście Sobótka odnotowano wzrost liczby ludności o 262 osoby, na terenach wiejskich o 206 osób. W perspektywie czterech ostatnich lat (2010-2014) w mieście ubyły 44 osoby, co stanowiło 0,66% liczby mieszkańców miasta, a na obszarach wiejskich gminy w tym samym czasie przybyło 114 osób (wzrost o 2%). Sukcesywny wzrost ilości mieszkańców terenów wiejskich obserwuje się od 2008r.

Największy przyrost liczby mieszkańców w latach 2010-2014 odnotowano w sołectwach: Rogów Sobócki (43 osoby) i Sulistrowice (37 osób).

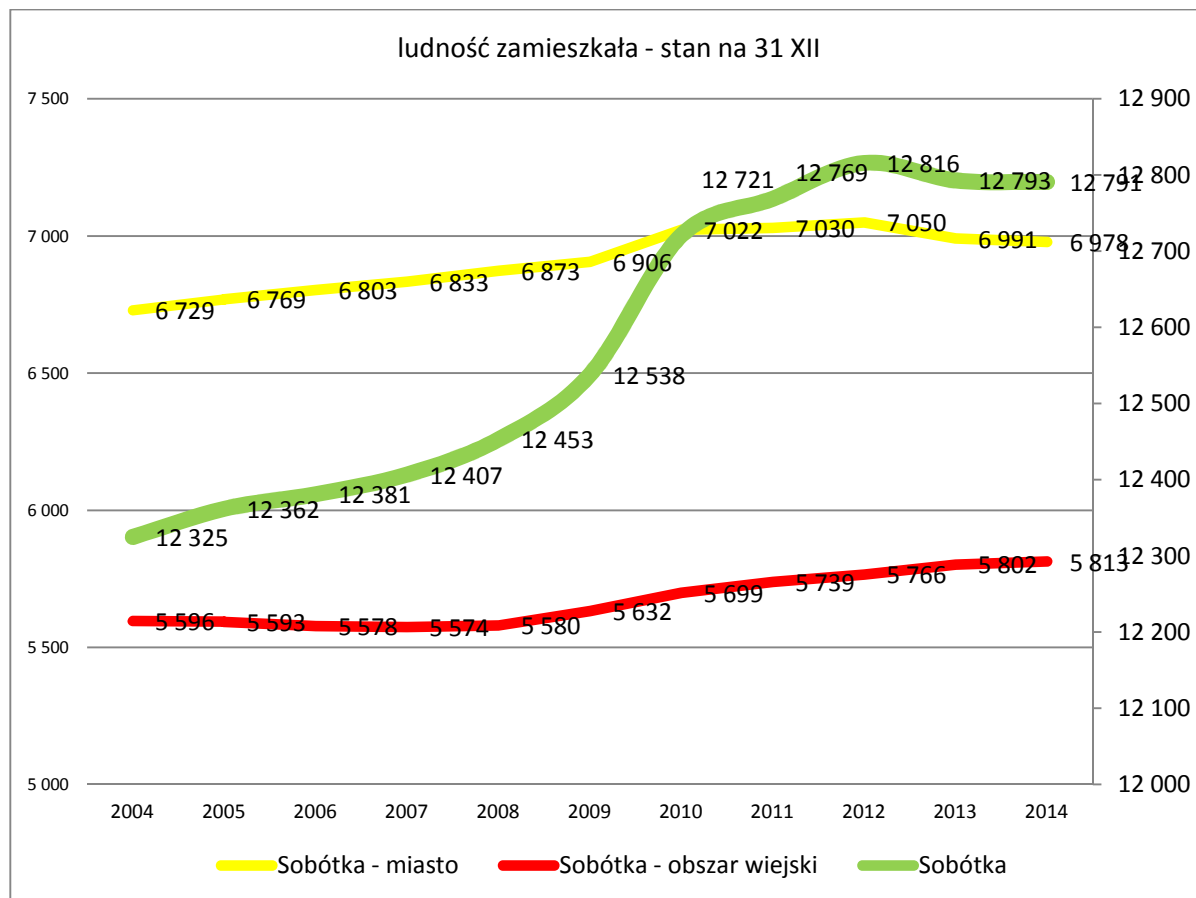
Zmiany demograficzne ilustruje wykres nr 1.

Na wielkość zaludnienia wpływa ruch naturalny ludności, czyli urodzenia i zgony oraz migracje ludności.

W badanym okresie (2010-2014) w gminie Sobótka przyrost naturalny wykazywał tendencję spadkową, osiągając wartości od +1,6 na 1000 mieszkańców w 2012r. do -1,3 na 1000 mieszkańców w 2014r. Wskaźnik zmian 2014/2010 wyniósł -2,05 na 1000 mieszkańców, w tym +3,52 na 1000 mieszkańców w mieście i -1,43 na 1000 mieszkańców na terenach wiejskich, osiągając wynik gorszy niż w skali kraju, województwa i powiatu wrocławskiego.

Wykres 1. Ludność ogółem wg faktycznego miejsca zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności

Jednostka terytorialna	przyrost naturalny na 1000 ludności				
	2010	2011	2012	2013	2014
POLSKA	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0
POLSKA - MIASTO	0,6	0,0	-0,4	-0,9	-0,5
DOLNOŚLĄSKIE	-0,1	-0,6	-1,1	-1,6	-0,9
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	-0,5	-1,0	-1,6	-2,1	-1,5
Powiat wrocławski	3,8	3,6	3,0	3,4	4,3
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	1,9	4,7	4,9
Sobótka	1,3	0,2	1,6	-0,5	-1,3
Sobótka - miasto	-0,3	-1,7	1,1	-1,1	-1,3
Sobótka - obszar wiejski	3,2	2,4	2,1	0,2	-1,4

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Sobótka obserwowano spadek liczby urodzeń, co widoczne było we wskaźniku urodzin żywych na 1000 mieszkańców. Od 2011r. liczba urodzeń na 1000 mieszkańców była niższa od średniej

krajowej, wojewódzkiej i powiatowej. Tendencję spadkową wykazywała również liczba zawieranych małżeństw.

Tabela 2. Urodzenia żywe na 1000 ludności

Jednostka terytorialna	urodzenia żywe na 1000 ludności				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7
POLSKA - MIASTO	10,3	9,6	9,6	9,2	9,4
DOLNOŚLĄSKIE	10,1	9,5	9,3	8,9	9,3
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	9,8	9,2	9,0	8,7	9,1
Powiat wrocławski	11,7	11,3	11,0	10,7	11,6
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	11,1	12,3	12,7
Sobótka	11,6	9,2	10,1	9,1	9,0
Sobótka - miasto	11,1	7,6	9,7	8,4	9,3
Sobótka - obszar wiejski	12,2	11,2	10,7	9,9	8,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 3. Małżeństwa zawierane na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	małżeństwa zawarte na 1000 mieszkańców				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	5,9	5,4	5,3	4,7	4,9
POLSKA - MIASTO	5,9	5,2	5,1	4,5	4,7
DOLNOŚLĄSKIE	5,6	5,2	5,2	4,4	4,7
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	5,7	5,2	5,1	4,4	4,6
Powiat wrocławski	5,5	4,9	4,8	4,2	4,4
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	5,3	4,4	4,7
Sobótka	5,3	6,2	4,9	3,7	4,5
Sobótka - miasto	4,6	5,8	5,3	4,0	4,3
Sobótka - obszar wiejski	6,2	6,6	4,5	3,3	4,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

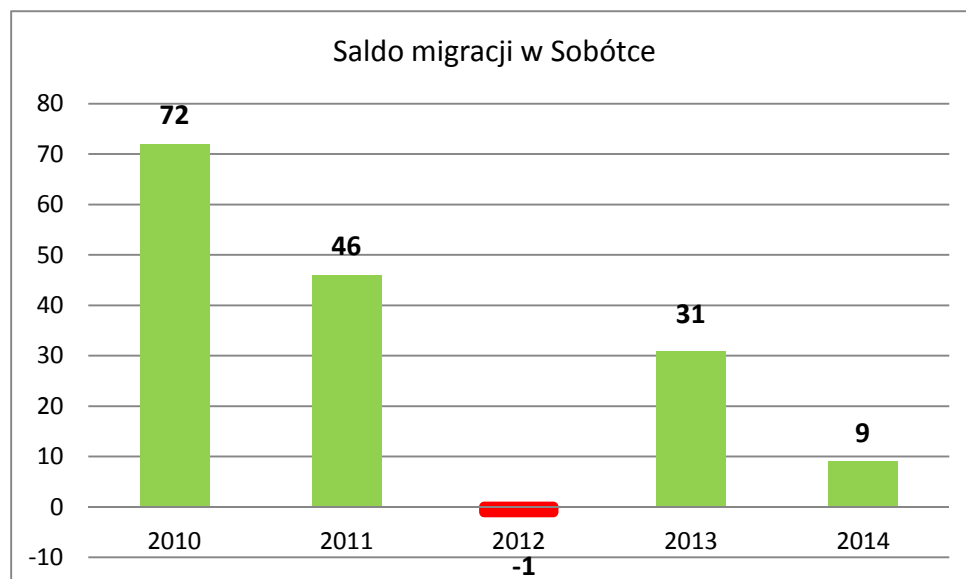

Gmina Sobótka, pomimo wielu atutów krajobrazowych i środowiskowych oraz sąsiedztwa aglomeracji wrocławskiej, nie była miejscem znaczących zmian demograficznych, związanych z migracjami na linii miasto – obszary podmiejskie, jak to miało miejsce w wybranych gminach powiatu wrocławskiego. Decydowały o tym względy oddalenia od ośrodka miejskiego oraz powiązania komunikacyjne. Inwestycje deweloperskie oraz osób prywatnych realizowane były bliżej Wrocławia.

Saldo migracji ogółem w badanym okresie w gminie było dodatnie, chociaż zjawisko spadało na siłę (od 72 osób w 2010r. do 9 osób w 2014r.). Charakterystyczne dla gminy było ujemne saldo migracji w mieście, zaobserwowane od 2012r., na rzecz dodatniego salda obszarów wiejskich, gdzie najwyższy wskaźnik migracji ogółem odnotowano w 2010r. (52 osoby). Znajduje to odzwierciedlenie w ilości wydawanych pozwoleń na budowę budynków mieszkalnych jednorodzinnych. Liczba pozwoleń na budowę na obszarach wiejskich jest kilkakrotnie wyższa niż w mieście (w 2014r. w stosunku 30:9). Saldo migracji w gminie w latach 2010-2014 przedstawia wykres nr 2.

Saldo migracji na 1000 osób w gminie Sobótka osiągało wartości wyższe od notowanych dla kraju i województwa. W poszczególnych latach występowały wahania poziomu tego zjawiska, jednak w analizie długookresowej odnotowano tendencję spadkową. Dynamika zmian 2014/2010 była mniej korzystna (-0,88) niż w innych badanych jednostkach administracyjnych: w kraju (-0,14), województwie (-0,6), w powiecie wrocławskim (-0,06).

Wykres 2. Saldo migracji w gminie Sobótka w latach 2010-2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 4. Saldo migracji na 1000 osób ogółem

Jednostka terytorialna	saldo migracji na 1000 osób ogółem				
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba
POLSKA	-0,1	-0,1	-0,2	-0,5	-0,4
POLSKA - MIASTO	-2,1	-1,9	-1,7	-2,2	-1,8
DOLNOŚLĄSKIE	0,5	0,4	0,3	0,0	0,2
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	-1,9	-1,8	-1,7	-2,0	-1,6
Powiat wrocławski	22,5	21,9	19,9	23,2	21,0
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	17,1	15,8	17,4
Sobótka	5,7	3,6	-0,1	2,4	0,7
Sobótka - miasto	2,9	2,8	-1,4	-1,7	-2,7
Sobótka - obszar wiejski	9,2	4,5	1,6	7,5	4,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Niekorzystnym zmianom ulegała również struktura wiekowa mieszkańców – wyraźny był wzrost liczby osób w wieku poprodukcyjnym, przy jednoczesnym spadku osób w wieku przedprodukcyjnym. Wskaźnik zmian za lata 2014/2010 w przypadku ilości osób w wieku przedprodukcyjnym wskazywał na spadek odsetka osób w wieku przedprodukcyjnym o 7,3% oraz wzrost odsetka osób w wieku poprodukcyjnym o 16,1%. Odnotowano także spadek odsetka osób w wieku produkcyjnym o 0,6%. Tym samym w 2014 roku struktura ludności wg ekonomicznych grup wieku przedstawiała się następująco: 17% ludności w wieku przedprodukcyjnym, 63,5% w wieku produkcyjnym oraz 21,3% w wieku poprodukcyjnym.

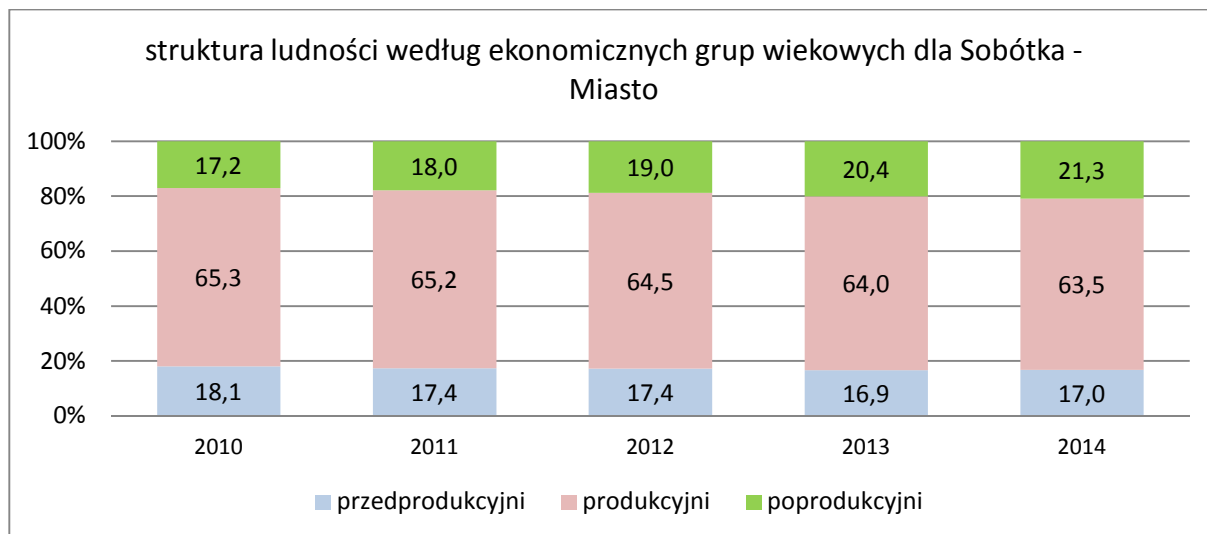
Taka sytuacja demograficzna bezpośrednio przedkłada się na sferę gospodarczą, usług zdrowotnych, czy edukacyjnych. Dynamika niekorzystnych zmian struktury wieku społeczeństwa w gminie Sobótka, szczególnie w mieście, była większa niż w tym samym czasie w kraju, województwie, czy powiecie wrocławskim.

Charakterystyczne dla gminy Sobótka (wykres nr 5) było zmniejszenie się liczebności osób w grupach wiekowych 0 do 24 lat. Na przestrzeni lat 2004-2014 odnotowano spadek liczebności tej grupy wiekowej o 824 osoby. To grupa wiekowa w większości w wieku przedprodukcyjnym i ucząca się, która po zakończeniu edukacji, przejdzie do grupy produkcyjnej. Aby utrzymać stabilną sytuację demograficzną w gminie, powinna zwiększyć się liczba urodzin. Szansą za zmianę negatywnych trendów demograficznych mogą być także migracje na obszar gminy. Kolejne grupy wiekowe, w której zaobserwowano niekorzystne trendy, to grupa w przedziale od 55 do 64 lat. W ostatnich 10 latach liczebność tej grupy zwiększyła się o 876 osób. Osoby z tej grupy za ok. 10 lat (lub wcześniej) osiągną wiek emerytalny i przejdą do grupy poprodukcyjnej, zwiększając udział tej grupy.

W przypadku utrzymujących się niekorzystnych trendów demograficznych, dojdzie do dynamicznego procesu starzenia się społeczeństwa.

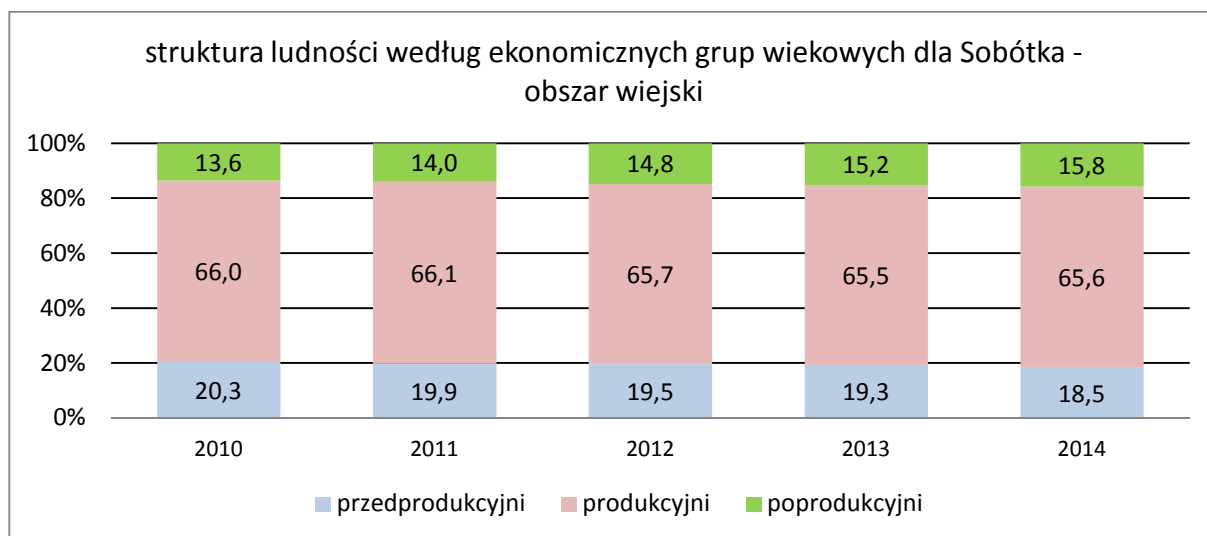

Wykres 3. struktura ludności według ekonomicznych grup wiekowych dla Sobótka - miasto

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

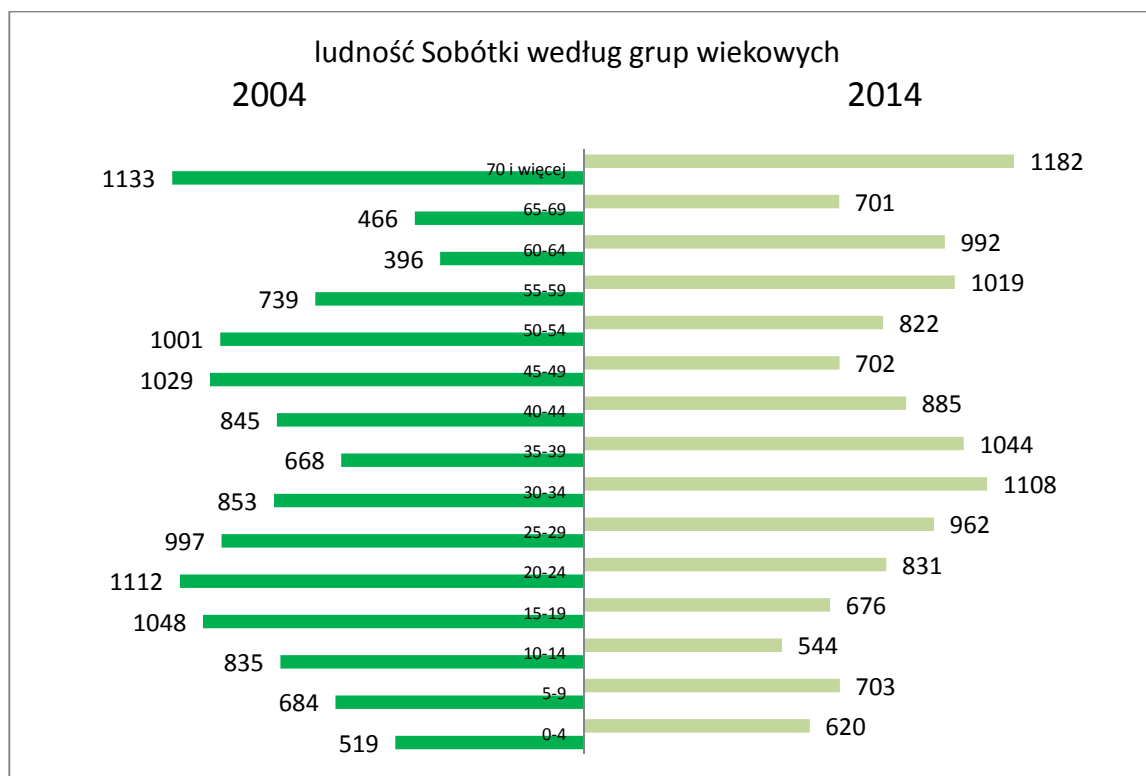
Wykres 4. Struktura wiekowa według ekonomicznych grup wiekowych dla Sobótka - obszar wiejski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 5. Struktura ludności gminy Sobótka na przestrzeni lat 2004-2014

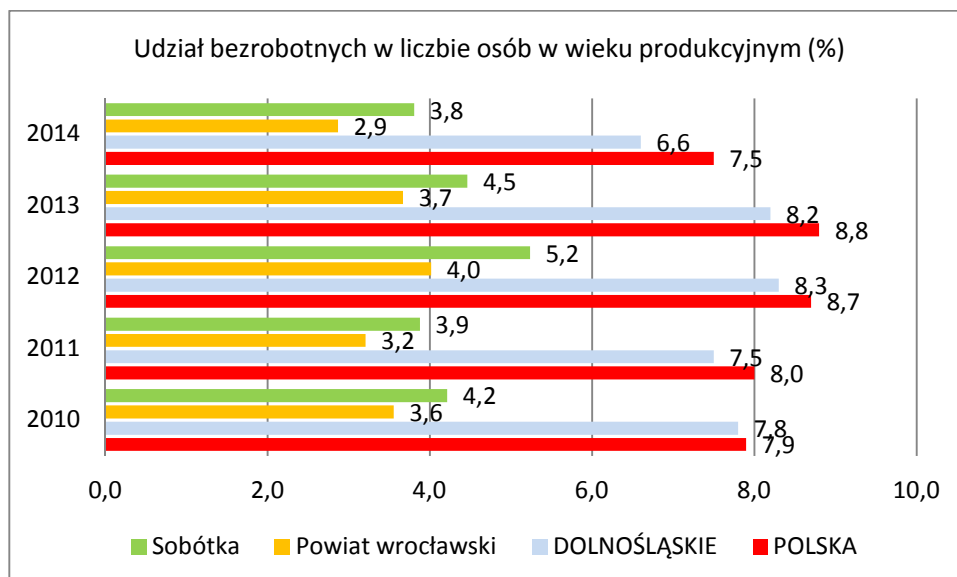
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

BEZROBOCIE

Jak wykazują dane statystyczne GUS, problem bezrobocia w gminie Sobótka jest niewielki. Wskaźniki bezrobocia w gminie były wyraźnie niższe od notowanych w kraju i województwie. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych, wg stanu na koniec 2014r., wyniosła 309 osób i w porównaniu z 2010r. odnotowano spadek o 41 osób (11,71%). Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym wyniósł w gminie Sobótka w 2014 roku 3,8%. W każdym z analizowanych lat poziom bezrobocia w gminie Sobótka był wyraźnie niższy od bezrobocia w kraju i województwie dolnośląskim. Niższy poziom bezrobocia notowano jedynie w skali powiatu wrocławskiego. Dynamikę zmian w zakresie ilości bezrobotnych w odniesieniu do liczby pracujących na tle innych jednostek administracyjnych prezentuje wykres nr 6.

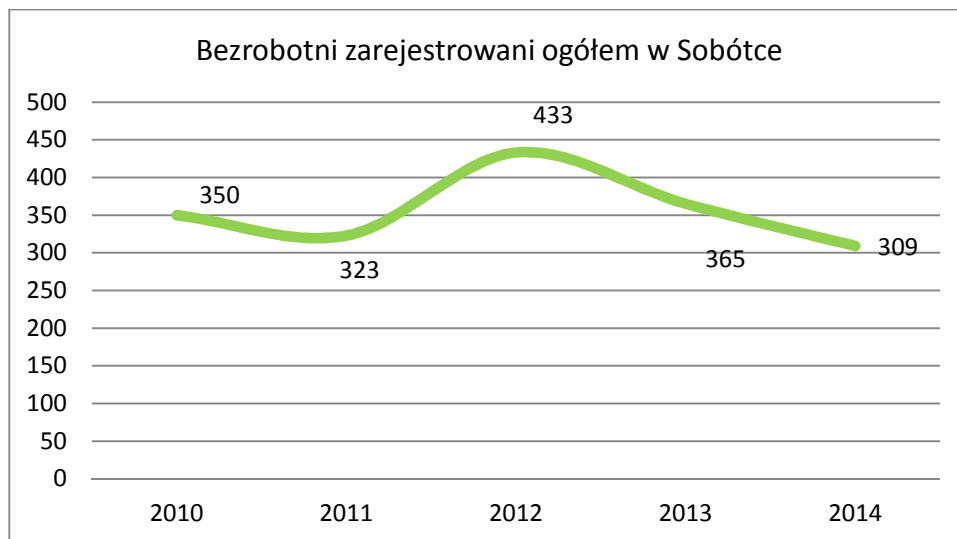
Wykres 6. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (%)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani ogółem w gminie Sobótka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na podstawie danych udostępnionych przez Powiatowy Urząd Pracy (PUP) we Wrocławiu, wg stanu na koniec 2014r., zarejestrowanych jako osoby bezrobotne było 120 mężczyzn i 183 kobiety. W gminie Sobótka zaobserwowano zmianę struktury bezrobotnych wg płci od roku 2010. Wówczas było zarejestrowanych jako osoby bezrobotne 171 mężczyzn i 155 kobiet. Stabilny był wskaźnik osób długotrwale bezrobotnych (wynosił on 141 osób w 2010r. i 145 osób w 2014r.), ilość osób bez prawa do zasiłku (odpowiednio: 263 osoby i 252 osoby) i ilość osób bez kwalifikacji zawodowych (odpowiednio: 105 osób i 107 osób). Znacznie spadła natomiast liczba osób bez doświadczenia zawodowego (z 76 osób w 2010r. do 28 osób w 2014r.) W 2014r. ilość bezrobotnych z miast i terenów wiejskich była podobna, natomiast w 2010r. charakterystyczny był większy odsetek bezrobotnych z terenu miasta (62,58% ogółu bezrobotnych). Zmiany struktury bezrobocia zostały zestawione w tabeli nr 5.

Tabela 5. Struktura bezrobotnych gminy Sobótka w latach 2010-2014

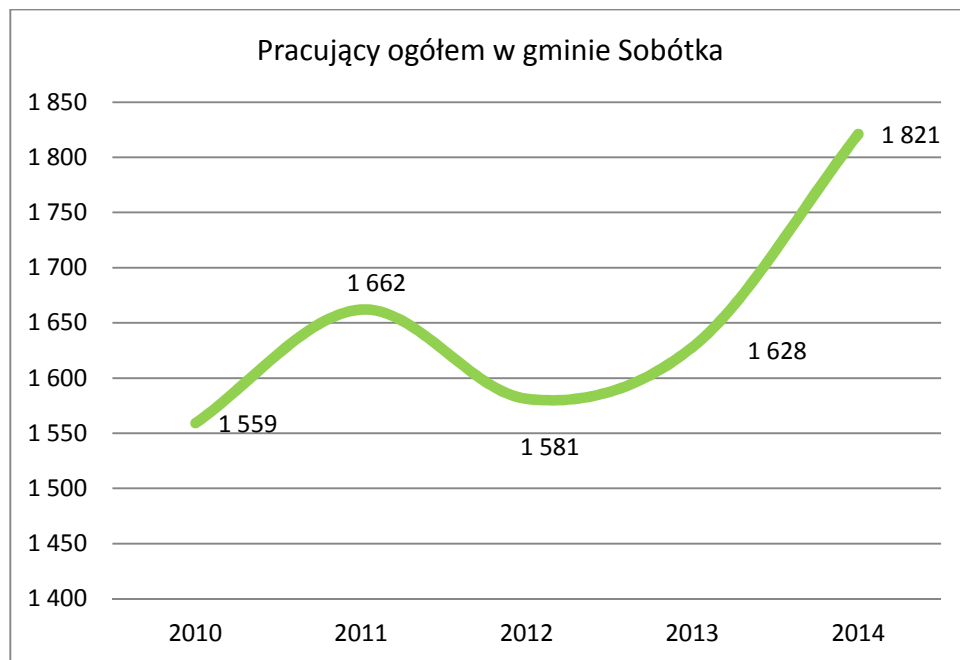
L.p.	Wyszczególnienie		2010	2014
1	Bezrobotni ogółem	razem	326	303
		miasto	204	155
		wieś	122	148
2	Kobiety	razem	155	183
		miasto	95	96
		wieś	60	87
3	Mężczyźni	razem	171	120
		miasto	109	59
		wieś	62	61
4	Długotrwale bezrobotni	razem	141	145
		miasto	85	71
		wieś	56	74
5	Bez kwalifikacji	razem	105	107
		miasto	59	55
		wieś	46	52
6	Bez prawa do zasiłku	razem	263	252
		miasto	166	126
		wieś	97	126
7	Bez doświadczenia zawodowego	razem	76	28
		miasto	41	13
		wieś	35	15

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP we Wrocławiu

Liczba osób pracujących ogółem na przestrzeni lat 2014/2010 wykazywała się silną tendencją wzrostową. W tym czasie odnotowano wzrost pracujących o 262 osoby (24,17%), przy czym większą dynamikę wzrostu tego wskaźnika odnotowano w mieście Sobótka (wzrost o 225 osób, t. 24,17%). Związane to mogło być ze spadkiem bezrobocia oraz wchodzeniem na rynek pracy osób pracujących dotychczas w gospodarstwach domowych w sektorze rolnym (tych osób nie uwzględnia statystyka GUS).

Wykres 8. Pracujący ogółem w gminie Sobótka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ze względu na niekorzystne trendy demograficzne (spadek liczby mieszkańców gminy), sytuację w zakresie zatrudnienia należy uznać za pozytywne zjawisko, chociaż wskaźniki liczby pracujących na 1000 mieszkańców w gminie Sobótka były zdecydowanie niższe od tych notowanych dla kraju, województwa oraz powiatu wrocławskiego. Świadczyć to może o silnej pozycji sektora rolnego w strukturze lokalnej gospodarki.

Tabela 6. Pracujący ogółem na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	pracujący ogółem na 1000 mieszkańców				
	2010 osoba	2011 osoba	2012 osoba	2013 osoba	2014 osoba
POLSKA	223	224	223	226	230
POLSKA - MIASTO	304	304	302	304	310
DOLNOŚLĄSKIE	240	241	239	244	251
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	289	289	287	294	302
Powiat wrocławski	324	322	306	299	323
Powiat wrocławski - MIASTO	0	0	358	361	425
Sobótka	123	130	123	127	142
Sobótka - miasto	133	147	147	144	166
Sobótka - obszar wiejski	110	110	94	107	114

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

UBÓSTWO, UZALEŻNIENIA I PRZEMOC

Instytucją zapewniającą wsparcie i pomoc osobom w trudnych sytuacjach rodzinnych, materialnych, bytowych, zdrowotnych, odpowiedzialny jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce.

Sobótka jest gminą miejsko – wiejską. Około 50% ludności zamieszkuje w mieście, pozostałe 50% mieszka na wsi. Problemy społeczne jakie występują na terenie gminy są bardzo różnorodne. Występują problemy typowe dla obszarów wiejskich jak i charakterystyczne dla obszarów miejskich (skupiska rodzin z dysfunkcjami na niewielkich obszarowo terenach o ścisłej zabudowie).

Z rozeznania rejonów środowiskowych oraz danych posiadanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej, na terenie gminy wyróżnić należy następujące problemy społeczne: bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm, długotrwała choroba, w tym choroba i zaburzenia psychiczne, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz potrzeba ochrony macierzyństwa w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, przemoc fizyczna i psychiczna w rodzinach, problemy ludzi starszych i samotnych, bezdomność, a także problemy mieszkaniowe. Wszystkie te problemy doprowadzają do ubóstwa i degradacji rodzin (osób).

Należy zaznaczyć, że problemy te na ogół nie występują w izolacji od siebie, ale są ze sobą sprzężone, działają na zasadzie naczyń połączonych, np. ubóstwo z bezrobociem czy nawet z alkoholizmem; bezdomność i problemy mieszkaniowe. Diagnoza przeprowadzona była na podstawie danych statystycznych z form pomocy oraz informacji od pracowników socjalnych.

Ustawa o pomocy społecznej, poprzednia i obecna, systematyzuje kategorie osób, które mają prawo do korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej, a znalazły się z różnych powodów w trudnej sytuacji życiowej, w szczególności:

- ubóstwa;
- sieroctwa;
- bezdomności;
- bezrobocia;
- niepełnosprawności;
- długotrwałej lub ciężkiej choroby;
- przemocy w rodzinie;
- potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
- potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
- trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą;
- trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- alkoholizmu lub narkomanii;
- zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Tabela nr 7 przedstawia liczbę rodzin i osób w tych rodzinach, które korzystają z różnorodnych form pomocy materialnej (zasiłki stałe, zasiłki celowe, zasiłki specjalne, zasiłki okresowe, składki zdrowotne, świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego, dodatki mieszkaniowe, dodatki energetyczne, pomoc materialna dla uczniów) do ogółu mieszkańców naszej gminy.

Niewielki spadek ilości rodzin korzystających z pomocy od roku 2012 spowodowany jest określeniem w ustawach konkretnego kryterium finansowego do udzielenia świadczenia, którego nie można przekroczyć. Rodziny, w których chociaż jedna osoba pracuje, stosunkowo rzadko mogą skorzystać z pomocy finansowej Ośrodka (kryterium do pomocy społecznej nie może przekroczyć 456 zł na osobę w rodzinie oraz 542 na osobę samotną). Rodziny potrzebujące pomocy, które nie kwalifikują się do wsparcia wg kryterium dochodowego, korzystają z pomocy w formie wsparcia, pomocy w postaci pracy socjalnej. Dzieci korzystają zaś z pomocy rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, który uprawnia do dożywiania dzieci w placówkach szkolnych osoby i rodziny o dochodach wyższych, tj. 150 % kryterium, co daje 684,00 zł na osobę w rodzinie oraz 813 na osobę samotną). W roku 2015 zauważalny był wzrost udzielania pomocy. Spowodowane to było m. in. wzrostem od października 2015 kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej (na osobę w rodzinie po 514 zł oraz po 634 zł na osobę samotną), jak i zwiększeniem się kryterium w świadczeniach rodzinnych (z kwoty 574 zł na kwotę 674 zł na osobę w rodzinie).

Właściwym miernikiem poziomu ubóstwa w gminie jest liczba rodzin korzystających z zasiłków celowych i zasiłków celowych specjalnych. Zasiłki celowe są przyznawane w tych rodzinach, w których dochód nie przekracza w/w kryterium dochodowego, natomiast zasiłki celowe specjalne, w sytuacjach, kiedy dochód rodziny przekracza wprawdzie kryterium dochodowe, ale szczególne okoliczności powodują brak środków na zaspokojenie niezbędnych potrzeb (ilość wypłaconych świadczeń).

Wymienione rodziny pochodzą ze środowisk, w których występuje ubóstwo, bezrobocie, choroba, niepełnosprawność a posiadane własne zasoby materialne nie pozwalają na zabezpieczenie najbardziej podstawowych potrzeb. Zmiany na przestrzeni ostatnich lat w tym zakresie obrazuje tabela nr 7.

Tabela 7. Struktura osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
1	Ilość rodzin korzystających z pomocy	1000	960	900	900
2	Ilość osób w rodzinach	3500	3490	3250	3300
3	Liczba mieszkańców	12538	12816	12793	12793
4	% mieszkańców korzystających z pomocy	27,92	27,23	25,40	25,80

Źródło: Opracowanie Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce

Dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce dot. liczby osób korzystających z pomocy w postaci zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych wskazują na wzrost ilości rodzin korzystających z pomocy w formie zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych. Z początkiem 2015 roku odnotowano wzrost udzielania pomocy rodzinom, osobom potrzebującym pomocy spowodowany m.in. ubóstwem, chorobą, niepełnosprawnością i bezrobociem.

Znaczącym problemem, przybierającym na sile, jest alkoholizm i przemoc w rodzinie. Administratorem danych od 2011r. jest Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce. Liczba wydanych niebieskich kart w 2012r. wyniosła 7, natomiast w 2015 aż 27. Skala zjawiska jest porównywalna w mieście i na terenach wiejskich.

Tabela 8. Liczba osób korzystających z pomocy w postaci zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych

Lp.	Wyszczególnienie	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014
1.	Liczba rodzin otrzymujących zasiłki celowe i zasiłki celowe specjalne	224	207	235	256
2.	Liczba osób w tych rodzinach	581	526	561	616
3.	Ilość świadczeń	2852 w tym: 28 zasiłki specjalne	3490 w tym: 48 zasiłków specjalnych	1159 w tym: 48 zasiłków specjalne celowych	2093 w tym: 92 zasiłki specjalne celowe

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce

Wg danych GUS, odsetek osób w gminie korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem zmniejszył się na przestrzeni lat 2010-2014 z 6,91% w 2010r. do 6,41% w 2014r., ale nadal był od wyższy od średniej wojewódzkiej (5,76%) i wyraźnie wyższy od średniej powiatowej (3,5%), co zostało przedstawione w tabeli nr 9.

Liczba osób korzystająca z pomocy społecznej była ściśle powiązana z sytuacją na rynku pracy. W 2012r., w którym liczba pobieranych świadczeń była najwyższa (15.750), wskaźnik bezrobocia w gminie wyniósł 5,2%. Dla porównania w 2014r., kiedy bezrobocie było niższe i wyniosło 3,8%, liczba pobieranych świadczeń wynosiła 12.255.

Tabela 9. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem

Jednostka terytorialna	odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem				
	ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	8,7%	8,1%	8,1%	8,3%	7,7%
POLSKA - MIASTO			6,2%	6,4%	6,0%
DOLNOŚLĄSKIE	7,0%	6,4%	6,2%	6,3%	5,8%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO			5,3%	5,4%	5,0%
Powiat wrocławski	4,2%	3,9%	3,7%	3,8%	3,5%
Powiat wrocławski - MIASTO			3,4%	3,4%	2,8%
Sobótka	6,9%	6,0%	6,0%	6,1%	6,4%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

BEZPIECZEŃSTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ

W Sobótce działa Komisariat Policji, zlokalizowany przy ul. Ogrodowej 8, który obsługuje dwie gminy: gminę Sobótka i gminę Jordanów. W gminie Sobótka system monitoringu jest zamontowany jedynie na budynku Urzędu Miasta i Gminy w Sobótce, złożony z 8 kamer o zasięgu do 100m. System został zamontowany w 2008r. i nie był modernizowany. System monitoringu posiadają placówki oświatowe (Szkoła Podstawowa nr 1 w Sobótce, Szkoła Podstawowa nr 2 w Sobótce, Szkoła Podstawowa w Rogowie Sobóckim, Gimnazjum Gminne w Sobótce, Przedszkole nr 1 w Sobótce – oba budynki).

Na przestrzeni lat 2013 i 2014, wg danych Policji, odnotowano w gminie Sobótka spadek ilości przestępstw ogółem o 27,81%. W zakresie wypadków drogowych odnotowano spadek o 73,68%

W 2013r. liczba przestępstw ogółem na 1000 osób w gminie Sobótka była wyższa tylko w powiecie wrocławskim, natomiast w 2014r. ilość przestępstw ogółem w przeliczeniu na 1000 osób i w odniesieniu do rodzaju przestępstwa, w każdej kategorii była niższa. Większą przestępczość w latach 2013 i 2014 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano na terenach wiejskich. Ważniejsze wskaźniki zmian zostały przedstawione w tabeli nr 10.

Tabela 10. Przestępstwa w gminie Sobótka w odniesieniu do jednostek terytorialnych wyższego rzędu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	przestępstwa ogółem na 1000 osób		o charakterze kryminalnym na 1000 mieszkańców		o charakterze gospodarczym na 1000 mieszkańców		drogowe na 1000 mieszkańców		przeciwko życiu i zdrowiu na 1000 mieszkańców		przeciwko mieniu na 1000 mieszkańców	
	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014	2013	2014
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
POLSKA	27,62	22,72	18,47	15,54	4,01	4,16	3,67	2,23	0,66	0,55	13,56	11,61
DOLNOŚLĄSKIE	38,15	31,32	27,22	23,70	4,78	4,42	3,82	2,38	0,77	0,76	22,67	18,79
Powiat wrocławski	25,85	21,05	19,85	16,91	1,12	1,3	4,06	2,25	0,61	0,42	16,23	14,15
Sobótka	26,93	19,47	9,48	9,65	0,63	0,4	7,57	1,99	0,24	0,32	9	7,1
Sobótka - miasto	23,35	15,25	9,78	6,6	0,44	0,15	4,09	2,35	0,44	0,44	8,61	5,71
Sobótka - obszar wiejski	25,44	21	9,12	9,8	0,88	0,7	5,97	1,58	0	0,18	9,48	8,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

POZIOM WYKSZTAŁCENIA, JAKOŚĆ KSZTAŁCENIA

Sytuacja w gminie Sobótka pod względem infrastruktury przedszkolnej i dostępności przedstawiała się korzystnie. W 2014r. ilość dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w gminie (85,2% dzieci w wieku 3-5 lat) kształtowała się na poziomie zbliżonym do powiatu wrocławskiego (85,0%) i była wyższa od średniej województwa dolnośląskiego (80,0%) i kraju (79,4%). Znacznie korzystniej sytuacja wyglądała w mieście, niż na obszarach wiejskich. Ilość dzieci uczęszczających do przedszkoli i zamieszkałych w mieście w badanym okresie (2010-2014) była każdego roku 3-4 krotnie większa, niż dla obszarów wiejskich. Od roku 2013 ilość dzieci uczęszczających do przedszkoli w mieście przewyższała ilość dzieci zamieszkałych na tym obszarze. Wynika to z tego, że w żadnym sołectwie nie ma przedszkola, jedynie w Rękowie przy Szkole Niepublicznej, funkcjonuje punkt przedszkolny dla dzieci w wieku od 2,5 do 6 lat. Korzystnie przedstawia się sytuacja pod względem dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. Od 2010r. obserwuje się tendencję spadkową tego wskaźnika, a w 2014r. potrzeby w tym zakresie zostały całkowicie zaspokojone, czyli na 1 dziecko przypadało 1 miejsce przedszkolne. Przyczyną tego była decyzja Rady Miejskiej w Sobótce o zwiększeniu liczby oddziałów z Przedszkolu Nr w Sobótce z 9 do 11, powstanie w 2010r. przedszkola prywatnego, jak również niekorzystne trendy demograficzne związane ze spadkiem ilości narodzin (problem opisany w rozdziale "Ludność").

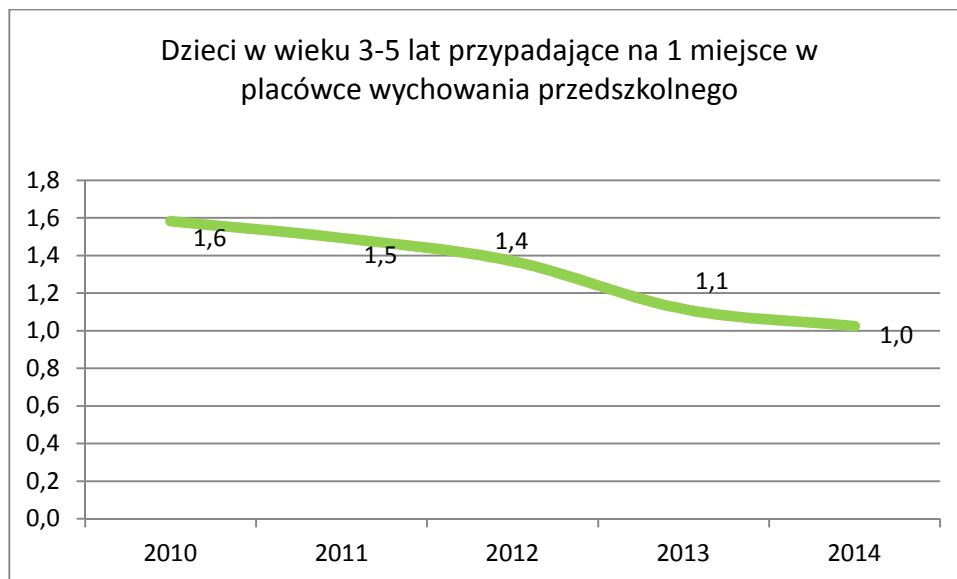
Tabela 11. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym

Jednostka terytorialna	odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym					
	ogółem					
	dzieci w wieku 3 - 5 lat					
	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2010
	%	%	%	%	%	
POLSKA	62,6	69,2	69,7	74,1	79,4	26,8%
POLSKA - MIASTO	78,8	84,0	83,7	87,6	92,9	17,9%
DOLNOŚLĄSKIE	63,0	70,0	70,2	75,0	80,0	27,0%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	76,7	83,1	82,6	87,1	91,7	19,6%
Powiat wrocławski	47,4	66,4	70,6	77,0	85,0	79,2%
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	108,1	108,8	114,5	5,8%
Sobótka	52,6	61,0	61,0	78,6	85,2	62,0%
Sobótka - miasto	75,7	86,1	81,2	109,8	130,4	72,2%
Sobótka - obszar wiejski	26,1	34,0	37,1	42,5	31,8	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 9. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na 1 miejsce w placówce wychowania przedszkolnego

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

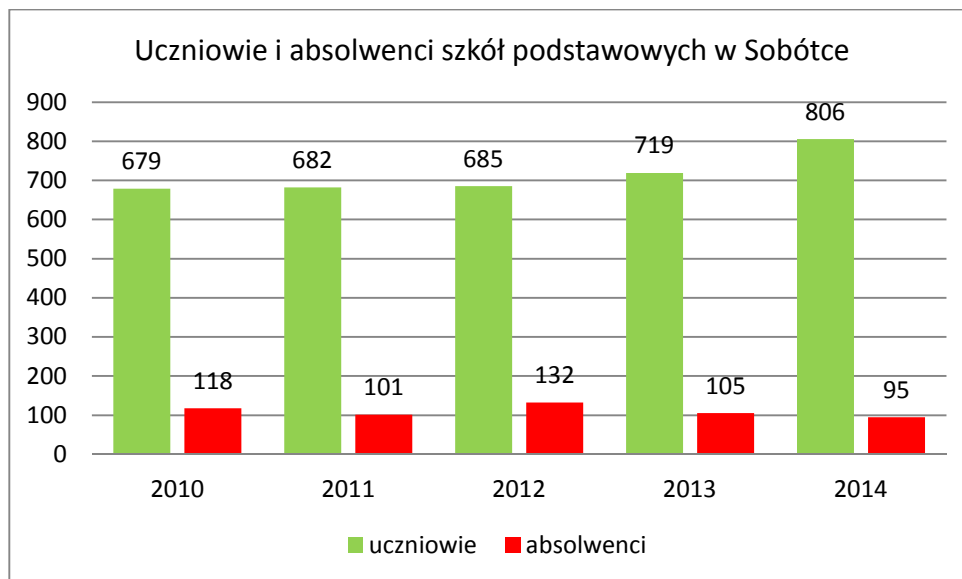
Liczba uczniów szkół podstawowych w gminie Sobótka systematycznie rosła od 2010r. Taka tendencja była charakterystyczna dla całego kraju i wiązała się bezpośrednio ze zmianą Ustawy o systemie oświaty¹ i obniżeniem wieku szkolnego, nie wynikała natomiast z trendów demograficznych. Wzrost liczby uczniów przekładał się na ilość uczniów w klasach. Liczba uczniów w klasach w badanym okresie była nieznacznie niższa od średniej w kraju, województwie i powiecie, jednak zmiany w systemie oświaty spowodowały wzrost uczniów w oddziale. Tylko w Szkole Podstawowej Nr 1 w Sobótce zostały utworzone dodatkowe oddziały, w pozostałych szkołach oddziały są bardziej liczne, ale nie przekraczają dopuszczalnej ilości uczniów w klasie. Znacznie korzystniejsza sytuacja wyglądała w szkołach wiejskich, do których uczęszczało mniej uczniów. W roku bazowym 2010 liczba uczniów w oddziale na wsi w stosunku do miasta wynosiła odpowiednio 11:21, w roku 2014 - 14:22. Ilość uczniów w klasach przedkłada się na wyniki w nauce. Na terenach wiejskich ilość uczniów w klasach była blisko dwukrotnie niższa niż w mieście. Dynamikę zmian w badanym okresie w odniesieniu do ilości uczniów i absolwentów szkół podstawowych prezentuje wykres nr 10. Mając na uwadze mniejszą liczebnie grupę wiekową objętą wychowaniem przedszkolnym można oczekiwać, że w ciągu następnych 5 lat liczba uczniów szkół podstawowych będzie się zmniejszać.

Porównując dane z 2014r. względem roku bazowego, w SP nr 1 i SP nr 2 w Sobótce wyniki egzaminu klas szóstych spadły odpowiednio o 14,17% i 8,49%, podczas gdy w tym samym okresie w szkołach wiejskich (SP w Rogowie Sobóckim i SP w Świątnikach) wzrosły odpowiednio o 0,94% i 8,12%.

¹ Ustawa z dnia 30 sierpnia 2013r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz ustawy o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. 2013 poz. 1265)

Wykres 10. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w gminie Sobótka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

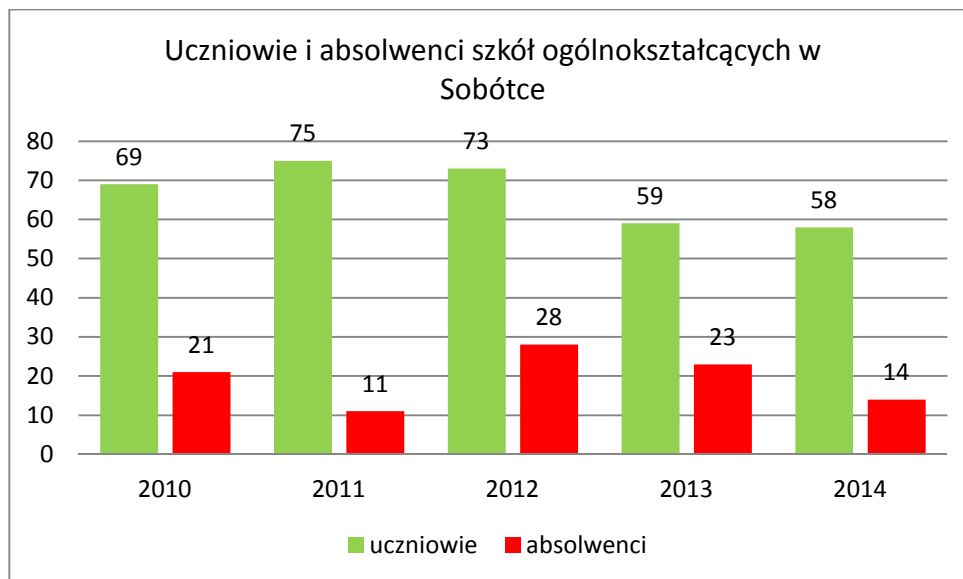
Od roku 2010 odnotowuje się stały spadek liczby uczniów i liczby absolwentów Gimnazjum Gminnego w Sobótce. Dane statystyczne zostały przedstawione na wykresie nr 11. Ze względu na niekorzystne trendy demograficzne i znaczący spadek liczby ludności w wieku 10-14 lat taka sytuacja powinna się utrzymać w dłuższej perspektywie wiekowej. Stała była natomiast liczba uczniów przypadających na 1 oddział (19 uczniów). Była to sytuacja bardziej korzystna niż w innych badanych jednostkach terytorialnych. Mniej korzystnie przedstawiał się wskaźnik ilości uczniów na 1 komputer z dostępem do Internetu. W skali kraju, województwa, czy powiatu obserwuje się trend spadkowy, natomiast w gminie Sobótka w badanym okresie na 1 komputer przypadało średnio dwukrotnie więcej uczniów i niekorzystna sytuacja ulega dalszemu pogłębieniu. W badanym okresie wskaźnik zmian „uczniowie gimnazjum przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczone do użytku uczniów” 2014/2010 wyniósł 11%, tzn., że na 1 komputer przypada większa ilość uczniów.

Dla większości zdawalnych przedmiotów, uczniowie Gimnazjum Gminnego w Sobótce osiągają wyniki wyższe od średniej wojewódzkiej (za wyjątkiem języków nowożytnych). Dobre wyniki w nauce korelują z ofertą zajęć dodatkowych, stosunkowo małą liczebnością klas, stabilnym zespołem nauczycieli, stosowaniem nowoczesnych metod nauczania i wdrożeniem własnych programów.

W Sobótce jest jedno Liceum Ogólnokształcące, którego organem prowadzącym jest Powiat Wrocławski. W Liceum naukę pobiera każdego roku kilkadziesiąt uczniów. Zainteresowanie nauką w Liceum spada i w roku 2014 liczba uczniów wynosiła 58 uczniów. W porównaniu z rokiem bazowym, odnotowano spadek o 11 uczniów, czyli o 18,97%. Zmniejszyła się również liczba absolwentów, w badanym okresie odnotowano spadek o 33,33%. Absolwenci gimnazjum wybierali szkoły w większych ośrodkach edukacyjnych, głównie we Wrocławiu i Świdnicy. Spadek ilości uczniów, wpływał bezpośrednio na liczebność klas. W 2014r. na 1 oddział przypadało 10 uczniów, podczas gdy np. dla kraju - 27.

Wykres 11. Uczniowie i absolwenci szkół ogólnokształcących w Sobótce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA

O stanie i jakości społeczeństwa obywatelskiego świadczy liczba aktywnie działających organizacji społecznych i pozarządowych na badanym terenie. W przypadku gminy Sobótka mamy do czynienia z dużą aktywnością lokalnej społeczności, przejawiającej się w znacznej ilości organizacji, również o charakterze kulturalnym i społecznym. Są to m.in.: Stowarzyszenie „Ślężanie Lokalna Grupa Działania”, Stowarzyszenie Górali Czadeckich Strzegomianki, Polskie Stowarzyszenie Edukacji Plastycznej, AS Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Lokalnych, Stowarzyszenie inicjatyw społecznych „FORTIS”, Stowarzyszenie na rzecz dzieci „Pod Ślężą”, Towarzystwo Muzyczno – Wokalne Sobótczańska Biesiada, Fundacja Tańca i Kultury Tanecznej „Chorea”, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne przy zespole Ludowym „Rozmaryn”, Towarzystwo Społeczno-Kulturalne przy zespole Ludowym „Olbrachtowiczanki”, Otwarte Stowarzyszenie Góra Ślęża, Chór Otwartych Serc, Stowarzyszenie „Ślężański Krąg”, Stowarzyszenie Przyjaciół Rogowa Sobóckiego, Towarzystwo Ślężańskie.

Wg danych GUS, w 2014r. w gminie działało 5 zespołów artystycznych, wszystkie w mieście. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców było to 3,9 zespołów i był to wskaźnik niższy niż w kraju i powiecie wrocławskim, ale wyższy od wojewódzkiego. Dane GUS nie są kompletne, ponieważ nie obejmują organizacji pozarządowych zarejestrowanych w Starostwie Powiatowym. Ponadto kilka stowarzyszeń jest zarejestrowanych w większych ośrodkach i działa jako delegatury. Organizacje takie mogą się pochwalić bogatym dorobkiem artystycznym i utożsamia się z nimi wielu mieszkańców gminy. Część zarejestrowanych organizacji nie jest aktywna. Według ewidencji organizacji pozarządowych, prowadzonej przez Urząd Miasta i Gminy w Sobótce, w gminie aktualnie działało (marzec 2016r.) 32 podmioty (1 fundacja i 31 stowarzyszeń), w tym 9 klubów sportowych i 22 organizacje w sferze kultury. Na podstawie ankiety rozpowszechnionej wśród działających organizacji, zaledwie siedem zadeklarowało, że planuje aplikowanie o środki zewnętrzne, w tym unijne. Pozostałe, jako problemy w tej dziedzinie, wskazały: brak doświadczenia, brak środków na wkład własny. Większość organizacji, które planują pozyskiwać środki pomocowe, ma już doświadczenie w tym zakresie (zrealizowały projekty w ramach POKL, Leadera, Ministerstwa Sportu

i Turystyki, programu wojewódzkiego "Odnowa Dolnośląskiej Wsi", pozyskiwały dotacje dla organizacji pozarządowych w konkursach wojewódzkich).

W Sobótce swoją siedzibę ma Stowarzyszenie „Ślężanie – Lokalna Grupa Działania”. W ramach konkursów kierowanych m.in. dla organizacji pozarządowych w latach 2009-2014 z terenu gminy Sobótka zaledwie sześć organizacji złożyło wnioski o dofinansowanie (6 wniosków). Dwa spośród złożonych wniosków uzyskało dofinansowanie na projekty dotyczące organizacji imprez sportowych.

Z danych zestawionych w tabeli nr 12 wynika, że na obszarach wiejskich aktywność społeczna jest niższa, niż w Sobótce. Wskaźniki dla obszarów wiejskich gminy Sobótka są także niższe od średnich krajowych, wojewódzkich, powiatowych. Natomiast średnia dla gminy dla wszystkich lat objętych analizą (2010-2014) jest wyższa od średniej dla innych jednostek administracyjnych. Liczba organizacji w gminie wzrosła z 39 w 2010r. do 45 w 2014r.

Tabela 12. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe na 10 tys. mieszkańców

Jednostka terytorialna	fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	27	28	30	32	33
POLSKA - MIASTO	30	31	33	35	37
DOLNOŚLĄSKIE	28	30	32	34	36
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	30	31	33	36	38
Powiat wrocławski	25	26	28	30	31
Powiat wrocławski - MIASTO	0	0	32	34	34
Sobótka	39	43	44	45	45
Sobótka - miasto	48	54	57	57	57
Sobótka - obszar wiejski	26	30	29	29	29

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA

Miernikiem aktywności obywatelskiej może być frekwencja wyborcza. W przypadku wyborów samorządowych, które przyciągają najwięcej obywateli do urn wyborczych, zarówno w 2010r., jak i 2014r., frekwencja wyborcza w gminie Sobótka przewyższała frekwencję w Polsce i województwie. Dane statystyczne obrazuje tabela nr 13. Porównując dane z lat 2010 i 2014 stwierdza się, że w kraju i województwie frekwencja spadła o ponad 10%, natomiast w gminie Sobótka pozostała na podobnym poziomie. Na każdym poziomie administracyjnym w przypadku II tury wyborów, frekwencja była znacznie niższa. W 2010r. w Gminie Sobótka wyniki wyborów rozstrzygnęły się w I turze, nie ma więc punktu odniesienia, ale frekwencja w I turze była wyższa od ogólnopolskiej i wojewódzkiej.

Tabela 13. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych

Jednostka terytorialna	I tura			II tura		
	frekwencja wyborcza			frekwencja wyborcza		
	2006	2010	2014	2006	2010	2014
	%	%	%	%	%	%
POLSKA	45,99	47,32	39,28	39,56	35,31	32,33
DOLNOŚLĄSKIE	44,72	45,22	35,99	38,75	34,80	29,51
Powiat wrocławski	47,15	49,84		42,02	44,20	
Sobótka		50,76	51,11		-	39,31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

UCZESTNICTWO W ŻYCIU KULTURALNYM I SPORTOWYM

Aktywność w życiu kulturalnym w głównej mierze determinuje dostępność do infrastruktury kultury, jak również oferta kulturalna. Budynek domu kultury, zlokalizowany na ul. Fryderyka Chopina 25, ze względu na zły stan techniczny, od września 2011 r., jest nieczynny. Na pierwszym piętrze, działa w nim jedynie Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna. Obiekt jest co prawda wykazany w statystykach GUS, ale nie odbywają się w nim żadne imprezy kulturalne. W 15 sołectwach gmin znajdują się świetlice wiejskie, a w trzech sołectwach - chaty grillowe, pełniące funkcje świetlic. Stan techniczny świetlic wiejskich nie jest dobry, większość wymaga remontów, aby mogły stać się obiektami w pełni użytecznymi. W większości świetlic odbywa się zaledwie kilka imprez z ciągu roku, niewiele z nich udostępnianych jest na cykliczne imprezy lub wydarzenia, np. zajęcia świetlicowe z dziećmi, aerobik, spotkania senioralne, warsztaty, czy punkty dostępu do Internetu.

W analizowanym okresie odnotowano rosnącą liczbę imprez kulturalnych. W 2011 r. odbyły się 43 takie wydarzenia, a w 2014 r. już 82, co spowodowało wzrost o 92%. Imprezy odnotowane w GUS odbywały się w mieście.

Na terenie gminy Sobótka organizowane są liczne wydarzenia kulturalne, także o zasięgu ponadregionalnym i międzynarodowym. Inicjatorem i organizatorem większości z nich jest Ślęzański Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Sobótce - jednostka organizacyjna gminy. Część z nich jest organizowana we współpracy z innymi podmiotami, np. placówkami oświatowo-wychowawczymi, parafiami, radami sołectkimi, organizacjami pozarządowymi, Domem Turysty „Pod Wieżycą”, Muzeum Ślęzańskim im. Stanisława Dunajewskiego w Sobótce lub samodzielnie przez te podmioty. Wiele imprez ma charakter cykliczny. Do najważniejszych należy zaliczyć:

- "Poetyckie Piątki Pod Wieżycą" – comiesięczne koncerty wykonawców z kręgu „gitary i pióra, odbywające się w Domu Turysty „Pod Wieżycą”,
- "Ślęzańskie Dni Muzyki" – koncerty popularyzujące muzykę klasyczną,
- „Przegląd Piosenki Przedszkolnej”- coroczna impreza, gdzie wykonawcami są dzieci w wieku od 4-6 lat,
- „Wyśpiewam Siebie – Poetyckie Spotkanie Pokoleń” – coroczny koncert, w którym obok najbardziej znanych wykonawców piosenki autorskiej i turystycznej, występują również ci, zaczynający swą karierę artystyczną,

- Dożynki Gminne – coroczne „Święto Plonów”, które stanowi doskonałą okazję do zaprezentowania, przede wszystkim rodzimych wykonawców,
- Spotkania Miłośników Kultury Kresowej i Ziemi Wołyńskiej – coroczne spotkania z kulturą kresową, odbywające się w Świątnikach,
- „Zaduszki Ślązańskie” – coroczne wydarzenie mające na celu upamiętnianie tych, którzy najbardziej zasłużyli się dla Sobótki,
- „Festiwal Rzemiosł, Rękodzieła i Produktu Lokalnego” – coroczne przedsięwzięcie mające na celu promocję dolnośląskich produktów,
- „Poetycki Sylwester Pod Wieżycą”,
- Przedstawienia teatralne w wykonaniu wrocławskiego Teatru „Komedia”,
- Noc Św. Jana na Ślęży – przedsięwzięcie, którego misją jest pokazanie jak historycznie ważnym ośrodkiem kulturowym Dolnego Śląska była Góra Ślęza.

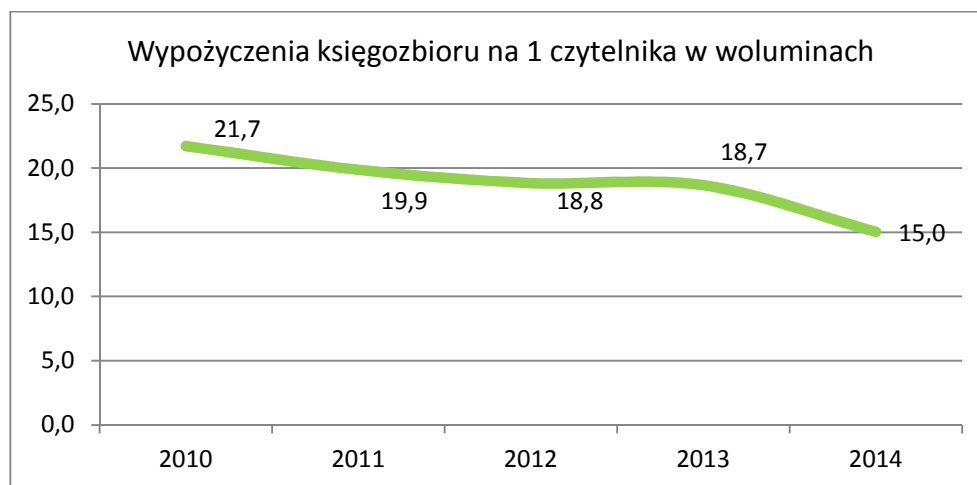
W pomieszczeniach stadionu i Gimnazjum Gminnego, ŚOKSiR prowadzi również stałą działalność kulturalną, szczególnie dla dzieci, w postaci: nauki gry na instrumentach, zajęcia z baletu, zumbi i tańca nowoczesnego. Przy Ośrodku, od 2011 r., funkcjonuje Chór Kameralny „A Capriccio”, który ma na swoim koncie wiele osiągnięć za swoje występy w regionie i w Polsce.

W Sobótce działa Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna z filią w Sobótce Zachodniej. Biblioteka prowadzi aktywną działalność na polu kulturalnym, co przynosi efekty w postaci unikalnych baz danych i angażowania społeczności lokalnej. Brak odpowiedniej bazy lokalowej, przede wszystkim w postaci wielofunkcyjnej sali widowiskowej, jest silnym destymulantem rozwojowym w sferze kulturalnej, ale wiele inicjatyw, czego przykładem jest działalność biblioteczna, może być realizowana w pomieszczeniach tymczasowych. We współpracy z Fundacją Ośrodka KARTA oraz Muzeum Ślązańskim realizowany jest projekt Cyfrowe Archiwa Tradycji Lokalnej, którego celem jest ocalenie, pielęgnacja, upowszechnianie historii i tradycji lokalnej poprzez gromadzenie dokumentów z XX wieku. Dla przykładu można też wskazać projekt "Dzieciący przewodnik filmowy po edukacji globalnej", który jest realizowany wspólnie ze Stowarzyszeniem Aktywnych Społecznie "Trampolina". Polega na organizacji cyklu warsztatów z zakresu edukacji globalnej oraz na tworzeniu filmu ukazującego współzależności globalne. Biblioteka organizuje również spotkania literackie, warsztaty, zajęcia edukacyjne. Działalność stricte biblioteczna, czyli wypożyczenia książek, jest nadal główną, ale już nie jedyną formą aktywności biblioteki.

Jak wynika z danych GUS, liczba czytelników ogółem i liczba czytelników na 1000 mieszkańców w latach 2010-2014 była stała. W badanych ramach czasowych nieznacznie wzrósł księgozbiór biblioteczny (o 2,4%). Na tle innych jednostek terytorialnych pod względem ilości woluminu gmina Sobótka wypada korzystniej. Odnotowano natomiast spadkową tendencję wypożyczeń na 1 mieszkańca. W 2010r. statystyczny czytelnik Miejsko-Gminnej Biblioteki w Sobótce przeczytał 21,7 książek, w 2014r. już tylko 15 (spadek o ponad 30%). Jest to bardzo niepokojąca tendencja. W tym samym okresie w skali kraju i województwa wskaźnik utrzymał się na stabilnym poziomie. W powiecie wrocławskim również odnotowano spadek, ale dwukrotnie niższy niż w gminie Sobótka.

Wykres 12. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Gmina Sobótka wypromowała wiele wydarzeń sportowych, o zasięgu co najmniej krajowym. Najważniejszymi imprezami sportowymi są:

- „Ślązański Mnich” – rozpoczęcie sezonu kolarskiego na szosie w Polsce,
- Międzynarodowe Mistrzostwa Polski w Kolarstwie Szosowym,
- „Bieg Górski na Ślężę” (w 2016 r. 23. edycja), w którego ramach rozgrywane są „Mistrzostwa Polski Seniorów w Biegu Górskim na Krótkim Dystansie”,
- „Bieg Niezłomnych – Pamięci Żołnierzy Wyklętych” – w 2016 r. pod Patronatem Narodowym Prezydenta RP (w 2016 r. 3. edycja),
- Międzynarodowy „Półmaraton Ślązański” (w 2016 r. 9. edycja),
- Ślązańska Liga Siatkarska (impreza o skali powiatowej; w sezonie 2015/2016 – 11. edycja),
- Mistrzostwa Polski w Tańcu Towarzyskim,
- Turnieje Tenisowe: im. Staszka Kopackiego oraz Zygmunta Dydyna.

W organizację wydarzeń sportowych, oprócz ŚOKSiR, zaangażowane są, organizacje pozarządowe, a także, sąsiadujące z Sobótką samorządy. W ostatnich latach Sobótka wypromowała się dzięki imprezom sportowym, które cieszą się coraz większą popularnością. W czasie najważniejszych wydarzeń sportowych obłożenie w obiektach hotelowych wynosi 100%, odnotowuje się większe natężenie ruchu na szlakach turystycznych.

Należy zaznaczyć, że wielu dużym przedsięwzięciom sportowym towarzyszą imprezy kulturalne, najczęściej w postaci koncertów, przedstawień plenerowych czy wystaw.

Kalendarz imprez kulturalnych i organizowane imprezy sportowe, wynikają w części z uwarunkowań przyrodniczych i środowiskowych. Wykorzystuje się naturalne warunkowania terenu oraz tradycje kulturowe.

Jednym z najważniejszych zadań, zaplanowanych i ujętych w budżecie gminy oraz WPF, jest „Utworzenie Regionalnego Centrum Kultury Słowiańskiej - przebudowa obiektu Ślązańskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Sobótce”.

Regionalne Centrum Kultury Słowiańskiej w Sobótce będzie ściśle współpracować, m.in. z organizacjami pozarządowymi, pomagając w organizacji wydarzeń kulturalnych, ułatwiając wzajemne kontakty i promując inicjatywy kulturalne podejmowane na terenie gminy Sobótka oraz gmin sąsiednich.

Tabela 14. Wskaźnik zmian najważniejszych wskaźników demograficznych

Lp.	wskaźnik	jednostka terytorialna JST	zmiana Sobótka 2014/2010	ocena w odniesieniu do zmiany 2014/2010 w:			wartość Sobótka 2014	ocena w odniesieniu do wartości w 2014:			trend Sobótka	OCENA OGÓLNA
				POLSKA	DOLNOŚLĄSKIE	powiat wrocławski*		POLSKA	DOLNOŚLĄSKIE	powiat wrocławski		
1	Ludność wg miejsca zamieszkania	Sobótka - gmina	0,6%	-0,1%	-0,3%	10,4%	12 791	38 478 602	2 908 457	130 968	wzrostowy	
		miasto	-0,6%	-0,9%	-1,3%	4,4%	6 978	23 216 352	2 014 847	19 908	wzrostowy	
2	Wskaźnik feminizacji	Sobótka - gmina	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	105	107	108	104	boczny	
		miasto	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	111	111	111	109	boczny	
3	Gęstość zaludnienia na 1 km ²	Sobótka - gmina	1,1%	0,0%	0,0%	10,4%	94	123	146	117	boczny	
		miasto	-0,5%	-1,4%	-1,4%	4,4%	217	1074	913	353	spadkowy	
4	Udział osób w wieku przedprodukcyjnym do ogółu ludności	Sobótka - gmina	-7,3%	-4,3%	-3,4%	0,0%	17,7%	18,0%	16,8%	20,9%	spadkowy	
		miasto	-6,1%	-2,9%	-1,9%	3,2%	17,0%	16,6%	15,8%	19,4%	spadkowy	
5	Udział osób w wieku produkcyjnym do ogółu ludności	Sobótka - gmina	-2,8%	-2,2%	-3,3%	-2,6%	63,5%	63,0%	63,5%	64,6%	spadkowy	
		miasto	-4,6%	-3,8%	-4,4%	-3,0%	61,7%	62,8%	62,8%	63,8%	spadkowy	
6	Udział osób w wieku poprodukcyjnym do ogółu ludności	Sobótka - gmina	20,5%	13,1%	16,6%	12,4%	18,8%	19,0%	19,7%	14,5%	wzrostowy	
		miasto	23,8%	17,0%	17,6%	8,4%	21,3%	20,6%	21,4%	16,7%	wzrostowy	
7	Urodzenia żywe na 1000 ludności	Sobótka - gmina	-22,3%	-9,3%	-7,9%	-0,9%	9,0	9,7	9,3	11,6	spadkowy	
		miasto	-16,2%	-8,7%	-7,1%	14,0%	9,3	9,4	9,1	12,7	spadkowy	
8	Zgony na 1000 ludności	Sobótka - gmina	0,0%	-0,5%	0,9%	-7,6%	10,3	9,8	10,3	7,3	boczny	
		miasto	-7,0%	1,8%	2,7%	-15,3%	10,6	9,9	10,6	7,8	boczny	
9	Przyrost naturalny na 1000	Sobótka - gmina	-205,5%	-100,0%	-800,0%	13,2%	-1,3	0,0	-0,9	4,3	spadkowy	

	ludności	miasto	-352,5%	-183,3%	-200,0%	155,3%	-1,3	-0,5	-1,5	4,9	spadkowy	
10	Małżeństwa zawarte na 1000 ludności	Sobótka - gmina	-14,1%	-16,9%	-16,1%	-19,7%	4,5	4,9	4,7	4,4	spadkowy	
		miasto	-5,7%	-20,3%	-19,3%	-11,0%	4,3	4,7	4,6	4,7	spadkowy	
11	Saldo migracji na 1000 ludności	Sobótka - gmina	-87,6%	-300,0%	-60,0%	-7,0%	0,7	-0,4	0,2	21,0	spadkowy	
		miasto	-195,5%	14,3%	15,8%	1,9%	-2,7	-1,8	-1,6	17,4	spadkowy	
12	Gospodarstwa domowe korzystające z pomocy społecznej	Sobótka - gmina	-5,7%	-4,8%	-10,4%	-3,0%	328	1 145 794	75 782	1 799	spadkowy	
		miasto		-1,7%	-1,7%	-4,0%		635 132	50 268	265		
13	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ogółu ludności ¹	Sobótka - gmina	-7,2%	-11,4%	-17,2%	-17,9%	6,4%	7,7%	5,8%	3,5%	spadkowy	
		miasto		-3,3%	-4,7%	-15,9%		6,0%	5,0%	2,8%		
14	Bezrobotni zarejestrowani	Sobótka - gmina	-11,7%	-6,6%	-19,1%	-13,0%	309	1 825 180	121 562	2 429	spadkowy	
		miasto										
15	Udział bezrobotnych w ludności w wieku produkcyjnym	Sobótka - gmina	-9,7%	-5,1%	-15,4%	-19,2%	3,8	7,5	6,6	2,9	spadkowy	
		miasto										

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Legenda:

	zjawisko pozytywne
	zjawisko negatywna
	zjawisko neutralne

2.2 Diagnoza zjawisk w sferze gospodarczej

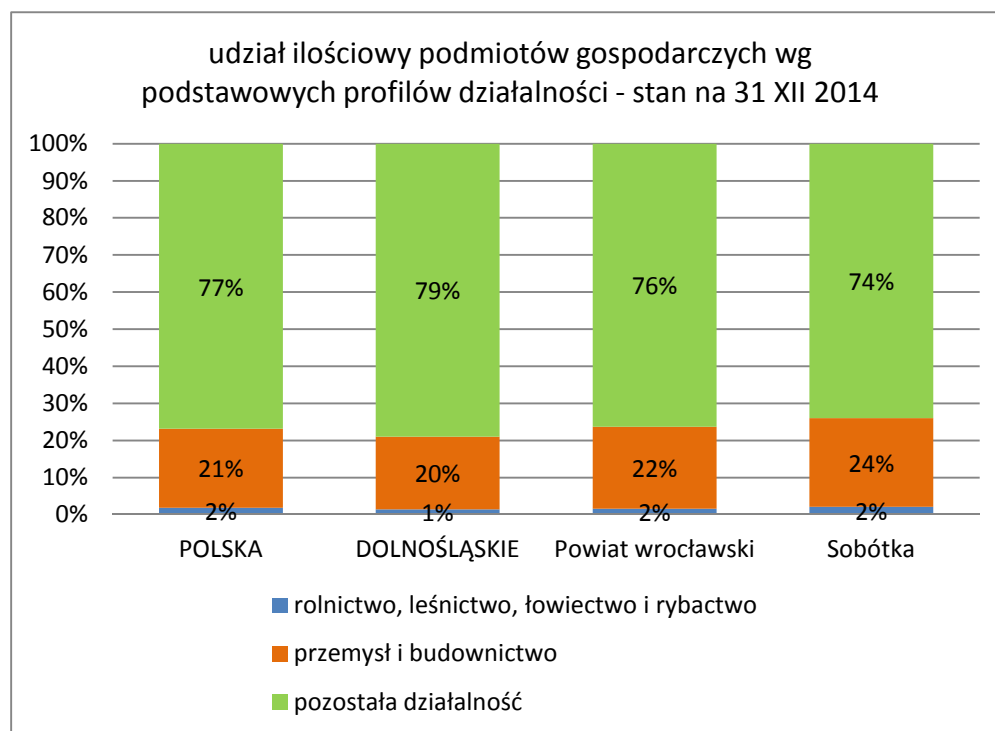
GOSPODARKA I PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ

Miasto i gmina Sobótka jest obszarem o dużym potencjale turystycznym (atrakcyjne położenie u stóp Masywu Ślęży, bogactwo zasobów przyrodniczych i zabytków). Nie można pominąć także dużego oddziaływania terenów rolnych i przemysłowych (głównie wydobywczych) na potencjał gospodarczy gminy. Dopełnieniem struktury gospodarczej jest funkcja mieszkaniowa, której towarzyszą funkcje handlowe i usługowe, wpływające na atrakcyjność gospodarczą obszaru. Szczególna koncentracja punktów handlowo-usługowych zauważalna jest w okolicach centrum miasta Sobótka, gdzie znajduje się także siedziba Urzędu Miasta i Gminy Sobótka. Możliwości lokalowe dla różnego rodzaju usług i aktywności są jednak wyczerpane i istnieje wyraźna potrzeba stworzenia nowych miejsc, w których będzie można prowadzić działalność gospodarczą przez różne podmioty. Dodatkowo istniejące lokale znajdują się w różnym stanie technicznym (często złym), co dodatkowo negatywnie wpływa na potencjał i możliwości rozwoju przedsiębiorczości.

W 2014 r. na terenie gminy Sobótka działalność gospodarczą prowadziło 1349 podmiotów gospodarki narodowej wpisanej do rejestru REGON, w tym w sektorze rolniczym było 29 podmiotów, w sektorze przemysłowym 104 podmioty, a w sektorze budowlanym 218 podmiotów. Dominującą grupą były osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 972 podmioty (GUS, 2014).

Struktura podmiotów gospodarczych wg podstawowych profili gospodarczych w gminie Sobótka nie odbiegała znacząco od struktury notowanej dla kraju, województwa i powiatu wrocławskiego. Zauważalny był w gminie Sobótka wyższy udział podmiotów z sektora przemysł i budownictwo (24%) oraz niższy udział podmiotów z pozostałej działalności (74%).

Wykres 13. Udział ilościowy podmiotów gospodarczych wg podstawowych profili działalności - stan na 31 XII 2014

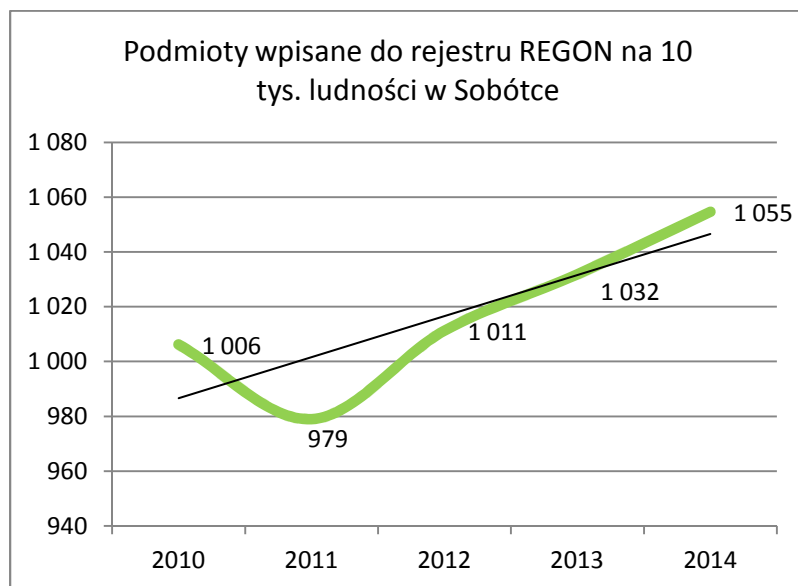

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przestrzeni lat 2010-2014 widoczny był początkowy spadek liczby podmiotów w gminie Sobótka w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców gminy Sobótka (rok 2011). W kolejnych latach nastąpił wyraźny wzrostowy trend tego wskaźnika. W okresie od 2010 do 2014 roku wzrost 4,8%, dla miasta natomiast 0,3%.

Wykres 14. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 000 ludności w Sobótce

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W analizowanym okresie od 2010 do 2014 roku zauważalny był trend wzrostowy wskaźnika przedsiębiorczości, mierzonego liczbą osób prowadzących działalność gospodarczą, w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym we wszystkich analizowanych poziomach statystycznych. W 2010 r. wskaźnik liczby osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym dla powiatu wrocławskiego wynosił 12,5, dla gminy Sobótka 11,3.

W roku 2014 wskaźnik ten w powiecie wrocławskim wzrósł do 15,2, natomiast w gminie Sobótka - 12,2. Oznacza to, że dynamiczny rozwój przedsiębiorczości, który notowany był w powiecie wrocławskim, nie wystąpił w gminie Sobótka. Wyższymi wskaźnikami przedsiębiorczości charakteryzował się obszar miejski gminy Sobótka. W 2014 roku na 100 osób w wieku produkcyjnym w Sobótce przypadało 13,8 osób prowadzących działalność gospodarczą. Na obszarach wiejskich poziom indywidualnej przedsiębiorczości, pomimo jego wzrostu w ciągu analizowanych lat, był zauważalnie niższy i wynosił 9,8.

Tabela 15. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014.

Jednostka terytorialna	osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	11,9	11,6	11,9	12,1	12,2
POLSKA - MIASTO	13,9	13,6	13,8	14,1	14,2
DOLNOŚLĄSKIE	12,3	12,0	12,3	12,6	12,7
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	13,6	13,2	13,6	13,8	13,9
Powiat wrocławski	12,5	13,0	13,8	14,6	15,2
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	13,0	13,6	14,0
Sobótka	11,3	10,8	11,2	11,6	11,9
Sobótka - miasto	13,6	12,9	13,3	13,8	13,8
Sobótka - obszar wiejski	8,5	8,3	8,7	9,1	9,8

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Saldo podmiotów gospodarczych nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014 charakteryzowało się zmiennością na wszystkich analizowanych poziomach statystycznych. Rok 2011 był okresem, kiedy notowano ujemne salda. W pozostałych latach były one dodatnie. Saldo dla gminy Sobótka było zauważalnie niższe od wartości notowanych w skali powiatu wrocławskiego, co może potwierdzać fakt, że zmiany gospodarczo na obszarze powiatu wrocławskiego zachodziły dynamiczniej niż na obszarze gminy Sobótka.

Tabela 16. Saldo podmioty gospodarcze nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014

Jednostka terytorialna	saldo jednostek nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. ludności				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	42	-10	28	25	14
POLSKA - MIASTO	48	-17	32	27	12
DOLNOŚLĄSKIE	48	-12	32	37	13
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	53	-17	34	40	12
Powiat wrocławski	70	44	57	56	50
Powiat wrocławski - MIASTO			51	42	44
Sobótka	45	-24	27	13	20
Sobótka - miasto	47	-37	21	7	-1
Sobótka - obszar wiejski	42	-7	33	21	46

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

STRUKTURA GOSPODARKI

W analizowanym okresie od 2010 do 2014 r. widoczny był początkowy spadek (2011 r.), a następnie wzrostowy trend (2012 - 2014 r.) wskaźnika ilości podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności na wszystkich analizowanych poziomach terytorialnych. Pomimo trendu wzrostowego i dynamicznego rozwoju przedsiębiorczości, gmina Sobótka co roku wykazywała niższą wartość tego wskaźnika. W 2014 r. było to 1055 podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności. W tym samym roku wskaźnik dla powiatu wrocławskiego wyniósł 1261 podmiotów.

Tabela 17. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności

Jednostka terytorialna	podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	1 015	1 004	1 032	1 057	1 071
POLSKA - MIASTO	1 244	1 225	1 257	1 285	1 297
DOLNOŚLĄSKIE	1 135	1 123	1 156	1 194	1 207
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	1 302	1 285	1 320	1 362	1 373
Powiat wrocławski	1 053	1 094	1 158	1 214	1 261
Powiat wrocławski - MIASTO	0	0	1 186	1 225	1 257
Sobótka	1 006	979	1 011	1 032	1 055
Sobótka - miasto	1 263	1 220	1 241	1 264	1 267
Sobótka - obszar wiejski	690	683	730	751	800

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W strukturze gospodarczej gminy Sobótka dominują małe przedsiębiorstwa (podmioty zatrudniające 0-9 osób), których liczba na przestrzeni analizowanych lat (2010-2014) wykazywała się trendem wzrostowym. W 2014 roku wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych zatrudniających od 0-9 osób na 10 tys. mieszkańców wieku produkcyjnym, w mieście Sobótka osiągnął 1985,6. Było to wartość powyżej średniej notowanej dla kraju, województwa oraz powiatu wrocławskiego.

Największy spadek liczby podmiotów gospodarczych w gminie Sobótka, w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym, odnotowano dla średnich przedsiębiorstw (podmioty zatrudniające od 10 do 49 osób). Spadek odnotowano zarówno w mieście, jak i w skali całej gminy Sobótka.

Trend wzrostowy widoczny był natomiast w stosunku do podmiotów zatrudniających od 50 do 249 osób. W gminie Sobótka nie występowały podmioty zatrudniające więcej niż 250 osób.

Tabela 18. Podmioty gospodarcze zatrudniające 0-9 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarcze zatrudniające 0 - 9 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	1 495,6	1 485,5	1 542,1	1 593,1	1 625,5
POLSKA - MIASTO	1 808,5	1 795,0	1 867,7	1 932,8	1 973,8
DOLNOŚLĄSKIE	1 658,2	1 650,9	1 717,8	1 793,0	1 831,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	1 902,0	1 895,0	1 971,1	2 060,3	2 104,7
Powiat wrocławski	1 514,2	1 582,3	1 694,7	1 795,6	1 882,9
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	1 720,5	1 810,2	1 887,1
Sobótka	1 480,9	1 440,9	1 512,5	1 558,9	1 604,5
Sobótka - miasto	1 875,8	1 814,4	1 884,9	1 950,7	1 985,6
Sobótka - obszar wiejski	1 004,3	994,2	1 071,8	1 107,3	1 174,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 19. Podmioty gospodarcze zatrudniające 10-49 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarcze zatrudniające 10 - 49 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	65,1	65,0	59,5	59,5	60,6
POLSKA - MIASTO	76,8	76,9	71,4	72,1	73,9
DOLNOŚLĄSKIE	57,2	57,5	54,2	54,9	56,1
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	63,2	63,7	61,3	62,5	64,2
Powiat wrocławski	61,1	60,2	54,4	54,9	55,4
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	59,8	59,5	59,0
Sobótka	53,0	51,6	44,7	44,0	45,6
Sobótka - miasto	70,5	68,3	55,8	54,8	55,7
Sobótka - obszar wiejski	31,9	31,6	31,7	31,6	34,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 20. Podmioty gospodarcze zatrudniające 50-249 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarcze zatrudniające 50 - 249 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	12,0	11,9	12,1	12,1	12,2
POLSKA - MIASTO	16,4	16,3	16,7	16,8	17,0
DOLNOŚLĄSKIE	11,2	10,9	11,5	11,5	11,6
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	14,0	13,7	14,5	14,6	14,8
Powiat wrocławski	11,2	11,5	10,3	10,1	10,3
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	19,1	19,0	19,7
Sobótka	7,2	8,4	9,7	9,8	11,1
Sobótka - miasto	6,6	8,8	11,2	11,4	11,6
Sobótka - obszar wiejski	8,0	7,9	7,9	7,9	10,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela 21. Podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym

Jednostka terytorialna	podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym				
	2010	2011	2012	2013	2014
POLSKA	2,0	1,9	1,9	1,8	1,8
POLSKA - MIASTO	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8
DOLNOŚLĄSKIE	2,0	2,0	2,0	1,9	1,9
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	2,6	2,5	2,5	2,5	2,5
Powiat wrocławski	2,5	2,5	2,4	2,3	2,2
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	3,2	3,2	3,1
Sobótka	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sobótka - miasto	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sobótka - obszar wiejski	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przemysł

Do jednych z większych przedsiębiorstw w gminie należą kopalnie surowców mineralnych: Strzeblowskie Kopalnie Surowców Mineralnych Spółka z o. o., „Skalimex Grantin” Sp. z o.o. kopalnia w Nasławicach oraz zakłady zajmujące się produkcją komponentów dla przemysłu spożywczego firma Credin Sp. z o.o.

Handel i usługi

Na terenie gminy znajdują się 3 markety i 1 targowisko o powierzchni 1 952 m². Ze względu na atrakcyjne położenie terenu i sąsiedztwo Ślęzańskiego Parku Krajobrazowego gmina posiada bazę noclegową i gastronomiczną. W 2013 r. w gminie udzielono 8557 noclegów (w tym 8135 dla turystów krajowych oraz 422 dla turystów zagranicznych).

Liczba noclegów udzielonych rezydentom krajowym na 1000 mieszkańców w 2014 r. w gminie Sobótka wyniosła 636. Uzyskana wartość była trzy razy mniejsza od wskaźnika dla województwa Dolnośląskiego (1812 udzielonych noclegów). Zarówno na poziomie krajowym, jak i województwa dolnośląskiego w latach 2010-2014 widoczny był trend wzrostowy, a liczba udzielonych noclegów polskim rezydentom stale rosła na przestrzeni analizowanych lat. Inaczej wyglądała sytuacja w odniesieniu do powiatu wrocławskiego i gminy Sobótka. W latach 2010-2011 widoczny był wyraźny wzrost liczby udzielonych noclegów, a następnie w kolejnych latach wskaźnik ulegał zmiennym trendom. W roku 2014, w odniesieniu do 2010 roku widoczny był dwukrotny wzrost analizowanego wskaźnika w powiecie wrocławskim, natomiast w gminie Sobótka wskaźnik ten był praktycznie niezmienny

Tabela 22. Udzielone noclegi rezydentom (Polakom) na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	udzielone noclegi rezydentom (Polakom) na 1000 mieszkańców				
	2010	2011	2012	2013	2014
POLSKA	1 187	1 207	1 301	1 312	1 393
POLSKA - MIASTO	1 353	1 390	1 489	1 520	1 620
DOLNOŚLĄSKIE	1 302	1 361	1 575	1 654	1 812
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	1 544	1 622	1 927	2 052	2 265
Powiat wrocławski	353	423	370	305	630
Powiat wrocławski - MIASTO			372	369	2 496
Sobótka	658	1 064	723	734	636
Sobótka - miasto	620	1 018	527	531	703
Sobótka - obszar wiejski	704	1 120	962	979	556

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba noclegów udzielona turystom zagranicznym na 1000 mieszkańców w 2014 r. w gminie Sobótka wyniosła 33. Wartość ta była ponad 10 razy mniejsza od wskaźnika dla Polski (338 noclegów) oraz prawie 12 razy mniejsza od wskaźnika dla województwa dolnośląskiego (388 udzielonych noclegów turystom zagranicznym). W latach 2010-2014 zauważono ogólny trend wzrostowy wskaźnika na poziomie kraju i województwa. W tym samym czasie dla gminy Sobótka i powiatu wrocławskiego, zauważono odmienne trendy. Powiat wrocławski w latach 2010-2013 wykazywał trend spadkowy, poza rokiem 2014, gdzie ilość udzielonych noclegów turystom zagranicznym na 1000 mieszkańców w porównaniu do roku 2013 była przeszło 3 razy większa i ostatecznie wyniosła 55 udzielonych noclegów. Gmina Sobótka wykazywała się początkowo trendem wzrostowy (2010-2011 r.), by na przestrzeni kolejnych lat (2011-2013) ustabilizować się. W 2014 r. nastąpił wyraźny trend spadkowy, a wskaźnik spadł o prawie 30% w stosunku do roku poprzedniego.

Tabela 23. Udzielone noclegi turystom zagranicznym na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	udzielone noclegi turystom zagranicznym na 1000 mieszkańców				
	2010	2011	2012	2013	2014
POLSKA	261	276	308	324	338
POLSKA - MIASTO	384	408	458	487	506
DOLNOŚLĄSKIE	348	352	387	380	388
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	462	466	511	505	507
Powiat wrocławski	38	35	30	16	55
Powiat wrocławski - MIASTO			28	29	20
Sobótka	28	43	42	45	33
Sobótka - miasto	51	79	76	82	58
Sobótka - obszar wiejski	0	0	0	0	2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców dla gminy Sobótka w 2014 r. wynosiła 19,5, co będąc wartością podobną do średniej dolnośląskiej (20,7 miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców), jak i dla krajowej (18 miejsc noclegowych). Znacznie niższa wartość wskaźnika występowała w odniesieniu do powiatu wrocławskiego – 6,8. Na przestrzeni analizowanych lat (2010/2014) na poziomie wszystkich jednostek terytorialnych zauważono trend wzrostowy wskaźnika, co oznacza, że nastąpił wyraźny rozwój bazy noclegowej.

Porównując ze sobą wskaźniki określające liczbę udzielonych noclegów do ogólnej liczby miejsc noclegowych dla poszczególnych jednostek terytorialnych zauważono, że istnieje wyraźna różnica pomiędzy danymi dla kraju i województwa, a danymi dla gminy Sobótka. Pomimo znacznej ilości miejsc noclegowych w gminie Sobótka odnotowano znacznie niższe wartości wskaźników liczby udzielonych noclegów w stosunku do ogólnej liczby miejsc noclegowych. Powyższe dane wskazują niższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych w gminie Sobótka w do pozostałych jednostek terytorialnych.

Tabela 24. Miejsca noclegowe na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	miejsca noclegowe na 1000 mieszkańców				
	2010 mśc.	2011 mśc.	2012 mśc.	2013 mśc.	2014 mśc.
POLSKA	15,8	15,7	17,5	17,6	18,0
POLSKA - MIASTO	16,0	16,1	17,7	17,7	18,2
DOLNOŚLĄSKIE	16,8	17,0	20,3	20,1	20,7
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	19,7	20,2	24,1	23,8	24,8
Powiat wrocławski	5,8	6,8	7,0	6,8	6,8
Powiat wrocławski - MIASTO			18,3	18,5	19,7
Sobótka	16,4	19,6	20,5	21,7	19,5
Sobótka - miasto	13,5	12,2	12,6	14,4	14,8
Sobótka - obszar wiejski	20,0	28,6	30,2	30,3	25,1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rolnictwo i rybactwo

Gmina Sobótka jest gminą rolniczą. W 2014 w gminie było 1091 gospodarstw rolnych. Porównując dane z roku 2010, kiedy w gminie było 1060 gospodarstw rolnych, zaobserwować można trend wzrostowy ich liczby w latach od 2010 do 2014 o +2,9%. Dodatkowo w 2014 r. 1709 właścicieli posiadało tereny rolne, których obszar nie przekraczał powierzchni 1 ha. Głównymi roślinami uprawnymi były: zboża, ziemniaki, buraki cukrowe, rzepak i rzepik, rośliny strączkowe i inne rośliny przemysłowe. Warzywa gruntowe stanowiły niewielki procent upraw, były wykorzystywane przede wszystkim na użytek własny.

Leśnictwo

W granicach gminy znajduje się prawie 2939 ha gruntów leśnych, w tym prawie 2846 ha to powierzchnia lasów. Do Skarbu Państwa należy 2 814,44 ha gruntów leśnych, a 114,55 ha to grunty

prywatne, które są w całości pokryte biocenozą leśną. Lesistość na terenie gminy wynosiła w 2014 roku 20,9%. Od roku 2000 odnotowano zwiększenie się powierzchni gruntów leśnych o 0,3% powierzchni gminy.

Tabela 25. Zestawienie danych dotyczących powierzchni gruntów leśnych w mieście i gminie Sobótka

Rok	2000	2005	2010	2013	2014
Grunty leśne [ha]	2 880,9	2 894,4	2 910,7	2 947,85	2 938,99
Powierzchnia lasów [ha]	2 793,0	2 809,5	2 817,2	2 854,80	2 845,94
Lesistość [%]	20,6	20,7	20,8	21,0	20,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

2.3. Diagnoza zjawisk w sferze środowiskowej

WARUNKI NATURALNE I ŚRODOWISKO

Gmina miejsko - wiejska Sobótka zajmuje powierzchnię 135,35 km². Jest położona w powiecie wrocławskim w południowo – zachodniej jego części w województwie dolnośląskim i stanowi 12,13% powierzchni powiatu. Według danych GUS, 68 % gminy stanowiły użytki rolne, zaś niemal 21 % to użytki leśne. Gmina leży w dorzeczu Bystrzycy i Ślęzy, lewobocznych dopływów Odry. Przez teren gminy przepływa Czarna Woda z Potokiem Sulistrowickim. Graniczy z gminami: Jordanów Śląski, Kąty Wrocławskie, Kobierzyce, Łagiewniki, Marcinowice, Mietków.

Miasto Sobótka pełni funkcję usługowo - handlową dla okolicznej ludności oraz rekreacyjną dla mieszkańców Wrocławia i części województwa. Znaczną część gminy stanowi obszar turystyczny, a 7280 ha leży w Ślężańskim Parku Krajobrazowym i otulinie parku.

Pod względem fizjograficznym teren gminy położony jest na pograniczu dwóch makroregionów: Przedgórze Sudeckiego i Niziny Śląskiej. Większość terenu pokrywają ility trzeciorzędowe, na których leżą plejstocenijskie gliny zwałowe oraz piaski i żwiry wodnolodowcowe. Skały starszego podłoża występują w Masywie Ślęzy (granodioryty i metaalaskity z dużymi żyłami kwarcu, gabro, amfibolity, serpentynity).

Elementy te mogą decydować o uwarunkowaniach rozwoju gospodarczego gminy. Natomiast dominantą sąsiadującą bezpośrednio z miastem Sobótka jest Masyw Ślęzy – najbardziej na północ wysunięte wzniesienia sudeckie. O ile północna część obszaru gminy ma charakter nizinny, mocno związany z sektorem rolnym, to w części południowej wysokości bezwzględne zawarte są w przedziale od 150 m n.p.m. na północ od Sobótki do 718 m n.p.m. na szczycie Ślęzy. Cały Masyw Ślęzy tworzy zespół wyspowych gór ostańcowych dominujących nad otaczającymi równinami prawie 500-metrową deniwelacją.

Okolice Sobótki należą do najcieplejszych rejonów w kraju, co wyraża się w szczególności łagodnymi zimami, krótkim okresem zimowym, natomiast długim okresem wegetacyjnym oraz względnie wysokimi temperaturami miesięcy letnich. Ważną cechą klimatu jest jego duża nieregularność, zmienność i aktywność atmosferyczna. Kontrasty te to przede wszystkim spore skoki ciśnienia atmosferycznego, wahania temperatury oraz zmienność wilgotności powietrza.

Odrębnością klimatyczną charakteryzuje się obszar Masywu Ślęzy jest z jego wyniesieniem w stosunku do otaczających go równin. Partie szczytowe mają średnie temperatury powietrza o około 1,5 °C niższe od podnóża, o miesiąc dłuższą zimą i o trzy tygodnie krótsze lato. Wzniesienia Masywu wymuszają pionowe prądy powietrza, co sprzyja rozwojowi chmur i opadom. Szczyty gór otrzymują średnio o 150 mm opadów rocznie więcej niż równiny. Wyraźniej więcej jest tu burz, mgieł i silnych wiatrów.

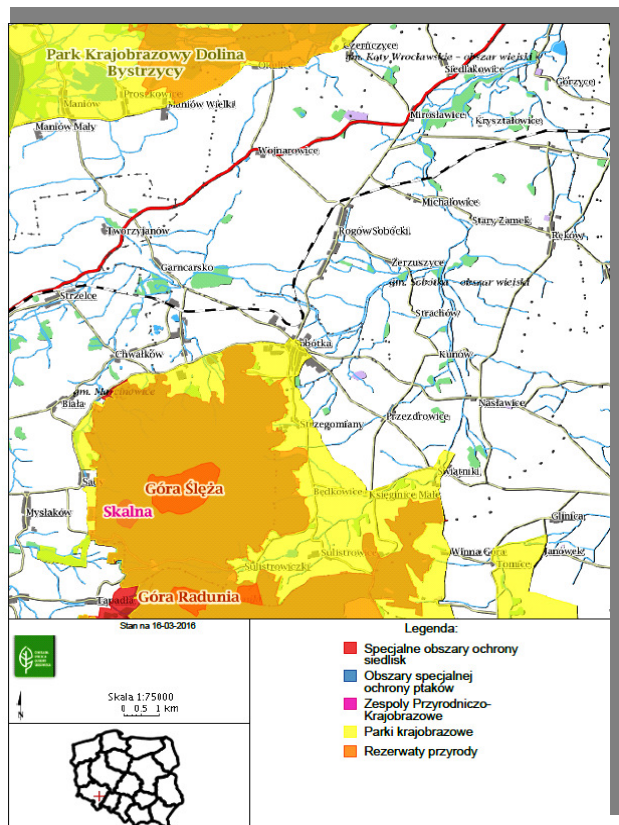
Dużą wartość przyrodniczą i krajobrazową terenu gminy jako całości oraz wybranych, niezwykle cennych jego fragmentów podkreślono poprzez nadanie im - w trybie ustawy o ochronie przyrody - statusu obszarów chronionych o różnym poziomie i zakresie. Na terenie gminy występują następujące obszarowe formy ochrony przyrody:

- Ślężański Park Krajobrazowy (łącna powierzchnia Parku 8 190 ha i otuliny to 7 450 ha) położony także na terenie pięciu sąsiadujących gmin;

- Rezerwat przyrody „Góra Ślęza” o powierzchni 141,4 ha, utworzony na podstawie Zarz. MLIpD z dnia 15.02.1954 r. (MP Nr A- 22 poz. 231), i Rozp.Woj. Dol. z dn. 06.11.2003 r. (Dz.Urz.Woj.Dol. Nr 211 poz.3010);
- Rezerwat przyrody „Łąka Sulistrowicka” o powierzchni 26,4 ha, utworzony na podstawie Zarz. MLIpD z dnia 20.03.1958 r. (MP Nr 32 poz. 184), Zarz. RDOŚ we Wrocławiu Nr 7 z dnia 28 stycznia 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 7 lutego 2011 r. Nr 28 poz. 351);
- Rezerwat przyrody „Góra Radunia” o powierzchni 44,2 ha, utworzony na podstawie Zarz. MLIpD z dnia 20.03.1958 r.(MP Nr 32 poz. 185), Zarz. MLIpD z dnia 25.08.1964 r. (MP Nr 65 poz. 305), Zarz. RDOŚ we Wrocławiu Nr 2 z dnia 28 stycznia 2011 r. (Dz. Urz. Woj. Dol. z dnia 7 lutego 2011 r. Nr 28 poz. 346);
- Zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Skalna” na zboczu Ślęży o powierzchni 32,9 ha, utworzony na podstawie Rozporządzenie Nr 47 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 22 sierpnia 2002 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne i zespół przyrodniczo-krajobrazowy (Dz. Urz. Woj. Dol. Nr 185 z dnia 02.09.2002 r. poz. 2615)
- 2 użytki ekologiczne na gruntach leśnych Nadleśnictwa Sobótka w Masywie Ślęży;
- 57 pomników przyrody;
- formy ochrony w ramach sieci Natura 2000 to: "Masyw Ślęży" (PLH020040) o powierzchni 5 059 ha oraz "Przeplatki nad Bystrzycą" (PLH020055) o powierzchni 834,6 ha.

Mapa 1. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Sobótka

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Duża liczba form ochrony przyrody znajdujących się na terenie gminy stanowi niewątpliwie znaczącą atrakcję turystyczną i krajoznawczą, jest jednak pewnym "hamulcem" w rozwoju przedsiębiorczości, szczególnie tej opierającej się na produkcji przemysłowej. Formy ochrony przyrody narzucają na potencjalnych inwestorów szereg wymagań oraz ograniczeń, których wprowadzenie i realizacja jest na tyle kosztowna, że niewielu przedsiębiorców z branży produkcyjnej decyduje się na otwarcie działalności w granicach gminy.

UWARUNKOWANIA PRZESTRZENNO-ŚRODOWISKOWE: WYBRANE WSKAŹNIKI

Ilość form ochrony przyrody

Niewątpliwym atutem gminy Sobótka jest jej różnorodność biologiczna oraz wielkość i ilość form ochrony przyrody występujących na jej terenie. Niemal 54% powierzchni całej gminy stanowi Ślęzański Park Krajobrazowy wraz z jego otuliną oraz pozostałymi formami ochrony. Na tle innych gmin, nie tylko z powiatu wrocławskiego ale również w całym województwie i kraju, udział różnych form ochrony przyrody w powierzchni gminy znacząco przewyższa średnie, co obrazuje tabela nr 26.

Tabela 26. Udział obszarów prawnie chronionych w odniesieniu do powierzchni ogółem

Jednostka terytorialna	udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni ogółem
	2014
	%
POLSKA	32,5
DOLNOŚLĄSKIE	18,6
Powiat wrocławski	10,9
Sobótka	53,7

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Kolejnym wskaźnikiem potwierdzającym dużą bioróżnorodność opisywanego obszaru jest ilość pomników przyrody znajdujących się na terenie gminy, która wynosi 57 sztuk. Na terenie całej Polski, zgodnie z danymi GUS, w 2014 roku istniało 36 417 pomników, z czego 2 564 na terenie województwa dolnośląskiego, a 99 z nich w powiecie wrocławskim. W związku z tym niemal 58% pomników przyrody w granicach powiatu wrocławskiego mieści się na terenie gminy Sobótka.

Grunty oraz stopień ich zurbanizowania

Sobótka to gmina o charakterze rolniczym, czego świadectwem jest znaczący udział użytków rolnych (69,3%). Drugim co do wielkości rodzajem użytkowania gruntów na terenie gminy są grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, które stanowią 22,4%. Grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią łącznie 7,1% powierzchni całej gminy. Poziom zurbanizowania całej gminy w odniesieniu do obszaru całego kraju, oraz województwa dolnośląskiego był wyższy, jednak w odniesieniu do powiatu wrocławskiego był w roku 2014 o 1,8% niższy. W porównaniu do stopnia zabudowy

i urbanizacji miast całej Polski, stopień zurbanizowania Sobótka jest o niemal 2,5 razy mniejszy. Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli nr 27.

Tak duże dysproporcje wynikają w szczególności z niskiego stopnia udziału terenów przemysłowych na obszarze miejskim jak i wiejskim. Dla przykładu można porównać stopień zurbanizowania tych terenów w obszarze powiatu wrocławskiego był czterokrotnie większy od gminy Sobótka (2,7% - Sobótka, 13,4 % - powiat). (GUS 2014 r.)

Tabela 27. Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem

Jednostka terytorialna	grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem - udział w powierzchni ogółem
	2014
	%
POLSKA	5,2%
POLSKA - MIASTO	27,8%
DOLNOŚLĄSKIE	6,9%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	24,5%
Powiat wrocławski	8,9%
Powiat wrocławski - MIASTO	17,1%
Sobótka	7,1%
Sobótka - miasto	11,1%
Sobótka - obszar wiejski	5,9%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tereny zieleni

Zgodnie z Ustawą o ochronie przyrody tereny zieleni to tereny urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne, a w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom, lotniskom, dworcom kolejowym oraz obiektom przemysłowym. Tereny zieleni spełniają zazwyczaj wielofunkcyjne zadania w zakresie ochrony oraz kształtowania środowiska i klimatu także pełnią funkcje społeczno-usługowe na rzecz mieszkańców.

Na obszarze gminy Sobótka powierzchnia terenów zielonych w stosunku do liczby osób zamieszkujących rozkładała się mniej więcej proporcjonalnie na terenach miejskich i wiejskich. Według danych GUS za rok 2014 na terenie miasta znajdowało się 16,4 ha, a na terenach wiejskich to 10,3 ha, co łącznie dało powierzchnię 26,7 ha parków, zieleńców i innych form terenów zieleni. Na przestrzeni lat 2010 -2014 powierzchnia terenów zielonych zmniejszyła się o 1,8%, co było tendencją zupełnie odwrotną niż na terenie powiatu wrocławskiego i województwa dolnośląskiego. W przypadku województwa, na przestrzeni tych lat, nastąpił wzrost udziału terenów zieleni

w stosunku do całej powierzchni o niecałe 3%, zaś na terenie powiatu udział terenów zielonych wzrósł o ponad 1/3.

Tabela 28. Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej - powierzchnia ogółem

Jednostka terytorialna	parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej					udział w powierzchni ogółem
	powierzchnia ogółem					
	2010	2011	2012	2013	2014	2014
	ha	ha	ha	ha	ha	%
POLSKA	57 704,70	57 320,80	57 469,70	57 084,53	57 477,64	0,184%
POLSKA - MIASTO	48 293,00	47 947,30	47 973,80	47 380,89	47 663,87	2,206%
DOLNOŚLĄSKIE	5 325,40	5 328,40	5 372,20	5 381,09	5 474,54	0,274%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	4 294,10	4 261,40	4 267,50	4 278,01	4 305,95	1,950%
Powiat wrocławski	154,2	186	186	194,3	210,65	0,188%
Powiat wrocławski - MIASTO	0	0	34,6	38,5	38,5	0,682%
Sobótka	27,2	26,7	26,7	26,7	26,7	0,196%
Sobótka - miasto	16,9	16,4	16,4	16,4	16,4	0,509%
Sobótka - obszar wiejski	10,3	10,3	10,3	10,3	10,3	0,099%

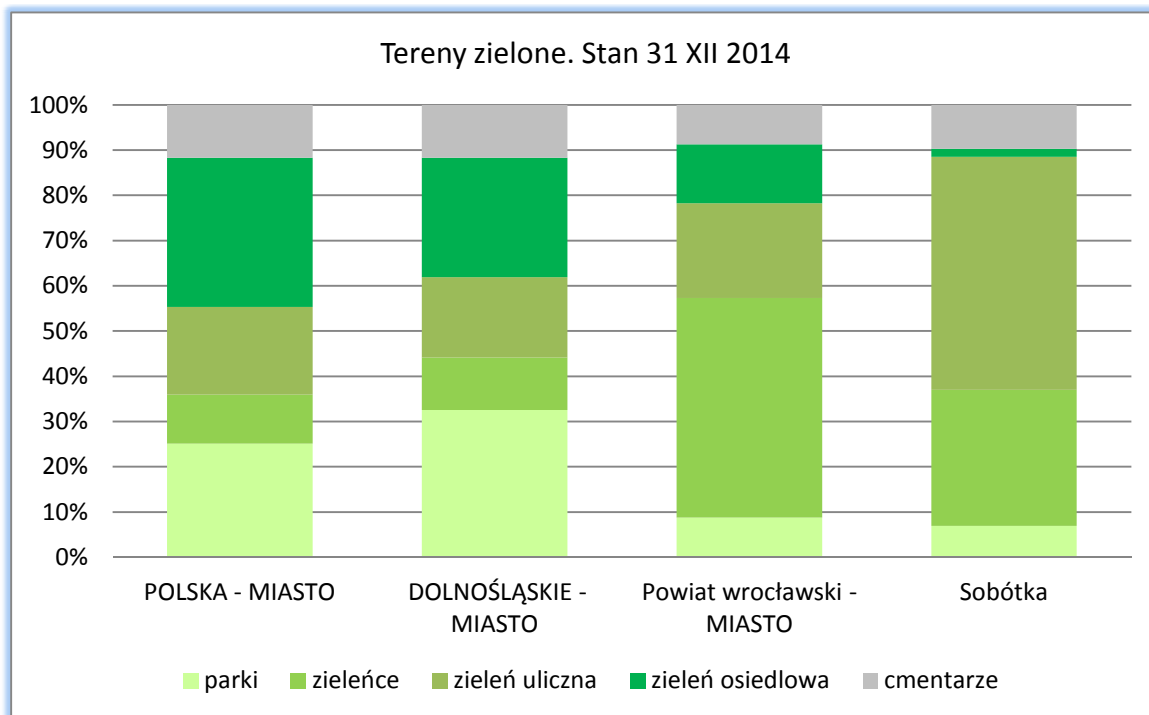
Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W gminie Sobótka tereny zielone zajmowały 0,509% łącznej powierzchni, w powiecie było to już 0,682%, zaś na obszarach województwa i całego kraju udział ten oscylował w okolicach 2%.

W gminie Sobótka największy udział w terenach zielni stanowiła zieleń uliczna i zieleńce, z kolei najmniej było zieleni osiedlowej i parków. Analizując pozostałe obszary, a szczególnie województwo i Polskę, można zauważyć zupełnie odwrotne proporcje w udziale poszczególnych terenów zielni, co obrazuje wykres nr 15.

Wykres 15. Tereny zielone. Stan na 31 grudnia 2014r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Odpady

Zgodnie z zapisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach wszyscy mieszkańcy gminy Sobótka zostali objęci systemem zbiórki odpadów komunalnych. Pomimo ustawowych zapisów o obowiązku selektywnej zbiórki odpadów, mieszkańcy mają możliwość wyboru metody zbierania odpadów, tzn. mogą zdecydować się na zbieranie odpadów w sposób selektywny, dzięki czemu ponoszą niższe opłaty związane z gospodarką odpadami, lub mogą zadeklarować brak chęci zbierania odpadów w sposób selektywny. Z dniem wejścia w życie znowelizowanej ustawy o utrzymaniu czystości, tj. od 1 lipca 2013 r., na terenie gminy Sobótka znacząco wzrosła ilość odpadów komunalnych odbieranych z terenów nieruchomości zamieszkałych. Szczególnie duży wzrost zauważalny był na terenach wiejskich gminy. Wynika to zapewne z faktu, iż wielu właścicieli nieruchomości z terenów wiejskich nie miało podpisanych indywidualnych umów na odbieranie odpadów i pozbywało się ich w sposób indywidualny, niestety w wielu przypadkach niezgodny z przepisami. Wzrost ten można zaobserwować na podstawie danych GUS z lat 2010-2014, tabela nr 29.

Tabela 29. Odpady zmieszane na 1 mieszkańca

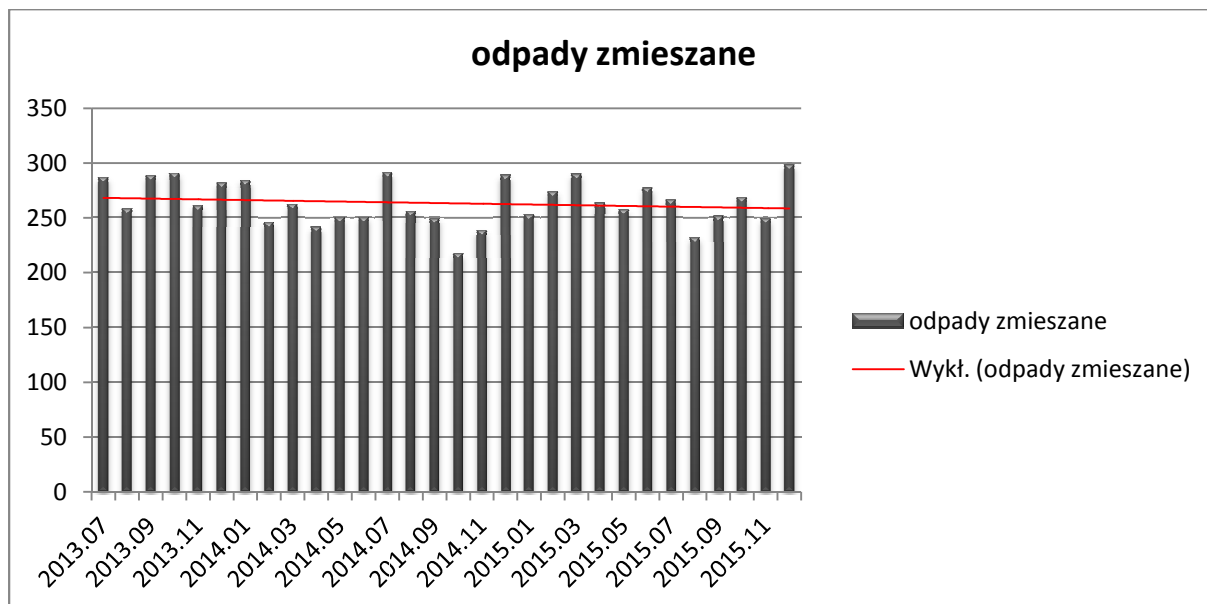
Jednostka terytorialna	odpady zmieszane na 1 mieszkańca					2014/2010
	2010	2011	2012	2013	2014	
	kg	kg	kg	kg	kg	
POLSKA	238,3	229,5	222,5	212,9	215,2	-9,7%
POLSKA - MIASTO	316,9	302,3	291,5	272,9	266,3	-16,0%
DOLNOŚLĄSKIE	316,7	291,3	284,3	261,1	269,0	-15,1%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	376,2	342,2	334,7	300,6	304,1	-19,2%
Powiat wrocławski	296,4	308,0	265,2	268,6	304,3	2,7%
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	369,0	384,4	433,8	17,6%
Sobótka	148,5	155,9	156,3	211,2	260,5	75,4%
Sobótka - miasto	192,8	178,0	182,6	215,5	273,0	41,6%
Sobótka - obszar wiejski	93,8	128,9	124,1	205,9	245,6	161,8%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wzrost ilość odbieranych odpadów zmieszanych od właścicieli nieruchomości był z jednej strony skutkiem wprowadzenia nowego prawodawstwa, a z drugiej zapewne wpływał na to ma również wzrost świadomości społecznej i dbałości lokalnej społeczności o środowisko naturalne. W chwili obecnej coraz mniej odpadów trafia na dzikie wysypiska śmieci i w miejsca gdzie nie powinny być składowane. Pomimo, iż od 2013 roku do dnia dzisiejszego występuje ciągły trendu spadkowy z zbieranych odpadach zmieszanych (tabela nr 30) niepokojący jest fakt, że trend ten jest niewielki, w związku z czym nadal dość duża ilość odpadów komunalnych trafia na składowiska (RIPOK), a nie do zakładów przetwórstwa odpadów.

Wykres 16. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych w okresie 07.2013-12.2015

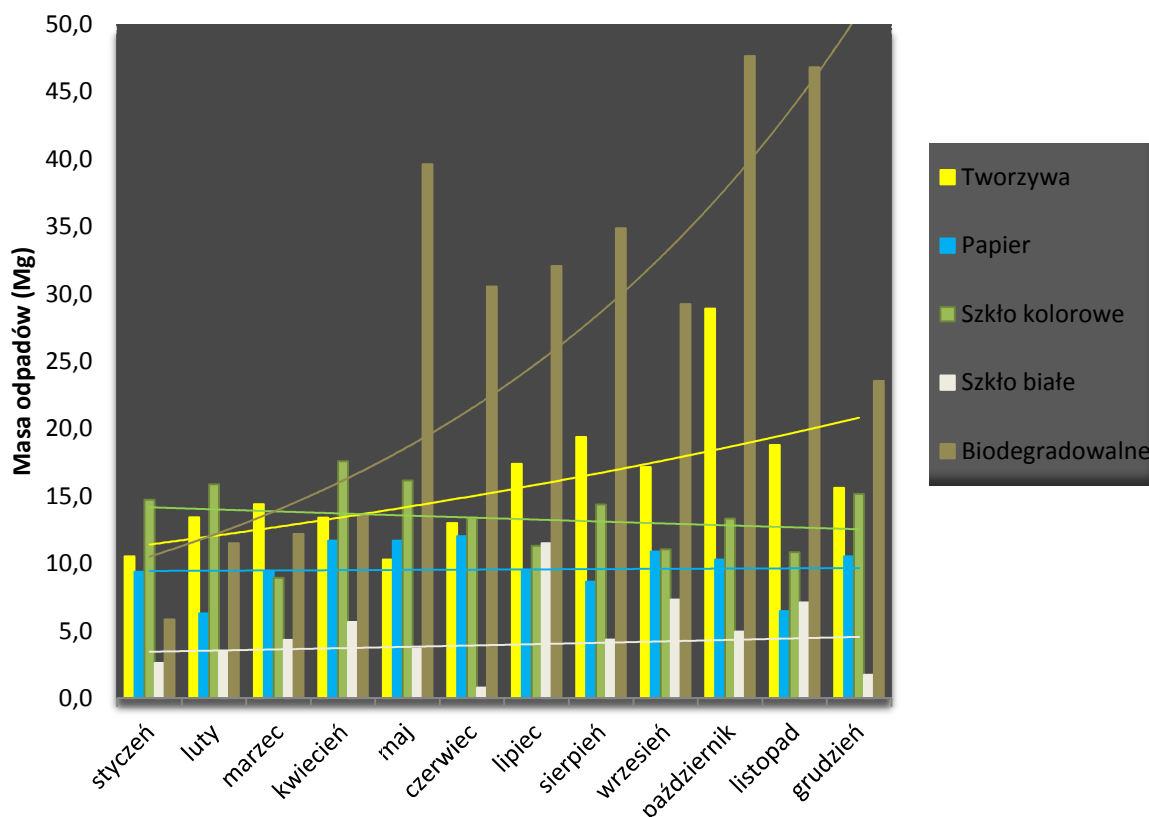

Źródło: Opracowanie własne na podstawie miesięcznych sprawozdań z wywozu odpadów komunalnych

Zauważalny był również spadek ilości, niektórych frakcji odpadów komunalnych zbieranych w sposób selektywny, tj. szkła oraz papieru i tektury. Nastąpił natomiast znaczny wzrost zbiórki odpadów biodegradowalnych oraz tworzyw sztucznych. Można przypuszczać, że zwiększając udział szkła oraz papieru w ilości odbieranych odpadów selektywnie gromadzonych, doprowadzi się do znacznie większego spadku ilości zmieszanych odpadów komunalnych.

Wykres 17. Ilość odpadów selektywnie zebranych na terenie gminy Sobótka w roku 2014

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z miesięcznych sprawozdań wywozu odpadów

Spadek bądź jedynie niewielki wzrost ilości odpadów selektywnie zbieranych może być efektem ciągle jeszcze zbyt małej świadomości ekologicznej wśród mieszkańców, jak również niedostatecznie rozbudowanej infrastruktury do selektywnej zbiórki odpadów, w szczególności zbyt małej ilości tzw. gniazd do selektywnej zbiórki rozmieszczonych przy zabudowie wielolokalowej.

2.4. Diagnoza zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Gmina Sobótka jest jednostką miejsko-wiejską, gdzie dominującą rolę stanowi miasto Sobótka, które położone jest u stóp góry Ślęży. Ponadto w skład gminy wchodzi 22 miejscowości wiejskie: Będkowice, Garncarsko, Kryszałowice, Księginice Małe, Kunów, Michałowice, Mirosławice, Nastawice, Okulice, Olbrachtowice, Przedzrowice, Ręków, Rogów Sobócki, Siedlakowice, Stary Zamek, Strachów, Strzegomiany, Sulistrowice, Sulistrowiczki, Świątniki, Wojnarowice oraz Żeruszycze. Miasto Sobótka stanowi centrum administracyjne i usługowe gminy. Jest ośrodkiem lokalnym o małym skupieniu osadnictwa. Pełni również funkcje przemysłowe (przemysł kamieniarski i wydobywczy, przetwórstwo przemysłowe) oraz funkcje turystyczne (u podnóża góry Ślęży, tereny atrakcyjne przyrodniczo). Tereny inwestycyjne położone są również w północnej i zachodniej części gminy, które są przeznaczone pod lokalizację przemysłu. Na terenie gminy znajdują się ponadto liczne tereny do zainwestowania turystycznego i mieszkaniowego i usługowego.

Gmina charakteryzuje się dużym udziałem użytków rolnych w strukturze gruntów (prawie 70 %), wyższym niż średnia województwa i średnia krajowa (po ok. 60 %). Dominują grunty orne, głównie pola uprawne (ponad 55 %). Wynika to z występowania na terenie gminy dobrych warunków rozwoju rolnictwa (dobra jakość gleb, korzystne warunki klimatyczne). Charakter rolniczy gminy podkreśla m.in. niski wskaźnik gruntów rolnych zabudowanych (1,3%). W powiecie grunty takie stanowią 1,8%.

Tabela 30. Struktura gruntów

Wyszczególnienie	Sobótka		Powiat wrocławski		woj. dolnośląskie		POLSKA	
	ha	%	ha	%	ha	%	ha	%
grunty orne	7 713	56,6%	72 957	65,3%	872 624	43,7%	13 818 845	44,2%
sady	134	1,0%	549	0,5%	6 447	0,3%	285 402	0,9%
łąki trwałe	567	4,2%	4 786	4,3%	136 370	6,8%	2 260 372	7,2%
pastwiska trwałe	737	5,4%	4 200	3,8%	120 469	6,0%	1 612 789	5,2%
grunty rolne zabudowane	182	1,3%	2 046	1,8%	29 422	1,5%	528 612	1,7%
grunty pod stawami	0	0,0%	350	0,3%	13 884	0,7%	78 657	0,3%
grunty pod rowami	115	0,8%	836	0,7%	9 940	0,5%	132 411	0,4%
użytki rolne razem	9 448	69,3%	85 724	76,7%	1 189 156	59,6%	18 717 088	59,9%
powierzchnia ogółem	13 626		111 770		1 994 674		31 267 967	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

SYSTEM DROGOWY I KOLEJOWY, KOMUNIKACJA

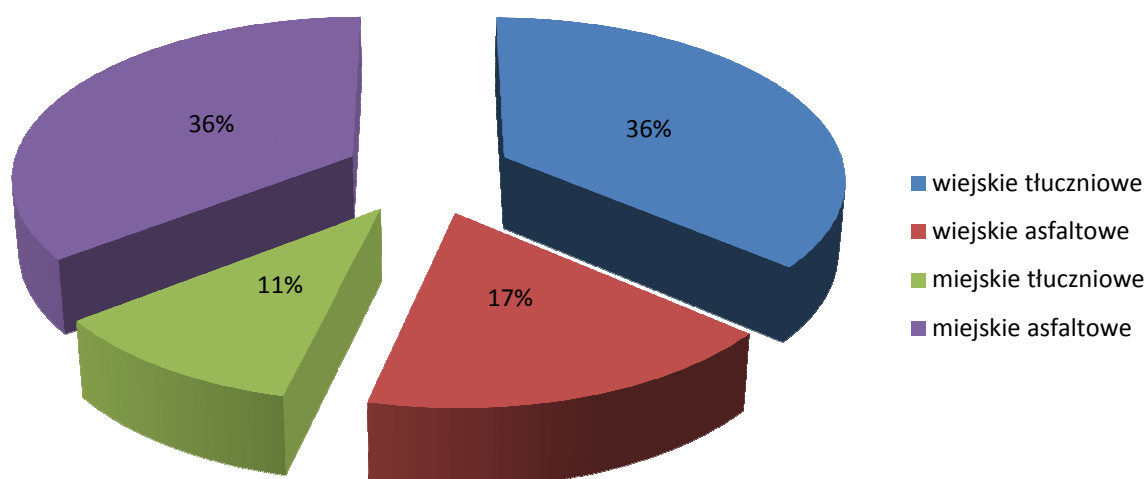
Gmina Sobótka posiada rozbudowany układ dróg gminnych i powiatowych. Dodatkowo położona jest pomiędzy dwoma drogami krajowymi: nr 8 od wschodu (międzynarodowy drogowy szlak transportowy E-67) i DK-35 od północnego-zachodu (Golińsk – Węzeł Bielany Wrocławskie). Ponadto droga DK-35 na odcinku pomiędzy miejscowościami m.in. Siedlakowice i Wojnarowice

Długość dróg powiatowych na terenie gminy Sobótka wynosi 99 km, co stanowi jedną z najdłuższych sieci dróg powiatowych na terenie powiatu wrocławskiego. Drogami powiatowymi są niemalże wszystkie główne ulice w miejscowościach oraz drogi łączące poszczególne miejscowości – w gminie Sobótka są to: 1978D, 1980D, 1977D, 1990D, 1982D, 2075D, 1994D, 1986D, 1984D, 1987D, 2028D, 1985D, 1991D, 1992D oraz 1993D.

Sieć dróg gminnych w gminie Sobótka wynosi przeszło 80,3 km, z czego 37,2 km znajduje się na terenie miasta a 43,1 km na terenach wiejskich. Połowa z nich jest drogami publicznymi. Na terenach wiejskich gminy 67% dróg gminnych stanowią drogi tłuczniowe i gruntowe a 33% to drogi pokryte masą asfaltową. Z kolei na terenach miejskich 23% stanowią drogi utwardzone jedynie tłuczniem, zaś 77% to drogi asfaltowe (ryc. 1). Jedynie ok. 20% dróg gminnych posiada w swoim pasie ciągi piesze w postaci chodników, a żadna z nich nie ma ciągów rowerowych.

Wykres 18. Długość dróg gminnych w podziale na ich lokalizację i rodzaj nawierzchni

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z uwagi na fakt prowadzenia działalności przez trzy kopalnie kruszywa zlokalizowane na terenie gminy, stan dróg powiatowych i gminnych ulega szybkiemu zniszczeniu, co pociąga za sobą konieczność częstych remontów.

Transport kolejowy

Przez teren gminy Sobótka przebiega linia kolejowa nr 285 Wrocław - Jedlina Zdrój, która w chwili obecnej jest czynna jedynie na odcinku Wrocław - Sobótka Zachodnia i służy pociągom towarowym, które przewożą kruszywa ze Strzeblowskich Kopalni Surowców Mineralnych Sp. z o.o., dzięki czemu linia ta jest wciąż utrzymywana. Przewozy osobowe na przedmiotowej linii zostały wstrzymane na przełomie XX i XXI wieku. Jeszcze w latach 90. ubiegłego stulecia linia kolejowa stanowiła

doskonałą alternatywę dla przewozów autobusowych, zarówno dla mieszkańców jak i turystów. W związku z wstrzymaniem ruchu pasażerskiego na terenie gminy nie działa żaden dworzec kolejowy, a budynki, które niegdyś pełniły funkcję dworców ulegają degradacji.

Transport publiczny

Gmina Sobótka posiada dobre połączenie autobusowe z Wrocławiem, dzięki czemu wielu mieszkańców gminy ma umożliwiony dojazd do miejsc pracy oraz nauki. Wewnątrz granic gminy od 2014 roku na pięciu liniach kursują autobusy szkolne, jako przewozy regularne, a więc mogą się nimi poruszać również mieszkańcy i turyści. Dzięki uruchomieniu przewozów regularnych w chwili obecnej istnieje możliwość przemieszczania się osób pomiędzy wszystkimi miejscowościami gminy. Rocznie z tego rodzaju transportu na terenie gminy korzysta 4 812 pasażerów (UMiG Sobótka, 2013 r.).

Transport rowerowy

W gminie Sobótka nie zewidencjonowano ścieżek rowerowych, natomiast przez teren gminy przebiegają liczne szlaki rowerowe turystyczne (w tym szlak rowerowy EuroVelo9) oraz ścieżki turystyczne.

INFRASTRUKTURA OPIEKI ZDROWOTNEJ

Usługi medyczne dla mieszkańców gminy Sobótka świadczone są głównie w mieście Sobótka. W ośrodkach leczniczych dla mieszkańców dostępne są przede wszystkim usługi podstawowej opieki zdrowotnej (w 5 przychodniach w gminie, co oznacza, że statystycznie w 2014 r. na jedną placówkę przypadało 2558 osób). Podstawową opiekę zdrowotną mieszkańcy gminy mogą uzyskać w następujących placówkach:

- Sobótka ul. Torowa 4 (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Przychodnia Rodzinna" Kajderowicz i Biliński),
- Sobótka pl. Wolności 1 (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Przychodnia Rodzinna" Kajderowicz i Biliński),
- Będkowice ul. K. Świerczewskiego 3 (Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej "Przychodnia Rodzinna" Kajderowicz i Biliński),
- Sobótka, ul. Strzelców 2 (Ośrodek Medycyny Rodzinnej Sp. z o.o.),
- Rogów Sobócki, ul. Wrocławska 77 (Wiejski Ośrodek Zdrowia Rogów Sobócki).

Tabela 31. Rodzaje świadczeń zdrowotnych w dwóch wybranych placówkach opieki zdrowotnej

Rodzaj świadczeń zdrowotnych	Sobótka, Plac Wolności 1	Sobótka, Strzelców 1
NFZ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Alergolog 2. Neurolog 3. Pediatria 4. Internista 5. Stomatolog 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Internista 2. Neurolog 3. ginekolog
prywatnie	<ol style="list-style-type: none"> 1. Endokrynolog 2. Urolog 3. Dermatolog 4. Diabetolog 5. Ortopeda 6. Reumatolog 7. Okulista 8. Laryngolog 9. Psychiatra 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Laryngolog 2. Okulista 3. Kardiolog

Źródło: opracowanie własne

Oprócz podstawowej opieki zdrowotnej, w mieście Sobótka na ul. Strzelców 2 zlokalizowana jest Podstacja Pogotowia Ratunkowego we Wrocławiu (rejon zasięgu **Sobótka, Mietków, Jordanów, Kąty Wrocławskie i Kostomłoty**) Zakres tej opieki obejmuje świadczenia z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej poza godzinami pracy lokalnych przychodni (określonych w umowach o udzielanie świadczeń POZ), w szczególności w dni wolne od pracy i w święta, w przypadku nagłego zachorowania lub nagłego pogorszenia stanu zdrowia świadczeniobiorcy, które nie jest stanem nagłym.

Porównując ilość udzielonych porad lekarskich widać, że w 2010 r. gmina Sobótka miała o przeszło 50% mniej porad w porównaniu do średniej krajowej (3951 porad lekarskich na 1000 mieszkańców ogółem), jak i wojewódzkiej (4083 porad lekarskich na 1000 mieszkańców ogółem). Porady lekarskie były udzielane jedynie w samym mieście Sobótka (tylko tam znajdowały się placówki ośrodków zdrowia).

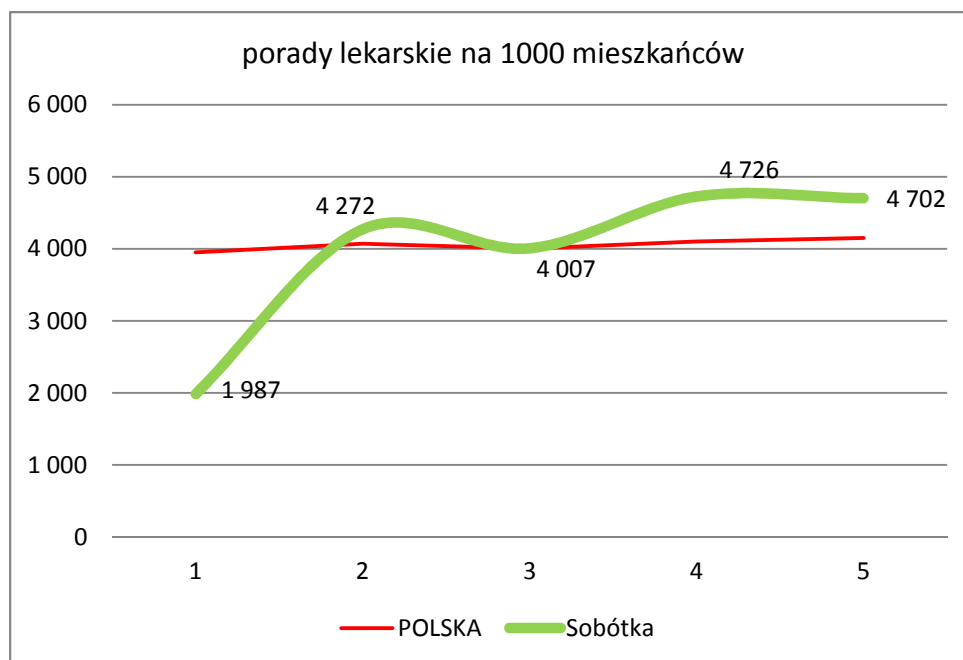
Tabela 32. Porady lekarskie na 1000 mieszkańców

porady lekarskie na 1000 mieszkańców						
ogółem						
	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2010
	-	-	-	-	-	
POLSKA	3 951	4 073	4 005	4 104	4 151	5,1%
POLSKA - MIASTO	4 865	5 024	4 989	5 117	5 202	6,9%
DOLNOŚLĄSKIE	4 083	4 413	4 283	4 184	4 169	2,1%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	4 878	5 325	5 189	5 077	5 053	3,6%
Powiat wrocławski	3 575	3 861	3 503	3 531	3 509	-1,8%
Powiat wrocławski - MIASTO			7 597	8 110	7 622	0,3%
Sobótka	1 987	4 272	4 007	4 726	4 702	136,6%
Sobótka - miasto	3 600	7 367	6 874	8 187	8 238	128,8%
Sobótka - obszar wiejski	0	482	502	557	458	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

W następnych latach zaobserwowano diametralny i dynamiczny wzrost liczby porad lekarskich (różnica między rokiem 2010 a 2014 wynosi aż 136,6%, gdzie w skali kraju wskaźnik ten wzrósł o 5,1 %, a w powiecie wrocławskim zmalał o -1,8%).

Wykres 19. Liczba porad lekarskich na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Uzupełnieniem usług zdrowotnych świadczonych w placówkach medycznych w gminie Sobótka jest sieć aptek. W 2014 roku na terenie gminy Sobótka funkcjonowały 4 apteki ogólnodostępne, wszystkie zlokalizowane na terenie miasta Sobótka.

Na 1 aptekę ogólnodostępną w gminie Sobótka w 2014 r. przypadało średnio 3198 mieszkańców, co stanowiło wynik plasujący się znacznie poniżej średniej w województwie dolnośląskim (gdzie wskaźnik wynosił 2698 mieszkańców na jedną aptekę). We wszystkich analizowanych jednostkach administracyjnych w latach 2010-2014 obserwowany był spadek liczby ludności przypadającej na 1 aptekę ogólnodostępną, co związane było z rozwojem sieci aptek zarówno w województwie jak i w całym kraju. Inaczej wyglądała sytuacja w skali lokalnej – zarówno w gminie Sobótka, jak i w powiecie wrocławskim w ostatnich 3 latach nie przybyło nowych placówek.

Tabela 33. Ilość aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych

Jednostka terytorialna	apteki ogólnodostępne i punkty apteczne				
	2010	2011	2012	2013	2014
	-	-	-	-	-
POLSKA	12 458	12 898	13 219	13 505	13 747
POLSKA - MIASTO	9 478	9 856	10 080	10 260	10 423
DOLNOŚLĄSKIE	1 009	1 038	1 042	1 068	1 080
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	862	884	883	904	916
Powiat wrocławski	36	37	38	38	38
Powiat wrocławski - MIASTO	0	0	9	9	9
Sobótka	4	4	4	4	4
Sobótka - miasto	4	4	4	4	4
Sobótka - obszar wiejski	0	0	0	0	0

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

INFRASTRUKTURA EDUKACYJNA

Na terenie gminy działają: 4 przedszkola (w tym 2 niepubliczne i jedno domowe), 5 szkół podstawowych (w tym jedna niepubliczna), Gimnazjum Gminne w Sobótce, Powiatowy Zespół Szkół, a także Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy i jedna biblioteka publiczna. Na terenie gminy nie ma żłobków, co stanowi duży problem dla mieszkańców gminy.

Gmina Sobótka dotuje niepubliczne szkoły i placówki w wysokości 75 % kosztów utrzymania publicznych szkół i placówek oraz w wysokości 50 % w odniesieniu do innych form wychowania (tj. „Małe Przedszkole” oraz „Niedźwiadka Ślęzańskiego”).

Publiczne szkoły i placówki są dobrze wyposażone w niezbędną infrastrukturę, co pozwala na prawidłowe realizowanie procesu dydaktycznego. Uczniowie szkół osiągają dobre wyniki ze sprawdzianów (SP) i egzaminów (gimnazjum).

Tabela 34. Informacja o szkołach i liczbie uczniów w gminie Sobótka – stan na 30.09.2014

Lp.	Wyszczególnienie	Gimnazjum Gminne Sobótka	SP Nr 1 Sobótka	SP Nr 2 Sobótka	SP Rogów	SP Świątniki	Niepubliczna SP Ręków
1	Liczba uczniów	326	447 w tym 21 w „0”	142 w tym 15 w „0”	126 w tym 27 w „0”	99 w tym 17 w „0”	89 w tym 18 w „0”
2	Liczba oddziałów	16	20 w tym 6sp i 1„0”	7 w tym 6sp i 1„0”	8 w tym 6sp i 2„0”	7 w tym 6sp i 1„0”	7 w tym 6sp i 1„0”

Źródło: Opracowanie własne

Infrastrukturę przedszkolną gminy Sobótka tworzą 4 placówki, w tym 2 niepubliczne i jedno domowe. 3 placówki przedszkolne zlokalizowane są w Sobótce, jedno w Rękowie.

Na terenie gminy Sobótka znajduje się 5 szkół podstawowych. Zlokalizowane są w Sobótce (2 placówki), w Rogowie Sobóckim, w Świątnikach i w Rękowie (placówka niepubliczna). Do szkół podstawowych w 2014 roku uczęszczało 806 uczniów. Najliczniejsze były placówki edukacyjne w Sobótce (SP 1 – 426, SP 2 – 127). W Rogowie Sobóckim uczyło się 99 uczniów, w Świątnikach 82 uczniów, a w Rękowie 71 uczniów (stan na 30.09.2014 r.).

Tabela 35. Informacja o liczbie uczniów i absolwentów

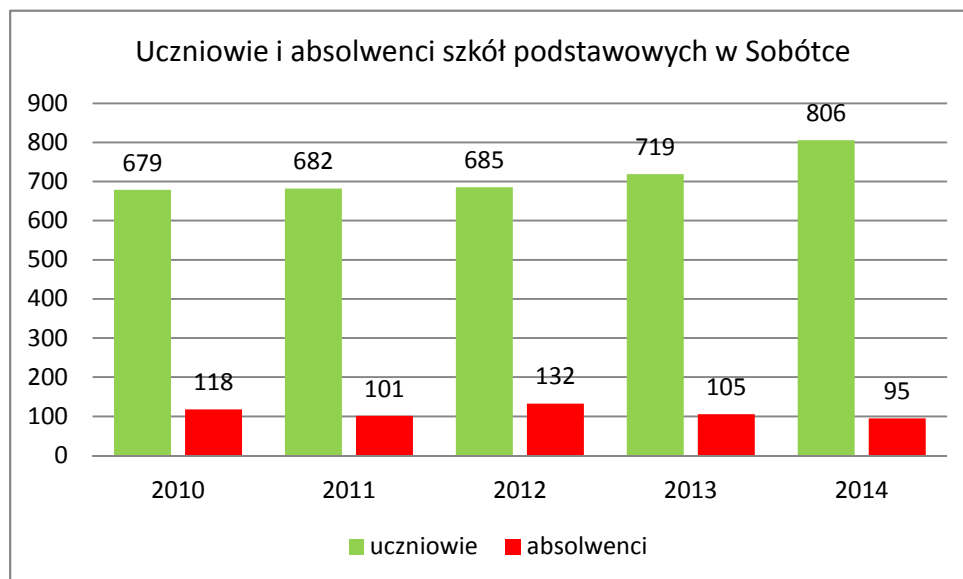
Jednostka terytorialna	uczniowie szkół podstawowych					absolwenci szkół podstawowych				
	2010	2011	2012	2013	2014	2010	2011	2012	2013	2014
	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba	osoba
POLSKA	2 191 896	2 187 405	2 160 861	2 152 655	2 306 102	395 003	378 483	363 407	360 567	351 561
POLSKA - MIASTO	1 303 368	1 314 035	1 306 109	1 312 336	1 414 620	230 446	223 714	214 523	214 196	210 527
DOLNOŚLĄSKIE	147 831	148 169	146 896	147 541	159 402	27 350	26 321	24 221	24 076	24 355
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	104 206	104 915	104 230	105 158	113 945	19 128	18 746	17 140	16 972	17 358
Powiat wrocławski	6 972	7 279	7 515	7 990	9 027	1 225	1 170	1 134	1 133	1 124
Powiat wrocławski - MIASTO	0	0	1 368	1 486	1 708	0	0	227	190	187
Sobótka	679	682	685	719	806	118	101	132	105	95
Sobótka - miasto	446	462	475	509	553	74	74	92	66	60
Sobótka - obszar wiejski	233	220	210	210	253	44	27	40	39	35

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W latach 2010-2014 liczba uczniów szkół podstawowych w gminie Sobótka stale rosła. Inny trend widoczny był w porównaniu do skali ponadlokalnej, gdzie od 2010 r. do 2013 r. następował stały spadek ilości uczniów, związany głównie z niżem demograficznym. Dopiero po reformie oświaty w 2014 r., kiedy 6-latkowie zaczęli naukę w klasach pierwszych wskaźnik ten znacznie wzrósł (pozorne zwiększenie się ilości dzieci). Dodatkowo analizując dane demograficzne w skali gminy zauważyć można, że do szkół podstawowych w następnych latach uczęszczać będzie znacznie mniej dzieci.

Wykres 20. Informacja o liczbie uczniów i absolwentów podstawówek w gminie Sobótka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dla dzieci w wieku gimnazjalnym dostępna jest 1 placówka edukacyjna, zlokalizowana w Sobótce. Do gimnazjum w 2014 roku uczęszczało 361 dzieci. Ich liczba w porównaniu z 2010 rokiem spadła o 15,6 %. Mniejsze spadki odnotowano w województwie dolnośląskim (o 15,4%) i całym kraju (o 13,4 %).

Do oferty edukacji ponadgimnazjalnej dla młodzieży na terenie gminy zalicza się jedynie Powiatowy Zespół Szkół nr 3 w Sobótce. Liczba uczniów w tej placówce w 2014 roku wynosiła 58 osób, a na przestrzeni lat 2010-2014 zmniejszyła się o 15,9%. W skali województwa w 2014 roku do liceów ogólnokształcących uczęszczało natomiast o 18,6% uczniów mniej niż miało to miejsce w 2010 roku GUS, 2014).

Dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi na terenie miasta Sobótka dostępna była placówka edukacyjna skupiona w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym dla dziewczyn – Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Sobótce. Oferuje ona naukę w gimnazjum oraz w szkole zawodowej (zawód: krawiec).

INFRASTRUKTURA CZASU WOLNEGO (KULTURA, SPORT, REKREACJA)

Na obszarze gminy Sobótka nie ma obecnie domu kultury, zadania w dziedzinie tworzenia, upowszechniania i ochrony dóbr kultury w Sobótce prowadzi Ślęzański Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz częściowo Gimnazjum Gminne w Sobótce. W gminie znajduje się także jedna biblioteka publiczna oraz jedno Muzeum Ślęzańskie w Sobótce. Ofertę teatralną na terenie miasta uzupełniają gościnne występy „Wrocławskiego Teatru Komedia”, którego jednym z twórców jest Paweł Okoński (mieszkaniec i sympatyk gminy Sobótka). Z uwagi na brak sceny teatralnej przedstawienia odbywają się na hali sportowej w gimnazjum gminnym.

W tabeli nr 36 przedstawione zostały główne ośrodki infrastruktury czasu wolnego w gminie Sobótka.

Tabela 36. Główne ośrodki infrastruktury czasu wolnego w gminie Sobótka

Nazwa	Krótki opis
Ślązański Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji (ŚOKSiR) W SOBÓTCE	Instytucja publiczna, której zadaniem jest działalność na rzecz kultury, sportu i czytelnictwa w wymiarze dostępnym dla każdego. Rolą szczególną jest popularyzacja miejscowej kultury, tradycji, historii oraz działania wspierające promocję naszego regionu.
Muzeum Ślązańskie im. Stanisława Dunajewskiego W SOBÓTCE	Muzeum gromadzi zbiory z zakresu archeologii, pradziejów oraz historii region (rzemiosło artystyczne, wydawnictwa), a także sztuki współczesnej. W muzeum działa galeria sztuki współczesnej. Placówka czynna jest: od środy do niedzieli i w każdy ostatni wtorek miesiąca w godzinach od 9:00 do 16:00. W soboty wstęp wolny.
Stadion Sportowy SOBÓTKA	Na obiekcie trenują drużyny i grupy sportowe, amatorzy i zawodowcy. Działa boisko „Orlik”. Funkcjonuje mini – sala taneczna/fitness. Dzięki niezbędnej infrastrukturze odbywają się tu sportowe imprezy oraz większe imprezy kulturalne; obiekt stanowi także zaplecze do organizacji innych wydarzeń odbywających się poza jego granicami, jak wyścigi, rajdy. Na określonych warunkach możliwy jest wynajem obiektu na organizację większych przedsięwzięć plenerowych: pikników rodzinnych, imprez zakładowych, festynów.
Lotnisko sportowo-turystyczne MIROSŁAWICE	Aeroklub Dolnośląski oferuje m. in.: szkolenia samolotowe do licencji pilota turystycznego, przeloty widokowe w rejonie Masywu Ślęży lub na życzenie klienta, wykonywanie zdjęć lotniczych, wykonywanie lotów patrolowych, zawody sportowe w konkurencjach lotniczych, pokazy i loty Balonowe – okazjonalnie, pikniki rekreacyjno- wypoczynkowe dla firm i grup zorganizowanych na lotnisku aeroklubu w scenerii i oprawie lotniczej; Olimpic Skydive oferuje m.in: możliwość skoków spadochronowych w tandemie z instruktorem oraz szkolenia spadochronowe AFF (Accelerated Free Fall)
Hala Widowiskowo-Sportowa w SOBÓTCE	Hala o wymiarach olimpijskich, 13 boisk oraz widownia dla 300 osób; duże zaplecze oraz kompleks boisk zewnętrznych. Hala wykorzystywana jest na organizację zajęć sportowych oraz innych – z uwagi na brak odpowiedniego zaplecza (przedsięwzięcia okolicznościowe, teatralne, organizacja imprez)
Park Linowy Schronisko dolne PTTK w Sobótce	Konstrukcja Parku zapewnia zabawę na świeżym powietrzu połączoną z doskonałym treningiem, a grupa wyszkolonych instruktorów gwarantuje najwyższy poziom bezpieczeństwa. Park usytuowany jest na drzewach w bezpośrednim sąsiedztwie Domu Turysty PTTK „Pod Wieżycą” i jest jego integralną częścią. Składa się z 4 tras o zróżnicowanym stopniu trudności – MINI – Pajęcza sieć (dla dzieci w wieku 3-13 lat), Dziecięcej od 130 cm wzrostu, Średniej i Trudnej od 150 cm wzrostu – o łącznej długości ponad pół kilometra. Dodatkowo na terenie znajduje się rynna igielitowa dla dzieci oraz tyrolka.
Kolekcja Powozów Stefana Szymańskiego Rogów Sobócki	Kolekcja kilkudziesięciu przedwojennych pojazdów konnych. Obok uratowanych powozów znajdują się także sanie o różnorodnych kształtach oraz akcesoria powozowe, lampy, uprząże siodła itp. W gospodarstwie można podziwiać Mini Zoo oraz zakosztować jazdy konnej.
Nieczynne wyrobiska kamieniołomów SOBÓTKA	Wyrobiska wykorzystywane (za zgodą kopalni) przez pletwonurków oraz osoby uprawiające wspinaczkę wysokogórską.

Źródło: Informator Stowarzyszenia Gmin Ślązańskich, aktualizacja Gmina Sobótka

INFRASTRUKTURA TURYSTYCZNA

Położenie gminy Sobótka na południowy zachód od Wrocławia, w odległości zaledwie 36 km, u podnóża majestatycznego Masywu Ślęży, którego najwyższe wzniesienie: Ślęża sięga 718 m n.p.m. sprawia, że obszar ten należy do najciekawszych pod względem krajoznawczym terenów Dolnego Śląska. Na szczycie Ślęży znajduje się ogólnie dostępna wieża widokowa stanowiąca własność Skarbu Państwa, którego gospodarującym zasobami jest Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe Nadleśnictwo Miękinia. Przy dobrej widoczności można z niej obserwować szeroką panoramę od Wzgórz Dębowych, poprzez góry Sowie, aż po Karkonosze. W bliższej perspektywie Wzgórza Oleszeńskie z Radunią, Wzgórza Kiełczyńskie oraz Dzierżoniów i Świdnicę. Drugim ważnym wzniesieniem masywu jest góra Wieżyca – 415 m n.p.m., gdzie znajduje się kamienna wieża widokowa, czynna w weekendy od maja do października. Doskonałe miejsce z którego można obserwować Równinę Wrocławską, Zalew w Mietkowie, Świdnicę, a w pogodne dni nawet Śnieżkę.

Dogodna lokalizacja, duże urozmaiczone rzeźby terenu, unikatowe walory Ślężańskiego Parku Krajobrazowego, starożytne rzeźby kultowe, czakram na szczycie Ślęży i wody radonowe, to atuty tego terenu, które przyciągają turystów i inwestorów. Odwiedzający tereny turyści mają do wyboru spacer po łagodnych, leśnych duktach, ciekawe wycieczki oznakowanymi ścieżkami przyrodniczymi i dydaktycznymi lub forsowne wędrówki stromymi szlakami wiodącymi na Ślężę. Każdy znajdzie dla siebie możliwość ciekawego spędzenia czasu wolnego, a dla wszystkich spragnionych mocnych wrażeń i dużej dawki adrenaliny jest oferta Parku Linowego „WIEŻYCA”, obejmująca 3 trasy o różnej skali trudności, tor tubingowy i mini park siatkowy „Pajęcza Sieć”.

Gmina Sobótka znana jest przede wszystkim z zabytków archeologicznych, zalesionej Ślęży i dogodnych warunków do uprawiania sportu takiego jak: biegi, kolarstwo szosowe, MTB, narciarstwo biegowe oraz Nordic Walking i jazda konna. Trenują tu także miłośnicy piłki nożnej, judo, karate, badmintona. W dyscyplinach tych młodzież z gminy osiąga znaczące sukcesy w kraju i za granicą.

Od wczesnej wiosny gmina zaprasza na liczne imprezy sportowe i kulturalne. Corocznie w marcu rusza „Półmaraton Ślężański” „Ogólnopolskie Otwarcie Sezonu Kolarskiego” „Wyścig MTB” oraz „Mistrzostwa Polski w Kolarstwie Szosowym”. Latem warto przyjechać na „Dolnośląskie Święto Folkloru – Pod Ślężą Śpiewanie”, wziąć udział w niezapomnianych imprezach nawiązujących do pradawnych obchodów „Nocy Świętojańskiej”, a zimą na Festiwal Rzemiosł, Rękodzieła i Produktu Lokalnego.

Z Mirosławic – oddalonych 7 km od Sobótki, odbywają się turystyczne loty nad Masywem Ślęży. Tu także szlifują swoje umiejętności szybownicy, skoczkowie spadochronowi oraz lotniarze i motorolotniarze.

W cieniu Ślęży osiedliło się wielu artystów; aktorów, ceramików, malarzy, rzeźbiarzy.

Okolice Ślęży były miejscem wielu burzliwych wydarzeń, po których pozostały liczne pamiątki. Część z nich można obejrzeć w Muzeum Ślężańskim im. Stanisława Dunajewskiego, od którego zaczyna się większość wycieczek po tym terenie.

W tabeli nr 37 zostały przedstawione główne szlaki turystyczne, ścieżki rowerowe turystyczne oraz ścieżki dydaktyczne Masywu.

Tabela 37. Znakowane szlaki turystyczne piesze górskie, ścieżki dydaktyczne oraz szlaki rowerowe w gminie Sobótka

Znakowane szlaki turystyczne piesze górskie w gminie Sobótka			
Nazwa szlaku/ kolor	Długość	Ciekawe miejsce na szlaku	Trasa (od - do)
Żółty/ żółty	3 godz.	Wieża widokowa na Wieżycy, rzeźby kultowe: Postać z Rybą i niedźwiedź, kościół na Ślęzy, ruiny zamku, wieża widokowa na Ślęzy	Sobótka – szczyt Ślęzy – Przełęcz Tąpadła
Droga Ślęzan/ czerwony	3 godz. 15 min	Muzeum Ślęzańskie, Postać z Rybą i niedźwiedź, kościół na Ślęzy, ruiny zamku, wieża widokowa na Ślęzy, Święte źródło	Sobótka- Ślęza – Sulistrowice (zalew)
Niebieski/ niebieski	2 godz. 30 min	Zamek Górka, kościół na Ślęzy, ruiny zamku, wieża widokowa, grupa skalna Olbrzymki, rezerwat Skalna	Sobótka (Strzeblów) – Ślęza – Przełęcz Tąpadła
Wokół Ślęzy/ czarny	4 godz.	-	Przełęcz pod Wieżycą – Przełęcz Tąpadła – Przełęcz Pod Wierzycą
Ścieżki dydaktyczne w gminie Sobótka			
Szlak archeologiczny/ Czerwony niedźwiadek	1h 40 min. 1h 30 min.	Sanktuarium Św. Anny, Rynek – Plastyczna Mapa Masywu Ślęzy, Muzeum Ślęzańskie, cmentarzysko kurhanowe, grodzisko.	Sobótka - Będkowice
Szlak archeologiczny/ Czarny niedźwiadek	4h 35 min.	Sanktuarium św. Anny, Rynek – Plastyczna Mapa Masywu Ślęzy, Muzeum Ślęzańskie, rzeźba kultowa Mnich, pozostałość wałów kultowych wokół Wieżycy, świetlista dąbrowa, grodzisko, cmentarzysko kurhanowe, grupa skalna Plasterki, Olbrzymki, rezerwat Skalna, Starożytne kamieniołomy – wytwórnia żaren	Sobótka – Będkowice – Górka
Przyrodniczo – leśna ścieżka dydaktyczna Nadleśnictwa Miękinia/ Kierunkowskaz z zieloną choinką	7 km ok. 4h	Wieża widokowa na Wieżycy, świetlista dąbrowa, sposoby dokarmiania zwierząt, rezerwat Góra Ślęza, źródło Anny, budowa geologiczna Masywu Ślęzy, Postać z Rybą, wały kultowe, spalona uprawa, przebudowa drzewostanu, uprawy leśne.	Przełęcz Pod Wieżycą – Wieżycza – Ślęza – Przełęcz Pod Wieżycą
Ścieżka przyrodnicza w Ślęzańskim Parku Krajobrazowym/ Zielony liść na białym polu	5 km ok. 6h	Zabytkowy Park przy Centrum Szkolenia Wolontariatu Caritas w Sulistrowickach, Park Wenecja, źródło, rezerwat łąka Sulistrowicka, Przełęcz Tąpadła rezerwat Skalna	Sulistrowiczki – Przełęcz Tąpadła
Szlaki turystyczne rowerowe górskie			
Turkusowy / turkusowy	18,5 km	Muzeum Ślęzańskie, kamienna wieża widokowa na Wieżycy, rzeźby kultowe: Postać z Ryba i niedźwiedź	Sobótka – Gozdnicza – Wieżycza – wokół Ślęzy – Przełęcz Tąpadła – Radunia – Przełęcz Tąpadła – Strzegomiany – Stolna - Sobótka

Złoty/ złoty	10,4 km	Muzeum Ślązańskie	Sobótka (Rynek) – Gozdnica – wokół Ślęzy – Przełęcz Tąpadła – Strzegomiany – Gozdnica - Sobótka
Pomarańczowy/ pomarańczowy	6,6 km	Gozdnica	Gozdnica – zboczem Ślęzy w kierunku wsi Sady
Szlaki turystyczne rowerowe nizinne			
Szlak pamiątek architektury sakralne/ żółty	44,4 km	Trasa trudniejsza, odcinki dróg polnych, dostępna w dobrych warunkach pogodowych, płaska, ścieżki rowerowo-piesze w parkach, drogi polne, drogi asfaltowe o niskim natężeniu ruchu kołowego.	Wrocław Ołtaszyn, Ślęza, Karwiany, Komorowice, Szukalice, Galowice, Pasterzyce, Jaksonów, Przecławice, Tyniec nad Ślężą, Biskupice, Wilczkowice, Nasławice, Sobótka
Szlak Pałaców/ zielony	40,6 km	Trasa dostępna w dobrych warunkach pogodowych. W pierwszej części (Sobótka – Kunów) pagórkowata i dalej płaska, przebiegająca drogami asfaltowymi o małym natężeniu ruchu kołowego lub urokliwymi drogami polnymi.	Sobótka, Kunów, Stary Zamek, Ręków, Solna, Wierzbice, Królikowice, Krzyżowice, Żerniki Małe, Biskupice, Podgórze, Nowa Wieś Wrocławska, Zabrodzie, Wrocław.

Źródło: Informator Stowarzyszenia Gmin Ślązańskich, aktualizacja Gmina Sobótka

Gmina Sobótka słynie z wielu produktów lokalnych, z którymi bardzo często utożsamiają się mieszkańcy, i które doskonale promują region. Produkty te wykonywane są w sposób nieprzemysłowy. Wytwarzane są z surowców lokalnych lub przy użyciu lokalnych metod produkcyjnych. W tabeli nr 38 poniżej wymienione są produkty lokalne występujące w gminie Sobótka (tab. 1).

Tabela 38. Wykaz produktów lokalnych z terenu gminy Sobótka certyfikowanych przez Stowarzyszenie "Ślężanie - LGD"

Lp.	Produkt lokalny	Dostępność
1.	Przemysław Demków, Winiarstwo Domowe CELTICA WINO	W winnicy, Sobótka
2.	Unicat Anita Szprych, Chabielski Michał CERAMIKA	W galerii, Świątyni
3.	Zielone Wzgórze Sp. z o.o. Tomasz Kondracki RESTAURACJA	W restauracji, Sulistrowice
4.	„Ślężański pstrąg” Jacek Chmielowski BAR, RYBA I INNE	W barze, Sobótka
5.	Arkadiusz Gaczewski METALOPLASTYKA, KOWALSTWO	Na zamówienie, Sobótka
6.	Aleksander Łężniak OBUWIE DO BIEGANIA	www, na zamówienie, Sobótka
7.	Damian Bęben Magdalena Dul SOK MALINOWY	www, na zamówienie, Sobótka
8.	Władysław Dzielnicki AKWARELE	W domu, na zamówienie, Sobótka
9.	Browarnia Domowa Bartosz Bogdański PIWO	www, na zamówienie, Sobótka
10.	Jadwiga Krop kołacz	na zamówienie, Strzegomiany
11.	Maciej Olenderek Film, kronika, drewno	www, na zamówienie, Sobótka
12.	Ślężańskie Miody Miód i wyroby pszczelarskie	www, na zamówienie, Sobótka
13.	Credin Dominka Korszun Bochenek, baton z ziaren	www, na zamówienie, Sobótka
14.	Kost Serpentynit	W kopalni, Nasławice

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Stowarzyszenie „Ślężanie – Lokalna Grupa Działania”

ZABYTKI I DZIEDZICTWO KULTUROWE

Gmina Sobótka posiada bogate zasoby dziedzictwa kulturowego. Według stanu na 31 marca 2012 roku do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków w gminie Sobótka wpisano 55 obiektów, a także historyczny ośrodek miasta jako układ urbanistyczny miasta wraz z obrębami Sobótka, Górka, Strzeblów Ślęza (ochrona obszarowa). Zasób gminnej ewidencji zabytków jest dużo większy (w jej skład wchodzi m. in. rzeźby, budynki i budowle). Dodatkowo w gminnej ewidencji wyróżniono historyczne układy ruralistyczne wsi. Najciekawsze zabytki gminy opisano w tabeli nr 39.

Tabela 39. Główne zabytki w gminie Sobótka

Nazwa, adres,	Opis
KAMIENNE, ŚLĘŻAŃSKIE RZEŻBY KULTOWE	
„Postać z Rybą” i niedźwiedź na północnym zboczu Ślęży przy drodze na szczyt Ślęży (połączone szlaki żółty i czerwony)	Duża, bezgłowa Postać z rybą, poniżej ryby znajduje się ukośny znak krzyża. Rzeźbę odnaleziono w 1733 r. przysypaną kamieniami, niemal tuż pod szczytem Ślęży. Obok poważnie zniszczony tzw. Niedźwiedź II (niedźwiedzica), rzeźba odkryta w tym samym roku, co Postać z rybą, ma na grzbiecie głęboko ryty ukośny krzyż. Jest to najprawdopodobniej wtórnie umieszczony znak graniczny z 1209 r., kiedy to rozgraniczono dobra książęce i klasztorne.
„Niedźwiedź” zwany też dzikiem- stoi pod jaworem na szczycie Ślęży.	Rzeźba znaleziona w 1854 r. przy Drodze dzikiej Świni powyżej wsi Strzegomiany. W 1906 r. ułożona przed wejściem do schroniska na Ślęży. Jest ona wykonana z granitu, być może pod wpływem celtyckim. Na brzuchu wyryto krzyż graniczny.
„Mnich” przy ul. Armii Krajowej w Sobótce	Jedno z niezwykle rzadkich, megalitycznych dzieł, wykonane z miejscowego granitu, wysokości 270 cm, być może w kręgu kultury prasłowiańskiej lub celtyckiej. Kręgiel służył prawdopodobnie do kultu fallicznego, na co wskazuje jego kształt. Pierwotnie stał koło wsi Garncarsko, jako słup miłowy na 1/3 odległości między Wrocławiem a Świdnicą. Jeszcze w 1937 r. znaleziono przy nim złożone w „ofierze” gotowane ziemniaki. Po 1950 r. przeniesiono go do Sobótki.
„Grzyb” przy kościele św. Anny w Sobótce pl. Wolności	Rzeźba wyobraża postać ludzką, zachowany tylko we fragmencie od pasa ku dołowi. Oprócz partii bioder i ud widoczny jest dolny kraj półdługiej sukni i nogi. Na przedzie figury widnieje znak krzyża ukośnego.
INNE	
Zespół Pałacowo- Klasztorny w Sobótce Górcze ul. Zamkowa 12	Średniowieczny budynek klasztoru (XII – XVI w.) odbudowany w latach 1524 - 53 w stylu renesansowym (łącznie z wieżą). W latach 1583 – 88 odnowiono połączony z nim kościół z 1256 r. zachowując jego wczesnogotycką bryłę o prostokątnym prezbiterium, ale dodając od północy drugą nawę. Po sekularyzacji w 1810 r. kupiony został w 1812 r. przez hr. Von Luttwitz i nieco powiększony. Przebudowany w latach 1885 – 85 na neorenesansową, efektowną rezydencję Eugena von Kulmitza. W trakcie tej przebudowy odkryto w fundamentach dwa romańskie lwy, pochodzące z XII w. dziś zdobią one wejście.
Kościół św. Stanisława Biskupa w Starym Zamku	Rozbudowana, kamienna budowla późnoromańska z 2 poł. XIII w. z kwadratową wieżą i bardzo cennym, uskokowym, piaskowcowym portalem romańskim z dwustronnym tympanonem. Przedstawia on Marię z dzieciątkiem i św. Stanisława biskupa, a na rewersie gloryfikację (po cudownym zrośnięciu członków) tegoż świętego. Jest to najstarsze w Polsce przedstawienie św. Stanisława, kanonizowanego w 1253 r. Po obu stronach umieszczono lwy ślęzańskie. We wnętrzu uwagę zwracają: zestaw płyt nagrobnych i epitafiów z XVI – XVII w i zespół 32 malowanych tarcz herbowych z ok. 1600 r. o charakterze wyvodu heraldycznego rodziny von Senitz, rzadko w takiej obfitości elementów spotykany w Polsce.
Zespół pomników dawnego prawa: Pręgierz Kamienny i krzyż pokutny w Rogowie Sobóckim ul. Wrocławska	Unikatowy, najwyższy na Śląsku pręgierz z 1555 r. Kolumna z czerwonego piaskowca, wysokości 5 m, graniasto zwieńczony, wznosi się na ośmiobocznej podstawie wysokości ok. 1 m i średnicy 205 cm. Zachowały się jeszcze żelazne uchwyty do przykuwania skazańców. Obok krzyż pokutny wykonany ze zlepieńca, w typie maltańskim, bez lewego ramienia i z fragmentem aureoli.
Ruiny Zamku na Ślęży	W I połowie XII w. na szczycie Ślęży powstał klasztor, w którym zamieszkali

	<p>augustianie sprowadzeni tu z terenu Francji przez Piotra Własta. Po opuszczeniu szczytu przez zakonników powstała tu kasztelania, zaś w XIV w. książę Bolko II Świdnicki wznosi w jej miejsce zameczek, zniszczony częściowo okresie wojen husyckich. Przez ponad pół wieku stał się on siedzibą rabusiów i rozbójników, których ostatecznie przegnano ze szczytu w roku 1541. Z zameczku pozostaje wówczas już tylko wieża, która runęła w czasie burzy dwa lata później. Dzisiaj widoczny jest zarys przebiegu murów zamku.</p>
Kościółek na Ślęży	<p>W XVIII w. na ruinach zamku wzniesiono kaplicę, którą na przełomie wieków rozbudował opat augustianów Jan Siewiert. Poświęcono ją w roku 1702, w 1834 kościół ten spłonął od uderzenia pioruna Kolejny w tym miejscu kościółek zbudowano wg projektu A. Gericke oddany został w 1852 r., a w roku 1901 odbudowano wieżyczkę widokową.</p>
Dom Opatu Sobótka ul. Św. Jakuba 18	<p>Fragment dawnego zespołu klasztorowego, w którym mieścił się szpital, dzisiaj siedziba Muzeum Ślązańskiego. Oparty na założeniach renesansowych z portalem z 1568 r., od strony dziedzińca gotycki portal 1532 r. pochodzący z nieistniejącej już kamienicy, obok barokowa Pieta z 1720 r. Wokół dziedzińca lapidarium.</p>
Sanktuarium Św. Anny Sobótka ul. Świdnicka	<p>Budowla halowa z wyraźnie wyodrębnionym prezbiterium i trzema nawami (XIX w.) powstała pierwotnie jako kaplica pielgrzymkowa usytuowana przy rozgałęzieniu traktów poza obszarem średniowiecznego miasta. Sam korpus powstał w 1500 r., przybudówki w XVII – XVIII w. Kościół, spustoszony podczas wojny trzydziestoletniej, dopiero w XVIII w. doprowadzono do poprzedniego stanu. W obszernym wnętrzu zachowały się późnogotyckie rzeźby z lat 1500-07, głównie z pracowni miejscowych artystów. Wyróżnia się Madonna z Dzieciątkiem (wyraźnie wpływy Wita Stwosza). W ołtarzu głównym znajduje się obraz Św. Anny Samotrzeć z poł. XVIII w. Ołtarz 14 Wspomożycieli i figury Św. Jana to dzieła barokowe.</p>
Kościół pod wezwaniem Św. Jakuba Starszego Sobótka, ul. Św. Jakuba	<p>Trójnawowa bazylika o gotyckiej bryle, z wysoką wieżą, założeniem sięgająca romańskiej budowli z pocz. XIII w. Obecny kształt po przebudowie z 1400 r. i odbudowie w 1739 r. po zniszczeniach wojny trzydziestoletniej.</p>
Grodzisko w Będkowicach	<p>Dwuczęłonowe grodzisko o wymiarach 65 x 75 m, otoczone wałem osiągającym wysokość 1,5 m i suchą fosą. Powstał w VIII w. jako, być może, ośrodek władzy nad Masywem Ślęży i tutejszego miejsca kultowego. W sąsiedztwie kamienny krąg kultowy z amfibolitu o rozmiarach 20 x 7 m, funkcjonujący w VII – X w. tylko dla mieszkańców grodu, a także staw rybny. Kilka set metrów dalej duże cmentarzysko kurhanowe. Od roku 1986 obiekt funkcjonuje pod nazwą rezerwatu archeologicznego.</p>
Dwór na wodzie w Będkowicach	<p>Interesujący renesansowy dwór dwutraktowy, wybudowany ok. 1546 r. dla Nickela von Gellhorna, przebudowany na początku XVIII w. I restaurowany w 1844 r., otoczony wodą. Posiada dużą sień przelotową na osi i czterospadowy dach. Zachował się piaskowcowy portal z 1546 r., z ornamentem geometryczno- roślinnym. Nad nim marmurowa tablica z herbem Zedlitzów i nazwiskami posiadaczy w latach 1546 – 1812. We wnętrzu po dewastacji po 1945 r. ocalał jedynie kasetonowy, polichromowany strop z XVI w. I w latach 1720 -30 oraz kominek z XVIII w. I piec kaflowy z początku XIX w. W otoczeniu zdziczały park.</p>
Piaskowcowa kapliczka pokutna w Garncarsku	<p>Rzadko spotykana kapliczka tkwiąca w murze koło domu nr 13. Zakończona ostrołukowo i obudowana, posiada wymiary 206 x 48 x 22 cm</p>
Dwór w Kunowie	<p>Klasykistyczny dwór – prosty w formie dwór, wybudowany w 1 połowie XIX w. o dwóch kondygnacjach. Wejście przez ganek z kolumnami pod tympanonem. Na ścianie alegoryczne plafony przedstawiające Poranek i Zmierzch, kopie dzieł Bertela Thorwaldsena. W otoczeniu rozległy park o powierzchni 4 ha, w którym rosną m.in. kasztanowce, lipy, buki, topole, żywotniki i miłorząb dwuklapowy, niektóre o wymiarach pomnikowych. Do pomników przyrody zaliczono: lipy</p>

	drobnolistne o obw. 3,2 i 3 m., buk czerwony o obw. 3 m. i miłorząb dwukłapowy o obw. 2,5 m., pierwotnie rezydencję właścicieli stanowił obronny dwór z XVII w. otoczony fosą, potem wielokrotnie zmieniany. Obecny wygląd pochodzi z pocz. XX w.
Kościół św. Józefa w Nasławicach	d. kaplica dworska, z dobudowanym od zachodu obiektem mieszkalnym to budowla poenwangelicka z 1728 r., przebudowana na przełomie XVIII i XIX w. i przejęta w 1945 r. przez katolików. Od pd. Otoczony murkiem. Odbudowany w pełni w 1945 r., restaurowany w 1988 r., posiada trzy barokowe ołtarze, przeniesione ze zniszczonego kościoła. Reszta wyposażenia pochodzi głównie z pocz. XIX w. Naprzeciwko zniszczony, barokowy dom mieszkalny z XVIII w., przebudowany w duchu klasycystycznym w XIX w., kryty gontem.
Ruina kościoła katolickiego w Nasławicach	Znajduję się we wsch. części wsi, pochodzi z pocz. XIV w., następnie został przebudowany na przełomie XV i XVI w. z którego wnętrza po zniszczeniu wskutek działań wojennych w 1945 r. ocalały tylko fragmenty polichromii i pięć różnystylowych płyt nagrobnych. Przy skrzyżowaniu w centrum rośnie dorodna lipa o obw. 4 m. Obok wznosi się nowa kapliczka.
Figura „śląskiego świętka” w Nasławicach	Figura „śląskiego świętka” czyli św. Jana Nepomucena – powstała w 1744 r.
Owczy Dwór w Nasławicach	Dwór z pocz. XX w., w którym w latach sześćdziesiątych mieszkało znane małżeństwo pisarzy, Anna i George Bidwellowie.
Kościół w Rogowie Sobóckim	Gotycki kościół parafialny św. Jana Chrzciciela – wspomniany w 1307 r., ale w obecnym kształcie wybudowany na pocz. XV w. (wieża z lat 1570- 94). Odbudowany w 1647 r. po pożarze i w latach 1962 -69 po zniszczeniach wojennych. Wieża dość wysoka, bez hełmu. Ze starszych elementów architektonicznych ocalały dwa gotyckie portale (od wsch. i pd.), wykonane z granitu ślezańskiego w XV w. i renesansowy (od pn.), wykonany z piaskowca w XVI w. od pd. Kaplica nakryta kopułą z latarnią. W ciekawym wyposażeniu jednonawowego wnętrza wyróżnia się gotyckie sakramentarium z piaskowca (1420 – 30), barokowy obraz św. Anny z ok. 1694 r. w kaplicy jej wezwania oraz cztery renesansowe płyty nagrobne z końca XVI w. i pocz. XVII w., w tym najstarsza całopostaciowa Ditricha von Gellhorna (w kaplicy). Ponadto kilka rzeźb i obrazów z XVIII w. W murze wokół kościoła, wzniesiony z kamienia w XVI w., tkwią przy pn. wejściu trzy granitowe krzyże pokutne o wymiarach 170 x 76, 81 x 59 i 150 x 78 cm.
ZESPOŁY PAŁACOWO – PARKOWE	
Nazwa, adres	Opis
Pałac w Świątnikach Świątniki	Barokowy pałac z XVIII w. , dwupiętrowy z mansardowym dachem. Wejście obramowane piaskowcowym portalem podtrzymującym balkon. Przed pałacem nieczynna fontanna. Za budowlą częściowo zachowany park o powierzchni ok. 2 ha. W drzewostanie zachowały się: buk czerwony, buk pospolity, dąb błotny i szypułkowy, grab pospolity, kasztanowiec biały, klon pospolity, lipa drobnolistna, orzech włoski, robinia akacjowa, skrzydłorzecz kaukaski, sosna wejmutka, topola czarna, wierzba biała. Obecnie szkoła podstawowa.
Pałac w Mirosławiczkach Mirosławiczki Ul. Kryształowicka 4	Pałac klasycystyczny z 1806 r. , składający się z piętrowego korpusu i dwóch pawilonów od wschodu i zachodu połączonych galeriami. Na fasadzie północnej inskrypcja łaćnińska sławiąca „Bogów Polnych” i płaskorzeźby gryfów. Wokół park o pow. 2,5 ha z początku XIX w. Wokół pałacu i w parku pomnikowy starodrzew składający się z cisów, jawora, dębów szypułkowych i kasztanowców zwyczajnych (wiek 150-300 lat). Występują też grab zwyczajny, jesion wyniosły, klon polny, lipa drobnolistna, sosna czarna i pospolita, żywotnik zachodni. Krzewy reprezentują dziki bez czarny, jałowiec i leszczyna. Własność prywatna.
Pałac w Kunowie	Klasycystyczny Pałac z XIX w.

	<p>Na elewacji platanu przedstawiające „Poranek” i „Zmierzch” (kopie dzieł Bertela Thorwaldsena) wokół park o powierzchni ok. 4 ha z pomnikowym drzewostanem. W ponad stuletnim drzewostanie: buk pospolity, lipa drobnolistna, miłorząb dwuklapowy, żywotnik zachodni. Występują też: brzoza brodawkowata, cis pospolity, cyprysik groszkowy, dąb czerwony i szypułkowy, grab pospolity, jawor, jesion wyniosły, kasztanowiec biały, klon jesionolistny, orzech czarny, platan klonolistny, skrzydłorzech kaukaski, wiąz szypułkowy. Krzewy reprezentują: dereń właściwy, jeżyna, kalina hordowina, leszczyna. Przed pałacem murowany wazon. Własność prywatna.</p>
<p>Zamek Górka Ul. Zamkowa 12 55-050 Sobótka</p>	<p>Prace w Górcie były prowadzone na zlecenie prywatnego inwestora. Archeolodzy zbadali Salę Rycerską w zamku oraz tereny wokół budowli. - Natrafiono na stary cmentarz i kamienie budowli wtórnych znajdujących się w kaplicy klasztornej. Znalaziono dwie stare monety. Wykopiska prowadzono też za basenami przeciwpożarowymi – informuje Andrzej Kubik, wojewódzki konserwator zabytków. Nieoficjalnie dowiedzieliśmy się, że pod Salą Rycerską znaleziono ludzkie szczątki, które przewieziono do krakowskiego Instytutu Ekspertyz Sądowych. Za pomocą specjalistycznych badań można określić z jakiego okresu pochodzą. Archeolodzy badali też malowidła znajdujące się w salach zamku. Prace nadzorował prof. Andrzej Kadłuczka, kierownik katedry historii architektury i konserwacji zabytków Politechniki Krakowskiej, który jest światowym autorytetem naukowym w swojej dziedzinie.</p>
<p>Dwór Na Wodzie Będkowiec</p>	<p>Nawodny Dwór Obronny w Będkowiecu. Zbudowany w 1546 r., otoczony fosą. Do wejścia prowadzi osiemnastowieczny kamienny most, a nad nim ozdobny portal fundacyjny. Wewnątrz polichromowany strop z 1720 r. i barokowy kominek. W pobliżu zabudowania folwarczne i park z XIX w.. Obecnie własność prywatna.</p>
<p>Park Wenecja w Sulistrowiczkach</p>	<p>Park „Wenecja” stanowił część zakładu leczniczego założonego tu przez dr Eryka Bohna na początku XX w. w dolinie Sulistrowickiego Potoku. Ze względu na zastosowanie licznych dzieł wodnych – stawów i kaskad park nazwano Wenecją. Zajmuje obszar około 8 ha. Prowadzą do niego od strony szosy dwie stylowe kamiennieo-drewniane bramy (Górna i Dolna), w które wmontowano uszkodzone fragmenty zabytkowej XVI w. kamieniarki. Są to piaskowcowe płaskorzeźbione personifikacje cnót (Wiary i Miłosierdzia) oraz ornamenty akantowe. Kolejny detal (Zmartwychwstanie Pańskie) wmurowano w płu.-zach. ścianę budynku dawnej stajni położonej we wschodniej części parku. Większość detali pochodzi z nagrobka książąt von Schönaich-Carolath z około 1560 r. który znajdował się w Słupicach. Do dnia dzisiejszego zachowała się zasadnicza kompozycja parku i część urządzeń wodnych (dwa stawy o obmurowanych granitem brzegach i zespół kaskad). Stylowe ogrodzenie rozebrano około 1970 roku.</p>

Źródło: Informator Stowarzyszenia Gmin Ślęzańskich, aktualizacja Gmina Sobótka

2.5. Diagnoza zjawisk w sferze technicznej

SIEĆ WODOCIĄGOWA I KANALIZACYJNA

Zaopatrzenie w wodę. Sumaryczna długość sieci wodociągowej (bez przyłączy) w gminie wynosiła 143 km, z czego 98 km stanowił wodociąg na terenach wiejskich gminy. Gmina posiada 2 Stacje Uzdatniania Wody (SUW): Świątniki i Sulistrowiczki. SUW w Świątnikach uzdatnia wodę pobieraną z czterech czynnych studni głębinowych, zaś SUW w Sulistrowiczkach czerpie wodę z pięciu studni drenażowych. Ich sumaryczna wydajność wynosi 5268 m³/dobę. Liczba budynków mieszkalnych (jednorodzinnych i wielorodzinnych) przyłączona do sieci wodociągowej wynosi 3016². Obecnie wszystkie miejscowości na terenie gminy są zwodociągowane jedynie jednostkowe nieruchomości nie są podłączone do zbiorczej sieci wodociągowej.

Tabela 40. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej 2010-2014

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci				
	wodociągowej				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	87,4	87,6	87,9	88,0	91,6
POLSKA - MIASTO	95,3	95,4	95,4	95,5	96,4
DOLNOŚLĄSKIE	91,5	91,6	91,9	92,1	94,8
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	96,7	96,7	96,8	96,9	97,5
Powiat wrocławski	88,7	89,7	90,1	90,5	96,8
Powiat wrocławski - MIASTO	0	0	97,9	98	99,2
Sobótka	93	94	94,2	94,5	99,9
Sobótka - miasto	96,5	96,5	96,6	96,8	99,9
Sobótka - obszar wiejski	88,6	90,9	91,2	91,8	99,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z informacji zawartych w tabeli nr 40 wynika, że na terenie gminy nie ma problemu ze zbiorowym zaopatrzeniem w wodę dla mieszkańców. Jednak sama długość sieci i dostępność do niej nie odzwierciedla faktycznego stanu zaopatrzenia w wodę na terenie gminy. Aby go poznać należy się przyjrzeć stanowi w jakim znajdują się urządzenia wodociągowe. Pomimo, że w ostatnich latach znacząco spadała awaryjność sieci wodociągowej, z ponad 60% w roku 2012 do niewiele ponad 40% w 2015 roku (ZGKiM 2012-2015), to jednak ilość awarii urządzeń wodociągowych na terenie całej gminy jest wciąż duża. Wynika ona przede wszystkim z faktu, iż wiele odcinków sieci wodociągowej

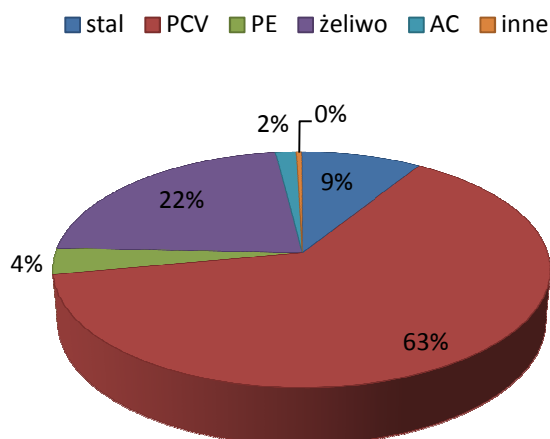
² Wniosek Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej „Ślęza” o zatwierdzenie taryf za zbiorowe doprowadzenie wody i zbiorowe odprowadzanie ścieków - 2015 r.

powstało przed latami 90. ubiegłego stulecia i zostały one zrobione ze słabej jakości materiałów, które w chwili obecnej uległy znaczącej degradacji.

Tabela 41. Długość sieci wodociągowej wraz z przyłączami w zależności od materiału

L.p.	Materiał	Długość [m]
1	stal	13997
2	PCV	98413
3	PE	5587
4	żeliwo	34980
5	AC	2394
6	inne	631
łącznie		156002

Źródło: Opracowania własne na podstawie danych ZGKiM „Śleza” w Sobótce

Odprowadzanie ścieków. Ogólna długość sieci kanalizacyjnej w gminie wynosi 109,8 km, z czego niemal 81 km to sieć kanalizacji sanitarnej, a pozostała to sieć ogólnospławna na terenie miasta. Miejscowości objęte systemem kanalizacji sanitarnej to Sobótka, Rogów Sobócki, Sulistrowice, Sulistrowiczki, Przewdrowice, Świątniki i Garncarsko. Połowę istniejącej sieci stanowi kanalizacja na terenie miasta Sobótka. Na terenie gminy znajdują się dwie mechaniczno-biologiczne oczyszczalnie ścieków, w Sobótce oraz Sulistrowicach. Sumaryczna średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 2500 m³/dobę, z czego ponad 90% ścieków dopływa do oczyszczalni w Sobótce. Ilość osób zamieszkujących gminę Sobótka objętych zbiorowym systemem kanalizacji wynosi 8981³ osób, co stanowi 72 % wszystkich mieszkańców gminy. Maksymalna projektowana zdolność przepustowa oczyszczalni ścieków w Sobótce wynosi 3000 m³/dobę, tak więc istnieje jeszcze rezerwa jeśli chodzi o możliwości przerobowe.

³ Propozycja planu aglomeracji Sobótka - wrzesień 2015 r. oraz dane z Biura Ewidencji Ludności w UMIG

Tabela 42. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystający z oczyszczalni ścieków				
	ogółem				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	65%	66%	69%	70%	71%
POLSKA - MIASTO	88%	88%	92%	93%	94%
DOLNOŚLĄSKIE	76%	77%	77%	78%	79%
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	95%	95%	95%	95%	95%
Powiat wrocławski	44%	46%	50%	55%	59%
Powiat wrocławski - MIASTO			94%	92%	91%
Sobótka	61%	60%	60%	60%	68%
Sobótka - miasto	98%	98%	98%	99%	99%
Sobótka - obszar wiejski	14%	14%	14%	14%	32%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z danych podanych w tabeli nr 42 wynika odsetek ludności korzystającej ze zbiorczych systemów odprowadzania ścieków w gminie Sobótka nie jest wiele niższy niż na terenie całego kraju. Porównując jednak te dane z województwem dolnośląskim, można zauważyć, że dysproporcje są znacznie większe. Na terenie gminy Sobótka można zauważyć dwa zasadnicze problemy, pierwszy to niski stopień skanalizowania obszarów wiejskich gminy, a drugi to dynamika wzrostu odsetka ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w odniesieniu do pozostałych obszarów, która jest trzykrotnie niższa niż w powiecie wrocławskim.

Na terenie większości miejscowości wiejskich gminy, dominującym sposobem gromadzenia i oczyszczania ścieków komunalnych, jest ich gromadzenie w zbiornikach bezodpływowych i wywóz wozami asenizacyjnymi. Średnia ilość ścieków wywożona taborem asenizacyjnym wynosi 26 tys. m³/rok. Na terenach nieskanalizowanych powstają również przydomowe oczyszczalnie ścieków, szacuje się, że ilość ścieków oczyszczonych w przydomowych oczyszczalniach wynosi 8,5 tys. m³/rok.

Obecnie planuje się rozbudowę sieci w oparciu o posiadane projekty budowy systemów kanalizacji sanitarnej dla miejscowości: Mirosławice, Księginice Małe, Będkowice oraz Przemilów. W latach kolejnych realizowane będą następne projekty budowy sieci kanalizacyjnej, na terenach dotychczas nieskanalizowanych, jednak w związku ze znacznymi kosztami budowy sieci ich realizacja zależna będzie od pozyskania środków zewnętrznych.

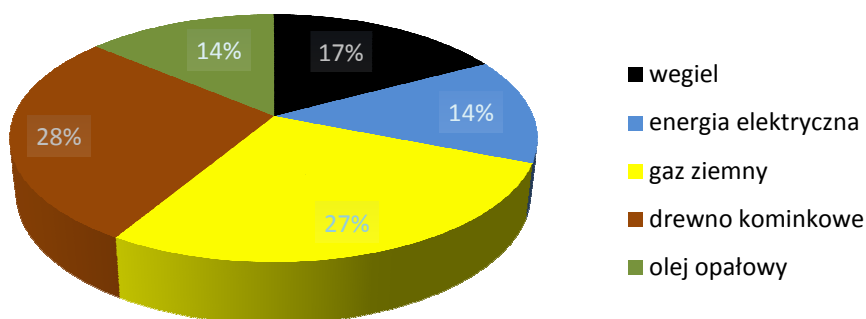
SYSTEM CIEPŁOWNICZY

Gmina Sobótka nie posiada centralnego źródła zaopatrującego gminę w energię ciepłą, czego efektem jest rozproszony system ciepłny. Mieszkańcy i użytkownicy zaopatrzeni są w ciepło dzięki lokalnym kotłowniom lub indywidualnym źródłom ciepła. Kotłownie zaopatrują

w ciepło nie tylko budynki mieszkalne ale również budynki użyteczności publicznej. z danych posiadanych przez Urząd Miasta i Gminy w Sobótce wynika, że najczęściej paliwa będącego źródłem ciepła w budynkach użyteczności publicznej stanowi gaz ziemny i drewno kominkowe. Gaz ziemny jest paliwem wykorzystywanym w kotłowni największego kompleksu budynków użyteczności publicznej, którym jest szkoła podstawowa nr 1, gimnazjum gminne oraz hala sportowo-widowiskowa przy ul. Świdnickiej w Sobótce oraz w obydwu budynkach Publicznego Przedszkola nr 1 w Sobótce. Z kolei drewno kominkowe jest paliwem wykorzystywanym do ogrzewania świetlic wiejskich i remiz strażackich, które stanowią największą grupę budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Sobótka. Struktura zużycia paliw w budynkach użyteczności publicznej została przedstawiona na wykresie nr 21.

Wykres 21 Struktura zużycia paliw na cele grzewcze w budynkach użyteczności publicznej w gminie Sobótka w 2013 r.

Źródło: opracowane własne na podstawie danych UMiG

Dużym problemem w gminie Sobótka jest stan systemów grzewczych w komunalnych zasobach mieszkaniowych gminy. Z danych będących w posiadaniu ZGKiM „Ślęża”, zarządcy mieszkaniowym mieniem komunalnym, wynika, że 93% budynków ogrzewanych jest indywidualnymi piecami węglowymi (zdjęcie poniżej), a jedynie 7% piecami gazowymi. Niepokojące jest to w szczególności z uwagi na fakt, że większość pieców węglowych to indywidualne rozwiązania dla poszczególnych mieszkań, bardzo często piece wolnostojące, tzw. kozy, które charakteryzują się niską sprawnością energetyczną oraz są nieekologiczne. Ponadto wiele z budynków i mieszkań komunalnych znajduje się w zasięgu sieci gazowej, jednak najczęściej ze względów ekonomicznych nie są one podłączone do tej sieci.

Fot. 1. Ul. Kościuszki w Sobótce (ściśle centrum miasta)

Źródło: własne - UMiG

SYSTEM GAZOWNICZY

Na terenie miasta i gminy Sobótka mieszkańcy zaopatrywani są w gaz dwoma metodami, przewodową i bezprzewodową. Pierwszą metodą objęte są jedynie niektóre nieruchomości na terenie miasta, przede wszystkim tereny mieszkaniowe w centrum Sobótki oraz część obrębu Górką, reszta gminy zasilana jest w gaz bezprzewodowo. Gmina zasilana jest z gazociągu wysokiego ciśnienia z Żarowa oraz dwóch stacji redukcyjnych. Długość sieci rozdzielczej na terenie gminy wynosi 19 km.

Tabela 43. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej

Jednostka terytorialna	odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej				
	2010	2011	2012	2013	2014
	%	%	%	%	%
POLSKA	52,5	52,5	52,4	52,4	52,2
POLSKA - MIASTO	72,9	72,7	72,4	72,3	71,7
DOLNOŚLĄSKIE	62,8	62,7	61,8	61,7	61,4
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	84,6	84,4	83,1	82,9	82,4
Powiat wrocławski	32,3	33,3	33,3	35,7	37,4
Powiat wrocławski - MIASTO	0	0	64,6	64	63,1
Sobótka	35,5	35,2	35,2	35,2	35,1
Sobótka - miasto	64,2	64	63,9	64,3	64,2
Sobótka - obszar wiejski	0	0	0,1	0,1	0,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Tabela nr 43 przedstawia odsetek ludności korzystających z sieci gazowej. W odniesieniu do pozostałych gmin powiatu wrocławskiego wskaźnik ten jest bardzo zbliżony, i tak na przykład w 2014 roku na terenie gminy wynosił 35,1% a na terenie powiatu 37,4%. Znacznie mniej korzystnie wskaźnik ten wyglądał w stosunku do województwa i kraju. W tych wypadkach był on prawie o połowę niższy. Niepokojącym zjawiskiem był niewielki spadek ludności korzystającej z sieci gazowej, szczególnie w porównaniu do powiatu wrocławskiego gdzie nastąpił kilku procentowy wzrost tego wskaźnika.

SYSTEM ELEKTROENERGETYCZNY

Centralnym elementem systemu energetycznego gminy jest ulokowana w Sobótce stacja elektroenergetyczna, która przetwarza napięcie 110 kV oraz 9 linii napowietrznych i 2 linie kablowe. Ze stacji głównej zasilane są stacje transformatorowe zlokalizowane w poszczególnych miejscowościach gminy. Obecny system elektroenergetyczny na terenie gminy zapewnia stosunkowo wysoką pewność zasilania w tzw. normalnych warunkach eksploatacyjnych, a jego przepustowość pozwala na rozbudowę sieci energetycznej przystosowanej do przyjęcia zwiększonego obciążenia.

STAN ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

W 2014 roku na terenie gminy istniało 2641 budynków mieszkalnych, z czego 1268 w obszarze miasta i 1373 na terenach wiejskich. Na przestrzeni lat 2010-2014 wzrost ilości budynków mieszkalnych na terenie gminy Sobótka wyniósł niemal 13%. W odniesieniu do obszaru kraju i województwa był to wzrost o kilka punktów procentowych większy, a w odniesieniu do gmin powiatu wrocławskiego ponad dwukrotnie niższy. Ilość budynków mieszkalnych oraz dynamikę zmian w tej materii przedstawia tabela nr 44.

Tabela 44. Ilość budynków mieszkalnych w latach 201-2014

Jednostka terytorialna	mieszkania na 1000 mieszkańców					
	2010	2011	2012	2013	2014	2014/2010
POLSKA	5869959	6006608	6063721	6123726	6182136	5,3%
DOLNOŚLĄSKIE	332096	346299	350637	355402	360176	8,5%
Powiat wrocławski	24493	27554	28750	29959	31160	27,2%
Sobótka	2340	2532	2563	2594	2641	12,9%
Sobótka - miasto	1137	1224	1237	1249	1268	11,5%
Sobótka - obszar wiejski	1203	1308	1326	1345	1373	14,1%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Biorąc pod uwagę ilości mieszkań w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, wskaźnik ten na terenie całej gminy była niższy niż na terenie pozostałych badanych obszarów (341,4 mieszkań/tys. mieszkańców), a w szczególności na terenie województwa dolnośląskiego gdzie

wynosił 386,2 mieszkań/tys. mieszkańców. Na obszarze gminy znacznie niższy wskaźnik występuje na terenach wiejskich, gdzie nie przekracza 300 mieszkań/tys. mieszkańców.

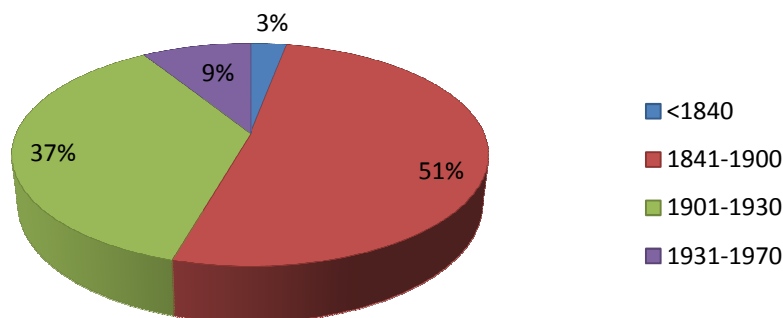
Tabela 45. Ilość mieszkań na 1000 mieszkańców

Jednostka terytorialna	mieszkania na 1000 mieszkańców				
	2010	2011	2012	2013	2014
POLSKA	349,6	352,6	356,1	359,9	363,4
POLSKA - MIASTO	388,1	391,9	396,5	401,4	405,9
DOLNOŚLĄSKIE	367,7	371,0	375,9	381,6	386,2
DOLNOŚLĄSKIE - MIASTO	394,4	398,7	404,8	411,9	417,3
Powiat wrocławski	338,5	340,3	347,0	351,5	357,3
Powiat wrocławski - MIASTO	0,0	0,0	395,2	403,4	409,2
Sobótka	328,4	329,2	330,5	337,4	341,4
Sobótka - miasto	359,9	361,7	362,6	374,3	377,9
Sobótka - obszar wiejski	289,7	289,4	291,4	292,8	297,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na terenie całej gminy przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę w 2014 r. wyniosła 28,9 m²/osobę (GUS 2014), co było wynikiem o niemal 10 m² gorszym od powiatu. Była to jednak wartość wyższa od notowanych w skali kraju i województwa. Według danych GUS w roku 2013 gmina Sobótka była właścicielem 235 mieszkań komunalnych o łącznej powierzchni 10 000 m². 210 z tych mieszkań mieściło się na terenie miasta Sobótka (GUS 2013). Ponad 54 % mieszkań komunalnych mieściło się w budynkach wybudowanych jeszcze w XIX wieku, a niecałe 9% w budynkach powstałych po roku 1930. Strukturę wiekową budynków mieszkalnych, w których mieszczą się mieszkania komunalne będące w zasobie gminy Sobótka przedstawia wykres nr 22.

Wykres 22. Struktura wieku komunalnych zasobów mieszkaniowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UMiG w Sobótce

3. Zasięgi przestrzenne obszaru/obszarów rewitalizacji

3.1 Stan kryzysowy

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji, w programach operacyjnych na lata 2014-2020 stan kryzysowy spowodowany jest koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej
- b) środowiskowej
- c) przestrzenno-funkcjonalnej
- d) technicznej

Analiza zjawisk w sferze społecznej gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, która przeprowadzono została w rozdziale B, pozwoliła na wstępne wytypowanie obszarów problemowych występujących na obszarze gminy Sobótka.

Są to:

- w sferze społecznej: problemy demograficzne związane depopulacją i starzeniem się społeczeństwa gminy, ubóstwo, bezrobocie, przestępczość, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu kulturalnym,
- w sferze gospodarczej: niski poziom przedsiębiorczości oraz niski poziom konkurencyjności lokalnej gospodarki,
- w sferze środowiskowej: występowanie azbestu w materiałach pokryciowych,
- w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: brak dostępu do ogólnie dostępnych placów zabaw lub miejsc wypoczynku,
- w sferze technicznej: brak dostępu do sieci gazowej oraz sieci kanalizacyjnej.

Niniejszy rozdział stanowi pogłębienie prac analitycznych, zmierzających do ustalenia koncentracji negatywnych zjawisk w wyżej wymienionych sferach oraz problemach w ujęciu terytorialnym.

W kolejnym kroku dokonano więc analiz rozmieszczenia wybranych problemów w przestrzeni gminy Sobótka. Analiz dokonano w oparciu o podział terytorialny gminy na poszczególne sołectwa, a w przypadku miejscowości Sobótka także w oparciu o poszczególne ulice. Problemy definiowano na podstawie szeregu dostępnych wskaźników statystycznych. Poszczególne wskaźniki sprowadzono do wspólnego mianownika, którym najczęściej była liczba mieszkańców.

Wyniki analiz rozmieszczenia stanów kryzysowych oraz dynamiki tych zjawisk zaprezentowano poniżej. Posłużyły one do zdefiniowania koncentracji i nasilenia negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych, a tym samym, do wyznaczenia obszaru zdegradowanego.

Do negatywnych zjawisk społecznych na obszarze gminy Sobótka należą:

Problemy demograficzne związane depopulacją i starzeniem się społeczeństwa.

Poziom zmierzono w oparciu o następujące wskaźniki:

- dynamika zmian ludności ogółem 2014/2010,
- wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2014r.,
- dynamika zmian liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym 2014/2010,
- dynamika zmian liczby ludności w wieku poprodukcyjnym 2014/2010.

Dynamika zmian ludności ogółem 2014/2010 w gminie Sobótka jest względnie stabilna, natomiast największe zmiany związane z ubytkiem mieszkańców wystąpiły w sołectwach: Olbrachtowice (-9,8%), Siedlakowice (-5,0%), Strachów (-3,9%), Księginice Małe (-3,1%), Będkowice (-3,0%), a w mieście Sobótka na ulicach: Przesmyk (-100%), Choinkowa (-80,0%), Pałacowa (-60,0), Zaułek Słoneczny (-23,1%), Krótka (-23,1%), Brzozowa (-22,2%), Strzelców (-21,4%), Prusa (-20,0%), Szkolna (-20,0%), Mieszka I (-20,0%), Kwiatowa (-18,4%), Młyńska (-18,4%), Polna (-15,1%), Armii Krajowej (-14,3%), Zaułek Świdnicki (-11,8%), Czereśniowa (-11,8%), Os. Browarniane (-10,5), Chrobrego (-10,0%), Wierzbowa (-10%), Browarniana (-9,2%).

Najmniej korzystne wartości wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2014r. odnotowano w sołectwach: Żeruszycy (90,6%), Księginice Małe (68,2%), Kryształowice (67,3%), Strachów (64,4%), Sulistowice (64,2%), a w mieście Sobótka na ulicach: Starego Dębu (200%), Kasztelańska 171,4%), Krasińskiego (150%), Mieszka I (140%), Skowronkowa (140%), Torowa (125%), Jastrzębia (125%), Jana Pawła II (120%), Różana (112,5%), Chrobrego (107,7%), Słowackiego (104,3%), kamienna (100%), Moniuszki (100%), Przełęcz Tąpadła (100%), Bociania (100%), Korczaka (96,3%), Os. Browarniane (92,5%), Chabrowa (91,7%).

W przypadku dynamiki zmian liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym 2014/2010, najmniej korzystną sytuację odnotowano w sołectwach: Przemiłów (-42,1%), Przędzowice (-27,3%), Strachów (-26,3%), Siedlakowice (-25,0%), Będkowice (-21,6%), w Sobótce na ulicach: Krasińskiego (-100%), Strzelców (-100%), Zaułek Świdnicki (-100%), Szkolna (-100%), Choinkowa (-100%), Wierzbowa (-60%), Brzozowa (-50%), Granitowa (-50%), Orzechowa (-50%), Zaułek Słoneczny (-50%), Tuwima (-50%), Mieszka I (-40%), Leszczynowa (-40%), Słowiańska (-40%), Augustianów (-40%), Kwiatowa (-40%), Młyńska (-33,3%), Ogrodowa (-33,3), Os. Górnicze (-33,3%), Krótka (-33,3%).

W odniesieniu do dynamiki zmian liczby ludności w wieku poprodukcyjnym 2014/2010, największe przyrosty osób w tej kategorii wiekowej odnotowano w sołectwach: Nasławice (40%), Okulice (39,1%), Przemiłów (37,5%), Kryształowice (36,4%), Księginice Małe (35,5%), a w Sobótce na ulicach:

Gałczyńskiego (900%), Kasztelańska (400%), Baczyńskiego (300%), Mieszka I (300%), Metalowców (233,3%), Różana (200%), Brzozowa (200%), Krasińskiego (200%), Klonowa (200%), Wierzbowa (175%), Czereśniowa (150%), Szmaragdowa (150%), Kabata 133,3%, Sienkiewicza (109,5%), Jastrzębia (100%), Poprzeczna (100%), Plan Wolności (100%), Akacyjowa (100%), Strzelców (100%), Chrobrego (83,3%).

Ubóstwo

Ważnym wskaźnikiem w ocenie stanu kryzysowego jest odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego 2014. Wskaźnik ten pośrednio mówi o poziomie ubóstwa, jest często skorelowany z innymi negatywnymi zjawiskami społecznymi, w tym z poziomem bezrobocia.

Najwyższy odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego odnotowano w sołectwach: Przewodowice (15,5%), Garncarsko (9,5%), Strzegomiany (9,0%), Wojnarowice (8,2%), Olbrachtowice (6,9%). W mieście najgorzej wyglądała sytuacja na ulicach: Kasztelańska (42,1%), Zmorskiego (11,6%), Browarniana (11,0%), Zamkowa (9,5%), Słowiańska (8,1%), Kościuszki (8,0%), Chwałkowska (7,6%), Św. Anny 7,3%), Os. Browarniane (6,9%), Polna (6,8%), Mickiewicza (6,8%), Rynek (6,4%), Metalowców (6,0%), Św. Jakuba (6,0%), Włosta (5,6%), Świdnicka (5,2%), Os. Górnicze (4,5%), Wrocławska (4,4%), Piwna (4,1%), Słoneczna (4,1%).

Pod względem dynamiki zmian liczby osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego 2014/2010 najbardziej niekorzystne zmiany wystąpiły w sołectwach: Świątniki (800%), Stary Zamek (466,7%), Garncarsko (380,0%), Przewodowice (266,7%), Ręków (175%), a w Sobótce na ulicach: Św. Anny (700%), Os. Browarniane (600%), Rynek (600%), Skłodowskiej-Curie (300%), Zamkowa (225%), Św. Jakuba (100%), Słoneczna (100%), Granitowa (100%), Korczaka (100%), Chopina (100%), Świdnicka (77,8%), Metalowców (66,7%), Kasztelańska (60%).

Bezrobocie

Największy udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym w 2014r. wystąpił w sołectwach: Stary Zamek (7,5%), Sulistrowiczki (7,3%), Garncarsko (6,8%), Kunów (5,7%), Siedlakowice (5,4%), natomiast na obszarze miasta Sobótka na ulicach: Cmentarna (50%), Ziołowa (20%), Broniewskiego (11,7%), Tuwima (11,1%), Oliwkowa (11,1%), Brzozowa (10,0%), Młyńska (8,6%), Leszczynowa (8,3%), Mickiewicza (7,4%), Słowiańska (7,0%), Os. Górnicze (7,0%), Słoneczna (6,4%), Dworcowa (6,3%), Chwałkowska (6,3%), Parkowa (5,0%), Polna (5,0%), Akacyjowa (5,0%), Łąkowa (5,0%), Skłodowskiej-Curie (4,9%), Chopina (4,8%).

W zakresie dynamiki zmian liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w przedziale czasowym 2014/2010, najwyższe wskaźniki odnotowano w sołectwach: Kunów (400%), Garncarsko (300%), Księginice Małe (100%), Olbrachtowice (100%), Stary Zamek (55,6%), w mieście na ulicach: Młyńska (200%), Polna (100%), Prusa (100%), Mickiewicza (81,8%), Broniewskiego (40%), Słowiańska (33,3%), Os. Górnicze (33,3%), Słoneczna (25,0%), Chopina (14,3%), Kościuszki (11,1%).

Przestępczość

Największą liczbę przestępstw kryminalnych na 1000 mieszkańców w 2014r. zarejestrowano w sołectwach: Mirosławice (50,4), Sulistrowiczki (45,5), Żeruszycy (32,8), Sulistrowice (23,0) i Stary

zamek (22,8), a w Sobótce na ulicach: Przełęcz Tąpadła (1500), Strzelców (90,9), Jana Pawła II (90,9), Brzozowa (71,4), Parkowa (57,1), Garncarska (28,6), Browarniana (27,5), Stacyjna (20,8), Świdnicka (19,5), Korczaka (19,0), Modrzewiowa (17,9), Wrocławska (16,5), Warszawska (16,4), Chwałkowska (15,2), os. Robotnicze (14,9), Mickiewicza (12,1), Chopina (11,6), Broniewskiego (11,4), Os. Górnicze (11,4), Leśna (11,4).

Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu kulturalnym

Ważnym wskaźnikiem w ocenie aktywności społeczno-kulturalnej jest liczba czytelników biblioteki publicznej na 1000 mieszkańców 2015 (porównanie do 2014). Najmniej osób w przeliczeniu na 1000 mieszkańców korzystało z zasobów bibliotecznych w sołectwach: Kunów (0,0), Okulice (0,0), Siedlakowice (7,21%), Nasławice (9,3), Wojnarowice (9,3). W mieście Sobótka także występowały ulice, których mieszkańcy nie korzystali z biblioteki w ogóle. Najwyższy osiągnięty wskaźnik wyniósł 101,6.

Poniższe tabele zawierają zestawienie wszystkich wskaźników sfery społecznej w odniesieniu do podziału terytorialnego gminy Sobótka na sołectwa oraz miejscowości Sobótka na ulice.

Tabela 46. Tabela wskaźników sfery społecznej cz.1. (sołectwa)

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00
		Wartość średnia	0,55%	Wartość średnia	57,5	Wartość średnia	-6,8%	Wartość średnia	21,1%	Wartość średnia	6,4%
		Dynamika zmian ludności ogółem 2014/2010	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2014	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Dynamika zmian liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym 2014/2010	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	Dynamika zmian liczby ludności w wieku poprodukcyjnym 2014/2010	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego 2014	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)
1.	Księginice Małe	-3,1%	1	68,2	1	-10,8%	1	35,5%	1	2,7%	0
2.	Stary Zamek	2,7%	0	40,6	0	-8,3%	1	10,3%	0	6,5%	1
3.	Strzegomiany	3,7%	0	63,6	1	16,9%	0	24,1%	1	9,0%	1
4.	Olbrachtowice	-9,8%	1	56,3	0	-17,6%	1	0,0%	0	6,9%	1
5.	Sulistrowiczki	10,0%	0	61,5	1	8,7%	0	20,0%	0	5,7%	0
6.	Rogów Sobócki	4,3%	0	58,5	1	5,0%	0	23,2%	1	6,1%	0
7.	Przedzrowice	2,9%	0	46,4	0	-27,3%	1	0,0%	0	15,5%	1
8.	Kunów	4,6%	0	56,3	0	11,5%	0	33,3%	1	2,9%	0
9.	Siedlakowice	-5,0%	1	42,1	0	-25,0%	1	-5,6%	0	5,6%	0
10.	Strachów	-3,9%	1	64,4	1	-26,3%	1	0,0%	0	5,4%	0
11.	Żeruszycze	-1,6%	1	90,6	1	-10,0%	1	10,0%	0	0,0%	0
12.	Przemiałów	2,7%	0	40,0	0	-42,1%	1	37,5%	1	1,3%	0
13.	Ręków	-2,2%	1	54,7	0	-11,3%	1	20,0%	0	6,3%	0
14.	Okulice	-0,5%	1	55,0	0	-10,0%	1	39,1%	1	6,0%	0
15.	Świątniki	3,5%	0	52,0	0	-12,1%	1	13,9%	0	3,3%	0
16.	Będkowice	-3,0%	1	43,3	0	-21,6%	1	16,0%	0	2,1%	0
17.	Kryształowice	1,1%	0	67,3	1	0,0%	0	36,4%	1	6,5%	1

18.	Miroslawice	0,3%	1	47,0	0	-11,0%	1	0,0%	0	2,8%	0
19.	Sulistrowice	11,9%	0	64,2	1	17,5%	0	34,8%	1	4,6%	0
20.	Nasławice	2,9%	0	46,6	0	26,9%	0	40,0%	1	0,9%	0
21.	Wojnarowice	3,2%	0	48,5	0	-7,3%	1	4,0%	0	8,2%	1
22.	Michałowice	0,5%	1	52,5	0	-20,0%	1	14,3%	0	0,5%	0
23.	Garncarsko	5,0%	0	43,2	0	3,8%	0	-15,4%	0	9,5%	1
24.	SOBÓTKA	-1,1%	1	63,2	1	-5,5%	0	22,4%	1	4,1%	0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 47. Tabela wskaźników sfery społecznej cz.2 (sołectwa)

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	GMINA
		Wartość średnia	-6,7%	Wartość średnia	3,8%	Wartość średnia	-11,7%	Wartość średnia	67,0	Wartość średnia	10,6	
		Dynamika zmian liczby osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego 2014/2010	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym 2014	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Dynamika zmian liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych 2014/2010	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Czytelnicy biblioteki publicznej na 1000 mieszkańców 2015 (porównanie do 2014)	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	Przestępstwa kryminalne na 1000 mieszkańców 2014	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Suma pkt. (max. 10)
1.	Księginice Małe	25,0%	1	3,6%	0	100,0%	1	22,2	1	0,0	0	7
2.	Stary Zamek	466,7%	1	7,5%	1	55,6%	1	42,1	1	22,8	1	7
3.	Strzegomiany	18,8%	1	4,3%	1	10,0%	1	18,9	1	7,1	0	7
4.	Olbrachtowice	20,0%	1	1,8%	0	100,0%	1	11,6	1	0,0	0	6
5.	Sulistrowiczki	150,0%	1	7,3%	1	33,3%	1	11,2	1	45,5	1	6
6.	Rogów Sobócki	156,0%	1	4,7%	1	29,2%	1	23,6	1	6,7	0	6
7.	Przedzrowice	266,7%	1	4,1%	1	-20,0%	0	43,5	1	21,1	1	6
8.	Kunów	33,3%	1	5,7%	1	400,0%	1	0,0	1	0,0	0	5
9.	Siedlakowice	-11,1%	0	5,4%	1	10,0%	1	7,1	1	10,5	0	5
10.	Strachów	-63,6%	0	4,4%	1			27,4	1	0,0	0	5
11.	Żeruszycze	-100,0%	0	3,1%	0			50,8	1	32,8	1	5
12.	Przemiałów	-50,0%	0	1,8%	0	0,0%	1	13,2	1	13,0	1	5
13.	Ręków	175,0%	1	2,7%	0	-25,0%	0	33,9	1	11,5	1	5

14.	Okulice	-45,8%	0	3,6%	0	25,0%	1	0,0	1	9,2	0	5
15.	Świątniki	800,0%	1	4,0%	1	40,0%	1	22,6	1	3,7	0	5
16.	Będkowice	-20,0%	0	3,0%	0	0,0%	1	40,2	1	15,6	1	5
17.	Kryształowice	-45,5%	0	1,8%	0			31,9	1	21,7	1	5
18.	Mirostawice	-50,0%	0	3,0%	0	14,3%	1	12,8	1	50,4	1	5
19.	Sulistrowice	0,0%	1	1,4%	0	-70,0%	0	22,9	1	23,0	1	5
20.	Nasławice	0,0%	1	2,7%	0	0,0%	1	9,3	1	9,3	0	4
21.	Wojnarowice	-5,9%	1	0,8%	0	-75,0%	0	9,9	1	5,1	0	4
22.	Michałowice	0,0%	1	2,5%	0	-25,0%	0	26,3	1	5,4	0	4
23.	Garncarsko	380,0%	1	6,8%	1	300,0%	1	101,6	0	4,0	0	4
24.	SOBÓTKA	37,6%	1	3,7%	0	-24,0%	0	79,3	0	8,4	0	4

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 48. Tabela wskaźników sfery społecznej cz.1 (miejscowość Sobótka)

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00
		Wartość średnia	0,55%	Wartość średnia	57,5	Wartość średnia	-6,8%	Wartość średnia	21,1%	Wartość średnia	6,4%
		Dynamika zmian ludności ogółem 2014/2010	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	Wskaźnik obciążenia demograficznego - ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym 2014	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Dynamika zmian liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym 2014/2010	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	Dynamika zmian liczby ludności w wieku poprodukcyjnym 2014/2010	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego 2014	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)
1.	Mickiewicza	-8,0%	1	52,2	0	-18,3%	1	25,7%	1	6,8%	1
2.	Korczaka	-8,4%	1	96,3	1	-20,5%	1	31,9%	1	1,9%	0
3.	Kościuszki	-2,8%	1	65,1	1	-8,8%	1	5,3%	0	8,0%	1
4.	Chwałkowska	-5,0%	1	65,0	1	-8,7%	1	29,2%	1	7,6%	1
5.	Zamkowa	-5,5%	1	65,1	1	-27,3%	1	-6,3%	0	9,5%	1
6.	Prusa	-20,0%	1	63,6	1	-11,1%	1	71,4%	1	2,8%	0
7.	Słowiańska	-8,5%	1	50,9	0	-40,0%	1	-15,0%	0	8,1%	1
8.	Chopina	-1,9%	1	56,4	0	-12,9%	1	10,0%	0	1,6%	0
9.	Os. Browarniane	-10,5%	1	92,5	1	-23,8%	1	73,7%	1	6,9%	1
10.	Zmorskiego	-1,2%	1	62,2	1	-13,4%	1	25,5%	1	11,6%	1
11.	Os. Górnicze	-3,3%	1	54,4	0	-33,3%	1	0,0%	0	4,5%	0
12.	Parkowa	2,9%	0	84,2	1	28,6%	0	75,0%	1	0,0%	0
13.	Polna	-15,1%	1	82,5	1	-28,6%	1	12,5%	0	6,8%	1
14.	Św. Jakuba	-6,1%	1	66,0	1	-9,0%	1	17,3%	0	6,0%	0

15.	Brzozowa	-22,2%	1	40,0	0	-50,0%	1	200,0%	1	0,0%	0
16.	Broniewskiego	-3,3%	1	46,7	0	37,5%	0	70,0%	1	0,0%	0
17.	Słoneczna	0,7%	0	89,7	1	9,1%	0	0,0%	0	4,1%	0
18.	Młyńska	-17,8%	1	71,4	1	-33,3%	1	-26,7%	0	0,0%	0
19.	Ogrodowa	-4,4%	1	65,4	1	-33,3%	1	46,7%	1	0,0%	0
20.	Słowackiego	-4,1%	1	104,3	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
21.	Wierzbowa	-10,0%	1	40,6	0	-60,0%	1	175,0%	1	0,0%	0
22.	Stacyjna	-7,7%	1	65,5	1	-21,4%	1	-27,3%	0	2,1%	0
23.	Strzelców	-21,4%	1	57,1	0	-100,0%	1	100,0%	1	0,0%	0
24.	Leszczynowa	16,7%	0	75,0	1	-40,0%	1	50,0%	1	0,0%	0
25.	Skłodowskiej-Curie	-2,8%	1	69,1	1	-6,1%	0	20,0%	0	3,8%	0
26.	Świdnicka	-2,2%	1	63,8	1	-3,8%	0	16,9%	0	5,2%	0
27.	Browarniana	-9,2%	1	51,4	0	-13,6%	1	5,9%	0	11,0%	1
28.	Leśna	-5,4%	1	63,0	1	0,0%	0	69,2%	1	0,0%	0
29.	Kasztelańska	72,7%	0	171,4	1	40,0%	0	400,0%	1	42,1%	1
30.	Metalowców	-1,2%	1	36,1	0	33,3%	0	233,3%	1	6,0%	0
31.	Sienkiewiczza	-2,7%	1	63,9	1	-3,8%	0	109,5%	1	2,8%	0
32.	Kabata	11,9%	0	80,8	1	40,0%	0	133,3%	1	2,1%	0
33.	Krasińskiego	66,7%	0	150,0	1	-100,0%	1	200,0%	1	0,0%	0
34.	Mieszka I	-20,0%	1	140,0	1	-40,0%	1	300,0%	1	0,0%	0
35.	Czereśniowa	-11,8%	1	87,5	1	-10,0%	1	150,0%	1	0,0%	0
36.	Rynek	0,5%	1	85,6	1	15,2%	0	0,0%	0	6,4%	0
37.	Chrobrego	-10,0%	1	107,7	1	-25,0%	1	83,3%	1	0,0%	0
38.	Akacyjowa	-7,6%	1	52,5	0	-31,3%	1	100,0%	1	0,0%	0
39.	Św. Anny	5,8%	0	69,2	1	16,7%	0	-19,0%	0	7,3%	1
40.	Warszawska	-3,2%	1	69,4	1	16,7%	0	-8,3%	0	0,0%	0

41.	Kamienna	0,0%	1	100,0	1	0,0%	0			0,0%	0
42.	Piwna	1,0%	0	40,0	0	-29,4%	1	77,8%	1	4,1%	0
43.	Ziołowa			80,0	1					0,0%	0
44.	Granitowa	-7,3%	1	37,8	0	-50,0%	1	-25,0%	0	3,9%	0
45.	Jana Pawła II	0,0%	1	120,0	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
46.	Ciasna	-1,7%	1	88,9	1	4,7%	0	12,9%	0	1,2%	0
47.	Tuwima	10,0%	0	22,2	0	-50,0%	1	33,3%	1	0,0%	0
48.	Chabrowa	-4,2%	1	91,7	1	-22,2%	1	0,0%	0	0,0%	0
49.	Pałacowa	-60,0%	1	100,0	1			-66,7%	0	0,0%	0
50.	Baczyńskiego	26,7%	0	58,3	1	0,0%	0	300,0%	1	0,0%	0
51.	Kwiatowa	-18,4%	1	33,3	0	-40,0%	1	-33,3%	0	0,0%	0
52.	Szmaragdowa	5,1%	0	51,9	0	-18,2%	1	150,0%	1	0,0%	0
53.	Piastów	0,0%	1	75,0	1	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
54.	Modrzewiowa	16,7%	0	51,4	0	50,0%	0	75,0%	1	0,0%	0
55.	Orzechowa	-7,1%	1	30,0	0	-50,0%	1	0,0%	0	0,0%	0
56.	Przełęcz Tąpadła	100,0%	0	100,0	1					0,0%	0
57.	Rzemieśnicza	0,0%	1	66,7	1	0,0%	0			0,0%	0
58.	Dworcowa	-6,8%	1	52,4	0	-15,8%	1	0,0%	0	3,1%	0
59.	Nowe Osiedle	-7,6%	1	41,9	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
60.	Makowa	0,0%	1	50,0	0	-25,0%	1			0,0%	0
61.	Zaułek Świdnicki	-11,8%	1	15,4	0	-100,0%	1	0,0%	0	0,0%	0
62.	Garncarska	25,0%	0	75,0	1	40,0%	0	33,3%	1	0,0%	0
63.	Wrocławska	-6,7%	1	51,7	0	-24,4%	1	-3,1%	0	4,4%	0
64.	Cmentarna	0,0%	1	0,0	0					0,0%	0
65.	Łąkowa	3,7%	0	40,0	0	0,0%	0	50,0%	1	0,0%	0
66.	Augustianów	2,9%	0	50,0	0	-40,0%	1	20,0%	0	0,0%	0

67.	Os. Robotnicze	-2,9%	1	55,8	0	0,0%	0	12,5%	0	0,0%	0
68.	Bociania			100,0	1					0,0%	0
69.	Choinkowa	-80,0%	1	0,0	0	-100,0%	1			0,0%	0
70.	Jastrzębia	28,6%	0	125,0	1	200,0%	0	100,0%	1	0,0%	0
71.	Moniuszki	50,0%	0	100,0	1	200,0%	0			0,0%	0
72.	Sokola	166,7%	0	60,0	1	50,0%	0			0,0%	0
73.	Strażacka	0,0%	1	0,0	0					0,0%	0
74.	Klonowa	6,7%	0	23,1	0			200,0%	1	0,0%	0
75.	Gałczyńskiego	2,7%	0	38,9	0	0,0%	0	900,0%	1	0,0%	0
76.	Plac Wolności	9,4%	0	45,8	0	0,0%	0	100,0%	1	0,0%	0
77.	Różana	70,0%	0	112,5	1	50,0%	0	200,0%	1	0,0%	0
78.	Hołubowiczów	27,3%	0	55,6	0	66,7%	0	42,9%	1	0,0%	0
79.	Krótka	-23,1%	1	42,9	0	-33,3%	1			0,0%	0
80.	Torowa	-5,3%	1	125,0	1	0,0%	0	-20,0%	0	0,0%	0
81.	Zaułek Słoneczny	-23,1%	1	25,0	0	-50,0%	1	-100,0%	0	0,0%	0
82.	Włosta	5,9%	0	80,0	1	200,0%	0	0,0%	0	5,6%	0
83.	Jabłkowa	52,6%	0	81,3	1	71,4%	0			0,0%	0
84.	Słowikowa	88,9%	0	88,9	1	200,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
85.	Starego Dębu			200,0	1					0,0%	0
86.	Morelowa	128,6%	0	77,8	1	133,3%	0			0,0%	0
87.	Panoramy Ślązańskiej			90,9	1					0,0%	0
88.	Wichrowe Wzgórze	39,1%	0	39,1	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
89.	Armii Krajowej	-14,3%	1	50,0	0			-28,6%	0	0,0%	0
90.	Owczka	0,0%	1					0,0%	0	0,0%	0
91.	Szkolna	-20,0%	1	14,3	0	-100,0%	1			0,0%	0
92.	Świerkowa	9,1%	0	20,0	0					0,0%	0

93.	Poprzeczna	3,7%	0	47,4	0	0,0%	0	100,0%	1	0,0%	0
94.	Brzoskwiowa	18,8%	0	58,3	1	0,0%	0			0,0%	0
95.	Basztowa	21,9%	0	34,5	0	0,0%	0	33,3%	1	0,0%	0
96.	Oliwkowa	225,0%	0	44,4	0	50,0%	0			0,0%	0
97.	Złota			50,0	0					0,0%	0
98.	Porzeczkowa	450,0%	0	57,1	0			0,0%	0	0,0%	0
99.	Jemiołowa										
100.	Skowronkowa	71,4%	0	140,0	1	75,0%	0			0,0%	0
101.	Rubinowa	328,6%	0	66,7	1	200,0%	0			0,0%	0
102.	Ślężna	4,5%	0	59,1	1	41,7%	0	0,0%	0	0,0%	0
103.	Turystyczna	14,5%	0	88,1	1	26,7%	0	20,0%	0	0,0%	0
104.	Zielona	33,3%	0	100,0	1	250,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
105.	Liliowa										
106.	Malinowa			0,0	0					0,0%	0
107.	Przesmyk	-100,0%	1					-100,0%	0		
108.	Wiśniowa	7,1%	0	50,0	0	0,0%	0	0,0%	0	0,0%	0
109.	Stęczyńskiego	66,7%	0	15,4	0	0,0%	0			0,0%	0
110.	Poziomkowa										
111.	Tartarczna										

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 49. Tabela wskaźników sfery społecznej cz.2 (miejscowość Sobótka)

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	GMINA
		Wartość średnia	-6,7%	Wartość średnia	3,8%	Wartość średnia	-11,7%	Wartość średnia	67,0	Wartość średnia	10,6	
		Dynamika zmian liczby osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego 2014/2010	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym 2014	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Dynamika zmian liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych 2014/2010	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Czytelnicy biblioteki publicznej na 1000 mieszkańców 2015 (porównanie do 2014)	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	Przestępstwa kryminalne na 1000 mieszkańców 2014	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	suma pkt. (max. 10)
1.	Mickiewicza	12,0%	1	7,4%	1	81,8%	1	44,6	1	12,1	1	9
2.	Korczaka	100,0%	1	4,3%	1	-36,4%	0	35,3	1	19,0	1	8
3.	Kościuszki	-3,1%	1	4,3%	1	11,1%	1	48,4	1	5,2	0	8
4.	Chwałkowska			6,3%	1	-16,7%	0	223,9	0	15,2	1	7
5.	Zamkowa	225,0%	1	4,8%	1	-20,0%	0	62,5	1	0,0	0	7
6.	Prusa			4,5%	1	100,0%	1	14,7	1	0,0	0	7
7.	Słowiańska	16,7%	1	7,0%	1	33,3%	1	58,8	1	0,0	0	7
8.	Chopina	100,0%	1	4,8%	1	14,3%	1	46,5	1	11,6	1	7
9.	Os. Browarniane	600,0%	1	3,8%	0	-33,3%	0	78,4	0	0,0	0	6
10.	Zmorskiego	-15,9%	0	4,6%	1	-25,0%	0	155,3	0	9,4	0	6
11.	Os. Górnicze	0,0%	1	7,0%	1	33,3%	1	87,0	0	11,4	1	6
12.	Parkowa			5,3%	1	0,0%	1	0,0	1	57,1	1	6
13.	Polna	-37,5%	0	5,0%	1	100,0%	1	222,2	0	0,0	0	6
14.	Św. Jakuba	100,0%	1	4,1%	1	-50,0%	0	25,3	1	10,0	0	6

15.	Brzozowa			10,0%	1			0,0	1	71,4	1	6
16.	Broniewskiego	-100,0%	0	11,7%	1	40,0%	1	24,1	1	11,4	1	6
17.	Słoneczna	100,0%	1	6,4%	1	25,0%	1	59,7	1	6,8	0	5
18.	Młyńska	-100,0%	0	8,6%	1	200,0%	1	190,5	0	0,0	0	5
19.	Ogrodowa			3,8%	1	-33,3%	0	108,4	0	0,0	0	5
20.	Słowackiego			4,3%	1	0,0%	1	65,2	1	0,0	0	5
21.	Wierzbowa			3,1%	0	0,0%	1	0,0	1	0,0	0	5
22.	Stacyjna			0,0%	0	-100,0%	0	40,8	1	20,8	1	5
23.	Strzelców			0,0%	0			0,0	1	90,9	1	5
24.	Leszczynowa			8,3%	1			0,0	1	0,0	0	5
25.	Skłodowskiej-Curie	300,0%	1	4,9%	1	-25,0%	0	118,8	0	4,8	0	4
26.	Świdnicka	77,8%	1	3,2%	0	-45,5%	0	106,3	0	19,5	1	4
27.	Browarniana	-7,7%	0	1,4%	0	-80,0%	0	112,1	0	27,5	1	4
28.	Leśna			1,9%	0	-75,0%	0	113,6	0	11,4	1	4
29.	Kasztelańska	60,0%	1	0,0%	0			157,9	0	0,0	0	4
30.	Metalowców	66,7%	1	1,6%	0	-50,0%	0	56,2	1	0,0	0	4
31.	Sienkiewicza			1,9%	0	-66,7%	0	29,1	1	0,0	0	4
32.	Kabata	0,0%	1	0,0%	0	-100,0%	0	43,5	1	0,0	0	4
33.	Kraśnińskiego			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	4
34.	Mieszka I			0,0%	0			166,7	0	0,0	0	4
35.	Czereśniowa			0,0%	0			166,7	0	0,0	0	4
36.	Rynek	600,0%	1	2,5%	0	-50,0%	0	64,5	1	4,6	0	4
37.	Chrobrego			0,0%	0	-100,0%	0	280,0	0	0,0	0	4
38.	Akacyjowa			5,0%	1			116,7	0	0,0	0	4
39.	Św. Anny	700,0%	1	0,0%	0	-100,0%	0	56,1	1	9,1	0	4
40.	Warszawska			2,8%	0	-50,0%	0	33,9	1	16,4	1	4

41.	Kamienna			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	3
42.	Piwna			1,4%	0	-66,7%	0	30,9	1	0,0	0	3
43.	Ziołowa			20,0%	1			0,0	1	0,0	0	3
44.	Granitowa	100,0%	1	0,0%	0	-100,0%	0	196,1	0	0,0	0	3
45.	Jana Pawła II			0,0%	0	-100,0%	0	181,8	0	90,9	1	3
46.	Ciasna	-66,7%	0	2,2%	0	0,0%	1	109,8	0	0,0	0	3
47.	Tuwima			11,1%	1			93,8	0	0,0	0	3
48.	Chabrowa			0,0%	0	-100,0%	0	230,8	0	0,0	0	3
49.	Pałacowa			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	3
50.	Baczyńskiego			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	3
51.	Kwiatowa			3,3%	0	-66,7%	0	22,7	1	0,0	0	3
52.	Szmaragdowa			0,0%	0			23,3	1	0,0	0	3
53.	Piastów			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	3
54.	Modrzewiowa			2,7%	0			17,5	1	17,9	1	3
55.	Orzechowa			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	3
56.	Przełęcz Tąpadła			0,0%	0			0,0	1	1500,0	1	3
57.	Rzemieślnicza			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	3
58.	Dworcowa			6,3%	1	-42,9%	0	73,7	0	10,4	0	3
59.	Nowe Osiedle	-100,0%	0	2,3%	0	0,0%	1	32,3	1	0,0	0	3
60.	Makowa			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	3
61.	Zaułek Świdnicki			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	3
62.	Garncarska			0,0%	0			75,0	0	28,6	1	3
63.	Wrocławska	-20,0%	0	2,5%	0	-75,0%	0	95,0	0	16,5	1	3
64.	Cmentarna			50,0%	1			0,0	1	0,0	0	3
65.	Łąkowa			5,0%	1			69,0	0	0,0	0	2
66.	Augustianów			4,2%	1			83,3	0	0,0	0	2

67.	Os. Robotnicze	-100,0%	0	0,0%	0	-100,0%	0	130,4	0	14,9	1	2
68.	Bociania			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
69.	Choinkowa			0,0%	0			2000,0	0	0,0	0	2
70.	Jastrzębia			0,0%	0			600,0	0	0,0	0	2
71.	Moniuszki			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
72.	Sokola			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
73.	Strażacka			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
74.	Klonowa			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
75.	Gałczyńskiego			0,0%	0	-100,0%	0	51,9	1	0,0	0	2
76.	Plac Wolności	-100,0%	0	0,0%	0	-100,0%	0	0,0	1	0,0	0	2
77.	Różana			0,0%	0			71,4	0	0,0	0	2
78.	Hołubowiczów			2,2%	0	0,0%	1	142,9	0	0,0	0	2
79.	Krótką			0,0%	0	-100,0%	0	100,0	0	0,0	0	2
80.	Torowa			0,0%	0			266,7	0	0,0	0	2
81.	Zaułek Słoneczny	-100,0%	0	0,0%	0			100,0	0	0,0	0	2
82.	Włosta			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
83.	Jabłkowa			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
84.	Słowikowa			0,0%	0	-100,0%	0	58,8	1	0,0	0	2
85.	Starego Dębu			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
86.	Morelowa			0,0%	0			62,5	1	0,0	0	2
87.	Panoramy Ślężańskiej			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	2
88.	Wichrowe Wzgórze			4,3%	1			0,0	1	0,0	0	2
89.	Armii Krajowej			0,0%	0	-100,0%	0	0,0	1	0,0	0	2
90.	Owczka							0,0	1	0,0	0	2
91.	Szkolna			0,0%	0			857,1	0	0,0	0	2
92.	Świerkowa			0,0%	0			0,0	1	0,0	0	1

93.	Poprzeczna		0,0%	0			107,1	0	0,0	0	1
94.	Brzoskwiniowa		0,0%	0			157,9	0	0,0	0	1
95.	Basztowa		0,0%	0	-100,0%	0	281,3	0	0,0	0	1
96.	Oliwkowa		11,1%	1			307,7	0	0,0	0	1
97.	Złota		0,0%	0			0,0	1	0,0	0	1
98.	Porzeczkowa		0,0%	0			0,0	1	0,0	0	1
99.	Jemiółowa						0,0	1			1
100.	Skowronkowa		0,0%	0			166,7	0	0,0	0	1
101.	Rubinowa		0,0%	0			88,2	0	0,0	0	1
102.	Ślężna		0,0%	0	-100,0%	0	191,2	0	0,0	0	1
103.	Turystyczna		0,0%	0			83,3	0	0,0	0	1
104.	Zielona		0,0%	0			83,3	0	0,0	0	1
105.	Liliowa						0,0	1			1
106.	Malinowa		0,0%	0			0,0	1	0,0	0	1
107.	Przesmyk										1
108.	Wiśniowa		0,0%	0			125,0	0	0,0	0	0
109.	Stęczyńskiego		0,0%	0	-100,0%	0	136,4	0	0,0	0	0
110.	Poziomkowa										0
111.	Tartarczna										0

Źródło: Opracowanie własne

Do negatywnych zjawisk na obszarze gminy Sobótka w sferze gospodarczej należą:

Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski poziom konkurencyjności lokalnej gospodarki.

Po przeanalizowaniu strefy gospodarczej, w gminie Sobótka zdiagnozowano problem niskiej aktywności osób w wieku produkcyjnym w kierunku rozwoju własnej przedsiębiorczości w stosunku do średnich wartości na poziomie kraju, województwa i powiatu oraz niski poziom salda nowo wpisanych i wykreślonych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w stosunku do powiatu. Poziom zjawiska zmierzono w oparciu o następujące wskaźniki:

- ilość osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2014 r.,
- ilość podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w 2014 r.

Pod względem ilości osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2014 r. gmina Sobótka uzyskała wartość 11,9% (wskaźnik dla powiatu wrocławskiego to 15,2%). Poziom przedsiębiorczości był wyższy w mieście Sobótka (13,8%) niż na obszarach wiejskich gminy (9,8%). Pomimo wyższej średniej wartości dla miasta, w Sobótce istniały ulice, na których badany parametr w ogóle nie występował. Są to jednak głównie ulice na obrzeżach miasta, często bardzo krótkie i zamieszkałe przez niewielką liczbę osób. Najniższe wartości badanego wskaźnika w miejscowości Sobótka wykazały następujące ulice: Zamkowa (2,5%), Młyńska (2,7%), Stacyjna (3,4%), Ogrodowa (3,85%), Augustianów (4,2%), Skłodowskiej-Curie (4,2%), Plac Wolności (4,3%), Os. Robotnicze (4,5%), Parkowa (4,8%), Zmorskiego (5,3%), Granitowa (5,4%), Metalowców (6,5%), Os. Górnicze (6,7%), Klonowa (7,1%), Prusa (7,5%), Brzozowa (7,7%), Sienkiewicza (7,7%), Kościuszki (7,8%), Brzoskwiniowa (8,3%), Korczaka (8,6%), Piwna (8,7%), Chwałkowska (8,8%), Hołubowiczów (8,9%), Słowiańska (8,9%) oraz Św. Jakuba (9,3%). Zaskakujące jest, że dwie w/w ulice (Kościuszki oraz Św. Jakuba) zlokalizowane są w ścisłym centrum Sobótki, tuż przy Rynku. Odnosząc się do terenów wiejskich, najniższe wartości dla wskaźnika określającego ilość osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2014 r. wystąpiły w sołectwach: Okulice (0,7%), Strachów (2,4%), Stary Zamek (3,8%), Nasławice (4,2%) oraz Księginice Małe (5,6%).

W przypadku ilości podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2014 r. wskaźnik ogólny dla gminy Sobótka wynosił 1055 (dla powiatu wrocławskiego wartość ta wynosiła 1261). Rozbijając gminę Sobótka na miasto i tereny wiejskie wskaźnik wyglądał następująco: w Sobótce było 1267 podmiotów na 10 tys. ludności, a na terenach wiejskich 800. Najmniej korzystne wartości wskaźnika w mieście odnotowano na ulicach: Młyńskiej (159), Stacyjnej (204), Zamkowej (234), Ogrodowej (241), Parkowej (270), Augustianów (278), Placu Wolności (286), Os. Robotniczym (290), Skłodowskiej-Curie (396), Korczaka (417), Zmorskiego (421), Baczyńskiego (435), Prusa (441), Sienkiewicza (465), Chwałkowskiej (522), Brzoskwiniowej (526), Os. Górniczym (543), Leśnej (568), Granitowej, Klonowej, Brzozowej, Słowiańskiej (wszystkie po 588), Słonecznej (597) i św. Jakuba (608). W przypadku terenów wiejskich najmniejsze wartości wskaźnika (ilości podmiotów wpisanych do rejestru REGON na 10 tys. ludności w 2014 r.) wykazały sołectwa: Okulice (47), Strachów (137), Stary Zamek (307), Księginice Małe (333) oraz Ręków (452).

Niski poziom konkurencyjności lokalnej gospodarki związany jest ze słabym wykorzystaniem lokalnych atutów, związanych z rozwojem turystycznym. Widoczne jest to w niskim stopniu wykorzystania obiektów noclegowych na terenie gminy Sobótka.

Poniższe tabele zawierają zestawienie wskaźników sfery gospodarczej w odniesieniu do podziału terytorialnego gminy Sobótka na sołectwa oraz miejscowości Sobótka na ulice.

Tabela 50. Tabela wskaźników sfery gospodarczej (sołectwa)

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	GMINA
		Wartość średnia	11,9	Wartość średnia	1055	
		Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców 2015	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	suma pkt. (max. 2)
1.	Księginice Małe	5,6	1	333	1	2
2.	Stary Zamek	3,8	1	307	1	2
3.	Strzegomiany	10,6	1	684	1	2
4.	Olbrachtowice	6,7	1	465	1	2
5.	Sulistrowiczki	9,6	1	730	1	2
6.	Rogów Sobócki	11,6	1	811	1	2
7.	Przedzrowice	9,7	1	652	1	2
8.	Kunów	10,2	1	662	1	2
9.	Siedlakowice	8,7	1	679	1	2
10.	Strachów	2,4	1	137	1	2
11.	Żeruszycze	6,3	1	508	1	2
12.	Przemilów	7,5	1	789	1	2
13.	Ręków	6,1	1	452	1	2
14.	Okulice	0,7	1	47	1	2
15.	Świątniki	6,3	1	528	1	2
16.	Będkowice	8,3	1	553	1	2
17.	Nasławice	4,2	1	463	1	2
18.	Wojnarowice	8,8	1	739	1	2
19.	Michałowice	10,4	1	1000	1	2
20.	Garncarsko	9,7	1	742	1	2
21.	Mirosławice	9,4	1	1077	0	1
22.	Sulistrowice	15,0	0	974	1	1
23.	SOBÓTKA	12,2	0	863	1	1
24.	Kryształowice	18,6	0	1170	0	0

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 51. Tabela wskaźników sfery gospodarczej (miejscowość Sobótka)

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	GMINA
		Wartość średnia	11,9	Wartość średnia	1055	
		Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym 2015	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców 2015	GMINA (1 – poniżej średniej; 0 – powyżej średniej)	suma pkt. (max. 2)
1.	Korcza	8,6	1	417	1	2
2.	Kościuszki	7,8	1	780	1	2
3.	Chwałkowska	8,8	1	522	1	2
4.	Zamkowa	2,5	1	234	1	2
5.	Prusa	7,5	1	441	1	2
6.	Słowiańska	8,9	1	588	1	2
7.	Zmorskiego	5,3	1	421	1	2
8.	Os. Górnice	6,7	1	543	1	2
9.	Parkowa	4,8	1	270	1	2
10.	Św. Jakuba	9,3	1	608	1	2
11.	Brzozowa	7,7	1	588	1	2
12.	Słoneczna	11,1	1	597	1	2
13.	Młyńska	2,7	1	159	1	2
14.	Ogrodowa	3,8	1	241	1	2
15.	Stacyjna	3,4	1	204	1	2
16.	Skłodowskiej-Curie	4,2	1	396	1	2
17.	Leśna	9,8	1	568	1	2
18.	Kasztelańska	0,0	1	0	1	2
19.	Metalowców	6,5	1	674	1	2
20.	Sienkiewicza	7,7	1	465	1	2
21.	Kabata	10,7	1	652	1	2
22.	Kraśńskiego	0,0	1	0	1	2
23.	Mieszka I	0,0	1	0	1	2
24.	Kamienna	0,0	1	0	1	2
25.	Piwna	8,7	1	619	1	2
26.	Ziołowa	0,0	1	0	1	2
27.	Granitowa	5,4	1	588	1	2
28.	Jana Pawła II	0,0	1	0	1	2
29.	Chabrowa	0,0	1	0	1	2
30.	Pałacowa	0,0	1	0	1	2

31.	Baczyńskiego	0,0	1	435	1	2
32.	Kwiatowa	0,0	1	0	1	2
33.	Szmaragdowa	11,1	1	698	1	2
34.	Orzechowa	10,0	1	769	1	2
35.	Łąkowa	9,5	1	690	1	2
36.	Augustianów	4,2	1	278	1	2
37.	Os. Robotnicze	4,5	1	290	1	2
38.	Bociania	0,0	1	0	1	2
39.	Choinkowa	0,0	1	0	1	2
40.	Jastrzębia	0,0	1	0	1	2
41.	Moniuszki	0,0	1	0	1	2
42.	Sokoła	0,0	1	0	1	2
43.	Strażacka	0,0	1	0	1	2
44.	Klonowa	7,1	1	588	1	2
45.	Gałczyńskiego	11,5	1	779	1	2
46.	Plac Wolności	4,3	1	286	1	2
47.	Hołubowiczów	8,9	1	714	1	2
48.	Krótką	0,0	1	0	1	2
49.	Jabłkowa	11,8	1	667	1	2
50.	Starego Dębu	0,0	1	0	1	2
51.	Świerkowa	10,0	1	833	1	2
52.	Brzoskwiniowa	8,3	1	526	1	2
53.	Oliwkowa	0,0	1	0	1	2
54.	Złota	0,0	1	0	1	2
55.	Porzeczkowa	0,0	1	0	1	2
56.	Jemiółowa	0,0	1	0	1	2
57.	Mickiewicza	12,5	0	892	1	1
58.	Os. Browarniane	13,2	0	686	1	1
59.	Połna	12,8	0	694	1	1
60.	Słowackiego	12,5	0	870	1	1
61.	Wierzbowa	13,3	0	930	1	1
62.	Świdnicka	13,1	0	1030	1	1
63.	Czereśniowa	13,3	0	667	1	1
64.	Ciasna	12,9	0	925	1	1
65.	Tuwima	12,0	0	938	1	1
66.	Piastów	12,5	0	769	1	1
67.	Różana	14,3	0	714	1	1
68.	Zaulek Słoneczny	12,5	0	1000	1	1
69.	Basztowa	12,5	0	938	1	1
70.	Chopina	16,3	0	1279	0	0
71.	Broniewskiego	18,2	0	1205	0	0

72.	Strzelców	57,1	0	5455	0	0
73.	Leszczynowa	40,0	0	2105	0	0
74.	Browarniana	17,1	0	1215	0	0
75.	Rynek	17,4	0	1106	0	0
76.	Chrobrego	33,3	0	1600	0	0
77.	Akacyjowa	27,5	0	1833	0	0
78.	Św. Anny	18,3	0	1589	0	0
79.	Warszawska	47,4	0	3559	0	0
80.	Modrzewiowa	25,0	0	1930	0	0
81.	Przełęcz Tąpadła	100,0	0	5000	0	0
82.	Rzemieślnicza	33,3	0	4000	0	0
83.	Dworcowa	13,1	0	1368	0	0
84.	Nowe Osiedle	15,9	0	1129	0	0
85.	Makowa	37,5	0	3333	0	0
86.	Zaułek Świdnicki	18,2	0	1538	0	0
87.	Garncarska	45,0	0	2250	0	0
88.	Wrocławska	20,7	0	1453	0	0
89.	Cmentarna	100,0	0	10000	0	0
90.	Torowa	28,6	0	3333	0	0
91.	Włosta	20,0	0	1111	0	0
92.	Słowikowa	33,3	0	1765	0	0
93.	Morelowa	22,2	0	1250	0	0
94.	Panoramy Ślężańskiej	23,1	0	1154	0	0
95.	Wichrowe Wzgórze	22,2	0	1852	0	0
96.	Armii Krajowej	25,0	0	2222	0	0
97.	Owczka			10000	0	0
98.	Szkolna	16,7	0	1429	0	0
99.	Poprzeczna	45,0	0	3929	0	0
100.	Skowronkowa	40,0	0	1667	0	0
101.	Rubinowa	19,0	0	1176	0	0
102.	Ślężna	18,2	0	1176	0	0
103.	Turystyczna	21,4	0	1071	0	0
104.	Zielona	22,2	0	1111	0	0
105.	Liliowa	100,0	0	5000	0	0
106.	Malinowa	33,3	0	3333	0	0
107.	Przesmyk					0
108.	Wiśniowa	27,3	0	1875	0	0
109.	Stęczyńskiego	17,6	0	1364	0	0
110.	Poziomkowa					0
111.	Tartarczna					0

Źródło: opracowanie własne

Do negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej na obszarze gminy Sobótka należy:

Występowanie azbestu w materiałach pokryciowych.

W gminie Sobótka zdiagnozowano problem występowania wyrobów azbestowych w gospodarstwach domowych, który został zmierzony wskaźnikiem występowania azbestu w pokryciach dachowych wyrażonym w mkw na 1 osobę w 2015 r. Stwierdzono, iż przekroczenie średniej wartości na terenie gminy, która wynosiła 5,2 mkw/osobę wystąpiło na czterech ulicach w mieście Sobótka: Kamienna (53,8), Zmorskiego (7,3), Browarniana (6,8) oraz Chwałkowska (5,3). W przypadku obszarów wiejskich gminy przekroczenie średniej nastąpiło na terenie 20 sołectw: Siedlakowice (24,6), Olbrachtowice (23,4), Przemilów (22,3), Michałowice (19,0), Strachów (16,5) Nasławice (15,4), Księginice Małe (14,9), Kryształowice (12,7), Kunów (12,2), Sulistrowiczki (11,7), Stary Zamek (11,2), Świątniki (11,1), Ręków (11,1), Wojnarowice (10,9), Żeruszycze (9,0), Przędzowice (8,7), Rogów Sobócki (7,6), Garncarsko (7,2), Sulistrowice (6,2) oraz Strzegomiany (5,2).

Do negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej na obszarze gminy Sobótka należy:

Brak dostępu do ogólnie dostępnych placów zabaw lub miejsc wypoczynku.

Aby zdiagnozować problem w strefie funkcjonalno-przestrzennej w skali lokalnej gminy posłużono się następującym wskaźnikiem:

- dostęp w promieniu 100 m do ogólnie dostępnych placów zabaw lub miejsc wypoczynku (park, skwer, teren zielony zorganizowany).

W wyniku badań stwierdzono się, że na terenach wiejskich w gminie Sobótka nie występują strefy, w których mieszkańcy musieliby pokonywać większą odległość niż 100 m do ogólnie dostępnych placów zabaw lub miejsc wypoczynku (park, skwer, teren zielony zorganizowany). Inaczej sytuacja wygląda na terenie miejskim, gdzie społeczeństwo Sobótki mieszkające na niemal połowie ulic miasta nie posiada w swoim otoczeniu ogólnie dostępnych placów zabaw lub miejsc wypoczynku. Są to mieszkańcy następujących ulic: Akacyjowa, Armii Krajowej, Augustianów, Baczyńskiego, Bociania, Brzoskwiniowa, Brzozowa, Chabrowa, Choinkowa, Chopina, Chrobrego, Chwałkowska, Ciasna, Czereśniowa, Czysta, Dworcowa, Gałczyńskiego, Gazowa, Granitowa, Hołubowiczów, Jabłkowa, Jana Pawła II, Jastrzębia, Jemiołowa, Kamienna, Kasztelańska, Klonowa, Krasieńskiego, Kwiatowa, Leszczynowa, Leśna, Liliowa, Łąkowa, Makowa, Malinowa, Metalowców, Mickiewicza, Mieszka I, Młyńska, Modrzewiowa, Moniuszki, Morełowa, Nowe Osiedle.

Do negatywnych zjawisk w sferze technicznej na obszarze gminy Sobótka należy:

Niska dostępność do sieci gazowej.

W sferze technicznej największym problemem na obszarze całej gminy jest dostępność do sieci gazowej, ponieważ wszystkie miejscowości wiejskie gminy są pozbawione dostępu do gazu oraz w obrębie czterdziestu dziewięciu ulic na terenie miasta (co stanowi ok. 40% jego powierzchni), gdzie nie przebiega sieć gazowa. Najbardziej zaludnionymi ulicami pozbawionymi dostępu do sieci

gazowej są: Zmorskiego, Browarniana, Chwałkowska, Modrzewiowa, Polna, Os. Robotnicze, Skłodowskiej-Curie, Piwna, Zamkowa, Os. Browarniane, Młyńska, Leśna, Jana Pawła II, Granitowa, Augustianów oraz Stęczyńskiego.

Niedostatecznie rozwinięta sieć kanalizacyjna.

Stanem kryzysowym można również określić problem skanalizowania niektórych obszarów gminy i miasta Sobótka, który został określony wskaźnikiem dostępności sieci kanalizacyjnej. Na terenie miasta w obrębie szesnastu ulic nie ma zbiorczego systemu kanalizacyjnego i są nimi ulice: Modrzewiowa, Ziołowa, Moniuszki, Sokola, Bociania, Strażacka, Jastrzębia, Choinkowa, Świerkowa, Słowikowa, Torowa, Skowronkowa, Poprzeczna, Kamienna, Chrobrego i Przełęcz Tąpadła. Siedemnaście sołectw na terenie gminy Sobótka nie posiada kanalizacji sanitarnej i są obsługiwane taborem asenizacyjnym, należą do nich: Siedlakowice, Olbrachtowice, Przemitów, Michałowice, Strachów, Nasławice, Księginice Małe, Kryształowice, Kunów, Stary Zamek, Ręków, Wojnarowice, Żerzuszyce, Strzegomiany, Mirosławice, Będkowice oraz Okulice.

Tabela 52. Tabela wskaźników sfery technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej (sołectwa)

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Sfery ŚRODOWISKOWA TECHNICZNA PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNA GMINA suma pkt. (max. 5)
		ŚRODOWISKOWE		TECHNICZNE		TECHNICZNE		TECHNICZNE		PRZESTRZENNO-FUNKcjONALNE		
		średnie	5,2	średnie		średnie		średnie		średnie		
		Występowanie azbestu w materiałach pokryciowych (mkw/osobę) 2015	GMINA (1 – powyżej średniej; 0 – poniżej średniej)	Dostęp do sieci wodociągowej - stan na 2016	GMINA (1 – nie; 0 – tak)	Dostęp do sieci gazowej – stan na 2016	GMINA (1 – nie; 0 – tak)	Dostęp do sieci kanalizacyjnej – stan na 2016	GMINA (1 – nie; 0 – tak)	Dostęp w promieniu 100 m do ogólnie dostępnych placów zabaw lub miejsc wypoczynku (park, skwer, teren zielony zorganizowany)	GMINA (1 – nie; 0 – tak)	
1.	Księginice Małe	14,9	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
2.	Stary Zamek	11,2	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
3.	Strzegomiany	5,2	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
4.	Olbrachtowice	23,4	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
5.	Kunów	12,2	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
6.	Siedlakowice	24,6	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
7.	Strachów	16,5	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
8.	Żeruszycze	9,0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
9.	Przemitów	22,3	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
10.	Ręków	11,1	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
11.	Nasławice	15,4	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
12.	Wojnarowice	10,9	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
13.	Michałowice	19,0	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4
14.	Kryształowice	12,7	1	0	0	1	1	1	1	1	1	4

15.	Sulistrowiczki	11,7	1	0	0	1	1	0	0	1	1	3
16.	Rogów Sobócki	7,6	1	0	0	1	1	0	0	1	1	3
17.	Przedzrowice	8,7	1	0	0	1	1	0	0	1	1	3
18.	Okulice	1,8	0	0	0	1	1	1	1	1	1	3
19.	Świątniki	11,1	1	0	0	1	1	0	0	1	1	3
20.	Będkowice	4,7	0	0	0	1	1	1	1	1	1	3
21.	Garncarsko	7,2	1	0	0	1	1	0	0	1	1	3
22.	Mirostawice	4,9	0	0	0	1	1	1	1	1	1	3
23.	Sulistrowice	6,2	1	0	0	1	1	0	0	1	1	3
24.	SOBÓTKA	0,8	0									0

Źródło: Opracowanie własne

Stany kryzysowe – podsumowanie

Przeprowadzona analiza stanów kryzysowych wykazała, że problemy gminy to:

- w sferze społecznej: problemy demograficzne związane depopulacją i starzeniem się społeczeństwa gminy, ubóstwo, bezrobocie, przestępczość, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu kulturalnym,
- w sferze gospodarczej: niski poziom przedsiębiorczości oraz niski poziom konkurencyjności lokalnej gospodarki,
- w sferze środowiskowej: występowanie azbestu w materiałach pokryciowych,
- w sferze przestrzenno-funkcjonalnej: brak dostępu do ogólnie dostępnych placów zabaw lub miejsc wypoczynku,
- w sferze technicznej: brak dostępu do sieci gazowej oraz sieci kanalizacyjnej.

Ponadto w sferze technicznej, jak wynika z przeprowadzonych konsultacji społecznych oraz wizji lokalnych, problem jest stan budynków mieszkalnych, zarówno stanowiących zasoby komunalne, jak też obiektów prywatnych.

Problem ten potwierdzają wyniki badań ankietowych, przeprowadzonych z mieszkańcami gminy.

W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że 88% respondentów uznało problem rewitalizacji za ważny dla miasta, a 45% jest skłonnych włączyć się do prac podejmowanych przez Gminę lub mieszkańców w celu rewitalizacji wybranych obszarów. Dodatkowo ankietowani wskazali oczekiwane efekty uzyskane w wyniku procesu rewitalizacji. Jako najważniejsze respondenci wytypowali **poprawienie jakości i estetyki przestrzeni publicznych**, poprawę bezpieczeństwa w miejscach publicznych, podniesienie standardów życia w społeczeństwie oraz eliminacja patologii społecznych (szczegółowe wyniki pokazuje tabela nr 53).

Tabela 53. Efekty rewitalizacji – wyniki badanie ankietowego z mieszkańcami gminy

Efekt osiągnięty w wyniku procesu rewitalizacji	Liczba wskazań	Odsetek
poprawienie jakości i estetyki przestrzeni publicznych	89	58,9%
poprawa bezpieczeństwa w miejscach publicznych	84	55,6%
podniesienie standardów życia w społeczeństwie	78	51,7%
eliminacja patologii społecznych	78	51,7%
poprawienie jakości środowiska naturalnego	68	45,0%
rozszerzenie bazy turystycznej	62	41,1%
odnowa zabytków	59	39,1%
zatrzymanie ludzi młodych i wykształconych	58	38,4%
zwiększenie ilości i poprawa jakości mieszkań	58	38,4%
polepszenie infrastruktury społecznej	49	32,4%
ograniczenie przestępczości	40	26,5%
rozwój małej i średniej przedsiębiorczości	37	24,5%
bardziej wykształcone społeczeństwo	27	17,9%

Źródło: Opracowanie własne

Terytorialne rozmieszczenie poszczególnych problemów, wskazuje że stan kryzysowy występuje na obszarze całej gminy Sobótka.

Zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 stan kryzysowy spowodowany jest koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a) gospodarczej
- b) środowiskowej
- c) przestrzenno-funkcjonalnej
- d) technicznej

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

Opisana powyżej sytuacja ma miejsce na obszarze całej gminy, tj. każde z badanych sołectw wykazuje się współwystępowaniem problemów społecznych oraz nakładających się na nie pozostałych problemów ze sfer gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Obrazuje to tabela nr 54, będąca zestawieniem poszczególnych problemów, definiowanych za pomocą wybranych wskaźników statystycznych. Zasadę koncentracji danego negatywnego zjawiska problemowego, opisywanego przez wybrany wskaźnik statystyczny, na tym etapie tworzenie programu rewitalizacji ujęto w odniesieniu do średniej dla gminy.

Tabela 54. Sumaryczne zestawienie wskaźników opisujących problemy społecznej, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne w gminie Sobótka w podziale na sołectwa

		Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera środowiskowa, techniczna, przestrzenno-funkcjonalna	GMINA		
		suma pkt. (max. 10)	suma pkt. (max. 2)	suma pkt. (max. 5)	suma pkt. (max. 17) (G-17 pkt.)	Liczba ludności	Udział w liczbie ludności gminy
1.	Księginice Małe	7	2	4	13	180	1,4%
2.	Stary Zamek	7	2	4	13	261	2,1%
3.	Strzegomiany	7	2	4	13	424	3,4%
4.	Olbrachtowice	6	2	4	12	172	1,4%
5.	Kunów	5	2	4	11	136	1,1%
6.	Siedlakowice	5	2	4	11	280	2,2%
7.	Strachów	5	2	4	11	73	0,6%
8.	Żeruszycze	5	2	4	11	59	0,5%
9.	Przemiałów	5	2	4	11	76	0,6%
10.	Ręków	5	2	4	11	354	2,8%
11.	Sulistrowiczki	6	2	3	11	178	1,4%
12.	Rogów Sobócki	6	2	3	11	1 060	8,4%
13.	Przedzrowice	6	2	3	11	138	1,1%
14.	Nasławice	4	2	4	10	216	1,7%
15.	Wojnarowice	4	2	4	10	203	1,6%
16.	Michałowice	4	2	4	10	190	1,5%
17.	Okulice	5	2	3	10	213	1,7%
18.	Świątniki	5	2	3	10	265	2,1%
19.	Będkowice	5	2	3	10	199	1,6%
20.	Kryształowice	5	0	4	9	94	0,7%
21.	Garncarsko	4	2	3	9	256	2,0%
22.	Mirostawice	5	1	3	9	390	3,1%
23.	Sulistrowice	5	1	3	9	349	2,8%
24.	SOBÓTKA	4	1	0	5	6 859	54,3%

Źródło: Opracowanie własne

Taki sposób ukazania problemów występujących na obszarze gminy sugerowałby, że obszar zdegradowany mógłby zostać zdefiniowany dla obszaru całej gminy. Aby tego uniknąć, tj. zgodnie z zasadą koncentracji działań, wskazać obszar o najpilniejszych potrzebach rewitalizacyjnych, przeprowadzono dalszą analizę wybranych problemów, które uznano za najistotniejsze dla ROZWOJU GMINY SOBÓTKA.

Ustalono, że najwyższą wagę otrzymają problemy społeczne, tj. depopulacja, ubóstwo, bezrobocie oraz przestępczość. W związku z tym, w celu wskazania obszaru gminy, w którym koncentrować się będą te problemy, dokonano standaryzacji wskaźników odpowiadających tym problemom do skali 0-1. Wykorzystana została w tym celu liniowa transformacja danych typu min-max, której efektem było sprowadzenie wartości wszystkich wskaźników do przedziału (0,1), gdzie wartość 1 przypisana została sołectwu (ulicy w przypadku miasta Sobótka) o większej skali danego zjawiska, a tym samym wyżej wartości wskaźnika, zaś wartość 0 sołectwu (ulicy) o najmniejszej wartości wskaźnika. Wyniki transformacji danych typu min-max dla problemów: depopulacji, ubóstwa, bezrobocia oraz przestępczości obrazuje poniższa tabela nr 55.⁴

⁴ Uwaga: w przypadku depopulacji za negatywny stan uznano ubytek ludności w danym sołectwie, stąd jako wartość max. przyjęto 0 (zero). Wszystkie wartości dodatnie uznawane zostały za 0. W przypadku danej dot. odsetka osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego – wartość dla sołectwa Przewodowice uznano jako wartość zdecydowanie odbiegającą od pozostałych danych, a tym samym zaburzającą obiektywność rozkładu min-max. Jako wartość max. do obliczeń przyjęto kolejną najwyższą wartość dla sołectwa Garncarsko. Stąd wartość max. dla tej sfery, wynoszącą 1,0 otrzymały sołectwa Przewodowice i Garncarsko.

Tabela 55. Wyniki transformacji danych typu min-max dla wskaźników opisujących problem depopulacji, ubóstwa, bezrobocia i przestępczości na obszarze gminy Sobótka, w podziale na sołectwa.

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Sfera SPOŁECZNA	
		Wartość średnia	0,55%	Wartość średnia	6,4%	Wartość średnia	3,8%	Wartość średnia	10,6	GMINA	GMINA
		Dynamika zmian ludności ogółem 2014/2010	GMINA standaryzacja 0-1	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego 2014	GMINA standaryzacja 0-1	Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym 2014	GMINA standaryzacja 0-1	Przestępstwa kryminalne na 1000 mieszkańców 2014	GMINA standaryzacja 0-1	Suma pkt. (max. 4)	Standaryzacja 0-1
1.	Sulistrowiczki	10,0%	0,00	5,7%	0,60	7,3%	0,98	45,5	0,90	2,48	1,00
2.	Stary Zamek	2,7%	0,00	6,5%	0,68	7,5%	1,00	22,8	0,45	2,13	0,83
3.	Siedlakowice	-5,0%	0,51	5,6%	0,59	5,4%	0,70	10,5	0,21	2,00	0,77
4.	Garncarsko	5,0%	0,00	9,5%	1,00	6,8%	0,90	4,0	0,08	1,98	0,76
5.	Przedzrowice	2,9%	0,00	15,5%	1,00	4,1%	0,50	21,1	0,42	1,92	0,73
6.	Olbrachtowice	-9,8%	1,00	6,9%	0,72	1,8%	0,15	0,0	0,00	1,87	0,71
7.	Mirosławice	0,3%	0,00	2,8%	0,29	3,0%	0,33	50,4	1,00	1,62	0,58
8.	Strzegomiany	3,7%	0,00	9,0%	0,95	4,3%	0,52	7,1	0,14	1,61	0,58
9.	Strachów	-3,9%	0,40	5,4%	0,57	4,4%	0,55	0,0	0,00	1,51	0,53
10.	Ręków	-2,2%	0,23	6,3%	0,67	2,7%	0,28	11,5	0,23	1,41	0,48
11.	Rogów Sobócki	4,3%	0,00	6,1%	0,64	4,7%	0,59	6,7	0,13	1,36	0,46
12.	Okulice	-0,5%	0,05	6,0%	0,63	3,6%	0,42	9,2	0,18	1,28	0,42
13.	Kryształowice	1,1%	0,00	6,5%	0,69	1,8%	0,16	21,7	0,43	1,28	0,42

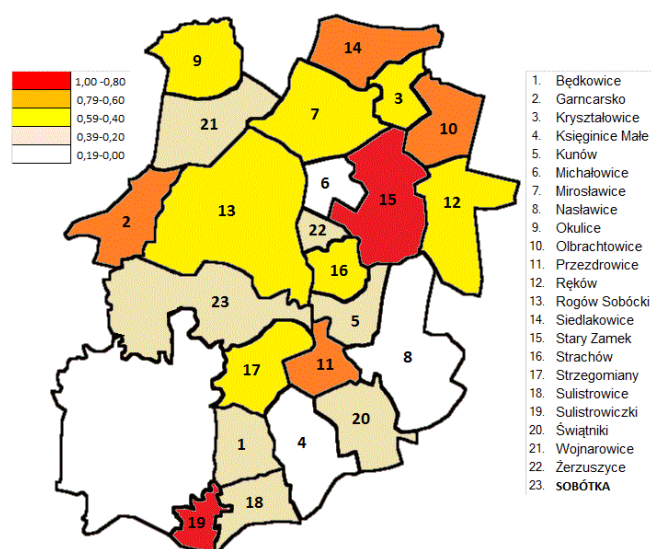
14.	Będkowice	-3,0%	0,31	2,1%	0,22	3,0%	0,33	15,6	0,31	1,17	0,37
15.	Żeruszycze	-1,6%	0,16	0,0%	0,00	3,1%	0,35	32,8	0,65	1,17	0,36
16.	SOBÓTKA	-1,1%	0,11	4,1%	0,43	3,7%	0,43	8,4	0,17	1,14	0,35
17.	Kunów	4,6%	0,00	2,9%	0,31	5,7%	0,74	0,0	0,00	1,05	0,31
18.	Sulistrowice	11,9%	0,00	4,6%	0,48	1,4%	0,10	23,0	0,46	1,04	0,30
19.	Wojnarowice	3,2%	0,00	8,2%	0,86	0,8%	0,00	5,1	0,10	0,96	0,26
20.	Świątniki	3,5%	0,00	3,3%	0,35	4,0%	0,48	3,7	0,07	0,90	0,24
21.	Księginice Małe	-1,5%	0,15	2,3%	0,24	3,0%	0,34	3,8	0,08	0,81	0,19
22.	Nasławice	2,9%	0,00	0,9%	0,10	2,7%	0,29	9,3	0,19	0,58	0,08
23.	Michałowice	0,5%	0,00	0,5%	0,06	2,5%	0,25	5,4	0,11	0,42	0,00

Źródło: Opracowanie własne

Przeprowadzona transformacja danych typu min-max, której efektem było sprowadzenie wartości wszystkich wskaźników do przedziału (0,1), pokazała, że największe natężenie negatywnych zjawisk społecznych występowało na obszarze sołectw: **Sulistrowiczki, Stary Zamek, Siedlakowice, Garncarsko, Przedzrowice, Olbrachtowice**. Warto zwrócić także uwagę na sołectwa: **Strzegomiany i Wojnarowice**, w których wystąpiła szczególna koncentracja odsetka osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego oraz sołectwo Mirosławice, gdzie wystąpiła koncentracja zjawisk związanych z przestępczością.

Rysunek 1. Wyniki transformacji danych typu min-max dla wskaźników opisujących problem depopulacji, ubóstwa, bezrobocia i przestępczości na obszarze gminy Sobótka, w podziale na sołectwa – ujęcie graficzne.

Źródło: Opracowanie własne

W celu uzupełnienia danych dot. koncentracji negatywnych zjawisk społecznych związanych z depopulacją, ubóstwem, bezrobociem oraz przestępczością, analogiczną analizę wykonano dla przestrzeni miasta Sobótka, co obrazuje tabela nr 56. Wskazuje ona, że obszar koncentracji negatywnych zjawisk społecznych dotyczy następujących ulic: Brzozowa, Strzelców, Browarniana, Polna, Mickiewicza, Słowiańska, Zmorskiego, Chwałkowska, Prusa, Zamkowa, Os. Browarniane, Młyńska.

Tabela 56. Wyniki transformacji danych typu min-max dla wskaźników opisujących problem depopulacji, ubóstwa, bezrobocia i przestępczości na obszarze miejscowości Sobótka, w podziale na ulice.

Lp.	Wyszczególnienie	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Wskaźnik istotności	1,00	Sfera SPOŁECZNA	
		Wartość średnia	0,55%	Wartość średnia	6,4%	Wartość średnia	3,8%	Wartość średnia	10,6	GMINA	GMINA
		Dynamika zmian ludności ogółem 2014/2010	GMINA standaryzacja 0-1	Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego 2014	GMINA standaryzacja 0-1	Udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym 2014	GMINA standaryzacja 0-1	Przestępstwa kryminalne na 1000 mieszkańców 2014	GMINA standaryzacja 0-1	Suma pkt. (max. 4)	Standaryzacja 0-1
1.	Brzozowa	-22,2%	1,00	0,0%	0,00	10,0%	1,00	71,4	1,00	3,00	1,00
2.	Mickiewicza	-8,0%	0,82	6,8%	0,71	7,4%	0,98	12,1	0,24	2,75	0,92
3.	Browarniana	-9,2%	0,94	11,0%	1,00	1,4%	0,19	27,5	0,55	2,67	0,89
4.	Słowiańska	-8,5%	0,87	8,1%	0,86	7,0%	0,94	0,0	0,00	2,66	0,89
5.	Chwałkowska	-5,0%	0,51	7,6%	0,80	6,3%	0,83	15,2	0,30	2,45	0,82
6.	Polna	-15,1%	1,00	6,8%	0,72	5,0%	0,67	0,0	0,00	2,39	0,80
7.	Os. Browarniane	-10,5%	1,00	6,9%	0,72	3,8%	0,50	0,0	0,00	2,23	0,74
8.	Zamkowa	-5,5%	0,56	9,5%	1,00	4,8%	0,64	0,0	0,00	2,21	0,74
9.	Dworcowa	-6,8%	0,69	3,1%	0,33	6,3%	0,85	10,4	0,21	2,08	0,69
10.	Korczaka	-8,4%	0,86	1,9%	0,20	4,3%	0,58	19,0	0,38	2,02	0,67
11.	Św. Jakuba	-6,1%	0,62	6,0%	0,63	4,1%	0,55	10,0	0,20	2,01	0,67
12.	Strzelców	-21,4%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	90,9	1,00	2,00	0,67
13.	Młyńska	-17,8%	1,00	0,0%	0,00	8,6%	1,00	0,0	0,00	2,00	0,67

14.	Os. Górnice	-3,3%	0,34	4,5%	0,48	7,0%	0,94	11,4	0,23	1,98	0,66
15.	Zmorskiego	-1,2%	0,13	11,6%	1,00	4,6%	0,61	9,4	0,19	1,93	0,64
16.	Prusa	-20,0%	1,00	2,8%	0,29	4,5%	0,61	0,0	0,00	1,90	0,63
17.	Wrocławska	-6,7%	0,68	4,4%	0,46	2,5%	0,33	16,5	0,33	1,80	0,60
18.	Kościuszki	-2,8%	0,28	8,0%	0,84	4,3%	0,57	5,2	0,10	1,79	0,60
19.	Parkowa	2,9%	0,00	0,0%	0,00	5,3%	0,70	57,1	1,00	1,70	0,57
20.	Świdnicka	-2,2%	0,23	5,2%	0,55	3,2%	0,43	19,5	0,39	1,59	0,53
21.	Broniewskiego	-3,3%	0,34	0,0%	0,00	11,7%	1,00	11,4	0,23	1,56	0,52
22.	Kwiatowa	-18,4%	1,00	0,0%	0,00	3,3%	0,45	0,0	0,00	1,45	0,48
23.	Akacyjowa	-7,6%	0,77	0,0%	0,00	5,0%	0,67	0,0	0,00	1,44	0,48
24.	Skłodowskiej-Curie	-2,8%	0,29	3,8%	0,40	4,9%	0,65	4,8	0,10	1,44	0,48
25.	Stacyjna	-7,7%	0,79	2,1%	0,22	0,0%	0,00	20,8	0,41	1,42	0,47
26.	Wierzbowa	-10,0%	1,00	0,0%	0,00	3,1%	0,42	0,0	0,00	1,42	0,47
27.	Słoneczna	0,7%	0,00	4,1%	0,43	6,4%	0,86	6,8	0,13	1,42	0,47
28.	Chopina	-1,9%	0,19	1,6%	0,16	4,8%	0,65	11,6	0,23	1,24	0,41
29.	Granitowa	-7,3%	0,74	3,9%	0,41	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,16	0,39
30.	Rynek	0,5%	0,00	6,4%	0,67	2,5%	0,34	4,6	0,09	1,10	0,37
31.	Nowe Osiedle	-7,6%	0,77	0,0%	0,00	2,3%	0,31	0,0	0,00	1,08	0,36
32.	Leśna	-5,4%	0,55	0,0%	0,00	1,9%	0,25	11,4	0,23	1,02	0,34
33.	Warszawska	-3,2%	0,32	0,0%	0,00	2,8%	0,37	16,4	0,33	1,02	0,34
34.	Jana Pawła II	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	90,9	1,00	1,00	0,33
35.	Ziołowa		0,00	0,0%	0,00	20,0%	1,00	0,0	0,00	1,00	0,33
36.	Kasztelańska	72,7%	0,00	42,1%	1,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33

37.	Choinkowa	-80,0%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
38.	Pałacowa	-60,0%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
39.	Przełęcz Tąpadła	100,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	1500,0	1,00	1,00	0,33
40.	Cmentarna	0,0%	0,00	0,0%	0,00	50,0%	1,00	0,0	0,00	1,00	0,33
41.	Przesmyk	-100,0%	1,00		0,00		0,00		0,00	1,00	0,33
42.	Krótka	-23,1%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
43.	Zaułek Słoneczny	-23,1%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
44.	Mieszka I	-20,0%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
45.	Szkolna	-20,0%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
46.	Armii Krajowej	-14,3%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
47.	Oliwkowa	225,0%	0,00	0,0%	0,00	11,1%	1,00	0,0	0,00	1,00	0,33
48.	Tuwima	10,0%	0,00	0,0%	0,00	11,1%	1,00	0,0	0,00	1,00	0,33
49.	Czereśniowa	-11,8%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
50.	Zaułek Świdnicki	-11,8%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
51.	Chrobrego	-10,0%	1,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	1,00	0,33
52.	Leszczyńska	16,7%	0,00	0,0%	0,00	8,3%	1,00	0,0	0,00	1,00	0,33
53.	Słowackiego	-4,1%	0,42	0,0%	0,00	4,3%	0,58	0,0	0,00	1,00	0,33
54.	Metalowców	-1,2%	0,12	6,0%	0,63	1,6%	0,22	0,0	0,00	0,97	0,32
55.	Ogrodowa	-4,4%	0,45	0,0%	0,00	3,8%	0,51	0,0	0,00	0,97	0,32
56.	Św. Anny	5,8%	0,00	7,3%	0,77	0,0%	0,00	9,1	0,18	0,95	0,32
57.	Sienkiewicza	-2,7%	0,28	2,8%	0,30	1,9%	0,25	0,0	0,00	0,83	0,28
58.	Orzechowa	-7,1%	0,73	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,73	0,24
59.	Modrzewiowa	16,7%	0,00	0,0%	0,00	2,7%	0,36	17,9	0,35	0,72	0,24

60.	Łąkowa	3,7%	0,00	0,0%	0,00	5,0%	0,67	0,0	0,00	0,67	0,22
61.	Piwna	1,0%	0,00	4,1%	0,43	1,4%	0,19	0,0	0,00	0,62	0,21
62.	Ciasna	-1,7%	0,18	1,2%	0,12	2,2%	0,30	0,0	0,00	0,60	0,20
63.	Os. Robotnicze	-2,9%	0,30	0,0%	0,00	0,0%	0,00	14,9	0,30	0,59	0,20
64.	Włosta	5,9%	0,00	5,6%	0,58	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,58	0,19
65.	Wichrowe Wzgórze	39,1%	0,00	0,0%	0,00	4,3%	0,58	0,0	0,00	0,58	0,19
66.	Garncarska	25,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	28,6	0,57	0,57	0,19
67.	Augustianów	2,9%	0,00	0,0%	0,00	4,2%	0,56	0,0	0,00	0,56	0,19
68.	Torowa	-5,3%	0,54	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,54	0,18
69.	Chabrowa	-4,2%	0,43	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,43	0,14
70.	Hołubowiczów	27,3%	0,00	0,0%	0,00	2,2%	0,30	0,0	0,00	0,30	0,10
71.	Kabata	11,9%	0,00	2,1%	0,22	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,22	0,07
72.	Kamienna	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
73.	Bociania		0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
74.	Jastrzębia	28,6%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
75.	Moniuszki	50,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
76.	Sokoła	166,7%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
77.	Strażacka	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
78.	Krasińskiego	66,7%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
79.	Świerkowa	9,1%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
80.	Klonowa	6,7%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
81.	Baczyńskiego	26,7%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
82.	Szmaragdowa	5,1%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00

83.	Słowikowa	88,9%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
84.	Brzoskwiniowa	18,8%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
85.	Złota		0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
86.	Różana	70,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
87.	Rzemieśnicza	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
88.	Makowa	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
89.	Gałczyńskiego	2,7%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
90.	Plac Wolności	9,4%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
91.	Jabłkowa	52,6%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
92.	Starego Dębu		0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
93.	Piastów	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
94.	Poprzeczna	3,7%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
95.	Skowronkowa	71,4%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
96.	Basztowa	21,9%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
97.	Porzeczkowa	450,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
98.	Jemiołowa		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00	0,00
99.	Liliowa		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00	0,00
100.	Morelowa	128,6%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
101.	Panoramy Ślązańskiej		0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
102.	Owczka	0,0%	0,00	0,0%	0,00		0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
103.	Rubinowa	328,6%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
104.	Ślężna	4,5%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
105.	Turystyczna	14,5%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00

106.	Zielona	33,3%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
107.	Malinowa		0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
108.	Stęczyńskiego	66,7%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
109.	Tartarczna		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00	0,00
110.	Wiśniowa	7,1%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,00	0,0	0,00	0,00	0,00
111.	Poziomkowa		0,00		0,00		0,00		0,00	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne

3.2 Obszar zdegradowany

Zgodnie z definicją zawartą w art. 9 ustawy o rewitalizacji za obszar zdegradowany można uznać teren, na którym koncentrują się negatywne zjawiska społeczne (co najmniej jedno), takie jak bezrobocie, ubóstwo czy przestępczość oraz co najmniej jeden problem ze sfery środowiskowej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej bądź technicznej. Analizując obszar gminy i miasta Sobótka dokładnie w taki sposób, tzn. nałożenie się co najmniej jednego problemu ze sfery społecznej oraz jednego problemu, z którejś z pozostałych czterech sfer, wskazuje na to, że za obszar zdegradowany można by uznać niemal całą gminę Sobótka, z wyłączeniem czterech ulic z terenu miasta.

W celu koncentracji działań rewitalizacyjnych na obszarze gminy, dokonano analizy koncentracji negatywnych zjawisk, których przewyciężanie umożliwi gminie Sobótka wyjście ze stanów kryzysowych w sposób najefektywniejszy. Za najważniejsze problemy gminy Sobótka, w trakcie sesji warsztatowych z liderami lokalnymi uznano: depopulację, ubóstwo, bezrobocie oraz przestępczość. Analiza tych zjawisk na obszarze gminy Sobótka wykazała, że problemy te koncentrują się na obszarze następujących sołectw: **Sulistrowiczki, Stary Zamek, Siedlakowice, Garncarsko, Przedrowice, Olbrachtowice**. Warto zwrócić także uwagę na sołectwa: **Strzegomiany i Wojnarowice**, w których wystąpiła szczególna koncentracja odsetka osób korzystających z pomocy społecznej wg kryterium dochodowego oraz sołectwo **Mirosławice**, gdzie wystąpiła koncentracja zjawisk związanych z przestępczością.

Stany kryzysowe zdiagnozowano również w przestrzeni **miejskiej Sobótki**, dokonując analizy tych problemów w odniesieniu do poszczególnych ulic miasta.

W związku z powyższym, za obszar zdegradowany proponuje się uznać obszary zurbanizowane następujących sołectw: Sulistrowiczki, Stary Zamek, Siedlakowice, Garncarsko, Przedrowice, Olbrachtowice, Strzegomiany, Wojnarowice oraz Mirosławice. Ponadto za obszar zdegradowany postuluje się uznać miasto Sobótka, również za względu na występujące na tym obszarze problemy społeczne.

Na wyżej wymienionych obszarze występują również problemy w sferach gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Tabela 57. Obszary zdegradowane w gminie Sobótka i ich charakterystyka

Sołectwo	Powierzchnia, liczba mieszkańców	Opis
Sulistrowiczki	183,15 ha, 177 osób	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczególna koncentracja bezrobocia, przestępczości. 2. Znaczny poziom ubóstwa. 3. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki. 4. Występowanie znacznej ilości pokryć z azbestu. 5. Brak dostępu do sieci gazowej. 6. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Stary Zamek	706,52 ha, 257 osób	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczególna koncentracja bezrobocia. 2. Znaczny poziom ubóstwa. 3. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki. 4. Występowanie znacznej ilości pokryć z azbestu. 5. Brak dostępu do sieci gazowej. 6. Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej. 7. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Siedlakowice	443,98 ha, 280 osób	<ol style="list-style-type: none"> 1. Znaczny poziom ubóstwa, bezrobocia oraz znaczna depopulacja. 2. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki. 3. Występowanie znacznej ilości pokryć z azbestu. 4. Brak dostępu do sieci gazowej. 5. Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej. 6. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Garncarsko	418,33 ha, 254 osoby	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczególna koncentracja ubóstwa i bezrobocia. 2. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki.

		<ol style="list-style-type: none">3. Występowanie znacznej ilości pokryć z azbestu.4. Brak dostępu do sieci gazowej.5. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Przezdrowice	261,60 ha, 138 osób	<ol style="list-style-type: none">1. Szczególna koncentracja ubóstwa.2. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki.3. Występowanie znacznej ilości pokryć z azbestu.4. Brak dostępu do sieci gazowej.5. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Olbrachtowice	392,27 ha, 172 osoby	<ol style="list-style-type: none">1. Szczególna koncentracja depopulacji.2. Znaczny poziom ubóstwa.3. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki.4. Występowanie znacznej ilości pokryć z azbestu.5. Brak dostępu do sieci gazowej.6. Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej.7. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Strzegomiany	443,50 ha, 423 osoby	<ol style="list-style-type: none">1. Szczególna koncentracja ubóstwa.2. Znaczny poziom bezrobocia.3. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki.4. Występowanie znacznej ilości pokryć z azbestu.5. Brak dostępu do sieci gazowej.6. Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej.7. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Wojnarowice	552,08 ha, 200 osób	<ol style="list-style-type: none">1. Szczególna koncentracja ubóstwa.2. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki.3. Występowanie znacznej ilości pokryć

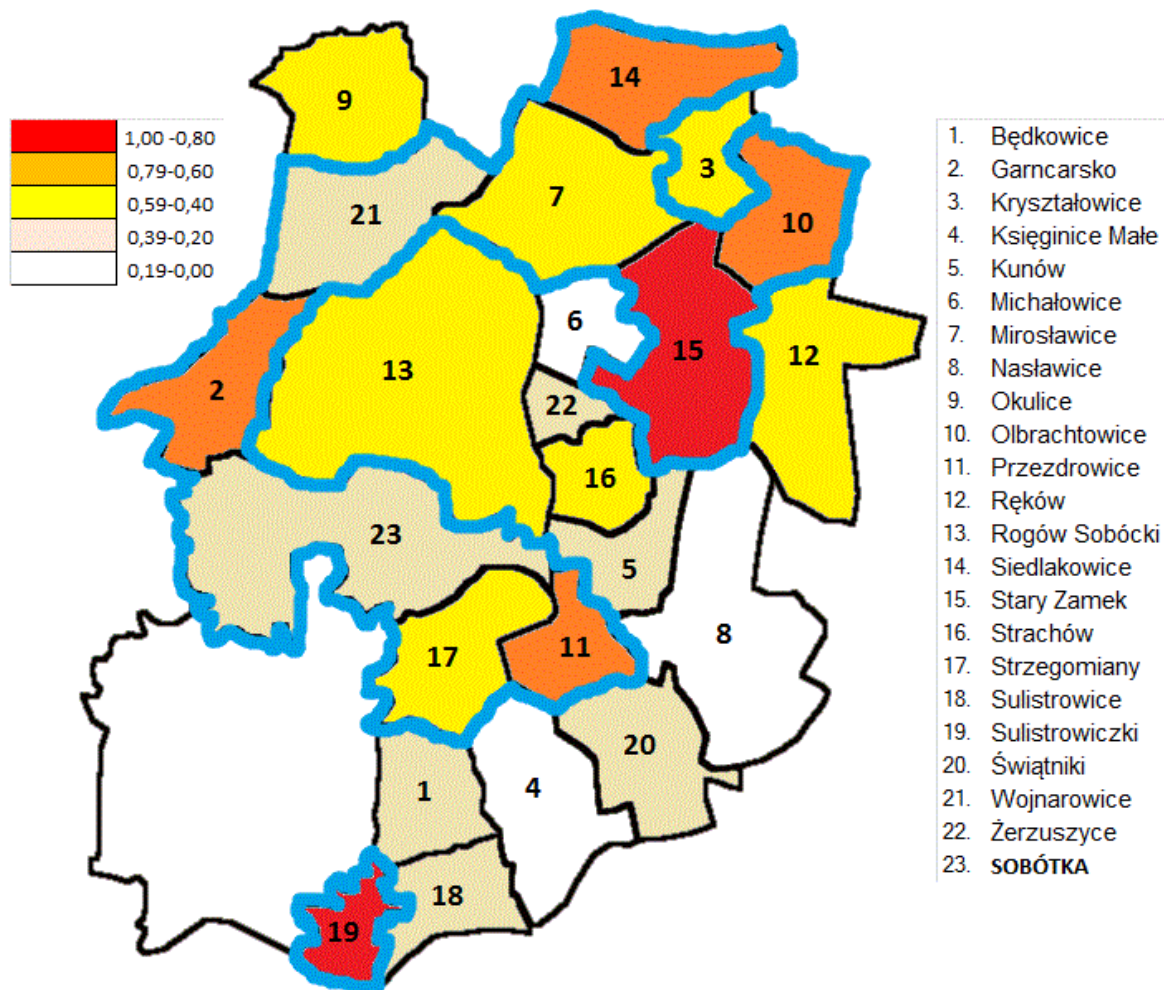

		<p>z azbestu.</p> <ol style="list-style-type: none">4. Brak dostępu do sieci gazowej.5. Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej.6. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Mirosławice	671,96 ha, 386 osób	<ol style="list-style-type: none">1. Szczególna koncentracja przestępczości.2. Niski poziom przedsiębiorczości oraz niski konkurencyjność gospodarki.3. Brak dostępu do sieci gazowej.4. Brak dostępu do sieci kanalizacyjnej.5. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.
Sobótka	3218,69 ha, 6798 osób	<ol style="list-style-type: none">1. Szczególna koncentracja depopulacji, ubóstwa, bezrobocia, przestępczości na wybranych ulicach miasta.2. Niska konkurencyjność gospodarki.3. Ograniczony dostęp do placów zabaw lub miejsc wypoczynku.4. Szczególny stopień degradacji substancji mieszkaniowej oraz znaczne potrzeby modernizacyjne.

Źródło: Opracowanie własne

Rysunek 2. Obszar zdegradowany gminy Sobótka

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Obszar rewitalizacji

Po wyznaczeniu obszaru zdegradowanego, który w przypadku gminy Sobótka obejmuje zurbanizowany sołectwo: Sulistrowiczki, Stary Zamek, Siedlakowice, Garncarsko, Przewodowice, Olbrachtowice, Strzegomiany, Wojnarowice, Mirosławice oraz miejscowość Sobótka, należy wyznaczyć obszar do rewitalizacji.

Wskazanie obszarów rewitalizacji zgodnie z Ustawą Art. 10.1⁵, dot. obszaru, obejmującego całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, oraz który ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego.

Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz **nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.**⁶

Biorąc pod uwagę istotną rolę miasta Sobótka w całej strukturze gminy oraz kontynuację prowadzonych już wcześniej działań rewitalizacyjnych (w poprzedniej perspektywie 2007-2013) uzasadnione jest obszarów rewitalizacji na terenie miasta.

Dodatkowo właśnie w Sobótce występuje szczególna koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, takich jak depopulacja, ubóstwo, bezrobocie oraz przestępczość. Problemy społeczne współwystępują z problemami sfer gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Ponadto prowadzone działania będą miały na celu wpłynąć pozytywnie na rzecz społeczności obszarów zdegradowanych, które znajdują się poza obszarem wskazanym do rewitalizacji.

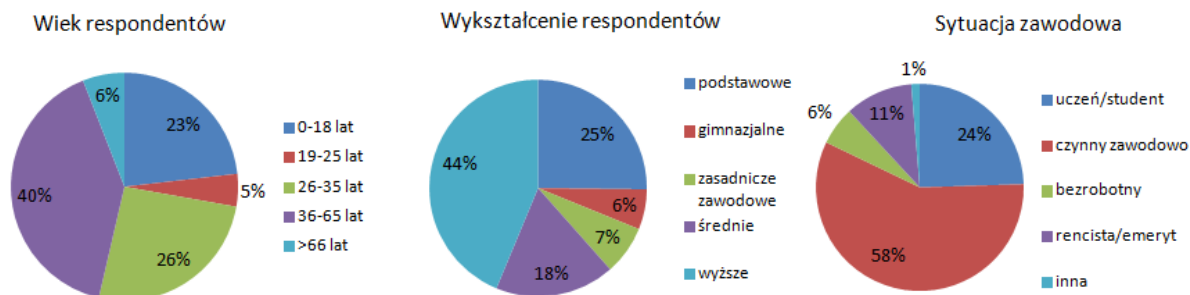
Dodatkowo wskazanie obszaru miasta Sobótka, jako priorytetowego do rewitalizacji, potwierdzają wyniki badań z mieszkańcami. W październiku 2015 r. przeprowadzono badanie ankietowe, w którym udział wzięło 151 ankietowanych - 90 kobiet oraz 61 mężczyzn (szczegółowa charakterystyka badanych przedstawiona została na wykresie nr 23).

⁵ Ustawa o rewitalizacji traktowana jest przez Twórców Programu rewitalizacji jako źródło dobrej praktyki

⁶ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020” MliR 07.2015

Wykres 23. Badanie ankietowe – charakterystyka badanych osób

Źródło: Opracowanie własne

Jedno z ważniejszych pytań ankiety dotyczyło wskazania obszarów do rewitalizacji. Oprócz podanych w ankiecie terenów respondenci mogli także dopisać swoją propozycję obszaru. Z możliwości tej skorzystało 27 ankietowanych. Wskazali oni następujące miejsca, jako dodatkowe obszary do rewitalizacji: OSiR, Świątyniki, Os. Poetów, ul. Ciasna, ul. Warszawska przy firmie Hadlux, ul. Stacyjna, ul. Świdnicka, Przystanki autobusowe w Sobótce, ul. A. Mickiewicza, ciąg ul. Wrocławskiej od CPN-u do nr-u 7, „Park Wenecja” Sulistrowiczki, Amfiteatr w Sobótce, Okolice Gimnazjum i Liceum, obszar od ul. Słowiańskiej do ul. Jana Pawła II, obszar od ul. Zmorskiego do ul. Skłodowskiej, Park na Korczaka, Kanalizacja, ul. Armii Krajowej, chodniki Sobótka, PKP, Rynek – parking przy zakładzie pogrzebowym.

Podane propozycje w większości obejmowały teren w mieście Sobótka - tylko dwie propozycje odnosiły się do terenów wiejskich gminy („Park Wenecja” w Sulistrowiczkach oraz miejscowość Świątyniki). Potwierdza to potrzebę koncentracji działań rewitalizacyjnych w mieście Sobótka. W tabeli nr 58 pokazano ilość badanych wskazujących wybrane obszary do rewitalizacji.

Tabela 58. Badanie ankietowe - obszary brane pod uwagę w procesie rewitalizacji.

Obszar	Liczba ankietowanych
Sobótka Górka (park z otoczeniem)	134
Rynek miasta Sobótka	123
Okolice Skweru Śliza (skwer między ul. Św. Jakuba i T. Kościuszki)	133
Zabudowa mieszkaniowa w rejonie ulic Św. Jakuba i T. Kościuszki	134
Teren obejmujący obszar od rynku do domu kultury (ul. F. Chopina)	132
Okolice Skweru St. Dunajewskiego (park przy Strzelców)	132
Strzeblów Ryneček	133
Inne	27

Źródło: Opracowanie własne

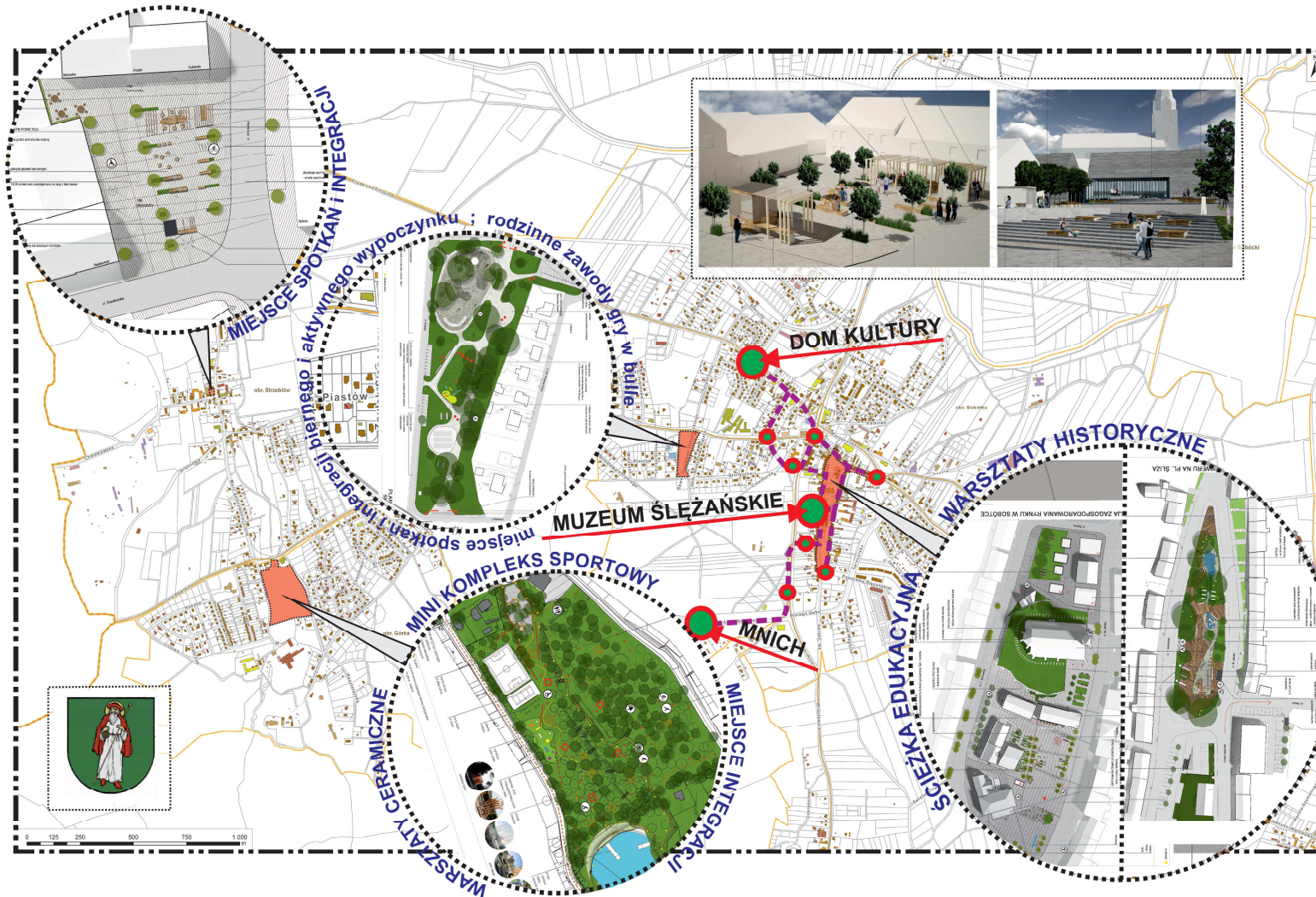
Po przeprowadzeniu analiz wskaźnikowych, sesji warsztatowych z udziałem lokalnych liderów oraz w wyniku badania ankietowego jednoznacznie stwierdzono, że działania mające wyprowadzić gminę Sobótka ze stanu kryzysowego powinny być prowadzone w pierwszej kolejności w mieście Sobótka.

W ramach analizy obszarów problemowych w mieście Sobótka wyznaczono 7 obszarów do rewitalizacji, w których zamieszkuje 2,3 tys. osób, co stanowi 26,8% wszystkich mieszkańców gminy Sobótka. Biorąc pod uwagę powierzchnię, wskazane tereny mieszczą się w kluczowych 20% powierzchni gminy. Ostateczne obszary wskazane do rewitalizacji obrazuje mapa poniżej (ryc.3)

Tak wyznaczony obszar obejmuje: Rynek („wrzeciono”), skwer Józefa Śliza, skwer przy al. św. Anny, park Stanisława Dunajewskiego przy ul. Strzelców, Plac Wolności, ryneček Strzeblowski, park w Sobótce Górce. W trakcie opracowania koncepcji poszczególnych obszarów, analiza ich relacji i powiązań ze strukturą miasta unaocniła konieczność wykreowania wspólnej idei rewitalizacji obszarów Sobótki, Sobótki Górki oraz Sobótki Zachodniej, a także konieczność utworzenia społecznych i udoskonalenia przestrzennych powiązań między nimi. Wykreowanie spójnej idei nadającej kierunek rewitalizacji miasta pozwoli na prowadzenie kompleksowego i skoordynowanego procesu przemian przestrzennych i społecznych. Proces rewitalizacji, zwłaszcza na obszarach o tak bogatej historii jak Sobótka, powinien odbywać się jako wyważona relacja historii i współczesności. Bazując na dziedzictwie historycznym i walorach przyrodniczych i wzbogacając je o atrakcyjne formy działań kulturalnych Sobótka ma szansę stać się atrakcyjnym obszarem zarówno dla mieszkańców, jak i turystów. Wprowadzenie nowych, technologicznie zaawansowanych obiektów i form przestrzennych, współgrających ze skalą miasta i będących znakiem współczesnych czasów, może stanowić element wspomagający, wpływający na budowanie tożsamości i poczucia dumy mieszkańców, połączy tradycję, historię i skalę miasta z nowymi rozwiązaniami adresowanymi do współczesnych ludzi.

Rysunek 3 Główne obszary rewitalizacji

Dla wyznaczonego obszaru do rewitalizacji, w trakcie sesji warsztatowych z udziałem lokalnych liderów przeprowadzono analizę SWOT (słabych i mocnych strony, szans i zagrożeń).

Procedura SWOT jest narzędziem analitycznym, które pozwala uporządkować wiedzę nt. sytuacji wewnętrznej oraz otoczenia obszaru wskazanego do rewitalizacji. Pozwala wytypować najistotniejsze mocne strony oraz szanse, w oparciu, o które powinny być realizowane działania rewitalizacyjne, wpisujące się w długofalową politykę rozwoju gminy i jej otoczenia. Ponadto analiza słabych stron oraz zagrożeń wskazuje, które problemy obszaru rewitalizacji i zdegradowanego powinny być eliminowane lub przewyżczone w pierwszej kolejności i jakich zagrożeń należy unikać w trakcie działań rewitalizacyjnych.

Tabela 59. Analiza SWOT obszaru wskazanego do rewitalizacji oraz jego otoczenia

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • korzystne położenie geograficzne w sąsiedztwie Wrocławia, • duże zasoby ludzkie (obszar o średniej zaludnienia powyższej średniej w gminie), • występowanie zasobów przyrodniczych, historyczno-kulturalnych, • duże zróżnicowanie krajobrazu, • na obszarze gminy znajduje się Góra Ślęza – symbol Dolnego Śląska, • liczne zabytki, • bogate tradycje lokalne, • koncentracja obszaru zdegradowanego w obrębie około rynkowym, • duża ilość zieleni (wymagającej pielęgnacji), • duży udział liczby miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców, • bogaty kalendarz imprez kulturalnych i sportowych, np. festiwali i imprez cyklicznych, • członkostwo w Stowarzyszeniu „Ślężanie – Lokalna Grupa Działania”. 	<ul style="list-style-type: none"> • starzenie się społeczeństwa i niekorzystny trend struktury wieku społeczeństwa – bardzo dynamiczny wzrost populacji w wieku poprodukcyjnym oraz spadek populacji w wieku przedprodukcyjnym, • znaczny odsetek osób korzystających z pomocy społecznej, • istotny udział osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku wśród osób bezrobotnych (81,2% w 2015 roku) oraz osób długotrwale bezrobotnych (51,8% w 2015 roku), • niska aktywność osób w wieku produkcyjnym w kierunku rozwoju własnej przedsiębiorczości w stosunku do średnich wartości na poziomie kraju, województwa i powiatu, • niski poziom salda nowo wpisanych i wykreślonych podmiotów gospodarczych w rejestrze REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w stosunku do powiatu, • dynamiczny wzrost ilości odpadów zmieszanych na jednego mieszkańca, • duży udział ilości powierzchni zieleni ulicznej do ogółu powierzchni terenów zielonych – konieczność zadbania o jej jakość, • ewentualny problem jakości powietrza związany z niską emisją i sposobem ogrzewania w dynamiczny wzrost liczby porad lekarskich związanych ze starzeniem się społeczeństwa, • niski stopień wykorzystania miejsc noclegowych na 1000 mieszkańców (udzielone noclegi turystom krajowym

	<p>i zagranicznym),</p> <ul style="list-style-type: none"> • niewystarczający system zaopatrzenia w ciepło – który wpływa na zjawisko tzw. niskiej emisji – nowe przyłącza do sieci gazowej mogą być rozwiązaniem tego negatywnego zjawiska, • słabe skomunikowanie obszaru (wewnętrzne i połączenia z głównymi miastami), zły stan dróg lokalnych, słabo rozwinięta komunikacja publiczna, • niewystarczająca liczba szlaków, tras i ścieżek, rowerowych, w tym ścieżek leśnych, • zbyt mała ilość działań informacyjno-promocyjnych dotyczących zasobów turystycznych, • mała aktywność społeczna, w szczególności wśród dzieci i młodzieży, • niski poziom bezpieczeństwa, w tym brak infrastruktury drogowej przy głównych trasach krajowych (oświetlenie, pasy, przystanki itp.), • apatia lokalnego społeczeństwa, • brak strategii rozwoju gminy, • brak środków własnych na realizację inwestycji i wkład własny do projektów unijnych.
<h2>Szanse</h2>	<h2>Zagrożenia</h2>
<ul style="list-style-type: none"> • poprawa dostępności komunikacyjnej obszaru zdegradowanego, • możliwość zwiększenia aktywności lokalnej społeczności w zakresie aktywniejszego uczestnictwa w życiu kulturalnym i aktywności fizycznej, • dobra współpraca jednostek organizacyjnych gminy, • możliwość pozyskiwania środków zewnętrznych, • stworzenie oferty kulturalno-turystycznej dla Dolnoślązaków, • powstanie Regionalnego Centrum Kultury Słowińskiej przy ul. Chopina w Sobótce, • rozbudowa ścieżek i tras rowerowych i biegowych, • duża ilość stowarzyszeń, 	<ul style="list-style-type: none"> • przeciążony układ komunikacyjny, • bliskie sąsiedztwo Wrocławia, • kadencyjność władzy lokalnej, • brak wystarczających środków unijnych na realizację strategicznych zadań gminy, • nieefektywne wydatkowanie środków gminnych przez organizacje pozarządowe, • zmieniające się przepisy prawa.

• rozwój turystyki i lokalnego produktu turystycznego,• zalew w Sulistrowicach jako zbiornik retencyjny zabezpieczający przyległe tereny przed negatywnymi skutkami powodzi i zbiornik rekreacyjny.	

Źródło: Opracowanie własne

4. Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja formułowana w ramach Programu Rewitalizacji, jest swego rodzaju projekcją przyszłości, do jakiej dążą samorząd i społeczność lokalna. Wizja rozwoju opisuje pożądany stan docelowy w perspektywie kilku lat. Wizja odpowiada zamierzeniom i aspiracjom oraz oczekiwaniom, wynikającym z możliwości rozwoju i wykorzystania potencjału obszaru wskazanego do rewitalizacji oraz jego otoczenia.

Wizja obszarów wskazanych do rewitalizacji powinna nawiązywać do kierunków rozwoju całego obszaru gminy. Działania rewitalizacyjne powinny być realizowane w taki sposób aby⁷:

- **Wspierać aktywność i włączenie społeczne wszystkich pokoleń,**
- **Przeciwdziałać problemom społecznym, takim jak ubóstwo, bezrobocie oraz przestępczość,**
- **Wspierać rozwój gospodarczy oraz przedsiębiorczość, w szczególności w oparciu o lokalne specjalizacje,**
- **Pozwolić zachować lub odtworzyć walory estetyczne, kulturowe obiektów i miejsc na obszarze gminy,**
- **Wspierać ochronę środowiska oraz zdrowie ludzi.**

W toku prac warsztatowych z liderami, w oparciu o diagnozę, oraz w nawiązaniu do kierunków rozwoju gminy, uzgodniono następujące brzmienie wizji obszarów wskazanych do rewitalizacji w gminie Sobótka:

*„Miejsce aktywnego i twórczego współistnienia,
dla każdego - starszego i młodszego”*

Przeprowadzenie rewitalizacji obszarów, które zostały wskazane we wcześniejszym rozdziale, spowoduje wyprowadzenie ze stanów kryzysowych terenów zdegradowanych gminy Sobótka

⁷ Uwagi: W kolejności odpowiadającej zapisom wizji rozwoju gminy oraz wartością zdefiniowanym w misji

i ma być motorem do rozwoju społecznego i gospodarczego gminy. Obszar zrewitalizowany będzie jednoczył lokalną społeczność, również międzypokoleniowo, poprzez tworzenie i modernizację miejsc spotkań oraz rekreacji. Zjednanie mieszkańców, wspólne pomysły oraz ich realizacja mają stanowić przykład dobrej współpracy między sąsiedzkiej i być zachętą dla licznie przybywających do gminy turystów, do jej dłuższego poznania lub zamieszkania na obszarze gminy. Niewątpliwym atutem gminy Sobótka jest jej atrakcyjność turystyczna oraz walory naturalne i krajobrazowe. Rewitalizacja ma doprowadzić do skutecznego wykorzystania tych zalet czego efektem ma być pobudzenie gospodarcze wszystkich mieszkańców, zwiększona aktywność społeczna oraz atrakcyjność gminy. Miasto Sobótka, będące naturalnym centrum gminy, dzięki przeprowadzonej rewitalizacji pozytywnie wpłynie również na pozostałe miejscowości, pobudzając je i wyprowadzając ze stanu kryzysowego.

Zadania, takie jak modernizacja wraz z rozbudową infrastruktury parków na terenie miasta, modernizacja Domu Kultury przy ul. Chopina, czy remont Rynku w Sobótce, stworzą nowe miejsca spotkań dla mieszkańców i licznie przybywających turystów, dzięki czemu wzrośnie aktywność gospodarcza i społeczna lokalnej społeczności. Dodatkowym bodźcem ściągającym osoby spoza terenu gminy ma być powstanie tzw. kolonii artystów, której celem będzie rozwój kultury i sztuki poprzez tworzenie na terenach rewitalizowanych miejsc do prowadzenia warsztatów artystycznych dla dzieci i dorosłych oraz środowisk akademickich czy przestrzeni, na których organizowane będą wernisaże. Im większa ilość osób spoza gminy Sobótka przybędzie na jej teren i zechce tu pozostać, tym mocniej wpłynie to na ożywienie społeczne i gospodarcze jej mieszkańców.

5. Cele rewitalizacji oraz odpowiadające zidentyfikowanym potrzebom rewitalizacyjnym kierunki działań

W oparciu o przeprowadzone analizy sytuacji społeczno-gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej gminy Sobótka, które przedstawiono w poprzednich rozdziałach, a także przy uwzględnieniu zapisów dokumentów strategicznych sporządzonych na wyższych szczeblach (krajowym i wojewódzkim), sformułowane zostały cele rewitalizacji gminy Sobótka. Zgodnie z logiką interwencji główne cele rewitalizacji odnoszą się do zidentyfikowanych obszarów problemowych, wyznaczonych na podstawie analizy wskaźnikowej oraz konsultacji społecznych.

1. CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.

Kierunki działań:

- 1.1.1 Rozbudowa i modernizacja infrastruktury sportowej, kulturalnej i rekreacyjnej.
- 1.1.2 Współpraca i tworzenie warunków dla zaspokajania potrzeb w zakresie tworzenia i rozwijania miejsc opieki nad dziećmi, seniorami oraz osobami niepełnosprawnymi.
- 1.1.3 Poprawa bezpieczeństwa publicznego.
- 1.1.4 Tworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych, w tym terenów zieleni, parków, placów zabaw, siłowni zewnętrznych etc. – we współpracy ze społecznością lokalną.
- 1.1.5 Poprawa estetyki, stanu technicznego obiektów i terenów zdegradowanych.

1.2. Cel szczegółowy: Aktywne włączenie, w szczególności z zakresie promowania równych szans, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zwiększania szans na zatrudnienie. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej.

Kierunki działań:

- 1.2.1 Współpraca na rzecz rozwoju kształcenia zawodowego - szkolnictwo zawodowe ukierunkowane na potrzeby lokalne i zawody przyszłości – poprawa jakości kształcenia praktycznego.
- 1.2.2 Nauka przedsiębiorczości od przedszkola w tym kreowanie nowoczesnych programów kształcenia.
- 1.2.3 Promowanie i wspieranie zdrowego i aktywnego trybu życia.
- 1.2.4 Wspieranie i prowadzenie kształcenia ustawicznego.

1.2.5 Promowanie lokalnego patriotyzmu oraz budowanie tożsamości wśród mieszkańców gminy Sobótka.

1.2.6 Wsparcie rozwoju i integracja organizacji pozarządowych.

1.2.7 Wspieranie rozwoju mechanizmów ekonomii społecznej.

1.2.8 Inicjowanie działań integrujących aktywność obywatelską np. poprzez budżet obywatelski.

2. CEL GŁÓWNY: ZINTEGROWANY ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW.

2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.

Kierunki działań:

2.1.1 Aktywna promocja gospodarcza i turystyczna gminy.

2.1.2 Utworzenie i/lub działalność inkubatora przedsiębiorczości.

2.1.3 Wspieranie i realizacja projektów na rzecz rozwoju przedsiębiorczości pożądanym branż, w tym tworzenia specjalizacji gminy w określonych branżach, dziedzinach (np. turystyka, rolnictwo).

2.1.4 Identyfikacja i kreacja produktów turystycznych.

2.1.5 Modernizacja i rozwój infrastruktury turystycznej i agroturystycznej, w tym szlaków turystycznych, rowerowych, pieszych, samochodowych, konnych oraz wsparcie rozwoju bazy turystycznej (infrastruktura hotelowa, gastronomiczna, paraturystyczna).

2.1.6 Wsparcie rozwoju oraz marketing produktów lokalnych (wsparcie procesów „wchodzenia” na rynek, produkcji oraz sprzedaży).

2.1.7 Tworzenie lokalnych obiegów gospodarczych wykorzystujących produkty lokalne (rolnictwo, turystyka, usługi).

2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.

Kierunki działań:

2.2.1 Tworzenie warunków do wykorzystania i rozwoju energii odnawialnej.

2.2.2 Eliminacja niskiej emisji, m. In. poprzez budowę, modernizację kotłowni lokalnych oraz modernizację, rozbudowę infrastruktury ciepłowniczej i energetycznej oraz wsparcie dla inwestorów indywidualnych związane ze zmianą sposobu ogrzewania.

2.2.3 Działania na rzecz poprawy energooszczędności.

2.2.4 Realizacja zadań wynikających z obowiązków ochrony przyrody – w szczególności na obszarach podlegających ochronie.

2.2.5 Realizacja działań związanych z usuwaniem azbestu.

2.2.6 Rozwój i prowadzenie edukacji ekologicznej.

2.2.7 Kształtowanie i promocja oferty kulturalnej oraz ochrona, zachowanie dziedzictwa kulturowego, tradycji i produktu lokalnego.

2.2.8 Ochrona zasobów materialnych dziedzictwa kulturowego, w tym ochrona obiektów zabytkowych.

6. Lista planowanych, podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych (Lista A)

Tabela 60. Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
1	Przebudowa budynku Ślęzańskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Sobótce	Gmina Sobótka	Gminę Sobótka dotyka problem starzenia się społeczeństwa. Konieczne jest podejmowanie działań związanych ze wspieraniem aktywności osób starszych. Ponadto odnotowano zły stan infrastruktury kulturalnej na terenie Gminy Sobótka i Masywu Ślęży, co umożliwia jej wykorzystanie do wspierania aktywności społecznej i kulturalnej mieszkańców	Rozszerzenie oferty i poprawa jakości usług kulturalnych, stworzenie miejsca integracji, aktywizacja mieszkańców i grup społecznych, w tym organizacji pozarządowych, zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr i usług kultury wszystkim grupom społecznym, zwiększenie potencjału turystycznego gminy, wspieranie działalności organizacji pozarządowych związanych z kulturą i historią. Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji: 1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które	1.Prace budowlane przy fundamentach, 2.Wzmocnienie konstrukcji widowni, 3.Wzmocnienie stropów Kleina, 4.Dodatkowy strop WPS, 5. Wzmocnienie klatki schodowej, 6.Konstrukcja kurtyny, 7.Stropodach nad kotłownią i II piętrem ocieplenie i pokrycie, 8.Instalacje wody ciepłej, zimnej i cyrkulacji – dla budynku frontowego i sali widowiskowej. 9. Przyłącze i instalacja kanalizacji sanitarnej – dla obu budynków. 10.Instalacja centralnego ogrzewania - dla obu budynków. 11.Kotłownia – przewidziano utworzenie kotłowni wodnej, gazowej. 12.Wentylacja obiektów.	Sobótka, ul. Chopina 25, ciąg pieszy w ulicach: Chopina (od domu kultury do Ul. Słowackiego), Słowackiego i Krótka	6 900	Wskaźniki produktu: Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt., Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,8 ha. Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystająca z przebudowanej infrastruktury – 13.000 osób/ rok, poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			gminy. Brakuje obiektu, który eksponowałaby cały dorobek kultury Masywu Ślęży, stanowiąc tym samym podstawę do wzmocnienia tożsamości lokalnej i poczucia więzi z regionem oraz zachowania dziedzictwa kulturowego.	przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. 1.2. Cel szczegółowy: Aktywne włączenie, w szczególności z zakresie promowania równych szans, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zwiększania szans na zatrudnienie. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej.	13.Kanalizacja deszczowa – odwodnienie terenu – dla obu budynków. 14.Wewnętrzna instalacja gazu – w sali widowiskowej. 15.Instalacje elektryczne – dla budynku frontowego i sali widowiskowej. 16.Wyposażenie obiektu, w tym multimedia. 17.Wykonanie multimedialnego stanowiska prezentującego atrakcje regionu – w formie ekranu dotykowego zlokalizowanego w hallu na parterze,			
2	Zagospodarowanie przestrzeni publicznej od ul. Chopina do skweru przy Al. Św. Anny	Gmina Sobótka	Brak spójności przestrzennej poszczególnych obszarów miasta, wysoki stopień degradacji przestrzeni publicznej, brak jasno określonych funkcji społecznych przestrzeni publicznej, wpływających na obniżenie poziomu integracji i aktywności.	Utworzenie miejsca spotkań, wypoczynku i rekreacji o wysokich walorach estetycznych i przyrodniczych, Integracja mieszkańców, Wzmocnienie tożsamości lokalnej i poczucia przynależności do miejsca zamieszkania, Rozszerzenie możliwości organizacji imprez plenerowych i wydarzeń kulturalnych, Promocja i rozwój lokalnej turystyki. Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu	Przy Skwerze miejskim pomiędzy Al. Św. Anny, ul. Krótką i ul. Cmentarną: Zieleń formowana – niskie żywopłoty i rośliny zimozielne – nasadzenia, Wykonanie nawierzchni skweru z szutru i kostki granitowej, Wymiana nawierzchni i modernizacji na placu przed cmentarzem komunalnym, Wykonanie nowych miejsc parkingowych przy cmentarzu, Montaż ławek, Ekspozycja form przestrzennych i rzeźb, Oświetlenie skweru,	Skwer miejski pomiędzy Al. Św. Anny, ul. Krótką i ul. Cmentarną w Sobótce	1 200	Wskaźniki produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją – 0,8 ha. Wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
				<p>rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p>	<p>Przy ul. Chopina:</p> <p>Modernizacja ciągu pieszo-rowerowego przy ul. Chopina,</p> <p>Wzbogacenie ciągu o elementy małej infrastruktury i nasadzenia zieleni</p> <p>W ul. Słowackiego:</p> <p>Wymiana nawierzchni, przebudowa schodów i rampy,</p> <p>Modernizacja oświetlenia i iluminacje świetlne.</p> <p>W ulicy Krótkiej:</p> <p>Wymiana nawierzchni,</p> <p>Modernizacja oświetlenia, iluminacje świetlne.</p>			
3	Społeczne i turystyczne zagospodarowanie Skweru im. St. Dunajewskiego o przy ul. Strzelców w Sobótce	Gmina Sobótka	W Sobótce nie ma tego typu urządzeń, a mieszkańcy zgłaszają zapotrzebowanie. Siłownia zewnętrzna (tworząc kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy) zapewni aktywny	<p>Utworzenie miejsca spotkań, wypoczynku i rekreacji o wysokich walorach estetycznych i przyrodniczych,</p> <p>Integracja mieszkańców,</p> <p>Wzmocnienie tożsamości lokalnej i poczucia przynależności do miejsca zamieszkania,</p> <p>Rozszerzenie możliwości organizacji imprez plenerowych i</p>	<p>Wykonanie alei spacerowej;</p> <p>Toaleta publiczna,</p> <p>Oświetlenie terenu rekreacyjnego,</p> <p>Utworzenie miejsc parkingowych,</p> <p>Utworzenie miejsc widokowych,</p> <p>Utworzenie strefy relaks (gra w bulle, miejsce na pikniki, stoły biesiadne).</p>	Skwer Dunajewskiego przy ul. Strzelców w Sobótce	2 000 – 3 000	<p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - 0,7ha,</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.,</p> <p>Wskaźnik rezultatu:</p> <p>Poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym</p>

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			wypoczynek, odciągając młodzież i dorosłych od komputerów, telewizji, zapewniając aktywną formę wypoczynku w gronie rówieśników, co wpłynie pozytywnie na kontakty społeczne.	<p>wydarzeń kulturalnych, Promocja i rozwój lokalnej turystyki.</p> <p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwanie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p>				<p>atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania,</p> <p>Wzrost liczby noclegów udzielanych turystom na obszarze gminy Sobótka.</p> <p>Wzrost liczby przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą na obszarze gminy Sobótka.</p>
4	Rewitalizacja miasta Sobótka – etap I	Gmina Sobótka	Brak spójności przestrzennej poszczególnych obszarów miasta, wysoki stopień degradacji	Ożywienie przestrzeni publicznej, aktywizacja społeczności lokalnej, stworzenia silnego bodźca przyciągającego turystów, ożywienie gospodarcze i społeczne	likwidacja barier architektonicznych – utworzenie tarasowego układu placu, umożliwiającego swobodny dostęp do placu i Ratuszu, wykonanie muru przy Ratuszu – ekspozycja	Rynek w Sobótce i ul. Św. Jakuba, ul. Kościuszki, ul. Mickiewicza	5 000	<p>Wskaźniki produktu:</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.,</p>

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			przestrzeni publicznej, brak jasno określonych funkcji społecznych przestrzeni publicznej, wpływających na obniżenie poziomu integracji i aktywności.	Rynku, ułatwienie dostępu do okolicznych punktów usługowych i handlowych, zwiększenie estetyki otoczenia. Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji: 1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. 2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwanie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne. 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	dotycząca historii Sobótki, renowacja ceramicznej rzeźby – makiety obrazującej Masyw Ślęży, wykonanie elementów małej architektury oznaczonych w sposób czytelny dla osób niewidomych i niedowidzących, wykonanie nawierzchni o jednolitym charakterze (kostka i płyty granitowe), wykonanie nowych ławek i siedzisk w strefie ratusza jako widownia dla uczestników imprez okolicznych, wykonanie iluminacji elewacji budynków i opraw punktowych w posadzkach, nowa kompozycja i uformowanie zieleni, budowa fontanny.			Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją Wskaźnik rezultatu: Liczba osób korzystająca z przebudowanej infrastruktury – 13.000 osób/ rok, Poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania, Wzrost liczby noclegów udzielanych turystom na obszarze gminy Sobótka.
5	Rewitalizacja miasta Sobótka –	Gmina Sobótka	Brak spójności przestrzennej poszczególnych	Ożywienie przestrzeni publicznej, aktywizacja społeczności lokalnej, stworzenia silnego bodźca	Renowacja muru i modernizacja balustrad przy ul. Mickiewicza, wymiana nawierzchni asfaltowej na	Rynek w Sobótce i ul. Św. Jakuba, ul. Kościuszki, ul.	10 000	Wskaźniki produktu: Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - 1ha

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	etap II		obszarów miasta, wysoki stopień degradacji przestrzeni publicznej, brak jasno określonych funkcji społecznych przestrzeni publicznej, wpływających na obniżenie poziomu integracji i aktywności.	przyciągającego turystów, ożywienie gospodarcze i społeczne Rynku, ułatwienie dostępu do okolicznych punktów usługowych i handlowych, zwiększenie estetyki otoczenia. Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji: 1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych. 2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwanie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne. 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	nawierzchnię granitową, Centrum Informacji o Rewitalizacji, Wykonanie ścieżki geologicznej, Wykonanie galerii przy murze kościoła p.w. Św. Jakuba w Sobótce – ekspozycja rzeźb.	Mickiewicza		Wskaźniki rezultatu:
6	Budowa	Gmina Sobótka	W centrum miasta	aktywizacja społeczności lokalnej,	Budowa Laboratorium Ślązańskiego –	Rynek w Sobótce	8 000	Wskaźniki produktu:

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	Laboratorium Ślężańskiego – budynku z ekspozycjami czasowymi i salą spotkań dla mieszkańców/ kawiarnią z letnim ogródkiem		brakuje obiektu, który integrowałby społeczność lokalną i był wizytówką miasta.	<p>stworzenie silnego bodźca przyciągającego turystów,</p> <p>rozszerzenie oferty i poprawa jakości usług kulturalnych,</p> <p>zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr i usług kultury wszystkim grupom społecznym.</p> <p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>1.2. Cel szczegółowy: Aktywne włączenie, w szczególności z zakresie promowania równych szans, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zwiększania szans na zatrudnienie. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej.</p>	budynku z ekspozycjami czasowymi i salą spotkań dla mieszkańców/ kawiarnią z letnim ogródkiem.			Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.,
7	Rewitalizacja miasta Sobótka – etap III	Gmina Sobótka	Obszar centrum Sobótki nie jest spójny przestrzennie, pojawiają się różne formy architektury i	<p>Utworzenie miejsca spotkań, wypoczynku i rekreacji o wysokich walorach estetycznych i przyrodniczych,</p> <p>Integracja mieszkańców,</p> <p>Wzmocnienie tożsamości lokalnej i</p>	<p>Powstanie miejsc parkingowych,</p> <p>Modernizacja oświetlenia i ciągu pieszo-jezdnego w kierunku ul. Korczaka,</p> <p>Budowa drewnianej wiaty,</p> <p>Wykonanie makiety dawnego kościoła</p>	Skwer Śliza między ul. Św. Jakuba i Kościuszki i ul. Owcza w Sobótce	1 800	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją - 0,3 ha

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			zagospodarowania przestrzeni, nie zharmonizowane ze sobą. Obszar nie jest przyjazny dla mieszkańców (brak miejsc spotkań, zniszczona zabudowa i częściowo nieodbudowana nawierzchnia) i dla osób odwiedzających. Pojawiają się liczne problemy w sferze społecznej (demografia), poczucia bezpieczeństwa, słabe więzi społeczne.	<p>poczucia przynależności do miejsca zamieszkania,</p> <p>Rozszerzenie możliwości organizacji imprez plenerowych i wydarzeń kulturalnych,</p> <p>Promocja i rozwój lokalnej turystyki.</p> <p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p>	<p>ewangelickiego,</p> <p>Ruchome pomosty oraz strefa zabaw edukacyjnych: huśtawki, zjeżdżalnia „co to jest tarcie?”, rzeka zabaw, plac zabaw dla dzieci, tunel piratów, mini ścianka wspinaczkowa, miejsce do gry w kapsle, zielone lekcje „na mostku” itp.</p> <p>Utworzenie miejsca piknikowego (grill, stoły biesiadne),</p> <p>Budowa niewysokiej fontanny,</p> <p>Budowa pawilonów (łodziarnia, kafeteria, prasa),</p> <p>Wykonanie drewnianej „posadzki” na skwerze,</p> <p>Montaż rzeźby „niedźwiadek”,</p> <p>Wymiana nawierzchni na ul. Owczej.</p>			
8	Zagospodarowanie	Gmina Sobótka	W Sobótce nie ma tego typu	Utworzenie miejsca spotkań, wypoczynku i rekreacji o wysokich	Wykonanie ciągu pieszo-jezdnego,	Skrzyżowanie ulic: Zmorskiego i	600	Powierzchnia obszarów

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	Ryneczku Strzeblowskiego przy ul. Zmorskiego w Sobótce		urządzeń, a mieszkańcy zgłaszają zapotrzebowanie. Ryneczek (tworząc kompleks rekreacyjno-wypoczynkowy) zapewni aktywny wypoczynek i zapewniając aktywną formę wypoczynku w gronie rówieśników, co wpłynie pozytywnie na kontakty społeczne.	<p>walorach estetycznych i przyrodniczych,</p> <p>Integracja mieszkańców,</p> <p>Wzmocnienie tożsamości lokalnej i poczucia przynależności do miejsca zamieszkania,</p> <p>Rozszerzenie możliwości organizacji imprez plenerowych i wydarzeń kulturalnych,</p> <p>Promocja i rozwój lokalnej turystyki.</p> <p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.</p>	<p>Budowa przystanku autobusowego z „biblioteką”,</p> <p>Utworzenie mini targu i uliczki targowej – miejsca do sprzedaży dla lokalnych rolników,</p> <p>Utworzenie miejsc postojowych,</p> <p>Wykonanie nawierzchni placu z płyt kamiennych,</p> <p>„Biblioteka na wolnym powietrzu”, czyli wykonanie zadaszonej pergoli z miejscami do siedzenia i stołami do prowadzenia warsztatów bibliotecznych,</p> <p>Nasadzenia zieleni,</p> <p>Wykonanie ciągu pieszo-jezdnego,</p> <p>Budowa parkingu rowerowego,</p> <p>Tablica ogłoszeń dla mieszkańców,</p> <p>Tablica informacyjna dla turystów</p>	Chwałkowskiej w Sobótce		objętych rewitalizacją - 0,81 ha

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
				2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.				
9	Remont budynku Wspólnoty Mieszkaniowej IWA w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa IWA	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	Przełożenie ½ powierzchni dachu (dachówka), Ocieplenie budynku – nowa elewacja, Osuszenie fundamentów.	ul. Chopina 21 Sobótka	150-200	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
10	Renowacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej „Sami Swoi” w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa „SAMI SWOI”	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.	Elewacja budynku, Remont klatki schodowej (wymiana schodów, malowanie ścian, wymiana instalacji elektrycznej), Osuszenie budynku	ul. Chopina 27 Sobótka	100	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
11	Remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Chwałkowskiej nr 1 w Sobótce	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa	Wymiana pokrycia dachowego z dachówki i karpówki na dachówkę zakładkową wraz z wykonaniem przemurowania kominów i wymianą orynnowania, Wymiana wypraw tynkarskich elewacji budynku wraz z wykonaniem nowych	ul. Chwałkowska 1 Sobótka	160	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	naturalnego i kulturowego	wypraw malarskich elewacji			publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
12	Remont dachu i klatki schodowej	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kościuszki 5	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont dachu, Remont klatki schodowej	ul. Kościuszki 5 Sobótka	50	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
13	Remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego	Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Tadeusza Kościuszki nr 12-14 w Sobótce	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Wymiana pokrycia dachowego z dachówki i karpówki na dachówkę zakładkową wraz z wykonaniem przemurowania kominów i wymianą orynnowania, Wymiana wypraw tynkarskich elewacji budynku wraz z wykonaniem nowych wypraw malarskich elewacji	ul. Kościuszki 12-14 Sobótka	110	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
14	Remont kapitalny dachu dachówkowego wraz z termomoderni	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Chwałkowskiej 6	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji:	Remont kapitalny dachu polegający na wymianie poszycia dachu, przemurowanie kominów, wzmocnienie konstrukcji dachu, wymiana rynien i rur spustowych, montaż płotków przeciwnieogowych oraz instalacji piorunochronnej,	ul. Chwałkowska 6 Sobótka	170	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu:

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	zacja elewacji budynku		mieszkańcowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji budynku polegający na zbitciu zmurszałych tynków, położeniu styropianu gr. 10-14 cm (grubość ocieplenia w oparciu o audyt energetyczny), wymianie obróbek blacharskich, położenie wyprawy elewacyjnej cienkowarstwowej, obłożenie schodów wejściowych do budynku płytami granitowymi.			poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
15	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego	Spółdzielnia Mieszkaniowa „ŚLĘŻA”	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Wymiana pokrycia dachowego z ociepleniem, Remont elewacji, Remont klatek schodowych.	ul. Św. Jakuba 30-32 Sobótka	600	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
16	Remont elewacji budynku mieszkalnego w Sobótce przy ul. Św. Jakuba 22	Wspólnota Mieszkaniowa „DOM”	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Tynkowanie elewacji całego budynku, Malowanie elewacji, Malowanie klatki schodowej, Wymiana instalacji elektrycznej na klatce schodowej oraz w piwnicy, Położenie tynków w piwnicy.	ul. Św. Jakuba 22 Sobótka	110	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
17	Remont elewacji i	Wspólnota Mieszkaniowa	Zły stan techniczny budynku, co	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel	Kompleksowy remont wszelkich elewacji budynku – w zakresie szczegółowo	ul. Rynek 6	230	Wskaźnik produktu: wyremontowane

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	klatki schodowej wraz z robotami towarzyszącymi	Rynek 6 w Sobótce	negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego poprawa estetyki w tym rejonie	wskazany w projekcie „Remont elewacji wraz z kolorystyką”, zatwierdzonym decyzją 949/2015 z dnia 24.04.2015r., obejmujący m.in.: remont elewacji frontowej, podwórzowej i szczytowej wraz z ich malowaniem, naprawą pęknięć murów, remont bramy wejściowej i drzwi od podwórza, odtworzenie dwóch okien w poziomym parteru, wymianę okna na ostatniej kondygnacji budynku, wymianę opierzeń, rynien i rur spustowych oraz ewentualne badania stratygraficzne, Kompleksowy remont klatki schodowej i pomieszczeń wspólnych obejmujący m.in.: naprawę i malowanie tynków, naprawę i malowanie schodów wraz z wymianą lub naprawą stopni i podestów na piętrach i półpiętrach, wyposażenie chodów i podestów w wykładzinę zabezpieczającą te elementy przed zniszczeniami, naprawę i malowanie stolarki w częściach wspólnych, itp., Sporządzenie studium wykonalności, wniosku o dofinansowanie i obsługa projektu, nadzór inwestorski, promocja projektu i koszty towarzyszące.	Sobótka		budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
18	Remont elewacji budynku mieszkalnego – Sobótka, Rynek 10	Wspólnota Mieszkaniowa „POD JAKUBEM”	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa	Tynkowanie elewacji całego budynku (4 ściany), Malowanie wytynkowanych ścian, Renowacja zabytkowych, drewnianych okiennic na ścianie frontowej.	Rynek 10 Sobótka	150	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			społeczną i gospodarczą obszaru.	naturalnego i kulturowego				publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
19	Renowacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej „FALA” w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa „FALA”	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Drenaż wokół budynku, Wymiana parapetów zewnętrznych, Wykonanie nowych tynków na elewacji budynku, Ocieplenie budynku.	ul. Skłodowskiej-Curie 38 Sobótka	60	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
20	Remont budynku wielorodzinnego przy ul. Curie-Skłodowskiej 34 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa „Pod Orzechem”	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Zbicie starych tynków, Ocieplenie budynku, Wymiana dachówki, Wymiana rynien.	ul. Marii Skłodowskiej-Curie 34 Sobótka	70-80	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
21	Remont elewacji, klatki schodowej i piwnic wraz z robotami towarzyszącymi	Wspólnota Mieszkaniowa „Słoneczna”	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie,	Kompleksowy remont elewacji budynku obejmujący m.in.: remont elewacji, w tym naprawa struktury tynku, malowanie elewacji, renowacja drewnianej elewacji, odnowienie drzwi wejściowych głównych, Kompleksowy remont klatki schodowej i	ul. Słoneczna 18	120	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu:

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	mi		mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	<p>pomieszczeń wspólnych obejmujących m.in. naprawę i malowanie tynków, naprawę i malowanie stolarki w częściach wspólnych, itp.,</p> <p>Osuszenie piwnic budynku, naprawa tynków w piwnicach części wspólnych,</p> <p>Sporządzenie studium wykonalności, wniosku o dofinansowanie i obsługa projektu, nadzór inwestorski, promocja projektu i koszty towarzyszące.</p>		poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania	
22	Odnowa części wspólnych budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Świdnickiej 9b w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa Świdnicka 9b	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	<p>poprawa estetyki w tym rejonie</p> <p>Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji:</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego</p>	<p>Ocieplenie budynku, malowanie,</p> <p>Renowacja budynków oporowych,</p> <p>Remont klatki schodowej.</p>	ul. Świdnicka 9b Sobótka	50	<p>Wskaźnik produktu: wyremontowane</p> <p>budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt.</p> <p>wskaźnik rezultatu:</p> <p>poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania</p>
23	Osuszenie, ocieplenie i odtworzenie elewacji budynku, podjazdów, wejścia głównego do budynku i ogrodzenia	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 23	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	<p>poprawa estetyki w tym rejonie</p> <p>Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji:</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego</p>	<p>Obkopenie budynku, osuszenie murów fundamentowych, wykonanie drenażu opaskowego i izolacji przeciwwilgociowej pionowej,</p> <p>Usunięcie pozostałości dotychczasowej elewacji,</p> <p>Odtworzenie elewacji, uzupełnienie spoin podmurówki kamiennej,</p> <p>Wymiana rynien, rur spustowych i opierzeń,</p>	ul. Świdnicka 23	135	<p>Wskaźnik produktu: wyremontowane</p> <p>budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt.</p> <p>wskaźnik rezultatu:</p> <p>poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca</p>

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
					Wykonanie utwardzenia placu z tyłu budynku, Remont wejścia do budynku, zakup i montaż nowych drzwi, remont instalacji elektrycznej na klatce schodowej, remont klatki schodowej.			zamieszkania
24	Wykonanie elewacji na budynku	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Romana Zmorskiego 6-6a	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Zbicie i wykonanie nowych tynków na elewacji na powierzchni ok. 500 m ² , Wymiana zewnętrznych parapetów okiennych, Wymiana rynien.	ul. Romana Zmorskiego 6-6a	55	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
25	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Chopina 8 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chopina 8	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji	ul. Chopina 8 Sobótka	25	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
26	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Chopina 17-19 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chopina 17-19	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu	Remont dachu, Remont elewacji, Wymiana instalacji elektrycznej w części	ul. Chopina 17-19 Sobótka	610	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	j ul. Chopina 17-19 w Sobótce	19	wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	wspólnej, Wymiana pionów kanalizacyjnych i wodnych			obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
27	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowe j ul. Chopina 18 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chopina 18	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Modernizacja wjazdu i odprowadzenie wód opadowych.	ul. Chopina 18 Sobótka	180	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
28	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowe j ul. Kościuszki 8 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 8	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Remont dachu, Remont klatki schodowej, Wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej, Wymiana instalacji wod.-kan., Remont instalacji gazowej.	ul. Kościuszki 8 Sobótka	171	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
29	Rewitalizacja budynku	Wspólnota Mieszkaniowa	Zły stan techniczny budynku, co	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel	Remont 50% dachu,	ul. Kościuszki 10	165	Wskaźnik produktu: wyremontowane

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	Wspólnota Mieszkaniowa j ul. Kościuszki 10 w Sobótce	ul. Kościuszki 10	negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Wymiana instalacji wod.-kan., Wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont klatki schodowej.	Sobótka		budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
30	Rewitalizacja budynku Wspólnota Mieszkaniowa j ul. Kościuszki 15 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 15	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji i drzwi, Wymiana instalacji wod.-kan., Wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont klatki schodowej.	ul. Kościuszki 15 Sobótka	61	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
31	Rewitalizacja budynku Wspólnota Mieszkaniowa j ul. Kościuszki 17-17a w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 17-17a	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji i drzwi, Wymiana instalacji wod.-kan., Wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont klatki schodowej.	ul. Kościuszki 17-17a Sobótka	61	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
32	Rewitalizacja	Wspólnota	Zły stan techniczny	poprawa estetyki w tym rejonie	Remont elewacji i drzwi wejściowych,	ul. Kościuszki 37	46	Wskaźnik produktu:

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kościuszki 37 w Sobótce	Mieszkaniowa ul. Kościuszki 37	budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej.	Sobótka		wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
33	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 6 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 6	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Wymiana instalacji elektrycznej w częściach wspólnych, Wymiana instalacji wod.-kan.	ul. Mickiewicza 6 Sobótka	120	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
34	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 7-7a w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 7-7a	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont dachu z wymianą więźby, Remont klatki, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej.	ul. Mickiewicza 7-7a Sobótka	76	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
35	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 8 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 8	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont instalacji wod.-kan., Remont instalacji gazowej.	ul. Mickiewicza 8 Sobótka	96	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
36	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 9 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 9	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont dachu, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont instalacji wod.-kan., Remont klatki schodowej i drzwi.	ul. Mickiewicza 9 Sobótka	106	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
37	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 11 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 11	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont instalacji wod.-kan., Remont klatki schodowej i drzwi wejściowych	ul. Mickiewicza 11 Sobótka	130	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			obszaru.					zamieszkania
38	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 12 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 12	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont instalacji wod.-kan., Remont instalacji gazowej.	ul. Mickiewicza 12 Sobótka	96	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
39	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Św. Jakuba 16 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Św. Jakuba 16	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont instalacji gazowej, Remont klatki schodowej i drzwi wejściowych	Św. Jakuba 16 Sobótka	125	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
40	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Św. Jakuba 36 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Św. Jakuba 36	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont dachu, Remont elewacji, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont klatki schodowej i drzwi wejściowych.	Św. Jakuba 36 Sobótka	137	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			gospodarczą obszaru.					ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
41	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Św. Jakuba 42 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Św. Jakuba 42	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont dachu, Remont elewacji i drzwi wejściowych, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont pionów wodnych i kanalizacyjnych, Remont instalacji gazowej, Remont klatki schodowej.	Św. Jakuba 42 Sobótka	126	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
42	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Św. Jakuba 44 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Św. Jakuba 44	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont pionów wodnych i kanalizacyjnych, Remont instalacji gazowej, Remont klatki schodowej	Św. Jakuba 44 Sobótka	78	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
43	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Świdnicka 9 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 9	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa	Remont elewacji, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont instalacji gazowej, Remont klatki schodowej.	ul. Świdnicka 9 Sobótka	199	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			społeczną i gospodarczą obszar.	naturalnego i kulturowego				atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
44	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Świdnicka 9a w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 9a	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej.	ul. Świdnicka 9a Sobótka	102	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
45	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Świdnicka 13 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 13	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont dachu, Remont elewacji, Wymiana pionów wod.-kan., Wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont klatki schodowej.	ul. Świdnicka 13 Sobótka	192	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
46	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Świdnicka 53 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 53	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa	Remont elewacji, Wymiana drzwi i okien w części wspólnej, Remont klatki schodowej, Wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej.	ul. Świdnicka 53 Sobótka	84	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
			tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	naturalnego i kulturowego				publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
47	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Curie-Skłodowskiej 28A w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Curie-Skłodowskiej 28A	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont elewacji, Remont pionów wodnych i kanalizacyjnych, Remont instalacji elektrycznej w części wspólnej, Remont klatki schodowej.	ul. Curie-Skłodowskiej 28A Sobótka	77	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
48	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Zmorskiego 2 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Zmorskiego 2	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont dachu, Remont elewacji, Wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej, Wymiana pionów wod.-kan., Remont klatki i drzwi wejściowych.	ul. Zmorskiego 2 Sobótka	306	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
49	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Zmorskiego	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Zmorskiego 19-21	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji:	Remont elewacji, Wymiana pionów wod.-kan.	ul. Zmorskiego 19-21 Sobótka	170	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu:

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja projektu	Cel (cele) projektu	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji danego projektu na obszarze rewitalizacji	Szacowana wartość projektu brutto w tys. zł	Prognozowane produkty i rezultaty wraz ze sposobem ich oceny i zmierzenia w odniesieniu do celów rewitalizacji
	19-21 w Sobótce		mieszaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego				poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
50	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszaniowej ul. Browarniana 20 w Sobótce	Wspólnota Mieszaniowa ul. Browarniana 20	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Remont dachu, Remont elewacji, Wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej, Wymiana pionów wod.-kan., Remont klatki i drzwi wejściowych.	ul. Browarniana 20 Sobótka	170	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania
51	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszaniowej ul. Chwałkowska 15 w Sobótce	Wspólnota Mieszaniowa ul. Chwałkowska 15	Zły stan techniczny budynku, co negatywnie wpływa na wizerunek gminy i warunki mieszkaniowe, a tym samym sferę społeczną i gospodarczą obszaru.	poprawa estetyki w tym rejonie Projekt wpisuje się w cel szczegółowy Programu rewitalizacji: 2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	remont elewacji, wymiana instalacji elektrycznej w części wspólnej, remont klatki schodowej.	ul. Chwałkowska 15 Sobótka	137	Wskaźnik produktu: wyremontowane budynki mieszkalne na obszarach miejskich – 1 szt. wskaźnik rezultatu: poprawa wizerunku przestrzeni publicznej, a tym samym atrakcyjności miasta jako ośrodka turystycznego i miejsca zamieszkania

Źródło: Opracowanie własne

7. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne (Lista B)

Tabela 61. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne

L.p.	Nazwa projektu	Cele projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
1	Budowa siłowni zewnętrznej przy skwerze Dunajewskiego w Sobótce	<p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p>	Gmina Sobótka	120	2016-2017	UE, gmina
2	Budowa skate parku przy skwerze Dunajewskiego w Sobótce	<p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm,</p>	Gmina Sobótka	270	2016-2017	UE, gmina

L.p.	Nazwa projektu	Cele projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
		<p>w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego.</p>				
3	Rewitalizacja miasta Sobótka – etap II	<p>Ożywienie przestrzeni publicznej, aktywizacja społeczności lokalnej, stworzenia silnego bodźca przyciągającego turystów, ożywienie gospodarcze i społeczne Rynku, ułatwienie dostępu do okolicznych punktów usługowych i handlowych, zwiększenie estetyki otoczenia.</p> <p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego</p>	Gmina Sobótka	10 000	2016-2018	UE, gmina
4	Budowa Laboratorium Ślązańskiego – budynku z ekspozycjami czasowymi i salą spotkań dla	Rozszerzenie oferty		8 000	2023-2025	UE, gmina

L.p.	Nazwa projektu	Cele projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
	mieszkańców/ kawiarnią z letnim ogródkiem	<p>i poprawa jakości usług kulturalnych,</p> <p>stworzenie miejsca integracji,</p> <p>aktywizacja mieszkańców i grup społecznych, w tym organizacji pozarządowych,</p> <p>zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr i usług kultury wszystkim grupom społecznym,</p> <p>zwiększenie potencjału turystycznego gminy,</p> <p>wspieranie działalności organizacji pozarządowych związanych z kulturą i historią.</p> <p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>1.2. Cel szczegółowy: Aktywne włączenie, w szczególności z zakresie promowania równych szans, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zwiększania szans na zatrudnienie. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej.</p>				
5	Rewitalizacja Parku w Górcie	<p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.1 Cel szczegółowy: Wsparcie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie</p>	Gmina Sobótka	5 000	2018-2020	UE, gmina

Lp.	Nazwa projektu	Cele projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
		<p>gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzenia nowych firm, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, wykorzystujących produkty lokalne oraz walory turystyczne.</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego</p>				
6	Poprawa charakterystyki energetycznej budynków należących do zasobu komunalnego Gminy Sobótka	<p>Obecny stan techniczny budynków komunalnych jest zły. Budynki te najczęściej powstałe w pierwszej połowie XX w. nie spełniają kryteriów, jakie obowiązują dla tego typu obiektów.</p> <p>.Zidentyfikowano problemy:</p> <p>duże straty energii cieplnej, wykorzystywanie paliw stałych (emisja CO2 i pyłów) do celów grzewczych oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej, obniżanie stanu technicznego budynków oraz pogarszający się ich stan.</p> <p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>2.2 Cel szczegółowy: Zachowanie, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego</p>	Gmina Sobótka	2 200	2015-2018	UE, gmina
7	Utworzenie Regionalnego Centrum Kultury Słowiańskiej w Sobótce – przebudowa budynku Ślązańskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji	<p>Rozszerzenie oferty i poprawa jakości usług kulturalnych,</p> <p>stworzenie miejsca integracji,</p> <p>aktywizacja mieszkańców i grup społecznych, w tym organizacji pozarządowych,</p>	Gmina Sobótka	6 900	2016-2018	UE, gmina

L.p.	Nazwa projektu	Cele projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
		<p>zapewnienie swobodnego dostępu do dóbr i usług kultury wszystkim grupom społecznym,</p> <p>zwiększenie potencjału turystycznego gminy,</p> <p>wspieranie działalności organizacji pozarządowych związanych z kulturą i historią.</p> <p>Projekt wpisuje się w następujące cele szczegółowe Programu rewitalizacji:</p> <p>1.1 Cel szczegółowy: Inwestycje w infrastrukturę społeczną, które przyczyniają się do promowania włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych.</p> <p>1.2. Cel szczegółowy: Aktywne włączenie, w szczególności z zakresie promowania równych szans, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zwiększania szans na zatrudnienie. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej.</p>				
8	Aktywizacja zawodowa osób ubogich z gminy Sobótka	<p>Projekt wpisuje się w następujący cel szczegółowy Programu rewitalizacji:</p> <p>1.2. Cel szczegółowy: Aktywne włączenie, w szczególności z zakresie promowania równych szans, aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zwiększania szans na zatrudnienie. Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej.</p>	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce	150	2016-2018	UE, gmina

Źródło: Opracowanie własne

8. Mechanizmy zapewnienia komplementarności między poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Program rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem projektów rewitalizacyjnych, które mogą być współfinansowane ze środków EFRR, EFS, FS oraz innych publicznych lub prywatnych) tak, aby nie pomijać aspektu społecznego oraz gospodarczego lub przestrzenno-funkcjonalnego, lub technicznego, lub środowiskowego związanego zarówno z danym obszarem, jak i jego otoczeniem.

Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów jest konstrukcją warunkującą osiągnięcie kompleksowości interwencji. Oczekuje się wzajemnego powiązania oraz synergii projektów rewitalizacyjnych. Nie oznacza to w każdym przypadku obowiązku jednoczesnej realizacji projektów, lecz synchronizację efektów ich oddziaływania na sytuację kryzysową.

Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 wskazują na następujące rodzaje komplementarności pomiędzy poszczególnymi projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji:

- komplementarność przestrzenna,
- komplementarność problemowa,
- komplementarność proceduralno-instytucjonalna,
- komplementarność międzyokresowa,
- komplementarność źródeł finansowania.

Komplementarność przestrzenna oznacza konieczność wzięcia pod uwagę podczas tworzenia i realizacji programu rewitalizacji wzajemnych powiązań pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji. Zapewnienie komplementarności przestrzennej projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych ma służyć temu, by program rewitalizacji efektywnie oddziaływał na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), poszczególne projekty rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniały przestrzennie oraz by zachodził między nimi efekt synergii. Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest także to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie. Komplementarność przestrzenna skutkuje ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali

całej gminy i jej otoczenia (np. przeznaczanie nowych terenów pod zabudowę) dla skuteczności programu rewitalizacji.

Komplementarność problemowa oznacza konieczność realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, sprawiając, że program rewitalizacji będzie oddziaływał na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzennofunkcyjnym, technicznym, środowiskowym).

Zapewnienie komplementarności problemowej ma przeciwdziałać fragmentacji działań (np. tzw. „rewitalizacji technicznej”, „rewitalizacji społecznej” – określeń błędnie stosowanych, ponieważ rewitalizacja jest zawsze kompleksowa) koncentrując uwagę na całościowym spojrzeniu na przyczyny kryzysu danego obszaru. Skuteczna komplementarność problemowa oznacza konieczność powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkuje lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu niezbędne jest osadzenie systemu zarządzania programem rewitalizacji w przyjętym przez daną gminę systemie zarządzania w ogóle.

W celu zapewnienia komplementarności międzyokresowej IZ RPO opracowuje analizę i krytyczną ocenę oraz formułuje wnioski na temat dotychczasowego (w kontekście zaangażowania środków wspólnotowych, szczególnie w ramach polityki spójności 2007-2013) sposobu wspierania procesów rewitalizacji, jego skuteczności, osiągnięć i problemów wdrażania projektów i programów rewitalizacji w województwie. Na tej podstawie dokonywane jest zaplanowanie sposobu wspierania procesów rewitalizacji w ramach polityki spójności 2014-2020.

W oparciu o dokonaną analizę możliwe jest uzupełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 (np. o charakterze infrastrukturalnym) projektami komplementarnymi (np. o charakterze społecznym), realizowanymi w ramach polityki spójności 2014-2020.

Zachowanie ciągłości programowej (polegającej na kontynuacji lub rozwijaniu wsparcia z polityki spójności 2007-2013) ma w procesach rewitalizacji kluczowe znaczenie. Zmiany wprowadzane w programach rewitalizacji odpowiadają na te potrzeby zmian, które wynikają głównie z ich ewaluacji, opartej na systematycznym monitoringu.

Komplementarność źródeł finansowania, w kontekście polityki spójności 2014-2020, oznacza, że projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wynikające z programu rewitalizacji opierają się na konieczności umiejętnego uzupełniania i łączenia wsparcia ze środków EFRR, EFS i FS z wykluczeniem ryzyka podwójnego dofinansowania. Silna koordynacja i synergia projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach EFS i EFRR jest konieczna dla uzyskania korzystnych efektów dla obszarów rewitalizacji.

Koordynacja środków programów operacyjnych ze środkami polityk i instrumentów krajowych jest konieczna dla realizacji zasady dodatkowości środków UE. Komplementarność finansowa oznacza także zdolność łączenia prywatnych i publicznych źródeł finansowania, przy założeniu, że stymulowanie endogenicznych zdolności inwestycyjnych ma kluczowe znaczenie dla dynamiki pożądanych zmian.

Oznacza to, że budowa i realizacji programu rewitalizacji jest zabiegiem złożonym. Wymaga bowiem przeprowadzenia wielu działań o charakterze diagnostycznym, konsultacyjnym, negocjacyjnym, planistycznym, prawnym, wdrożeniowym i monitoringowym – korygowania projektów i działań

w trakcie ich realizacji oraz kompleksowej oceny po zakończeniu. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymaga utworzenia lub wyznaczenia przez podmiot rewitalizacji organu, któremu czynność ta zostanie powierzona.

Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji – wskazuje, że jednym z najważniejszych narzędzi realizacji programu rewitalizacji – zapewniających jego uspołecznienie oraz komplementarność jest Komitet Rewitalizacji.

Traktując zapisy Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji jako wykładnię dobrych praktyk, które warto wdrożyć lub naśladować również w przypadku działań rewitalizacyjnych prowadzonych w gminie Sobótka proponuje się powołać Zespół ds. rewitalizacji, który spełniać będzie podobną funkcję i rolę jak opisany w tejże Ustawie Komitet Rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą wójta, burmistrza albo prezydenta miasta. Ustawa dopuszcza powołanie osobnych Komitetów Rewitalizacji dla wyznaczonych podobszarów rewitalizacji.

- Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji ustala się uwzględniając funkcję Komitetu oraz zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Zasady określa, w drodze uchwały, rada gminy przed uchwaleniem programu rewitalizacji albo w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia jego uchwalenia. Podjęcie uchwały jest poprzedzone konsultacjami społecznymi.
- Burmistrz niezwłocznie po podjęciu przez radę gminy uchwały powołuje Komitet Rewitalizacji.
- W przypadku gdy Komitet Rewitalizacji został powołany przed uchwaleniem programu rewitalizacji, w programie tym określa się niezbędne zmiany w uchwale dot. zasad wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji, w tym dotyczące powołania Komitetu Rewitalizacji dla podobszaru rewitalizacji objętego tym programem.
- Zmiana uchwały, w sposób zgodny z programem rewitalizacji, następuje niezwłocznie po uchwaleniu tego programu. Po zmianie uchwały wójt, burmistrz albo prezydent miasta zmienia zarządzenie powołujące Komitet Rewitalizacji.
- Obsługę organizacyjną Komitetu Rewitalizacji zapewnia urząd obsługujący wójta.
- W przypadku gdy Komitet Rewitalizacji zajmuje stanowisko w drodze głosowania, przedstawiciele gminy, gminnych jednostek organizacyjnych, w tym gminnych osób prawnych, nie biorą udziału w głosowaniu, jeżeli dotyczy ono projektów dokumentów, których opracowanie jest zadaniem wójta.

Mając na uwadze powyższe, proponuje się powołać, w oparciu o wyżej wymienione zasady, ZESPÓŁ DS. REWITALIZACJI, który pełnić będzie wskazaną wyżej rolę.

Zgodnie z Ustawą⁸ o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy. Ustawa, jak również analiza zakresu realizacji programu rewitalizacji, wskazuje, że największy ciężar organizacyjny, zarządczy i finansowy – będzie udziałem samorządu lokalnego i jego jednostek podległych. Dla zapewnienia „dobrego zarządzania” procesem

⁸ Przep. w niniejszym opracowaniu rozwiązania dot. uspołecznienia procesu realizacji programu rewitalizacji zaproponowane w Ustawie o rewitalizacji traktowane są jako przykłady dobrych praktyk.

rewitalizacji, a tym samym komplementarności realizowanych działań – istotne wydaje się być stworzenie lub dostosowanie istniejących struktur administracyjno-zarządczych do specyfiki i potrzeb realizacji programu rewitalizacji – także w kontekście właściwego funkcjonowania Komitetu Rewitalizacji (Zespołu ds. Rewitalizacji) (przyp. obsługę organizacyjną zapewnia urząd obsługujący burmistrza).

Proponuje się zatem powołanie przez Burmistrza **Zespołu ds. Rewitalizacji**, który realizować może wiele różnorodnych działań koncepcyjnych, organizacyjnych, koordynacyjnych, ewaluacyjnych i informacyjnych związanych z programem. Zespół realizować powinien także działania monitoringowe, w obszarze których mieści się pomiar efektów rewitalizacji. Nie jest konieczne sytuowanie Zespołu w strukturze organizacyjnej urzędu gminy jako odrębnej komórki organizacyjnej, bowiem w jego skład wchodzić będą przede wszystkim osoby z różnych istniejących już komórek, np. zastępca burmistrza (jako przewodniczący), członek rady gminy, skarbnik miasta, kierownicy wybranych wydziałów urzędu.⁹

⁹ Na podstawie: Andrzej Sztando – Pomiar rezultatów programu rewitalizacji miasta, Samorząd Terytorialny, 2008 rok.

9. Indykatywne ramy finansowe

Zabezpieczenie finansowe działań związanych z realizacją Programu Rewitalizacji stanowią przede wszystkim środki budżetowe gminy. Jednakże środki własne gminy wspomagane będą środkami zewnętrznymi pochodzącymi m. in. ze środków Unii Europejskiej.

Podstawowe źródła pozabudżetowe wykorzystywane do realizacji strategii obejmują:

- środki Unii Europejskiej – m. in. fundusze strukturalne i inwestycyjne: Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny, Fundusz Spójności, Instrument Łącząc Europę, Europejski Fundusz na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich,
- środki budżetu państwa – przewidziane na współfinansowanie projektów, jak i jako niezależne źródło finansowania,
- środki budżetów samorządów – wojewódzkich, powiatowych – na współfinansowanie projektów lub jako niezależne źródło finansowania,
- inne środki publiczne – np. fundusze celowe,
- środki prywatne – np. środki organizacji pozarządowych,
- kredyty, pożyczki, obligacje komunalne i inne narzędzia i instrumenty finansowe kierowane do JST.

Tabela 62. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Sobótka na lata 2015 - 2025

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
1.	Przebudowa budynku Ślązańskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej	Gmina Sobótka	8 000	2016-2018	UE, gmina
2.	Społeczne i turystyczne zagospodarowanie Skweru im. St. Dunajewskiego przy ul. Strzelców w Sobótce	Gmina Sobótka	2 000 – 3 000	2016-2018	UE, gmina
3.	Rewitalizacja miasta Sobótka – etap I	Gmina Sobótka	5 000	2019-2021	UE, gmina
4.	Rewitalizacja miasta Sobótka – etap II	Gmina Sobótka	10 000	2022-2023	UE, gmina
7.	Budowa Laboratorium	Gmina Sobótka	8 000	2023-2025	UE, gmina

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
	Ślężańskiego – budynku z ekspozycjami czasowymi i salą spotkań dla mieszkańców/ kawiarnią z letnim ogródkiem				
8.	Rewitalizacja miasta Sobótka – etap III	Gmina Sobótka	1 800	2023-2025	UE, gmina
9.	Zagospodarowanie Ryneczku Strzeblowskiego przy ul. Zmorskiego w Sobótce	Gmina Sobótka	600	2017-2018	UE, gmina
10.	Remont budynku Wspólnoty Mieszkaniowej IWA w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa IWA	150-200	2016-2018	UE, Środki prywatne
11.	Renowacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej „Sami Swoi” w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa „SAMI SWOI”	100	2016-2018	UE, Środki prywatne
12.	Remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Chwałkowskiej nr 1 w Sobótce	160	2016-2018	UE, Środki prywatne
13.	Remont dachu i klatki schodowej	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Kościuszki 5	50	2016-2018	UE, Środki prywatne
14.	Remont budynku mieszkalnego wielorodzinnego	Wspólnota Mieszkaniowa przy ulicy Tadeusza Kościuszki nr 12-14 w Sobótce	110	2016-2018	UE, Środki prywatne
15.	Remont kapitalny dachu dachówkowego wraz z termomodernizacją elewacji budynku	Wspólnota Mieszkaniowa przy ul. Chwałkowskiej 6	170	2016-2018	UE, Środki prywatne
16.	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego	Spółdzielnia Mieszkaniowa „ŚLĘŻA”	600	2016-2018	UE, Środki prywatne
17.	Remont elewacji budynku mieszkalnego w Sobótce przy ul. Św. Jakuba 22	Wspólnota Mieszkaniowa „DOM”	110	2016-2018	UE, Środki prywatne
18.	Remont elewacji i klatki schodowej wraz z robotami towarzyszącymi	Wspólnota Mieszkaniowa Rynek 6 w Sobótce	230	2016-2018	UE, Środki prywatne

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
19.	Remont elewacji budynku mieszkalnego – Sobótka, Rynek 10	Wspólnota Mieszkaniowa „POD JAKUBEM”	150	2016-2018	UE, Środki prywatne
20.	Renowacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej „FALA” w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa „FALA”	60	2016-2018	UE, Środki prywatne
21.	Remont budynku wielorodzinnego przy ul. Curie-Skłodowskie 34 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa „Pod Orzechem”	70-80	2016-2018	UE, Środki prywatne
22.	Remont elewacji, klatki schodowej i piwnic wraz z robotami towarzyszącymi	Wspólnota Mieszkaniowa „Słoneczna”	120	2016-2018	UE, Środki prywatne
23.	Odnowa części wspólnych budynku Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Świdnickiej 9b w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa Świdnicka 9b	50	2016-2018	UE, Środki prywatne
24.	Osuszenie, ocieplenie i odtworzenie elewacji budynku, podjazdów, wejścia głównego do budynku i ogrodzenia	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 23	135	2016-2018	UE, Środki prywatne
25.	Wykonanie elewacji na budynku	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Romana Zmorskiego 6-6a	55	2016-2018	UE, Środki prywatne
26.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Chopina 8 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chopina 8	25	2016-2018	UE, Środki prywatne
27.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Chopina 17-19 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chopina 17-19	610	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
28.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Chopina 18 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chopina 18	180	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
29.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kościuszki 8 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 8	171	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
30.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kościuszki 10 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 10	165	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
31.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kościuszki 15 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 15	61	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
32.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kościuszki 17-17a w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 17-17a	61	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
33.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Kościuszki 37 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Kościuszki 37	46	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
34.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 6 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 6	120	2016-2018	UE, Środki prywatne
35.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 7-7a w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 7-7a	76	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
36.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 8 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 8	96	2016-2018	UE, Środki prywatne
37.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 9 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 9	106	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
38.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 11 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 11	130	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
39.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Mickiewicza 12 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Mickiewicza 12	96	2016-2018	UE, Środki prywatne
40.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Św. Jakuba 16 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Św. Jakuba 16	125	2016-2018	UE, Środki prywatne
41.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Św. Jakuba 36 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Św. Jakuba 36	137	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
42.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Św. Jakuba 42 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Św. Jakuba 42	126	2016-2018	UE, Środki prywatne
43.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Św. Jakuba 44 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Św. Jakuba 44	78	2016-2018	UE, Środki prywatne

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
44.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Świdnicka 9 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 9	199	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
45.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Świdnicka 9a w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 9a	102	2016-2018	UE, Środki prywatne
46.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Świdnicka 13 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 13	192	2016-2018	UE, Środki prywatne
47.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Świdnicka 53 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Świdnicka 53	84	2016-2018	UE, Środki prywatne
48.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Curie-Skłodowskiej 28A w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Curie-Skłodowskiej 28A	77	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
49.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Zmorskiego 2 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Zmorskiego 2	306	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
50.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Zmorskiego 19-21 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Zmorskiego 19-21	170	2016-2018	UE, Środki prywatne, Gmina
51.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Browarniana 20 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Browarniana 20	170	2016-2018	UE, Środki prywatne
52.	Rewitalizacja budynku Wspólnoty Mieszkaniowej ul. Chwałkowska 15 w Sobótce	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Chwałkowska 15	137	2016-2018	UE, Środki prywatne
53.	Budowa siłowni zewnętrznej przy skwerze Dunajewskiego w Sobótce	Gmina Sobótka	120	2016-2017	UE, gmina
54.	Budowa skate parku przy skwerze Dunajewskiego w Sobótce	Gmina Sobótka	270	2016-2017	UE, gmina
55.	Rewitalizacja miasta Sobótka – etap II	Gmina Sobótka	10 000	2016-2018	UE, gmina
56.	Budowa Laboratorium Ślężańskiego – budynku z ekspozycjami czasowymi i salą spotkań dla	Gmina Sobótka	8 000	2023-2025	UE, gmina

L.p.	Nazwa projektu	Nazwa wnioskodawcy	Szacowana (orientacyjna) wartość projektu brutto w tys. zł	Termin realizacji	Źródła finansowania
	mieszkańców/kawiarnią z letnim ogródkiem				
57.	Rewitalizacja Parku w Górcie	Gmina Sobótka	5 000	2018-2020	UE, gmina
58.	Poprawa charakterystyki energetycznej budynków należących do zasobu komunalnego Gminy Sobótka	Gmina Sobótka	2 200	2015-2018	UE, gmina
59.	Utworzenie Regionalnego Centrum Kultury Słowiańskiej w Sobótce – przebudowa budynku Ślężańskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji	Gmina Sobótka	6 900	2016-2018	UE, gmina
60.	Aktywizacja zawodowa osób ubogich z gminy Sobótka	Ośrodek Pomocy Społecznej w Sobótce	150	2016-2018	UE, gmina
	RAZEM		76 255		

Źródło: Opracowanie własne

10. Mechanizmy włączenia mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych w proces rewitalizacji

Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji podkreśla znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji w procesie tworzenia i realizacji/wdrażania programu rewitalizacji.

Program rewitalizacji jest wypracowywany przez samorząd gminny i poddawany dyskusji w oparciu o diagnozę lokalnych problemów: społecznych, gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych i środowiskowych. Prace nad przygotowaniem programu, bądź jego aktualizacją, jak również wdrażanie (realizacja) programu oparte są na współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym szczególnie ze społecznością obszarów rewitalizacji, innymi ich użytkownikami, przedsiębiorcami i organizacjami pozarządowymi.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Zespołu ds. Rewitalizacji.

Przygotowanie, prowadzenie i ocena rewitalizacji polegają w szczególności na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami;
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy, oraz o przebiegu tego procesu;
- inicjowaniu, umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji;
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji;
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji;
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań na każdym etapie tego procesu (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie, monitorowanie). Skonsolidowanie wysiłków różnych podmiotów na rzecz obszaru rewitalizacji jest ważnym warunkiem sukcesu.¹⁰

¹⁰ Źródło: Ustawa z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji

Procedura uspołecznienia na etapie przygotowania programu rewitalizacji.

Forma konsultacji	Opis
1. Ankiety	W badaniu wzięło udział 151 osób – dorosłych mieszkańców gminy Sobótka. Większą część tej grupy (59,6%) stanowiły kobiety. Mężczyzn było 40,4%.
2. Korespondencyjne zbierania pomysłów rewitalizacyjnych.	Przeprowadzone zostało korespondencyjne zbieranie pomysłów i projektów rewitalizacyjnych w oparciu przygotowany i uzgodniony formularz projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Zgłoszone projekty i pomysły mieszczące się w obszarze wsparcia zostały ujęte w programie rewitalizacji.
3. Konsultacje społeczne	Przeprowadzono łącznie 3 sesje konsultacji. <ul style="list-style-type: none"> • Konsultacje I – otwarte konsultacje założeń do programu rewitalizacji w siedzibie UMiG Sobótka 18.11.2015 • Konsultacje II – 2 dniowe konsultacje podczas IX Festiwalu Rzemiosł, Rękodzieła i Produktu Lokalnego hali widowiskowo-sportowej 19-20.12.2015 (zostały zaprezentowane wstępne założenia koncepcji rewitalizacji Sobótki - na wyłożonych planszach i mapach było można nanieść swoje propozycje zagospodarowania poszczególnych obszarów • Konsultacje III – konsultacje koncepcji rewitalizacji w Muzeum Ślązańskim 15.01.2016 r. • Ponadto w terminie od 18 grudnia 2015 r. do 18 stycznia 2016 r. na www.sobotka.pl w zakładce <i>rewitalizacja</i> był dostępny formularz uwag do wstępnej koncepcji rewitalizacji Sobótki.
4. Możliwość komentowania postów na portalu społecznościowym	Na przestrzeni całego procesu tworzenia dokumentu, na fanpage'u Gminy Sobótka na portalu społecznościowym <i>facebook</i> można było komentować i reagować na posty dotyczące rewitalizacji
5. Spotkania z interesariuszami	<ul style="list-style-type: none"> • W marcu 2016. przeprowadzono konsultacje z przedstawicielami wspólnot mieszkaniowych i spółdzielni w zakresie propozycji projektów, które mają być zrealizowane do 2025 r. w ramach działań rewitalizacyjnych, • 13 kwietnia 2016 r. zorganizowano spotkanie dla podmiotów z gminy Sobótka zainteresowanych aplikowaniem o środki unijne na projekty rewitalizacyjne i powiązane z nimi.

Źródło: Opracowanie własne

Procedura uspołecznienia na etapie realizacji programu rewitalizacji.

Efektywność partycypacji społecznej zależy od skuteczności dwustronnego przepływu informacji, co oznacza, że nie tylko Gmina, jako podmiot zarządzający procesem rewitalizacji powinien informować stronę społeczną o planowanych działaniach i zamierzeniach, ale także strona społeczna powinna mieć szansę wyrażenia swojej opinii na temat realizowanych działań.

Poniżej prezentowane są zasady, którymi kierować się będzie Gmina Sobótka w realizacji procesu konsultacji społecznych.

Zasady partycypacji w projekcie:

1. Dwustronny przepływ informacji.
2. Rzetelne diagnozowanie i prezentowanie informacji.
3. Angażowanie społeczności na możliwie wielu etapach działań rewitalizacyjnych.
4. Wieloetapowość konsultacji społecznych.
5. Wieloaspektowość konsultacji społecznych.

W procesie rewitalizacji wykorzystywane zostaną bierne i czynne formy konsultacji społecznych:

1. Formy bierne, a więc takie, w których prowadzona komunikacja jest jednokierunkowa to m.in. artykuły w informatorach samorządowych oraz krótkie informacje na stronach internetowych Gminy, bądź też w lokalnych mediach. Komunikacja jednokierunkowa będzie miała głównie charakter informacyjny.
2. Formy czynne tzn. komunikacja dwukierunkowa będzie miała charakter informacyjno-konsultacyjny i prowadzona będzie w sposób dedykowany.

Założenia koncepcji procesu konsultacji społecznych:

1. Proces uspołecznienia realizacji programu rewitalizacji realizowany będzie wśród interesariuszy programu rewitalizacji, a więc podmiotów (osób fizycznych i prawnych), na które rezultaty będą miały wpływ.
2. W ramach procesu następować będzie komunikacja jedno- i dwukierunkowa z zespołami i osobami zarówno biorącymi bezpośredni udział w projektach rewitalizacji, jak również z zespołami i osobami, powiązаныmi pośrednio z działaniami rewitalizacyjnymi.
3. Wstępnie zidentyfikowane w niniejszym opracowaniu grupy interesariuszy (przedsiębiorcy, organizacje społeczne, lokalni liderzy, mieszkańcy poszczególnych sołectw, jednostki organizacyjne gminy, parafie) będą szczegółowo zweryfikowane na etapie prac realizacyjnych.
4. Uspołecznienie będzie prowadzone w sposób bezpośredni.
5. Wszystkie działania zaplanowane w ramach procesu uspołecznienia zostaną szczegółowo zweryfikowane po zapoznaniu się z oczekiwaniami, potrzebami i możliwościami uczestników procesu.
6. Po każdym spotkaniu konsultacyjnym/warsztatowym dotyczącym programu rewitalizacji zostanie sporządzony raport.

Istotnym narzędziem w całym procesie tworzenia dokumentu była działalność powołanej przez Zarządzenie Burmistrza Miasta i Gminy Sobótka nr 105.2015 z dnia 14 września 2015 r. grupy roboczej ds. rewitalizacji, której koordynatorem był Pan Krzysztof Szczeponik – Zastępca Burmistrza Miasta i Gminy Sobótka. Ponadto do grupy powołano: 5 Radnych Rady Miejskiej w Sobótce, przedstawiciela Komisariatu Policji w Sobótce, Dyrektora Ślązańskiego Ośrodka Kultury, Sportu i Rekreacji w Sobótce, pracownika Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej „Ślęza” w Sobótce, pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce, przedstawiciela Stowarzyszenia

„Ślężanie – Lokalna Grupa Działania”, 6 pracowników Urzędu Miasta i Gminy w Sobótce. Łącznie grupa robocza ds. rewitalizacji liczyła 18 osób. W trakcie tworzenia dokumentu odbyły się 4 spotkania grupy roboczej:

- I spotkanie 29.09.2015 r., na którym przedstawione zostały założenia i wytyczne do ustawy o rewitalizacji, a także przedstawiono projekt ankiety do konsultacji społecznych
- II spotkanie 9.11.2015 r., na której omówione zostały częściowe wyniki przeprowadzonej ankiety
- III spotkanie 17.12.2015 r., na której omówione zostały końcowe wyniki przeprowadzonej ankiety oraz organizacja stoiska konsultacyjnego, a także zaprezentowane zostały wstępne założenia koncepcji rewitalizacji Sobótki
- IV spotkanie 15.01.2016 r., na które zaproszeni zostali wszyscy Radni Rady Miejskiej w Sobótce, a także firma architektoniczna zajmująca się opracowaniem graficznym koncepcji rewitalizacji Sobótki, w celu zaprezentowania wypracowanej w wyniku konsultacji społecznych wizji rewitalizacji Sobótki.

Ponadto 30.03.2016 r. przeprowadzono sesję warsztatową dla grupy roboczej ds. rewitalizacji, którą poprowadzili moderatorzy z firmy Instytut Badawczy IPC Spółka z o.o. z Wrocławia – dr Przemysław Wołczek oraz mgr inż. Marek Karłowski. Na warsztatach omówiono poszczególne elementy programu rewitalizacji, a także wypracowano wizję, cele strategiczne i operacyjne oraz stworzono analizę SWOT gminy Sobótka.

Istotnym narzędziem partycypacji społecznej jest działalność Zespołu ds. Rewitalizacji.

11. System realizacji programu rewitalizacji

Opracowanie i przyjęcie programu rewitalizacji rozpoczyna pierwszy i najistotniejszy etap procesu wdrażania. Proces wdrażania zależy od podejmowanych działań, a proces realizacji programu – od procedur gwarantujących jej realizację oraz od organizacji prac nad programem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację pomiędzy struktury/jednostki organizacyjne Gminy.

Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracę poszczególnych aktorów rozwoju (instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców) oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy, w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju gminy, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym,
- budowy warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- wdrażania programu rewitalizacji.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- monitoring, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ewaluację, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się natychmiast po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Proces tworzenia oraz realizacji programu rewitalizacji można podzielić na kilka istotnych etapów:

- 1) Przygotowanie do sporządzania programu rewitalizacji.
- 2) Sporządzenie projektu programu rewitalizacji.
- 3) Konsultacje społecznego programu rewitalizacji.
- 4) Opiniowanie projektu programu rewitalizacji.
- 5) Wprowadzenie zmian wynikających z przeprowadzonych konsultacji społecznych i uzyskanych opinii oraz uchwalenie programu rewitalizacji.
- 6) Realizacja programu rewitalizacji.

12. System monitoringu

Monitoring

Monitoring procesu wdrażania programu rewitalizacji i jego efektów jest odpowiedzialnym i ważnym zadaniem, warunkującym skuteczne zarządzanie procesem wdrażania programu.

Proces realizacji będzie monitorowany i oceniany przez zespół zadaniowy (Zespołu ds. Rewitalizacji).

Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji programu rewitalizacji są:

- cele główne i szczegółowe wytyczone w programie,
- Kierunki działań i poszczególne przedsięwzięcia oraz projekty rewitalizacyjne.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów wytyczonych w programie. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów (zarówno efektów ekonomicznych jak i społecznych).

Monitoring programu będzie odbywał się w dwóch etapach:

- Roczne sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
- Analiza wskaźnikowa, służąca odpowiedzi na pytanie o zbieżność podejmowanych działań z osiąganymi wynikami społeczno-gospodarczymi gminy wg wskaźników zaproponowanych dla poszczególnych celów.

Ewaluacja

W szerokim aspekcie ewaluacja dotyczy realizacji programu rewitalizacji oraz jego wpływu na wszelkie dziedziny życia społeczno-gospodarczego. Ewaluacja musi także odpowiadać na pytanie, w jakim stopniu program rozwiązuje realne problemy gminy i jej społeczności.

W wąskim aspekcie ewaluacja koncentruje się na realizacji poszczególnych elementów programu, przy czym kryteriami oceny zapisów są:

- wskaźniki realizacji celów,
- rozwiązywanie problemów (wyzwań przyjętych w programie),
- realizacja wizji rozwoju (wg przyjętych składników wizji).

Ewaluacja będzie opierać się na trzech rodzajach ocen:

- ocena przed realizacją działań - czy i w jaki sposób program, a w szczególności poszczególne działania i przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpłyną na grupy docelowe, przyczynią się do poprawy sytuacji na terenie gminy,

- ocena w trakcie realizacji działań - odpowiada na pytanie, czy przyjęte cele i podjęte w następstwie działania zmierzają w dobrym kierunku,
- ocena po realizacji działań - ocena długoterminowego wpływu programu rewitalizacji na grupy docelowe, czy efekty wynikłe z zastosowania strategii są trwałe.

WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU REWITALIZACJI

1. CEL GŁÓWNY: ROZWÓJ AKTYWNOŚCI SPOŁECZNEJ

Tabela 63. Proponowane wskaźniki realizacji programu rewitalizacji dla celu głównego "Rozwój aktywności społecznej"

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Oczekiwana zmiana w 2025
Saldo migracji	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Zmiana lub zahamowanie negatywnego trendu, w szczególności na obszarach zdegradowanych
Ruch naturalny	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Zmiana lub zahamowanie negatywnego trendu przewagi zgonów nad urodzeniami
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Zwiększenie liczby osób oraz odwrócenie negatywnego trendu spadku liczebności tej grupy
Liczba mieszkańców gminy	Liczba osób	GUS/BDL	1 raz na rok	Zmiana lub zahamowanie dynamiki spadku liczby mieszkańców obszarów zdegradowanych
Liczba bezrobotnych	Osoby	PUP	1 raz na rok	Utrzymanie niskiego poziomu bezrobocia w skali gminy oraz zmniejszenie bezrobocia na obszarach zdegradowanych
Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Osoby	PUP	1 raz na rok	Zmniejszenie liczby osób długotrwale bezrobotnych, w szczególności na obszarach zdegradowanych
Poziom przedsiębiorczości na obszarze gminy	Liczba osób prowadzących działalność gospodarczą na 1000 mieszkańców gminy	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost przedsiębiorczości indywidualnej
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej	Liczba osób	OPS	1 raz na rok	Spadek liczby osób korzystających z pomocy społecznej, w szczególności na obszarach zdegradowanych

Źródło: Opracowanie własne

2. CEL GŁÓWNY: ZINTEGROWANY ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I AKTYWNOŚCI GOSPODARCZEJ WŚRÓD MIESZKAŃCÓW.

Tabela 64. Proponowane wskaźniki realizacji programu rewitalizacji dla celu głównego "Zintegrowany rozwój przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej wśród mieszkańców"

Wskaźnik	Jednostka	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Oczekiwana zmiana w 2025
Dochody własne gminy	Zł	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost
Liczba podmiotów gospodarczych ujętych w REGON na obszarze gminy	Szt.	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost
Stopień zagospodarowania terenów inwestycyjnych gminy	Liczba nowych inwestycji gospodarczych na obszarze gminy	Urząd Gminy	1 raz na rok	Zwiększenie
Liczba turystów odwiedzających gminę	Liczba noclegów udzielanych na obszarze gminy w obiektach noclegowych	GUS/BDL	1 raz na rok	Wzrost

Źródło: Opracowanie własne

13. Spis fotografii, map, rysunków, tabel i wykresów

Fot. 1. Ul. Kościuszki w Sobótce (ściśle centrum miasta).....	80
Mapa 1. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Sobótka.....	50
Rysunek 1. Wyniki transformacji danych typu min-max dla wskaźników opisujących problem depopulacji, ubóstwa, bezrobocia i przestępczości na obszarze gminy Sobótka, w podziale na sołectwa – ujęcie graficzne.	118
Rysunek 2. Obszar zdegradowany gminy Sobótka.....	129
Rysunek 3 Główne obszary rewitalizacji	133
Tabela 1. Przyrost naturalny na 1000 ludności	13
Tabela 2. Urodzenia żywe na 1000 ludności	14
Tabela 3. Małżeństwa zawierane na 1000 mieszkańców.....	14
Tabela 4. Saldo migracji na 1000 osób ogółem	16
Tabela 5. Struktura bezrobotnych gminy Sobótka w latach 2010-2014	21
Tabela 6. Pracujący ogółem na 1000 mieszkańców	22
Tabela 7. Struktura osób korzystających z pomocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Sobótce	25
Tabela 8. Liczba osób korzystających z pomocy w postaci zasiłków celowych i specjalnych zasiłków celowych.....	25
Tabela 9. Odsetek osób korzystających z pomocy społecznej do ludności ogółem.....	26
Tabela 10. Przestępstwa w gminie Sobótka w odniesieniu do jednostek terytorialnych wyższego rzędu w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	27
Tabela 11. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym	28
Tabela 12. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje pozarządowe na 10 tys. mieszkańców.....	32
Tabela 13. Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych.....	33
Tabela 14. Wskaźnik zmian najważniejszych wskaźników demograficznych.....	37
Tabela 15. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w latach 2010-2014.....	41
Tabela 16. Saldo podmioty gospodarcze nowych i wykreślonych z rejestru REGON na 10 tys. mieszkańców w latach 2010-2014	42
Tabela 17. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności	42
Tabela 18. Podmioty gospodarcze zatrudniające 0-9 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.....	43
Tabela 19. Podmioty gospodarcze zatrudniające 10-49 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym.....	44

Tabela 20. Podmioty gospodarcze zatrudniające 50-249 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	44
Tabela 21. Podmioty gospodarcze zatrudniające powyżej 250 pracowników na 10 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym	45
Tabela 22. Udzielone noclegi rezydentom (Polakom) na 1000 mieszkańców	46
Tabela 23. Udzielone noclegi turystom zagranicznym na 1000 mieszkańców	46
Tabela 24. Miejsca noclegowe na 1000 mieszkańców	47
Tabela 25. Zestawienie danych dotyczących powierzchni gruntów leśnych w mieście i gminie Sobótka	48
Tabela 26. Udział obszarów prawnie chronionych w odniesieniu do powierzchni ogółem	51
Tabela 27. Grunty zabudowane i zurbanizowane ogółem – udział w powierzchni ogółem	52
Tabela 28. Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej - powierzchnia ogółem	53
Tabela 29. Odpady zmieszane na 1 mieszkańca.....	55
Tabela 30. Struktura gruntów	58
Tabela 31. Rodzaje świadczeń zdrowotnych w dwóch wybranych placówkach opieki zdrowotnej.....	61
Tabela 32. Porady lekarskie na 1000 mieszkańców	62
Tabela 33. Ilość aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych.....	63
Tabela 34. Informacja o szkołach i liczbie uczniów w gminie Sobótka – stan na 30.09.2014.....	64
Tabela 35. Informacja o liczbie uczniów i absolwentów	65
Tabela 36. Główne ośrodki infrastruktury czasu wolnego w gminie Sobótka	67
Tabela 37. Znakowane szlaki turystyczne piesze górskie, ścieżki dydaktyczne oraz szlaki rowerowe w gminie Sobótka.....	69
Tabela 38. Wykaz produktów lokalnych z terenu gminy Sobótka certyfikowanych przez Stowarzyszenie "Ślężanie - LGD"	71
Tabela 39. Główne zabytki w gminie Sobótka.....	72
Tabela 40. Odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej 2010-2014.....	76
Tabela 41. Długość sieci wodociągowej wraz z przyłączami w zależności od materiału	77
Tabela 42. Odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków	78
Tabela 43. Odsetek ludności korzystającej z sieci gazowej	80
Tabela 44. Ilość budynków mieszkalnych w latach 201-2014.....	81
Tabela 45. Ilość mieszkań na 1000 mieszkańców.....	82
Tabela 46. Tabela wskaźników sfery społecznej cz.1. (sołectwa)	87
Tabela 47. Tabela wskaźników sfery społecznej cz.2 (sołectwa)	89
Tabela 48. Tabela wskaźników sfery społecznej cz.1 (miejscowość Sobótka)	91
Tabela 49. Tabela wskaźników sfery społecznej cz.2 (miejscowość Sobótka)	96
Tabela 50. Tabela wskaźników sfery gospodarczej (sołectwa)	103
Tabela 51. Tabela wskaźników sfery gospodarczej (miejscowość Sobótka)	104
Tabela 52. Tabela wskaźników sfery technicznej, środowiskowej i przestrzenno-funkcjonalnej (sołectwa)	109
Tabela 53. Efekty rewitalizacji – wyniki badanie ankietowego z mieszkańcami gminy	112
Tabela 54. Sumaryczne zestawienie wskaźników opisujących problemy społecznej, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne w gminie Sobótka w podziale na sołectwa	114

Tabela 55. Wyniki transformacji danych typu min-max dla wskaźników opisujących problem depopulacji, ubóstwa, bezrobocia i przestępczości na obszarze gminy Sobótka, w podziale na sołectwa.	116
Tabela 56. Wyniki transformacji danych typu min-max dla wskaźników opisujących problem depopulacji, ubóstwa, bezrobocia i przestępczości na obszarze miejscowości Sobótka, w podziale na ulice.	119
Tabela 57. Obszary zdegradowane w gminie Sobótka i ich charakterystyka.....	126
Tabela 58. Badanie ankietowe - obszary brane pod uwagę w procesie rewitalizacji.	132
Tabela 59. Analiza SWOT obszaru wskazanego do rewitalizacji oraz jego otoczenia	134
Tabela 60. Lista planowanych podstawowych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych	142
Tabela 61. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	167
Tabela 62. Indykatywne ramy finansowe związane z realizacją Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Sobótka na lata 2015 - 2025.....	176
Tabela 63. Proponowane wskaźniki realizacji programu rewitalizacji dla celu głównego "Rozwój aktywności społecznej"	190
Tabela 64. Proponowane wskaźniki realizacji programu rewitalizacji dla celu głównego "Zintegrowany rozwój przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej wśród mieszkańców"	191
Wykres 1. Ludność ogółem wg faktycznego miejsca zamieszkania	13
Wykres 2. Saldo migracji w gminie Sobótka w latach 2010-2014.....	15
Wykres 3. struktura ludności według ekonomicznych grup wiekowych dla Sobótka - miasto.....	17
Wykres 4. Struktura wiekowa według ekonomicznych grup wiekowych dla Sobótka - obszar wiejski	17
Wykres 5. Struktura ludności gminy Sobótka na przestrzeni lat 2004-2014.....	18
Wykres 6. Udział bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym (%).....	19
Wykres 7. Bezrobotni zarejestrowani ogółem w gminie Sobótka.....	20
Wykres 8. Pracujący ogółem w gminie Sobótka.....	22
Wykres 9. Dzieci w wieku 3-5 lat przypadająca na 1 miejsce w placówce wychowania przedszkolnego	29
Wykres 10. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych w gminie Sobótka	30
Wykres 11. Uczniowie i absolwenci szkół ogólnokształcących w Sobótce.....	31
Wykres 12. Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	35
Wykres 13. Udział ilościowy podmiotów gospodarczych wg podstawowych profilów działalności - stan na 31 XII 2014	39
Wykres 14. Liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON na 10 000 ludności w Sobótce.....	40
Wykres 15. Tereny zielone. Stan na 31 grudnia 2014r.....	54
Wykres 16. Ilość zmieszanych odpadów komunalnych w okresie 07.2013-12.2015.....	56
Wykres 17. Ilość odpadów selektywnie zebranych na terenie gminy Sobótka w roku 2014	57
Wykres 18. Długość dróg gminnych w podziale na ich lokalizację i rodzaj nawierzchni.....	59
Wykres 19. Liczba porad lekarskich na 1000 mieszkańców	62
Wykres 20. Informacja o liczbie uczniów i absolwentów podstawówek w gminie Sobótka	66
Wykres 21 Struktura zużycia paliw na cele grzewcze w budynkach użyteczności publicznej w gminie Sobótka w 2013 r.....	79

Fundusze Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Wykres 22. Struktura wieku komunalnych zasobów mieszkaniowych	82
Wykres 23. Badanie ankietowe – charakterystyka badanych osób	131